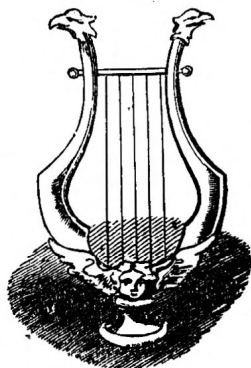

SRÉTER KÁLMÁN

VERSEI.

PEST, 1864.

NYOMATOTT VODIANER F.-nél.

NÉHAI

SZANDAI SRÉTER LÁSZLÓ,

MÉLYEN TISZTELT ATYJA ÁRNYÉKÁNAK

MEGILLETÜDÖTT ÉRZEMÉNYNYEL ÉS FORRÓ HÁLÁVAL

AJÁNlja

A SZERZŐ.

Bár képzetem szinte fogyott,
Erőm majd összeroskadott,
A felvállalt terh alatt :
Nem tört meg az akarat !

S. K.

Ömlengések

verseim első kötete felett.

Messze vágyasz repülni
Drága magzatom!
Sorsodat szegényke
Már reád hagyom.

És e két erőm is
Úgy fogyott, apadt;
Igy mezőmön annyi
Rózsa elmaradt.

Útra méggy keservim
Drága gyermeke,
Rád borúl szülődnek
Minden érzete!

A kinyiltakon sem
Lelni annyi bájt,
Mennyit árva szívem
Hőn epedve várt.

Kincseim megosztani
Véled oh honom
Vágya árva lelkem,
Ah de oly zokon

Bár teremtenél te
Jó fiam eszélyt;
Intve, gyújtva, óva
Ontanál segélyt!

Tört reám szegényre
Annyi, annyi vész;
Két javam maradt csak
Szívem, és az ész.

Bár fakadna benned
Élvek ére, mert
Jó szülőd jövődön
Kéjelegni mert. —

És e két erőm is
Összeroskadott;
Engem annyi édes
Érzet elhagyott.

Légy azon hogy annak
Büszke csert emelj,
A ki dijt csupán ön-
Érzetében lel. —

Ember, ember átka!
 Poklot oszt a gaz;
 Üdveket leölni
 Mint ne birna az? —

Ember, ember üdve;
 Üdvet, oszt ki jó!
 Éljen, e nemes nagy
 Célra áldozó!

Költs iszonyt az aljas
 Bűnök átkitól!
 Költesz, éneked ha
 Érzelemhez szól!

És piritsd meg azt az
 Átkozott gonoszt,
 A ki csalfa szívvél
 Másokat lefoszt.

S azt, ki szülni poklot
 Ronda szívvél ég!
 Nem remeg, csupán ha
 Csattog a nagy ég!

Bár merengne rajtad
 Annyi érzemény!
 Tüzni hány virágot
 Rád akartam én!

Áh mi szép kitűnni
 Érdemek, s magas
 Rények által; üdvet
 Mint ne szülne az?

Költs szemérmet a gaz
 Bűnös érzetén;
 És feléled újra
 Szűmben a remény!

Gyujts magasztos és nagy
 Büszke érzeményt;
 Mely legyőzni vágyjon,
 Annyi bűnmerényt! —

Ah de tömkelegben
 Tévedez szegény
 Érzetem; ily üdvet
 El nem érek én! —

Hogy dalolni szoktam,
 Az csupán merény;
 Lantom annyi szirtbe
 Ütközik szegény!

Annyi gond, keserv, baj
 Nyomja szívemet;
 Mennyi kór fogyasztja,
 Dúlja testemet!

Életem mi? tenger,
 Megtörött remény;
 Szűm vihar; zajában
 Összeomlom én.

Gyenge testem üldi
 Kór, baj, és nyomor:
 Engem ennyi ellen
 Könnyen elsodor!

A mit oly szeliden
Nyujta nékem ég,
Sorsom átka által
Eltemettetek!

Hogy ha üdvem ellen
Nincsen annyi gát;
Kertem akkor annyi,
S más virágot ad!

Ah de gáncsokat vet
A végzet nekem,
S így szegény maradsz te
Árva gyermekem!

Istenem ha ennyi
Vészt nem érez ő!
Rajta mennyi kellem
Lenne lelhető!

Nem sokára megdönt
Engem a halál;
Üdv nekem ha addig
Gyermekem talál

Tért a nagy világban;
S nem rogy össze ott;
Sőt ki bir magának
Vivni őt jogot.

Lépjen ő világba
Véglehem előtt,
Szűm kesergne hagyni
Árvaságban őt,

Lépj a nagy világba
Kis fiam, ne félj;
A ki lelkes, ottan
Hidd meg az megél!

Bár letépte ékid
Durva végzeted;
Maglehet, hogy így is
Fonni fog neked

Egy kecses leányka
Drága szép füzért;
Vajha szenvedésem
Érne ennyi bért!

Áh de jó szülőd oly
Kóros és szegény;
Így talán reménye
Csak hiú szeszély!

Mért hiszem hogy ömlik
Arczodon remény?
Mert meleg kebellem,
S hön szeretlek én!

Hogy ne légy szülöttem
Pőre, és szegény;
Gonddal, érzeménynyel
Ékesitlek én!

Énekedre bennem
Úgy fakad remény,
Mint a kis pacsirta
Drága zengzetén.

Mért teremne kertem
 Maszlagot csupán?
 Díjt iparkodásom
 Érdemelne tán?!

A szülői érzet
 Térein miért
 Nélkülözne szívem
 Üdvet, égi bért? —

Dércsipett virág vagy
 Bár te gyermekem;
 Mégis értted, értted
 Lángol érzetem!

Árva, árva szívem
 Kéjt fiában lel;
 Szűm nagy édes üdve
 Ah ne vesszen el!

Általad nevelni
 A mi szép, erény;
 A hazának üdvet
 Adni vágytam én!

Majd ha szép magasztos
 Érzetet nevelsz;
 Hamvainnak akkor
 Pantheont emelsz. —

Zengd fiam mi üdvet,
 Mennyet oszt a rény,
 Mint honol nagy átok
 Bűnök érzetén!

Tüzd ki a honérzet
 Büszke zászlaját;
 Üdvet osztva lengje
 Az honunkat át!

Szégyenitsd meg azt az
 Rosz szívű magyart;
 Érdekért ki honra
 Mert emelni kart.

S azt ki hogy találjon
 Gyáva kegyben részt
 Szíve ellenére
 Szór a honra vészt.

Nyújtsd fiam e honra
 Nyújtsd ki jobbodat;
 Annak egy virágot,
 Szép virágot adj.

Bár fakadna rólad
 Szépre jóra vágy;
 Hírt, crót magasztos
 Fényt csupán az ad.

Légy hazám te boldog,
 Nagy s mindig szabad:!
 Őseink nyomában
 Mennyi üdv fakad!?

Minket őseinknek
 Dús erénye int;
 S a honérzet így nagy..
 Lángra gyújt; megint.

Szítani ilyen üdvös
Lángokat szabad!
Igy szülöttem arra
Vess hasábokat!

Füstje majd e tűznek
Felfelé repül!
A kebelre édes
Szent remény terül.

Nem veszesz hazám el
Néked élni kell!
Mert mindent áldozni
Tud fiad, ha kell!

Legyen a magyarnak
Szíve és azon
Csergjen a honérzet
Árja, gazdagon!

Lengjenek fölötte;
Rény, erély, s erő;
A hon üdve bizton
Nagymagasra nő!

Ó hazám sok érdek
Százfelé lökött;
Össze csak jogodnak
Szent szerelme köt! —

Rózsabájt a honra
Kérdezed ki tűz?
Nép, mely észvirágot,
Szívvirágra fűz!

Hogy ha hős erénynek
Fészke a kebel,
Ugy igába népet
Senki sem terel! —

Szép ki bir segitni
E kies hazán;
Égi kéjre gyúlhat
Már az itt talán! —

Zengd fiam, mi aljas,
Ronda rút egyén
Az, ki lelni nem bir
Kéjt önérzetén.

Vesdd meg azt, ki hogy le
Mossa szennyeit,
Tékozolva költi
Fényre pénzeit.

Szennyiből a bűnnek
Nem ragad ki fény;
Fénybe, diszt keresni
Balga képzemény!

Szép ki dús erényre
Gyűjtja a kebelt;
Vétek ellen üdvös
Harczra kelni mert.

Ily tusára lépni
Úgy esengek én!
Áh ne félj fiam, nem
Dönt le a merény!

Rád szerelmem árja
 Vágyna omlani;
 Bennem így az eszme
 Mint apadna ki?

Majd ha énekedre
 Elpirul a bűn,
 Hő imát az égbe
 Mint ne küldne szűm?

Nőjön e hazában
 Szépre jóra vágý,
 Majd jövőnk mi kedves
 Szép bizalmat ad!

E hazának üdve
 Felderengni fog,
 Mindenütt ha érvhez
 Férkezend a jog.

Fel, ha a kebelnek
 Aljas érzetén,
 Majd erőt veend a
 Tiszta érzemény;

Fel, ha büszke vágynak
 Rak lakot a szív;
 Vének ellen az ha
 Szép tusára hív.

Ily tusára hívni
 Vágý minket dalom;
 Vajha célhoz érne,
 Vajha magzatom!

Vajha működése
 A világ körén,
 A családi élet
 Tiszta tükörén,

Üdvet, és szerelmet
 Birna nemzeni;
 Szivem akkor ah mit
 Fogna érzeni! —?

Bár ki légy, a honnak —,
 Nyújts ha birsz babért:
 Szivem engem erre,
 Szinte esdve kért.

Birtokom mi? kérded
 Lelkem, érzetem!
 Adni mást a honnak
 Nem lehet nekem. *) —

Ah de főmben elme,
 Szűmben érzeméný:
 Így a hon javára
 Lenni vágyok én!

Hatni; rést erőm csak
 Magzatin talál;
 Az teremtvé hal meg
 Mint selyembogár!

*) Még szegény atyám életében irtam.

Nyujts a honfiaknak
 Nyujts fiam babért;
 Zengzetén dalodnak
 Mint ne lelne bért?

Az, ki érdekülve
 A jövőre néz;
 Értte bár mi bajjal
 Szembe szállni kész.

Ostorozd az aljas
 Ronda gaz kajánt;
 A ki téged akkor
 Vész ölébe ránt;

A midőn kecségtet
 Hízeleg neked;
 Hála érzetére
 Csalja szívedet.

Költs fiam szerelmet,
 A fiú szülők
 Közt, a kapzsiságot
 Majd nem érzik ők!

Küldj a hitvesekre
 Szép bizalmat, és
 Szent füzér leend e
 Szép szövethkezés!

Egy nyalábba forrjon
 Bátya, néne, hűg;
 Sok vad érzet átka
 Majd hiába zúg!

Vonzalomra gyűjtsd a
 Jéghideg kebelt,
 Érdekért ki szívet
 Összezúzni mert.

Légyen ötször üdvöz,
 A ki üdveket
 Mint a nyári harmat
 Játszva hinteget!

Hintegetni üdvet
 Általad szegény
 Gyermekem, buzogva,
 Égve vágyok én!

Lelkes énekesnek
 Vágylak látni én;
 Vajha teljesülne
 Vajha e remény!

Szúm esengve tört e
 Büszke cél felé,
 Annyi küzdelemre
 Azt ez készíteté.

Üdvet oszt a munka!
 Célhoz is vezet;
 Az miért ne venne
 Kegybe engemet?

Kegybe vesz ha szórni
 Fog fiamra bajt;
 Üdv ha feltalálom
 Szúm mit hön ohajt.

Légy fiam te annak
Hirdetője, hogy
A gonosznak üdve
Bizton összerogy.

Légy liget, a melynek
Arnyiban remény
Sarjad, abba enyhet
Lelni járjak én!

Légy gyümölcsfa, melynek
Szép gyümölcse rény,
Tiszta szép nagy érzet,
És jogos remény!

Légy te tükör, abban
Lássa a ravasz
Jellemét; mi szennybe
Vonja őtet az.

Légy patak, találjon
Benned enyhítalt
Az, kit egy gonosznak
Vétke vészbe csalt.

Légy mező, a melyen
Oly virág terem,
Melynek illatárjain
Üdvem élvezem.

Légy fiam magas rom,
Melyre kitekint;
Lássa annak arcza
Mennyi rényre int!

Légy te bércz, a melynek
Szirtfokán lehet
Szépre andalodva,
Lelni üdvöket!

Légy vihar, a cselnek
Csalfa lepleit
Fujd el, s így fedezd fel
Ronda szennyeit.

Légy Zephir, mely édes
Illatárt emel,
S így a szívben annyi
Szép erényt nevel.

Légy fiam te jelve
Annak a mi szép,
Forrj magasra, s jóra,
Tisztelend a nép!

Légy furollya, melynek
Szép szavára nő
Hősies nagy érzet,
Fény, erély s erő!

Légy füzér, a melynek
Minden éke gyújt;
Melyre a honérzet
Szent malasztja húllt!

Légy nagy érzeteknek
Bóbabukra fel,
Jó a hon koránya
Gazdag üdvivel!

Légy vezér, utánad
Törjön, a ki vágy,
Büszke czélt elérni,
S az ki rényre ad!

Légy fiam erélyes
Férfi, mely kinéz
Czélt magának, értte
Áldozatra kész!

Légy kobel, röpítse
Abba bús jaját
Az, ki szánva szánja
E szegény hazát!

Légy tavasz, köszöntsd az
Üdvadó napot;
Annyi bajt csak annak
Kebble oszthatott!

Mint a nap hevének
Csókja üdvet ad;
Úgy a rény adványit
Kegygyel osztja rád.

S így ki szép honára
Vágyva szórna kéjt;
Vétek ellen az fog
Húzni hős aczélt.

Bűnök ellen én is
Huzni vágytam azt;
Bűnre törve égtem
Szülni szép tavaszt!

Szégyenítsd fiam meg
Azt a rút egyént,
A ki sírokon les
Mint bagoly reményt!

A ki vermet ásni
Másnak oly serény;
Drága elve, aljas
Ronda bünmerény!

Ah teremts fiam
Üdvet, és tavaszt;
Jó szülőd esengve,
Vágyva kéri azt.

Légy azon, hogy élvel
Vágyjon a tanoncz
Szert tanokra tenni:
Ily nagy üdvet onts!

Szép ha érdemmeddel
Rád szerencse gyűl;
Fényre jutni szégyen
Érdemetlenül!

Bár kerül szerencse
Hogy ha érezed
Érdemed; legyőzni
Bánatod lehet! —

Ah borúlj atyádra
Drága gyermekem;
Arozodon merengni
Drága kéj nekem!

Lángolón szeretlek
 Jó fiam, ne félj
 Szűm szerelme versed,
 S így szüled remél!

Annyi dús reménynek
 Fészke gyermekem;
 Így veszélynek ötét
 Én ki nem teszem.

Csak ha hallgatékony,
 Csendes és szerény
 Vagy fiam, csak akkor
 Küldlek útra én.

Jaj nekem, ha téged
 Elkap a halál!
 S annyi szép reményem
 Messze, messze száll.

Jaj ha gyermekemre
 Törne a kaján,
 Bánatomban össze
 Dölne szűm talán.

Büszke vágygyal égtem
 Őt nevelni hűn;
 Így gyönyört szegényben
 Mint ne lelne szűm?

Csak maradjon itthon
 A ki csintalan;
 Atyja vont figyelme
 Rá szegezve van!

Úgy szeretsz te engem
 Mint szelíd atyát!
 Érzeted mi lenne?
 Hogy ha bús tanyát

Nyújtna nékem a vad
 Börtön éjjele?
 Abba nékem értted
 Menni kellene!

Még se légy te félsznek
 Hőse gyermekem;
 Messze szállj előlem
 Gyáva félelem!

Küzdj hatálylallyal a vad
 Bűnök átkival;
 Majd e szivben annyi
 Nagy keserv kihal.

Gyűjtsd fel a közönbős,
 A hideg kebelt;
 Üdv nekem, ha üdved
 Ily magasra kelt!

Nyújts a csüggedőnek
 Enyhet, és erőt;
 Hass a szenvedőre,
 Gyámolítsad őt!

Hogy midőn vad érdek,
 S rény tusára lép;
 Általad segítse,
 Győzzön az mi szép.

Krisztusunk tanának
Légy te hirnöke;
Zengd mi átkot oszt a
Balhit ördöge.

S azt, hogy a hit addig
Oszd csak üdveket;
Mig rajoskodással
Nem szövetekezett!

Zengd, hogy a hit annyi
Édes enyhet ad,
Mennyi poklot oszt a
Balhit átka rád.

A hit ad nagy, égi
Gazdag üdveket:
Mig a balhit üdvet
Máglya-tűzre vet.

Bár lehetne néked
Jó fiam e vész-
Felleget deríteni!
Szived és az ész

Törjenek e lelkes
Büszke czél felé!
Ég kegyét e czélra
Mert ne küldené?

Gyújts fiam világot,
Hass, teremts erélyt:
Gyáva a ki csak nyög
Árva gerleként.

Gyáva, a ki nem bír
Nagyra törni fel!
A magast, a szépet
Bátor éri el!

Még se törj magasbra,
Mint birja erőd;
Szégyen éri ah a
Balgá vakmerőt!

Bár dalodra össze
Omlanék a gaz
Gyűlölet vad átka
Hő fohászom az!

Vajha hő szerelmet
Szülne éneked;
Szép leányka vonna
Szivre tégedet!

Majd ha általad meg-
Szűnik a harag,
A kaján reményi
Össze omlanak!

Majd ha énekedre
A csalárd cselén
Elpirul, beszínli
Ott magát a rény:

Akkor érzeményem
Egy fohászbba gyúl
Áldozat-boromba
Hála könnye hull!

Hogy ha ennyi üdvet
Osztna rám az ég,
Szűm imát rebegve
Szűdre omlanék!

Jó szülednek ilyen
Ömledő hevén,
Mint ne nőne benned
Drága érzemény? !—

Mennyi lanyhaságot
Látni e hazán?
Bar dalodra rényre
Gyulna oh a lány!

A hazának üdvit
Honleányi szép
Érzeménye szüli,
Bűnt mely összetép.

Onts a nőszivekbe
Szép, dicső magas
Érzeményt, mosolygva
Jő fel a tavasz!

Kincs a nő; ha lelkes,
Szíve nagy, s kecses:
Szebb, s dicsőbb alakja
Földöntül se lesz!

Vágya ég teremni
Bájt, hatályt, s erőt;
Drága vágya közben
Alkotá a nőt! —

Vajha lenne minden
Lyánka szíve cser,
Melyre csak jeles fi
Birna folyni fel.

Majd ha minden hölgyben
Ős erény lobog;
Úgy a hon koránya
Felderengni fog!

Rólok a honérzet
Szent szerelme át
Mén a férfiakba,
S így a szép hazát

Majd közösen őrzik
A szövethetők;
Büszke célra össze-
Fonva lesznek ők!

Igy a női szűkben
Kincsed áll hazám! —
Működő a dalnok
E kies tanyán!

Bár teremtné kincset
E kies tanyán
Gyermekem; mi kéjnek
Szállna üdve rám!?

Vivj ki hős erélylyel
Gyermekem sikert:
Rád fiam, szüled ily
Czélt kimérni mert.

Önts a női szűkbe
 Szent szerelmet, úgy
 Már felettök annyi
 Vész hiába zúg.

Hogy ha unni fogna
 Téged olvasód;
 Kár leendne értted
 Vesztegetni szót.

Hogy ha vész, s ezer csel
 Ront leányka rád
 Szűd, megóvni valjon
 Védlept ki ad?

Bár dalodra nőne
 Elme, szív, virág;
 Rózsa-párta szállna,
 Szállna óh te rád;

Akkor életednek
 Vad tusáiban
 Véd, s megóv szerelmed
 S így magadba' van.

Szív terem nagy üdvet;
 Óh a földi lét
 Drága kincse, gyöng
 Érzem én becsét!

Gazdag ész annak,
 A mi drága kincs:
 Szíved- és eszedben
 Van leány e kincs!

És az ész: szövétnek,
 Lángja üdvet ad.
 Bár egész özönnel
 Szállna lángja rád!

Ész tanácsa, szívnek
 Szent szerelme hol
 Összeforrva vannak,
 Ott nagy üdv honol!

Védjeink e hölgyek!
 Csókjuk égi bér!
 Szent szövetkezésük
 Üdve égig ér!

Igy hogy üdvet adhass
 Jó fiam nagyon
 Vágyj az észre, szívre
 Hatni gazdagon!

A pazart, ki vészbe
 Oktalan rohan,
 Rántsd ki; úgy becsülni
 Fognak oly sokan!

Ah de ily magasra
 Ah csak úgy jutandsz,
 Hogy ha szép virágos
 Téreken futandsz.

Szállj be a fukarnak
 Szíve tájira,
 Vajha az figyelne
 Szűd tanácsira!

Gyámolitsd a lelkes
Férfi lépteit,
Csald ki a leányka
Méla könnyeit.

Igy ha eljön érttem
Halkan a halál,
Véglegem reád egy
Hő fohászba száll!

Oly kietlen árva
Gyászos életem!
Kéjt csupán te benned
Lelhet érzetem!

Ösztönözd a restet,
Fedd meg a gonoszt;
Zárd meleg kebelre
A jelest, okost.

És teremts világot
Abban, a ki nem
Érzi, mily nagy áldás
A honérzelem!

Hordj fiam magasztos
Büszke érzetet!
Csókja a hazának
Égi élvezet!

Ily jutalmat érni
Istenem be szép!
Most azért születtem
Pályatérre lép.

Képzetimben rád nagy,
Üdvek árja vár,
Egy kecses leányka,
Boldog, szende pár.

Ah szegény szülédnek
Mennyi kin vala
Eddig élte, bár csak
Élte hajnala

Feljöhetne kedves,
Büszke sorsodon;
Nem honolna akkor
Bánat arczomon!

Égi üdv terülne
Rám szegényre még;
Maglehet, reám is
Üdvet oszt az ég!

Mint mosolyg előmbe,
Mint azon remény?
Gyermekemben élvet
Hogy talállok én!

Értted én a bajjal
Harczra szállni nem
Féltem; ily viharban
Drága érzelem

Szállt reám: a baj csak
Szivem üdve lett,
Általok fiam ha'
Ékesítettett. — —

Ah ha csüngne rajtad,
Csüngne sok kebel,
A világba akkor
Újra lépne fel.

Jaj de rád ha szégyen,
Szégyen és homály,
A világ szeszének
Dúrva átka száll.

Két szülöttem öket
Néked oh hazám
Vágyom által adni,
Údv ha tűzne rám

Ah miként fog akkor
Dúlni érzetem,
Elfogy éltem üdve
Kín lesz életem!

Érttök egy virágot
A kies haza,
Jaj ha fáradalmam
Hasztalan vala!

Szűm kesergne akkor
Árva gerleként,
Áh a dérlepett fa
Már nem oszt reményt!

Próza egy, s a másik
Szende költemény,
Fényre hozni őket
Féltem eddig én! —

Tán elátkozandod
Akkor oh atyád,
Bár az annyi bűnnek
Engedé magát.

Ah de most figyelmem
Csak feléd vonúl
Útra kész szülöttem,
Majd ha rózsza hull

Ah bocsáss meg akkor
Drága gyermekem!
Úgy is annyi, annyi
Kín lesz életem.

Rád, talán hajolni
Fognak ők feléd;
Most te menj előre;
Légy te útvezér!

Ah ne vess meg akkor;
Fenn mi szent a jog! —
Így jövőben élted
Még mosolygni fog.

Bár ha szűm halálig	S így borulj reám le,
Bánatot fakaszt;	Szívem érzetén,
Hidd; te még megéled	Felvirúl, feléled
A kies tavaszt!	Annyi szép remény.

Csillapítsa akkor
Nagy keservidet,
Hogy megóvtad árva
Jó öcséidet.

A Názáreti Jézuska kis keresztje.

Nóta: Tizennégy esztendőskorában.

Jézus gyermek korában,
Nazáret városában,
Faragcsált szent Józseffel,
Kedves nevelőjével.

Örvend lelke Józsefnek,
Az isteni gyermeknek
Álmélkodván így szóla
Szerelmem kis Jézuska.

Mennyből örömmel nézték
Kis Jézust körülvették.
Két rózsaszárnyu angyal,
Mosolygott mint a hajnal.

Egy lombos pálmafának,
Tövében egy kis háznak.
Kébléből szűz Anyának,
Szent gondolatok szállnak.

Elkészült a szent munka,
 A kis rózsakeresztfa,
 Jézus mint egy méhecske
 Szűz Anyához szállt vele.

Piros arezán mosolyga,
 A megváltás hajnala,
 Nagy örömmel mutatta,
 Nézd szűz Anyám keresztfa.

Mondja a szűz Mária
 Lelkem szép mennyországa,
 Mit jelent a keresztfa,
 Kis Jézust megcsókolta.

Jézus anyját öleli,
 Édes csókkal illeti.
 Kedves anyám megmondjam?
 Ez az én halálágym.

Ezt hallván a szűz anya,
 Megdőbbent fájdalmába',
 Jézust keblére zárta
 Könyeivel áztatta.

Az ég kék boltozatján,
 Feltetszett egy szivárvány;
 Mosolyai valának,
 A mennyei atyának.

Kiadta Boda Terézia.
 Budán 1862. Nyomatott Bagó Mártonnál.

Ezen, a gazdasszonyom imádságai közt talált szent ének után
készítettem a következő zsolozsmát:

Jézus keresztje.

(Zsolozsma.)

Néked hazám, drága hazám
Irtam én e lapokat:
Az ég tudja valjon miként
Fogadod majd azokat.
A jövődöt fedí fátyol,
Képzetem tán csalfán játszol!
Midőn azt sugod nekem,
Hogy hatni fog énekem!

Azon vágytól ösztönözve
Hogy szolgáljam honomat,
Telhetőleg kisimítani
Vágytam minden dalomat.
Lantom minden költeménye,
Hő szívemnek szüleménye,
Mert ah hő szűm érzetén,
Szedtem össze őket én!

Most küldd rám Isten malasztod,
Küldj dús erőt Istenem!
Most, midőn szent, szent fiadról
Szólni akar énekem.
Én most Jézus éneklője
Vágyok lenni, s így tetőre
Szállnék, szárnyam készen áll,
Most az Názáretba száll.

Ott egy pálmafa tövében
 Egy kis szép lak fehérlik,
 Lakói nagy rokonszenvnek
 Gazdag üdveit élik :
 Ott lakik Mária, s fia
 A kis Jézus, az anyyira
 Élénkiti e lakot:
 Nézd e két szép alakot.

Jézus csak tizenkét éves,
 Még is oly kincshalomnak
 Gazdag tára lelke, hogy azt
 Talán csak bűválnak
 Tartja az elbámult világ
 E fiúnak vajjon ki ad ?
 Oly nagy magas értelmet,
 Oly égi szép érzelmet ?

Ki ad, annyi fürgeséget,
 Annyi erőt testének ?
 Ki ad színt, hogy léfeshessem
 Halmazát kellemének ?
 S így ő az érzékeny anya
 Szemefénye, üdvesillaga.
 Jézus az áldott anyát,
 Csókok közt karolja át.

Oly érzékeny ezen gyermek,
 S szárnyalása lelkének
 Még szászszorta megelőzi
 Dús növéstét testének. —
 Az Úr a bűnt, vést, átkokat
 Megsokalta, hogy azokat
 Megszüntesse: nagy fiát,
 Jézus Krisztust küldte át!

De ha bámulatot gerjeszt
 Szellemének iránya,
 Annak testi ügyességét
 Szinte kiki csudálja :
 Szeretett ő faragni is,
 Azt hitte volna bár ki is
 Munkájának sikerén,
 Hogy tán ő már ácslegény ?

Egyszer ő egy kis keresztet
 Oly szépen faraga ki,
 Hogy e miatti örömét
 Többé visszatartani
 Nem képes, s így a kereszttel
 Anyjához fut, kéjérettel
 Dől anyjának keblére :
 Mert csók munkája bére ! —

Soká zajlik élénk öröm
 Máriában, s az végre
 Így sóhajt fel : Mondd meg fiam
 Vajjon, vajjon mi végre
 Készítetted e keresztet ?
 Hát téged az nem ijesztett,
 Hogy már annyi gaz, halált
 Ilyen bitófán talált ?!

A méla érzetbe merült
 Gyermekek ekképen felel :
 E keresztfa engem anyám
 Magas érzetre emel.
 Talán, talán édes anyám
 Kis fiad is még ilyen fán
 Adja ki majd véglegét,
 Bár semmi bűn érzetét

Szennyezni nem fogja ; de áh

Az hő vágya szívének,
Hogy kiirtsa annyi bűnét

Ő e világ népének ;
Mivel én a nép üdvére
Vágyok, engem pelengérre
Fog a nép feszíteni,
De ez eltéríteni

Nem bir engem szándokomtól ;
Megmaradok a mellett !

Ily szándék csak lelkes egyént,
Büszke szívet emelhet. —

Ah de ne sírj drága anyám !
Az is megtörténhetik ám,
Hogy célomat elérem,
S nem ily fán leend végem.

Azt akarom hogy ezentúl
A bűnöknek forrása
Apadjon : kéj közt csergjen le
A világnak folyása.

A szív, és ész ölelkezve,
Büszke harcra szövetkezve
Teremtsenek üdveket ! —
Ily vágy gyulaszt engemet ! —

Fáj az nekem, hogy e világ
Annyi gazság színhelye,
A világ folyása ekkép
Mindig mért gördülne le ? !
Én azt az ész, szív medrébe
Vágyom vonni ; azt tán végre
Fogom is még hajtani,
Ezért szokott zajlani

Bennem olyan lángérzettel
 Az indulatok árja;
 Ez az oka, hogy most fiad
 Méla szívét feltárja,
 Tán én még a föld nemtője
 Leszek, máskép miért nőne,
 Lángzó szívem fenekén,
 Annyi égi érzemény?
 Akadnak néha oly tüzes,
 Oly ábrándos egyének;
 Kikben az ész, szív szikrái
 Már gyermekkorban égnek:
 Kik már akkor ábrándoknak
 Tengerében áradoznak:
 Üdv ha azzal, ki így gyúl,
 Később erő párosul!
 A kis Jézus forró, lelkes
 Buzgó ömlengései
 Máriának bús fájdalmát
 Nem bírják enyhíteni
 Míg végre ellágyulása
 Irt önt, szíve bánatára,
 Érzelme, mely oly meleg
 Hő könyekbe leperereg!
 Az anyai szeretetnek
 Szívlágyító rohamán
 Ellágyúlva, Jézus szinte
 Nem bír már indulatán:
 S így ő siró jó anyjának
 Keblére dől, bánatának
 Felizgatott érzeti,
 Hő könyekbe törnek ki!

Leverő volt e jelenet

Máriának lelkére !

Az Ég ily nagy nagy bánatot

Miért küldött szegényre ?

Áh mért kellett ez anyának

Égi üdvét, jó fiának

Vesztén megvásárlani,

Annyi kint kiállani ?

A jelenet alatt oly szép,

Színes tarka szívárvány

Tűnik elő : miért támad,

Miért támad e látvány ?

Úgy hiszem az Ég Urának

Érzeti ellágyulának ;

S így a remény jelképén,

Nézd mint mosolyog a fény !

Néma, bús szomorú érzet

Dúlt már ezentúl mindig

Máriában, nem mosolygott,

Néki többé már az Ég.

Nem, mert azon dús élményt

Hogy a föld jóltévőjeként

Imádandja majd fiát,

Bánat közt kell venni át.

De ha bár reája méla,

Sajnos ábrándok dültek ;

Abban eddig ismeretlen

Forró érzetek gyültek :

Mert hő anyai érzetin

Fia iránt, oly ünnepin

Terül el a tisztelet,

Az anyai kegyelet !

Mert látja ő hogy úgy terjed
 Gyermekének szívében
 A szép érzet, mint a világ
 Bámulatos lelkében.
 Már azt hiszi hogy e fia
 Által kell boldogulnia
 A földnek, mert fogy a vész,
 Ha művelt a szív, s az ész!

Szegény anya jól sejtette,
 Hogy üdvet szülend fia;
 Hogy e miatt annak fel kell
 Éltét is áldoznia.
 Jól sejtette, hogy fiának
 Működésén, e világnak
 Mint növend boldogsága,
 A szív, s ész gazdagsága!

Félelmei, reményei
 Beteltek ez anyának,
 Ily örömek, és bánatok
 Még soha sem dúlának
 Bús keblében egy anyának;
 Mert szenvedésén fiának
 A világnak alakját,
 Látja idomulni át! —

Mert oly nagy jóltévője lett
 Jézus ezen világnak,
 Hogy szent emlékezetére
 Örökké mennybe szállnak
 Hő imái a szíveknek,
 Mert mindig üdvet nevelnek
 Ezen több mint emberi
 Nagy jóltévő művei.

Mert tartsa csak meg mindenki

Isteni tanításit ;

Felmosolyog az Ég üdvé,

Teljes fényben fel már itt :

Akkor aljas vad érzelmek,

Poklot többé nem teremnek,

Akkor a szív fenekén

Honosulni fog a rény !

Hiszen a nép üdvének csak

Addig terjed határa,

A meddig égi tanának

Figyelmeznak szavára.

A népeknek szabadsága,

Az üdvök e májusfája

Csupán ott nem sínlik el,

Hol az ő tana kikel.

Dús üdv lenne, ha e világ

Laka lenne a rénynek :

Ha a csalók a becsület

Virányira térnének :

Kövessük Jézus tanait,

Élvezendjük áldásait

Az elégedett szűnek ;

Bűn, vész, átok megszűnnek !

Minden nép csak annyira jut

Saját önnön javához,

A mennyire közeledik

Krisztus Urunk tanához.

Az nem lehet, nem volt soha,

Hogy a sors légyen mostoha

Oly nemzethez, mely az ő

Tanait hűn követő.

Mentül inkább közeledünk
 Isteni szent tanához,
 Annál közelebbre érünk
 Az üdvek forrásához :
 Mentül inkább eltávozzunk
 Tőle, annál inkább rogyunk
 A hitlenség átkiba,
 A balhitnek árkiba !

Jól mondja a lelkes nép hogy
 Megváltott ő bennünket !
 Hiszen tana, szépre, jóra,
 Rényre inti lelkünket.
 Ha szent tana után élünk,
 Akkor biztosan elérünk
 A boldogság révéhez
 Az erény tűzhelyéhez.

Elérünk az üdv révéhez,
 Ha forrón imádjuk őt :
 Elrettenünk a bűnöktől
 Isteni arcza előtt.
 Ha áldozatul, a rénynek
 Oltárára tétemények,
 Szép tétemények hullnak,
 Úgy áldozunk az Úrnak !

Krisztus Urunk szent oltárán
 Az üdveknek sarja nő,
 Azon a csüggedő támot
 Enyhet lel a szenvedő.
 Áldozatunk szent ostyája
 Legyen szűn hő óhajtása,
 Emelkedni a rényre,
 A bűnöknek vesztére.

Áldjuk mennyei atyánkat!
 Hogy leküldte szent fiát;
 Kinek tana annyi vész közt
 Diadalmasan megállt.
 Krisztus Urunk szent malasztja
 Szívünk hálára fakasztja:
 Mert e világ üdvére,
 Kiomlott drága vére!
 Vedd a világ hő háláját
 Jézus anyja, Mária!
 Előtted mint ne illenék
 Szent imára gyúlnia.
 Szent fiadat te neveltet,
 Abban a rényt úgy emeltet
 Hogy a világ üdvére
 Kiomlott fiad vére.
 József rád is száll meghatott
 Szívem forró hálája.
 Szerelmednek gazdag üdvét
 Te öntötted reája.
 A gyermeki szív húrjait
 Úgy illették meg ujjaid;
 Hogy a világ üdvére
 Kiomlott Krisztus vére!
 Áldunk és imádunk téged
 Ég föld Ura, Istenem!
 Hogy leküldted fiad, Jézust;
 Benne az emberi nem
 Égi nagy nemtőre talált;
 Szűmre is oly hő érzet szállt;
 S így én, hön ellágyúlva,
 Könyörgök leborulva.

Ellágyúlva, s leborúlva
 Kérem az Ég nagy Urát,
 Hogy az e föld népeire
 Küldje le üdveit át,
 Öntsön a szív hajlamába
 Szép nagy érzelmet-, nyomába
 Vesztére a gazbűnnek,
 Üdvek, áldások dülnek.

Áldjuk mennyei Atyánkat
 Hogy leküldte szent fiát,
 Kinek tana annyi vész közt
 Diadalmasan megállt.
 Bizonyára üdvezülünk,
 Ha tanain felhevülünk,
 E hevület gyümölcse :
 Az élet szép erkölce !

A balhit, és hitetlenség
 El-el tűntek általa ;
 Feltűnt a vallásosságnak
 Boldogító hajnala !
 Világos lett mint a napfény,
 Hogy csupán a szép magas rény,
 S a nemes szép érzelem
 Az, a mi üdvet terem.

Azt ki szíve érzeményit
 Itt délczegbe bocsájtja,
 Szenvei harezi közt mindig
 Üdve vesztét találja ;
 Üdvezítőnk tanainak
 Üdvével szűnk vágyainak
 Szépre, jóra nyújt irányt ;
 Minket a vézből kiránt.

Jézusnak tanait a szent
Írás tartja magába';
Nincs, nem is lesz soha ennél
A földnek dűsb kincstára.
Olvassa, s értse azt kiki,
Bizton s gazdagon nyílik ki
Az értelem világa;
A szép erkölcs virága.

Dalok

I.

Atyámhoz *)

Fiadról oly híven gondoskodál,
Ki oly szegény volt, s mindig beteg;
Hogy ily nemes áldozatot hozál,
Azt most unokád hálálja meg:
Unokád fiadnak oly hív képmása,
Az most előtted szívét feltárja.

*) Nem tarthatom meg magamat, hogy ne közöljem azon levelemet, mely mellett átküldtem ezen versemet szegény atyámnak; mert valahányszor valamely munkát készítettem, mind annyszor átszoktam azt atyámnak küldeni; ki is átküldött dolgozataim felőli észrevételeit mindenkor kegyes volt megírni nekem. Atyámhoz írott levelem szórul szóra így hangzott. Mélyen tisztelt édes Atyám! Soká tusakodtam magamban vajon átküldjem-e ezen költeményemet vagy sem; végre még is érzeményeim erőt vettek skrupulusomon. Ezen versezetemet én verseim első kötetében fogom kiadni. Kezét csókolja alázatos szófogadó fia Sréter Kálmán. Kelt Csobánkán 18-ik december 1863. Ezen iratomra szegény már azóta meghalálózott atyámnak válasza szóról szóra így hangzott:

„Noha igen rövid, de annyira szép és érzékeny versedet szívesen fogadtam; noha nem kívánom, hogy azt munkáid közé sorold, mégis örültem annak: mert az oly szép, és annyira nemes tulajdonságoknak szinte egyik tanúsága. Ha az Isten éltet, munkáidat saját költségemen ki fogom adni.“

II.

A magyarokhoz.

Törj magyar kies tetőkre,
 Nagyra érni érdem.
 Azt, ki szépre nagyra vágy mi
 Vész között se féltém.

Hasztalan röpit virágot
 Rád meződ viránya,
 Hogy ha bűnöd átka arra
 Zúzmaráit hányja.

Csak ha szépre, jóra intnek
 Szíved érzeményi,
 Áh csupán csak akkor lehet
 Dús tetőre érni.

A nagy ég kies adányit
 Nem hiába méri.
 Gonddal, ésszel és erénnyel
 Kell azokhoz érni.

Légy magyar szegény honodnak
 Gyámolója, vérté
 Majd leendsz, ha kész leendsz
 Élni, halni értte.

A kebel nagy érzetének
 Illatos virági
 Által fog hazánk magasztos,
 Gazdag údvre szállni.

Áh pedig minden magyarnak
 Leghevesb imája ;
 Hogy kegyét az ég mi dúsbban
 Öntse e hazára.

III.

Merengés.

(Bekény János után.)

Mi az élet lefolyása ?
 Mint remények tengere,
 Boldogságok óhajtása,
 Élvezetek ingere,
 Csapongva kel a képzelet
 Magas vágyak szárnyain,
 Élvezni vágy örömeket
 A tavasz virányain.
 Kezdet, és vég egymást éri,
 A szív, s léleknek tündéri,
 S álmai közt a remény,
 Csalfa lepke tünemény!

Mint a vihar, a bércz ormán
 Megtörve elszenderül ;
 Mint a hullám, a szírt fokán
 Megakadva csendesül :
 Úgy vet a szív fellegére
 Egy egy sugárt a remény ;

Irt önt a szív sérveire
 E nemes szép érzemény.
 A remény az ég magzatja,
 Mint mosolyog arczatja!
 Egek! e szép érzelem!
 Hány üdvet, áldást terem?

Szép remények ezerének
 Egykor boldog éltem én,
 Vágyaim magas röptének
 Feljött a hajnali fény:
 Feljött, mert ah a szerelem
 Magasztos szent érzetén,
 Szép szivárvány tűnt fel nekem;
 Ah mi boldog voltam én!
 De beborult éltem ege,
 Szép rózsáit a sors jege
 Megfagyasztá, életem
 Nem szül már rózsát nekem.

Áh most már oly bús érzetek
 Rágódnak e kebelén;
 Oly leverő gyász képzetek
 Dúlnak csüggedt szívemen,
 Hogy azokat a fájdalom
 Könybe lábadt harmatja
 El nem mossa, az bánatom
 Többé el nem oszlatja.
 Ah most már a múlt emlékén
 Élvek közt nem merengek én;
 Sőt a bús emlékezet
 Nem sokára eltemet.

Oh eredj, eredj.

(Irtam 1844. évben.)

Óh eredj, eredj
 Máskép megreped
 Szívem, annyi érzemény! —
 Lelkem oly beteg! —

Óh eredj, eredj
 Tarka képzelet,
 Mint szülő kis gyermekével
 Szűm enyelg veled.

Menj csak, a jövő
 Gazdag üdve nő
 Képzetimnek tükrében:
 Üdvezítsen ő!

Üdvezítsen ő,
 Ő a drága nő;
 A kiért e bús kebelnek
 Hő fohásza nő.

Hogy talállok én
 Tiszta érzetén
 Még e földön drága mennyet,
 Biztat a remény!

Óh ne vess felém,
 Űdvöt onts elém,
 Drága szép szemedben éled
 Drága érzemény.

Sziveden terem
 Annyi képzelem,
 Így miként ne gyulna benned
 Érttem érzelem?

Szívem oly heves,
 Rád ez érdekes:
 Így leányka hő reményem
 Szép utat keres

Szűdhöz: ah talán
 Drága szende lány,
 Nékem is derül karodban
 Még a szép korány.

Október hó 10-én 1863.

Pestről Vácra menni vágyva,
 Szent Istvánra léptem,
 Annak födelzetére még
 Igen jókor értem.
 A fedélzeten még csupán
 Egy utast találtam,
 Annak, egy oly bájos hölgynek
 Közelében álltam.

Fényes külső, nagy úri esin
 Jellemzik e leányt:
 Tisztelet, és vonzalom nő
 Ilyen külső iránt.
 Mint egy tizenhatsz évesnek
 Látszik lenni a lány:
 Annyi fenség, annyi kellem
 Ömlik el alakján!

Igazat mondva, akkor az
 Volt szűm érzeménye,
 Hogy e lány a női fenség
 Ritka szép eszménye.
 Kíváncsi lettem tudni azt,
 Valjon a ki ilyen
 Díszes külsejű, értékre,
 Belértékre milyen?

S így hogy szóhoz jussak, arra
 Kérem őt, ügyeljen
 Ott hagyott táskámra, mivel
 Vissza kellend mennem.
 Csak egy perczre a városba. —
 Ő meghajtja magát;
 Én sietek csepp időre
 A hajón lépni át.

Visszajövet, megköszöntem
 Szívességét neki:
 Szó közt egy szó a másikat
 Olyan könnyen éri:
 Szíves, művelt, eszes a lány,
 Könnyen foly a beszéd
 S mindig jobban láttatja az
 Műveltségét, eszét.

Eleinte szokás szerint
 Németül folyt a szó:
 Tiszta, nemes németsége
 Tanúságot adó,
 Hogy e nyelvet tanulmányul
 Szerezte meg a lány:
 Hogy különben a magyar szó
 Zeng bíbor ajakán!

Igy a társalgás magyarra
 Változott; megtudám,
 Hogy most Esztergomba, haza
 Menőben van a lány! —
 Ez anyagot bőven adott
 Társalgásra nekem;
 Mert a lánynak ismertetét
 Vizsgálóra veszem.

Annak oly szép ismertetén
 Elpírul érzetem.
 Mert ő a történelemből
 Oktatást ad nekem.
 Nem sokára a mostani;
 Bíbornokra kerül
 A szó, a lány szép érzelme
 Ihlettségre hevül.

Az oly szépen adja elő,
 Mennyi rényt és erőt
 Fejt ki a hon legfőbb papja;
 S miként tisztelik őt. —
 A lány nemes érzeménye
 Mélyen hatott reám.
 S így én annak szép hevét még
 Fokozni akarám;

S így szóltam, oly könnyű annak

Dús segélyt osztani,

Ki fényt ér, ha csak kis részét

Vágy elfogyasztani

Roppant jövedelmeinek.

Mit? kis részét? kiált

A lány, — Ön nézeteinek

Adjon helyesb irányt.

Esztergomban minden ember

Azon csudálkozik,

Hogy a herezegnél annyi kincs

Mikép találkozik?

Mennyivel ő gyámolítani

Szokott annyi szegényt;

A hálára gerjedt érzet

Úgy bámul ily erényt!

Csudálkozik; mint teremthet

Ész, hő felügyelet

Mellett is ő oly temérdek

Nagy jövedelmeket,

Melyet ki nem merít olyan

Nagy s magasztos kedély:

A szív ily magas fenségét

Mi szülheti? egély!

A felbuzdúlt lánynak lelkes

Szavai engemet

Úgy meghattak, hogy az észre-

Vette érzelmemet:

S így ő növekedő lánggal

Szavát így folytatá:

Higgye meg ön, ötlet nekünk

Maga az Ég adá. —

A rény szép, magasztos arcza
 Olyan szívreható!
 Annak hű arczképét adni
 Olyan szegény a szó. —
 Midőn én nagy hő érdekkal
 Hallgattam reája;
 Szava, az ihlett leánynak
 Egyszerre elállá.

A hajónak szobájából
 Egy agg úr lépe ki,
 S az a lányt magához inti,
 Őt a lány követi.
 Erre szinte gyászba dőltek
 Szívem érzelmei;
 Mert elmaradtak a lány hön
 Várt közleményei.

Igy én hogy azokhoz jussak,
 Egy kis idő múlva,
 A hajó szobába megyek,
 Ott az öreg úrra,
 És a leányra akadok,
 Kik egy tágas körbe'
 Beszélgettek; nem akartam
 Vegyülni közökbe.

Nem, mert olyan tartózkodó.
 És félénk jellemem
 Mindentől a mi szokatlan
 Megrezzen érzetem.
 Különben is, akkor rögtön
 Nem is jött eszembe,
 Hogy a leánynak közlendői
 Mi szép költelemre

Adandottak volna tárgyat. —
 S így én magam vagyok
 Vétkes, hogy szép tárgyakról dal-
 Füzért nem adhatok.
 Ha e leány olvasandja
 E szívből jött dalom;
 Hogy tovább nem maradt fen, tán
 Sajnálkozand azon.

Jurisich Miklós.

(Történeti elbeszélés).

(Töredék).

A mohácsi esata után	Doria András Törökhont
Mély homályba öltözött	Váratlanul meglepé;
Hazánk; fénye s gazdagsága	Kis-Ázsia szabadságát
Messze, messze költözött.	Lázadásban keresé
Nincs király, nincs szív, nincs lélek	Igy Soliman bánatára
A megriadt hazába!	Visszamenni kénytelen;
A rémes kétségbeesés	Szép honunkat porrá zúzni
A török hatalmába.	Égnek hála képtelen!
Döntötte volna a hont; de	Azalatt ha viszály nincsen,
A magyarnak Istene,	Erőhöz jön a magyar,
Szorongatott szegény népe	Százötven évig nem dül itt
Oltalmára siet.	Vész, kény, pokol, bűn, za- var.

Évek mulva ismét betört
Honunkba a Padischah,
De már akkor egy kevesse
Fellázadott Hunnia.	De a gyáva vezér e hős
Kérését megtagadta;
Az örvénytől elsodrandót
Válaszra sem méltatta.
Midőn ismét elborítá
E hont Soliman népe:
Minden védszer hijával volt,
Köszeg kis erőssége.	De a sorssal megvívni kész
Hős azért el nem rémült;
Hogy segítséget kaphasson,
Jó királyához készült:
Akkor annak paranesnoka
Jurisich Miklós vala;
Kinek keble annyi magas
S szép erénynek volt laka:	De az ellen sebességgel
Közeledvén feléje,
Fájdalom ő feltett útját
Megtenni rá nem ére.
E hős példája mutatja
Egyes ember mit tehet;
A lélekkel ölelkező
Szív, mely magasra vezet.	A futásnak indúlt földnép
Nála kér menedéket.
Mert Ibrahim nagy vezér
már
Vas vármegyébe lépett.
Legyen sok ily fiad hazám,
Dicsőséged felragyog:
A hon üdve s dicsősége
Ölelkező magzatok!	A védteleneket a hős
Várába befogadta;
Ki nem rég minden vagyonát
Hadi szerekre adta.
Jurisich, hogy kikerülje
A támadható veszélyt;
Katzianer fővezértől
Katonát, pénzt, védszert
kért.	Csak puskaporra háromszáz
Arany forintot költött:
A mindenkép erősített
Vár, új alakot öltött.

A raktárak tápszerekkel
 Gazdagon elláttattak;
 Megfeszített szorgalommal
 Új védművek támadtak.

Sok ezeren kerestek ott,
 Leltek kétes lakhelyet;
 De azok közt fegyverhatót
 Alig látni ezeret!

A gyermekeséket kivéve
 Mindnyájoknak markába
 Fegyvert adott a parancsnok
 Ki feltevé magába'

A várt, bár mely erő ellen
 Végső cseppig védeni;
 Bátor lelke mindnyájokba
 Bizalmat birt önteni.

Szép látni egy elmős, lelkes,
 Bátor nemes férfiut;
 Attól még az irigy sors sem
 Vonja el a koszorút. --

Megérkezik a nagy vezér,
 A kis várat lenézi;
 Mint bizonyos martalékot
 E kis fészket felkéri:

S méregre forrt bámulattal
 „Hallja a hős választát:

Bár mely erő ellen is ő
 Végsőig védi magát,

S nagy dühében a különben
 Eszélyes nagy hadvezér,
 Az okosság ösvényéről
 Elbizott göggel eltér,

Szól: szétverem e tyúkfész-
 ket,

Büszkén seregére néz:
 Egy szavára megrohanja
 Azt annyi edzett vitéz.

De a tyúkfészekben sasok
 Csattogtatják szárnyokat.
 Az ölyvekkel megmérkőznek,
 Visszaverik azokat.

E nem várt csapás még
 inkább

Felbőszíti a vezért.
 Gögös lelke nem tudja mi
 Szép kimélni a vért!

Mert három nap egymásután
 Ráüt a tyúk fészkére?
 S bódult szívvvel látja hogy
 azt
 Nem kaphatja kezére.

A meghökkent vezér végre
 A rohammal felhagyott,

A vár rendes zárlatára
Rendeléseket adott.

Hunyászkodva tudósítja
Gyötrő félelmek között
Solimant, hogy szerencséje
Mély sziklába ütközött.

A föld uralmára vágyó
Hős pirulva hallja azt,
A világot megrendítő
Dörgőmenykövet forraszt.

S egész hada tengerével
Körülveszi Köszeget
S hiszi, hogy egy lehellete
Elfujja e lakhelyet!

De a nagy hős dühében sem
Szűnt meg lenni nagy
vezér,
Lángeszének utat törő
Szelleme tán célhoz ér.

Előbb négy nap lődözteti
A várnak véd műveit,
Csak ledöltök után küldi
Rohamra vitézeit.

De borostyán koszorúkat
A török bár mint akar,
Annak tüzes támadását
Vissza veri a magyar.

Másnap ismét megtámadja
A felbőszült Soliman
A várat, de azon ismét
Az égnek oltalna van.

Ujra többnap egymásután
Ismételi ostromát,
A császár ki képzelheti
Érzetinek háborát.

Látván mely vész mely gya-
lázat
Éri ismét fegyverét,
A kis vár gyenge népe mint
Űzi vissza seregét.

A császárnak nagy lelkében
Kinos bánat éle dúl
Fáj a dicsőségesnek, hogy
Dicsősége halványul.

De azért kétségbeesés
Nem szállt, erős lelkébe
Sőt maga állt, rohamra ment
Katonai élére.

Erzsébethez.

Oly szivemből sajnállak tégedet!
 Bátran megosztanám keservedet
 Bár az nem akarnám elfojtani,
 Mert az csak szép szívet szokott sujtani!
 Hiszen egy jó anyát elveszteni
 Oly kín, melyet kár elenyészteni. —
 Szegény anyád téged úgy szeretett,
 Ah ki teremthet oly dús üdveket
 Mint ellágyult szív, melyet egy anya
 Elérzékenyíteni képes vala,
 Istenem téged mindenki áldhat,
 Ki egy jó anyával csókot válthat,
 A szív úgy az üdv erére lelhet
 Mennyországot már e földön nyerhet. —
 Ah ily dús üdvet nem élveztem én
 Fenn vár rám oly gazdag élelmény!
 Ki egy jó anyának szent szerelmén
 Mellengeti, üdvét az nem szegény,
 Ez az ég üdv előérzete,
 Ilyet néked nyújtott az ég hegye,
 Röpítsd azért fel oly hő háládat,
 Küld fel anyádhoz buzgó imádat,
 Oh benned mennyi szép érzemény
 Fakadt jó anyád forró kebelén,
 Oh vedd, vedd most azoknak hasznokat,

Csillapítsd némüleg bánatodat.
 Irt nyujthat neked azon tudatod
 Hogy anyádnak nem szültél bánatot!
 Ő szívedet termékenynek lelő,
 Midőn abban virágit ültet. —
 Kövesd a vallás szent intéseit
 Enyhítsd azzal szíved keserveit
 Hiszen még fenn rád üdv fog borulni
 Midőn anyád kebelén fogsz gyulni.

Különböző sikerű harczok.

Hősi harczra száll a téllal

Már a szép tavasz.

A világ öröm-zajára

Lett győzelmes az,

Égi kellem árja terjed,

Mert felöltözött

A tavasz kies ruhába,

Szép mosoly között.

Ellenét, a télt, ez sérti,

Ő dühében dúl.

Nagy haraggal, és merészen

Új csatára gyúl.

Sajnos az, hogy ő eléri

Szíve vágyait!

A tavaszra küldi egy nagy

Dérnek átkait.

Ah de mord erőlködése
 Sirba dönti őt.
 Nyomdokán a szép tavasznak
 Illatárja nőtt.

Mint a tél a szép tavasszal
 Küzdelemben áll.
 A dicső erény a bűnnel
 Szinte harcra száll.

Ah de sajnós, e tusában
 Gyéren oszt a sors
 Szép győzelmet a jelesnek ;
 Fényre lép a korcs.

A dicső erénynek árnya,
 Gyakran a nyomor,
 Mig a bűnnek nemzedéke :
 Fény, jog, úri tor !

Itt a rény felett, a véték
 Viv ki dús sikert.
 E miatti bánatomra
 Balzsamot ki mert ?

Irt sebemre szűm a hitnek
 Árjiban talál.
 Fenn nem így lesz ; ott reám nagy
 Üdvek árja száll !

A rózsza:

Oly kecses virág a rózsza,
Égi bájiban
Annyi kellem, édes árja
Összegyűlve van.

Nincs a földnek annyi éke,
Mint e szép virág;
Bájain merengni, mennyi
S gazdag üdvet ad?

Nincs e földnek annyi éke
Mint e szép virág;
Véle összevetve bár mi
Dérsütötte ág!

Szenvedélylyel zeng ekép sok
Fűzpoéta; nem
Leng dalán magasztos érzet,
Játszi képzelem.

Rémleménye, észbetegnek
Véleménye csak,
A ki hinni merne ilyet
Mint ne lenne vak?

Az való, kies virág a
Rózsza, dús kecsén
Andalodva, szépre, jóra
Gyúl az érzemény.

Ah de véled szép leány nem
 Versenyezhet ő!
 A nagy ég dicsőbb szülöttje,
 Emma, Emma ő!

Bár a rózsza bája is meg-
 Hatja szívemet,
 Még is arcza szent imára
 Nem von engemet.

Lillához.

(Irtam 1846. évben.)

Mézet szedni jár ki lelkem,
 Hozzád repül angyalom;
 Röptei gyűjtése, egy egy
 Szívemből került dalom.
 Vajha dalom enyhitené
 Szívem zajongásait;
 Akkor annyi nagy kint, és bűt
 Nem érzene szívem itt.

Úgy virágos kis kertemnek
 Ifjúság térén lelnék én
 Oly virágot, melynek báján
 Felgyúlna az érzemény:
 Ily virágot tüznék én rád,
 Tüznék én rád édesem,
 Hiszen tüzhely szívem, s annak
 Folyadéká énekem.

Akkor talán elapadna
 Bennem a búérzésény,
 Énekimben hív alakot
 Mutatna a festemény.
 Ah mert villanyütés lelkem,
 Gyenge erőm ébredez,
 Ha az bájid dús tengerén
 Ittasodva tévedez.
 Ébredez, bár árva szívem
 Csak lelánczolt érzemény
 Álmaimat valósítani
 Ah miért nem tudom én!
 Nem tudom, mert árva lelkem
 Csak epedő holdvilág;
 Egek! így miként ne fogyna
 Ösvényemen a virág?
 Nem tudom, bár árva szűmben
 Úgy dúl a sok képzemény,
 Nem tudom, bár hő kívánság
 Bennem minden érzemény,
 Mint ne gyúlna bús szívemben
 Lángokra a képzelem,
 Hisz én szived dús fennségét
 Olyan mélyen érzem.
 De az kár hogy árva szűm csak
 Fellegváraknak tére;
 Vajha e tér szép fiának
 Szép gyümölcse megérne.
 De e tért elkopáritá,
 Annyi vésznek vad tele,
 Mennyi szív, és elme virág
 Hervadtak el így véle?

Elhervadtak, mert szívem csak

Hajnal-álmok tündére :

De álmaim egek mi sok

Valósággal felére !

Elhervadtak, bár szívem nagy

Magas vágyak csermelye ;

A közügy virágit mért nem

Üdithetem fel vele ?

Azzal mért nem tapaszthatom

Annyi baját népemnek ?

Ah úgy vágnék én kedvezni

Szegény, szegény lelkemnek !

Úgy szeretnék én segíteni

Rajtad epedő hazám :

Az ég gazdag, dús kegyelme

Csak, csak akkor szállna rám !

Ah de erőm fogy, mert szívem

Annyi bánat színhelye ;

Melyen rózsákat nékem csak

Nemes lelked nevele.

Vajha birnám közösitni

Lelkem meleg érzetét !

Vagy még inkább százszorozni

Árva lelkem erejét !

Úgy a bűnös megrendülne

Ha bepillant lelkébe ;

Midőn bűnbe rogygni készül

Isten jutna eszébe.

Az álmában ijedezne,

Megrendítné őt bűne ;

Ajtatos szent imák között

Erényre gyúlna szűve !

Hogy a dús testvér ne vágya
 Megfosztani a szegényt:
 Átkos undok, aljas lelke
 Ne találna éleményt;
 Ha a sok baj eltörpíti
 Öcsese lelki erejét;
 Korosítja, rövidíti
 Úgy is kínos életét!
 Úgy is gyakran elfogy az üdv,
 Bús képzelgések nyomán:
 Az én sorsom is csak azért
 Oly mogorva, bús pogány!
 Vétkem nélkül annyi kinnak
 Bús örvénye érzetem.
 Így sorsom bájló rózsákat
 Csak fenn fog szülni nekem!
 Mért is öli annyi vész el
 Lelkem minden erejét?
 Ah miért nem használhatom
 Fel a sors oly szép kegyét?!
 Hiszen szívem andalító,
 Kristálytisza csörgeteg;
 Melynek partján szent szerelmem
 Kis csalogánya zeneg.
 Szívem folyam; lemerülök
 Fenekére, ott nyerem
 Gyöngyeimet, rád aggatom
 Ha majd füzérbe szedem. —
 Tán orkán az? fuvalmára
 Annyi durva bűn ledől,
 Mint ne dőlne rényeidnek
 Hív festeménye elől;

Pedig már már kínaim közt
 Fonnyad lelkem virága;
 Ah én rajtam kívül senki
 Sem sejtí mily nagy kár a! —
 Ha a világ tudná hogy én
 Mennyit, s miért szenvedek;
 Ugy megerednének az el-
 Lángyúlt nemes érzetek!
 Mindenki meggyőződne, hogy
 Van éden, van túlvilág;
 Hol a vétlen szenvedőre
 Nem hull többé bűvirág.
 Hol a gazság többé már nem
 Tépi a más üdveit;
 Hol nem látjuk többé győzni
 A véteknek szörnyeit!
 Mért nem tudom megbuktatni
 Én itt a sok gaz merényt?
 Nem nézném én oly csalékony
 Lénynek többé a reményt.
 Akkor én is pacsirtaként
 Hálát küldnék az égbe;
 Az enyészet zöld penésze
 Engemet el nem érne!
 Bár ellágyitná a bűnöst
 Lántom méla zenéje:
 Hogy a szép érzetnek elszállt
 Fecskéje vissza-térne.
 Bár úgy bírnám ábrázolni
 Én a vétek átkait,
 Hogy ez éhes sárkányoktól
 Ki ki elborzadna itt.

Hogy nálunk meghonosulna
 A szeretet galambja ;
 Mely földi égi üdvünknek
 Oly biztos fészket rakja.
 Bár birnék én fényt, világot
 Önteni a lelkekbe.
 Mert a buták kelepczébe
 Olyan könnyen esnek be.
 Hogy a gaz róka ne birna
 Báránybőrbe bújni be ;
 A szineskedő ne lelne
 Álorczára ízibe.
 Bár mindig megóvna minket
 Az értelem világa.
 A szív, s az ész életfáknak
 Gyümölcsessel telt két ága
 Engem oly hő, forró szívvél
 Áldott, vagy vert meg az ég.
 Lelkemben az undok bűnök
 Számára dús máglya ég. —
 Csiga lelkem, mely epedve
 Szeretet felé nyúlik
 Polyp, mely a vad bűn előtt
 Félénken összebújik.
 Vagy tán tükör árva lelkem ?
 Melyben képed mosolyog :
 E látványon árva szívem
 Oly hangosan feldobog
 Szívárvány az, mert ha látom
 Képzetim színezetét,
 Az bennem felfeltűnteti
 Bájjaidnak képzetét.

Vagy tenger az, elmeritni
 Én abba úgy szeretném
 A világ sok aljasságát,
 Oh ha én azt tehetném?
 Akkor oly szép koszorúkat
 Nyernék szívem érzetén;
 Ah ily boldog, ah miért nem,
 Miért nem lehetek én?!
 Révész lennék e tengeren,
 A boldogság révébe
 Evezném embertársimat,
 Az erény színhelyére!
 De lelkem nem áldást hozó
 Bő tavaszi permeteg;
 Könyzárpor az, mely csak bánat-
 Búvirágokra pereg.
 Vagy tán lelkem nem egyéb mint
 Százados rom, mely megáll,
 Bár ha arra ezer vésznek,
 Zivatarnak átka száll:
 Megáll, mert egy mosolyodra
 A baját elfeledi;
 A föld minden keserveit
 Egy csókokodba temeti. —
 Hatalmas vágy, gyenge erő
 Rémes kín, ezt érzem!
 A hatalmas lelkes ember
 Ah mi boldog Istenem! —
 Én is lelkem világánál
 Hőn iparkodtam a cselt
 Burkaiból kifejteni,
 Engem ily nagy czél emelt!

Szent máglyára kívántam én
 Hányni a csel szálaít;
 Velök, szinte megszűnt boszúm
 Kitépett bogácsait.
 Égjenek el e bogácsok!
 Hiszen szúm virághalom,
 Melynek minden szép virága
 Értted nyílik angyalom.
 Értted nyílik, ellágyult szúm
 Minden, minden virága;
 Talán talán ellágyúlva
 Tekintesz te reája.
 Hisz én lelkem virágiból
 Oly füzért kötök neked;
 Mely az enyészet porától
 Megoltalmazza neved.

A rom és én.

Szívem olyan mint a	Mint a régi társak
Mohbelepte rom,	Fogynak a romon;
Rajta bú keservnek	Úgy fogy üdve szűmnek,
Vésze átka nyom.	Bú velem rokon!
 A rom oly merészen	 A rom annyi kínos
Messze messze néz;	Bánatot fakaszt;
Szűmnek érzeménye	Multam arcza nékem
Szinte messze vész.	Sem derít tavaszt.
 A kor oly szelíden	 Régi fénynek árnya
Bont a rom falán;	Látszik a romon;
Szúm mikor merül el	Sorsnak ily kegyelme
Annai bánatán?	Éri tán porom.

Rom felé repül a
Szép virág lehe;
Verseimre Róza,
Róza érzete!

Gőze a lapálynak
Nem jut a romig,
Nem fut a halálnak
Árnya síromig.

Visszaküldi búsan
A robajt a rom;
Bús fohászbba tör ki
Szinte bánatom.

Multja a szép romnak
Nincs jövője már;
A szerencse tőlem
Szinte messze jár.

Arca a romoknak
Űzi a reményt;
Szűm kesergve csüggöd
Árva gerlekint.

A rom annyi vészszel
Vad tusában áll,
Szűmre szinte annyi
Vésznek átka száll.

A borúk csapása
Sújtja a romot;
Szűm borúja dűlni
Bennem is szokott.

Mennyi lány mereng a
Százados romon?
Tőlök azt remélni
Szinte lesz jogom!

Esti fénybe fürdik
A rom annyiszor,
Lelkem is mi gyakran
Költeménybe forr.

Szép borús időket
Váltva el a rom;
Szép remény deríti
Néha bánatom.

Bús idők zajának
Jelve nézd a rom;
Mint fogyaszt az élet
Látszik arczomon!

Fellegek lepik meg
A magas romot;
Sorsom átka rám is
Felleget hozott.

Szebb, dicsőbb időnek
Jelve nézd a rom;
Férfi, szép időmet
Én is elhagyom.

Tiszta lég foly a rom
Oly magas körén.
Szívem érzetének
Ugy örülök én!

Hó, eső a romnak
 Mossa bús falát;
 Szűm mi gyakran önti
 Könybe bánatát!

Bár ekép hasonlók
 Szívem és a rom;
 Egyneműeknek őket
 Még se mondhatom.

Felderíti a nap
 Fénye a romot;
 Rám világa szűmnek
 Nem derűt hozott!

Hó, eső mi szépen
 Mossa a romot;
 Könnyeim növesztik
 Szűmben a gyomot.

A vihart megállja
 Bajnokúl a rom;
 Bús keservem engem
 Bánatárba von.

A kelő nap égi
 Csókja romra száll;
 Égi csókra, üdvre
 Szűm mikor talál?!

Csendesül viharnek
 Vésze a romon;
 Szűm viharja engem
 Mennyi vészbe von?

Rom között leányka
 Andalogva mén;
 Az kit úgy szerettem
 Rég kesergem én!

Összeőrli a kor
 Vésze a romot;
 Mint enyém oly érzet
 Szállni fel szokott.

Esti árny a téren;
 Fényben áll a rom!
 Kéj, s öröm körültem,
 Szűmbe' fájdalom!

A rom annyi sasnak
 Büszke fészket ad;
 Ah de dalfüzérem
 Nem talál tanyát!

Nem keserg a rom, hogy
 Elveszett a hon;
 Engem az mi gyászos
 Búözönbe von.

Romra hon virágot
 Egy fohászbá hány;
 Sírba könnyezetlen
 Szálllok én talán.

Rom felett a honnak
 Zajlik érzete;
 Könnye annak érttem
 Nem peregne le.

Hogy szabad lesz a rom	Rom felé a honnak
Újra érezem!	Bús fohásza mén;
Lánczom oly koráni	Kórom óta aztat
Sírba száll velem.	Nem reménylem én!

Még se küldi a rom
 Honra sóhaját!
 Azt meleg fohászban
 Küldi szívem át!

Mutatvány

egy

„Lakomai ömlengések“

czímű vesezetemből, irtam 1858, midőn értésemre esett, hogy a Király Ő Felsége népünknek alkotmányt ígért.

Igyunk! fel pohárra társak!

Éltessük a Királyt!

Ki az önzés nagy szörnyével

Győztes harcra kiszállt!

Éltessük most családját is:

A családi élvek

Nemesítvén az érzelmet,

Erényekké érnek.

Éljen neje! a trón gyöngye!

Egy kérlelő szava —

Bájaival leszáll felénk

Az üdvek angyala!

A lélek, test dús bájai,

Magasztos érzemény

Hatnak; ha bár nem csillog is

Minden trónra e fény!

Érezzen ő kéjt, és gyönyört
 Ne bús gyötrelmeket
 A boldogság nagy nemtője
 Lengjen lénye felett!
 Hiszen ő a legszebb ékszer
 Azon dús boglárba,
 Melynek gazdag lángja fényt vet,
 Az egész világra.

Kösse ő varázsa által
 Össze egy nyalábba,
 A népeket családjával,
 Hogy lépjen nyomába,
 A szeretet és tisztelet;
 Mely családját népét
 Összefűzze: imádja őt
 Népe mint szent védjét.

Ha ő összefűzi a két
 Félnek szent érdekét,
 A hálás nép dicséneke
 Fog zengni szerte szét.
 Ha ő bűvhatása által
 Elűzi a borút
 Az ég mint ne tűzne rája
 Hervadtlan koszorút.

Éljen a kis Gizella is,
 Májusnak hajnala,
 Üdvre éljen, s kegyelje őt
 A sorsnak angyala,
 Legyen ő a kedvező sors
 Hőn kegyelt kegyeneze;
 Környezze őt bájaival
 Mindig a szerenese.

Hogy boldogságán szülőit
 A kéjek tengerén,
 Kéjzönbe ringassa a
 Szülői érzemény.
 Hogy ha bánat vagy gond nyomja
 Szülői érzetét,
 Leányuknak boldogsága
 A borút üzze szét.
 Éljen a kis trónörökös
 Rudolfnak fajzatja ;
 Legyen ő oly dicső férfi
 Mint vala törzs-atyja ;
 Legyen ő oly dicső férfi,
 Hogy kormánya alatt
 Mindig tetté erősödjék
 A szép, nagy akarat !
 Legyen ő e dicső törzsnek
 Oly gyümölcsdús ága,
 Hogy őtet mint annyi őset
 A világ csodálja.
 Legyen ő nagy, dicső férfi,
 Századának hőse,
 Szépre, jóra intse őtet
 Annyi dicső őse !
 Legyen ő e szép hazában
 A legelső magyar ;
 S legyen a hon nagy nemtője,
 S lesz, ha lenni akar !
 Gazdag áldás, égi malaszt
 Szálljon mindenkire,
 Ki szív-ésszel képes leend
 Hatni érzelmire.

Szálljon Anyja vágyaira
 Az égnek áldása,
 Hogy ő fia szívéhez az
 Ösvényt megtalálja,
 Hogy anyai szerelmének
 Magasztos érzetén,
 Viruljon fel gyermekének
 Szívében az erény.

Ha Atyja őt értelmének
 Nagy gazdagságival
 Felékíti; milliókban
 Annyi aggály kihal.
 Ha szülői nagy férfivá
 Nevelendik őtet,
 Annyi népnek szent imája
 Környezendi őket.

Mint ne lennének e szülők
 Milliók nemtői?
 Ha fiúk erényeinek
 Lesznek teremtői.
 Mi e gyermek most? a jövő
 Derülő hajnala;
 A boldogság őrangyala
 Tűnjék fel általa!

A kegyesztő ég hintse rá
 Gazdag áldásait;
 Hallgassa meg millióknak
 Buzgó fohászait,
 Adjon neki boldogságot,
 Békességet, erélyt,
 Tehetséget, akaratot,
 A veszélyben segélyt.

Legyen Ő az elhagyottak,
 A szegények vértje ;
 A hálás nép áhitattal
 Imádkozzék érte.
 Ne költson ő félelmet föl,
 Ne rettegést soha ;
 Legyen ő a közbizalom
 Legdúsabb csarnoka.
 Becsülje meg népeinek
 Öröklött szent jogát ;
 Tartsa fel az igazságnak
 Dönthetlen oszlopát. —
 Vajha később minden magyar
 Szíve tükör lenne,
 Irántai forró hála
 Tükröződnék benne.
 Hogy kész lenne érte minden
 Férfi vértusára ;
 Jntalmazná szép erényét
 A nők hő imája.
 Büszke lenne rája népe,
 Őt nemtőnek nézné !
 Őt, családját, nemzetségét
 Hő szívébe vésné.
 Hogy megvetné, szidalmazná
 Aztat minden honfi,
 A ki érte hősi aczélt
 Nem szívesen von ki. —
 Nyerjen ő szép koszorúkat,
 Dicsőket, és sokat ;
 A történet hív Múzsája
 Aggassa azokat

Birodalma oltárára,
 A népek szívére,
 Hogy a hálának szent könye
 Folyjon emlékére!
 Hogy még századok múlva is
 Áldva legyen neve:
 A történet Múzsája rá
 Üdveit hintse le.

Idához.

Megilletődve van a nép,	Szememben a bánat könye
Temetőbe mén;	Búsán tör elő!
Mint ne költne bús bánatot	A lopva beadott egy pár
Ily gyászesemény?	Csepp hatása nagy;
A kedves, a drága leány	Igy a rényfűzérnek rózsás
Anyává leve;	Szála elszakadt.
A szőgyenbe merülthölgynek	Eltemetett téged óh hölgy
Meghalt kisdede.	A vad cselszövény.
Írt sebére e bús hölgy, hol,	Méla bús emlékedre, egy
Ah hol lelhetett?	Sóhajt küldök én.
Az égben; mert kínja alatt	Üdv, boldogság, gazdag áldás
Szíve megrepedt.	Mosolygott feléd;
A szánó ég csókja így el-	Azokat egy kéjencz bűne
Ölte bánatát	Rútul tépte szét.
Szegénynek; de ki fedi be	Tán most férjed, kis fiadnak
Nagy gyalázatát?	Mosolygó körén,
Az ég fogja, mert oly tiszta	Üdvet osztva, áldást szórva
És ártatlan ő!	Láthatnálak én!

Óh szegény hölgy gaz csel
döntött

Sírba tégedet.

Czélját érett átkos kéjencz
Féld Istenedet. —

Kettőt víznek temetőbe,

A nőt, és fiát

A fájdalom lágy szülőtti

Szünet járják át.

Temetőbe siet a nép:

Ott lágy érzelem

Tengere közt szíveinkben

Szép erény terem.

Az én lelkes, szép Idám is

Ott sírat szegény!

A holtra, és Idámra is

Áldást küldök én !

Kedvesemnek szíve olyan

Könyörületes,

Az bánata ellen irt hol?

Könnyekben keres.

Imádom én szeretem is

E lágy érzeményt;

Hőn ápolom, s őrzöm én azt

Éltem üdvöként.

Rózához.

Rózához.

Irtam 1844. évben.

Mért árad el tűzár szűmnek
Minden érzetén?

Tán mert szívhódító bájak

Tested- és arczodra szállnak

Azért égek én ?

Vagy tán mivel érző szívem

Rajongó meleg;

Az ábrákban elmerülni,

Reményekbe üdvözülni

Forróan szeret!

Oh küldd le ég föld nagy Ura

Ránk kegyelmedet.

Leküldöd, ha szabadsága

Miatt minden nép áldása

Követ tégedet!

Követni fog ha köztünk is

Föléled a rény!

Há a magyart szent imája

Egész velőkéig felrázza,

Úgy reménylek én!

Vagy tán azért küld hő hálát Szűm az égbe fel; Hogy néha a fondorlatnak Fulánki tompák maradnak; Ész tompítja el!	Méla bánat, bús indulat Nyomja érzetem; Ha másokat boldogítani, Keservőket csillapítani, Nem lehet nekem.
Vagy rajongva zárom szűm- höz Azon szép reményt; Hogy a túlvilági bíró, Oly szent, lelkes nagy gond- dal ró Fel bünt és erényt!?	Nyomja midőn föllebbentem A sors fátyolát; Ha látom, hogy akaratja A kényúrnak szétdúlhatja A népek jogát.
Vagy ajtatos szent érzettel Száll hálám égbe, Ha reménylem, hogy küzdé- sem Dijául még tán elérem Célomat végre?	Vagy tán az von bús szívemre Annyi jajt, panaszt; Hogy a kórok, bánat, bú, gond Sárkánya szellememre ront, Eltörpíti azt.
Mind e mellett szűken terem Keblemben a kéj. Mert ha látom hogy a gaz bűn Nyomán jár a szerencse hűn, Szűmben támad éj!	Nem; sőt enyhül szűm, hogy annyi Kór, kín, vész alatt, Végkép el nem hamvadt lángja Lelkemnek, egy lobbánasa Még is megmaradt!
Keserves kín, s nagy fájdalom Dúlja szívemet; Ha az átkos gonoszságnak Cselszövényi reám szállnak Ily kín eltemet!	Kín, baj, vész között Szegény szegény bús szí- vemre A csüggedésnek érzelme Még nem költözött.

Nem, habár a beteg s gyenge	De mind ennél sokkal inkább
Test kétszer érző	Hevít engemet,
Az sors dühös csatázását,	Égő szíved szent szerelme,
A reám minden csapását	Szivednek e szép érzelme
Mért is vágy mérni?	Szüli üdvömet!

Igaz, mélyen hat szívemre	Érzelmed ez árjaiban
Egyi érzelem,	Szűm gyöngye terem.
Mert tulérzékeny szívemben	Egy lelkes hölgy szent sze-
Oly gyakran van küzdelem-	relme
ben	Mellett, ah mint ne teremne
A kéj, s gyötirelem.	Magas érzelem!

Hazám- s királyomhoz.

1859.

A magyarok Istenének hála!
 Még most is régi a magyar!
 Az még most is, szíve oltárára
 Erényfűzért aggatni akar
 S így annak nagy szíve, nagy értelme
 Mellett mindig biztos a győzelme.

Hála a magyarok Istenének!
 A nép hön szereti királyát,
 A magyar ez ősi jellemének
 Most is mutatja tanuságát,
 A magyar királyát mindig szerette,
 Léptét mindig az érzet vezette.

Nem, nem, oh nem óhajt s vágy a magyar
 Fejedelmétől elszakadni!
 Neki hódolni szívéből akar!
 Mert frigyben vágy vele maradni!
 A magyar a trónra támaszkodik,
 Mert királyához hűn ragaszkodik.

Nyiltan mint magyarhoz illik lép ő
 Királyához, bátrán azt vallja,
 Hogy e földön nincs hivebb nemzet mint ő,
 Ki királyának mennyét akarja.
 A magyar nép az ármányt megveti,
 Nemes lelke a békét szereti.

E ritka nép, mely oly szép bizalmat
 Talál önnön nemes magában,
 Óhajtva várja a szép alkalmat,
 Hogy üdvöt szülhessen honában,
 Hogy a király s a nép egy füzérbe
 A hont a vész ellen együtt védje.

A magyarnak oly forró érzeményc
 Hazája s Királyáért eped,
 Rényvirággal hímzett képzeményc
 Lágyan elandalodni szeret.
 Vajha rajongó szívének terére.
 Soha a vész fellege ne érne!

Ha egyetért a király népével,
 Ki, ki merne kikelni ellenünk?
 Ledől akkor a csel gaz tervével,
 Bűnhődni fog merész ellenünk!
 Egek Ura el ne hagyd a hazát
 Ne küldd reá a viszály danáját.

A magyarnak ezentúl is adnak
 Dús menedéket erényei;
 Adnak, míg szépre, s jóra fakadnak
 Magas szívének érzelmei,
 Üdv királyunknak, ki ezt átlátja
 Hív népét forró szívéhez zárja.

Istenem, óh magyarok Istene!
 Hints fényt vezetőink lelkébe;
 Hogy Árpád lelkes, dicső nemzete
 Jusson jogai szentségébe.
 Mi lenne ha a hon kegyelete
 Közös nagy kárunkon dölne le?

Istenem! Magyarok nagy Istene
 Röpíts fényt a magyar szívébe;
 Hogy annak nemes és szép érzete
 Jusson a mérséklet révébe.
 Hogy a Király és nép összefonva
 El legyenek az örvénytől vonva!

Add Istenem, hogy dús fény lengje át
 A magyar föld szép virányait,
 Hogy a király és népének hatalmát
 Ne rontsa a vizsály átka itt.
 Add hogy a megujult frigy ereje,
 Legyen nagy s szép pályának eleje!

Add hogy e dalom viszhangra leljen
 A magyar nép nemes szívébe:
 Hogy az ész, szív frigye üdvet merjen
 A nemes mérséklet medrébe.
 Add hogy Királyunk és a nép hatalma
 Legyen az egyétértés jutalma!

Ah Istenem! Magyarok Istene!
 Áldd meg oly sokat tűrt nemzeted!
 Add hogy a boldogság szép érzete
 Lengje át a völgy- bérce- s téreket,
 Érttünk dagadjon Királyunk melle,
 Hazánk dús üdvét Ő benne lelje!

Ha majd a kölcsönös bizalomnak
 Kedves virági feslendenek,
 Akkor az üdv- s hatalomnak
 Szép gyümölcsei megtermendnek.
 Ha a Király és a nemzet egyesül,
 A honnak borúlt ege felderül.

~~~~~

September 20. 1863.

Egyszerű esemény az mit	Soksokcsüggesztett engemet
Előadni akarok,	Akkor, ah de hallgatok
Előadom mert szívemnek	Igy kiméletes szívemről
Sugallatára adok.	Szép tanuságot adok.
Mult ősszel én a gözhajón	Fájt nekem, hogy reményeim
Mohácsról Pestre mentem,	Árnyként repültenek el,
Szívem szokatlan fájdalmi	Még jobban, hogy itt a gazság
Megrázkódtattak engem.	Üdvét ölvé ünnepel.
A patai örökségnek	Fájt nekem, hogy a durva bűn
Osztályáról tértem én	Oly merészen döfi le
Akkor vissza, megdöbentett	A jogot; hogy oltalmára
Annyi nem várt esemény.	Nem siet hát senki se,
Megdöbentett, hogy a világ	Sok fájt nekem; ah mertsokat,
Annyi gazság színhelye;	Nem, nem tudtam eddig én:
Szegény, levert árva szívem	Annyi, annyi bánat honolt
Nagyon nagyon véreze!	Szegény szívem fenekén.

Ösztönözött engem arra
Hogy azt közrebocsássam,
A lelkes férfi emlékét
Meleg szívemhez zárjam.

De mennyi volt a meglelt pénz?

Melynek visszakapása

Által, izgatott szívemnek

Változott hullámozása.

Annyi mennyinek vesztese

Sújtott volna engemet,

Főképp akkor midőn annyi

Bánatot nyomta szívemet!

Egy atya gyermeke bölcsője felett.

Árva vagy szegény fiam,

Itt hagyott anyád!

Ő helyette én nekem

Annyi kéjt ki ad?

Éltét veszelve nyujta ő

Néked életet,

Szent szerelme ihletén,

Ő a vészeket,

A lesújtó kínokat

Tűrni hős vala;

Szent imára olvadt

Szíve hajlama,

Szent szerelme ihlete

Gyermekeire száll;

Drága érzet üdvé közt

Szállt reá halál.

Jó anyádnak oly meleg

Csókja meg se hűlt

Már fohászt röpítve ránk

Lelke fölrepült.

Árva vagy szegény fiam

Itt hagyott anyád,

Ő helyette én nekem

Annyi kéjt ki ad?

Jó anyád halála mint

Sebzi szívemet;

Drága gyermekem szerezd

Vissza üdvemet!

Kis fiam te küldted őt,

Őt az égbe fel;

Igy kitépett üdvemet

Visszaadni kell.

Véle annyi dús erény

Szállt az égbe fel;

Igy az ég adányodon

Mostan ünnepel.

Szép a hála, ég talán

Élvezendi azt:

Általad fiam reám

Küld talán tavaszt!

Ömlengés.

Vagy tán otthon durva kényúr	S nőd rád mint repkény a
Zsarnok lenni vágyasz?	cserre
S így oly lelkes derék nőnek	Konkorodni fog!
Szavára nem ádsz.	Pedig tudod, hogy e földön
Oktalanul bánol vele,	Nincs dűsb élvezet,
Büntelenül nem	Mint ha érzed, hogy más
Félsz bántani, ez már aztán	forrón
Botrány, fürtelem!	Szeret tégedet.
Vagy talán nem botrány ez, de	Kéj! ha mással összefüggnek
Lelkes viadal!	Közös érdekek,
Sértegetni egy gyengéd nőt,	S ha rózsafűzérbe kötnek
Ez már diadal!	Rokon érzetek.
Mért nem zárod inkább forrón	Nem lehet egy nemes szívnek
Kebeledre őt?	Nagyobb bánata,
Mint maradatsz érzéketlen	Mint ha érzi, hogy rídegen
Mint nemtőd előtt?	Áll ő egy maga!
Bánj csak vele a gyöngéd- ség	A kölcsönös hő érzelem
Szép érzelmivel,	Mennyet alkott itt:
S nőd szívében a hálának	Szegény, ki nem vágy élvezni
Rózsabokra kel,	Annak kéjeit.
E bokornak majd két oly szép	Ez életnek sívatagán
Csemetéje nő:	Rózsát csak az lel,
Nőd szerelme, s tisztelete	Ki szívében rokonszenznek
Tűnik majd elő.	Szép oltárt emel.
Légy hozzá hív, gyöngéd lelkes	Ki a szép érzet virágít
Melletted a jog!	Fűzérbe köti,
	Az magától az élet sok
	Vészét ellöki.

Oh hitvesek, oh gyermekek,	Az öröm is többnyire oly
Szülék, rokonok,	Sebten tűnik el,
Szeressétek egymást, csak	Ha üdvünkön kéjelegni
ugy	Nem tudunk kívül;
Lesztek boldogok!	Oh, nem érez az mást, mint
	bús
Szegény az, ki kélét s búját	Rideg érzeményt,
Éd-s tüskéivel,	A ki más részvétén nem lel
Megosztani s enyhíteni	Üdvet s éleményt.
Nem tudja kívül,	
Kinek szive bánatára	Ah az poklot, már e földön
Részvét gyöngye nem	Száz poklot talál,
Pereg, annak sebére ír	A ki érző szívvel itten
Valjon hol terem?	Elhagyottan áll.

Paraszt lyányok.

Borka:	Marka:
Jőjj te velem a fonóba	Nem megyek, nem a fonóba
Jőjj csak édesem,	Nem megyek biz én,
A fonóban édelegni	Nekem a kies magányban
Kedves érzelem!	Tetszik a legény.

A házasok.

Mihály:	Irma:
Irma! Árva szűm te értted	Ily adányra ah ne költsd te
Most is úgy eped,	Miska pénzedet!
Hogy aranyba vágyná szívem	Szűm csak akkor élt, ha messze
Zárni szívedet.	Szállt, repülhetett.

Milyen a jónap olyan a fogadj Isten.

Mit nevetsz te csintalanka
 Pajkos égi lány?
 Ugy czikáznak szem golyóid,
 Érttem égsz talán?
 „Oh önért szegény fiucska
 Én nem éghetek,
 Mert unatkozásba kedvet
 Nem remélhetek.“

Megfejtés.

Ilka:

János:

Mesterünk ma a villanyról	Ha kezéd kezembe csúszik
Szólt, papolt nekünk,	Kis padunkon át,
Hogy megértsük e beszédet	Tán villanyütés az a mi
Ég segits nekünk!	Szünkön ömlik át.

A legény és a leány.

A legény:

Egész éjjel dideregtem,
 Ablakodnál ügyelegetem,
 Én szegény
 Szánandó legény.
 Hittem, hogy szokásod szerint
 Ablakod kinyitod megint,
 S tégedet
 Csókolnom lehet.

A leány:

Fájdalom azt nem tehettem,
 Agg néném rá nem szedhettem.
 Ő remeg!
 A kő üsse meg.

A legény:

Egek! egek! mit mit tegyünk
 Hogy ő tőle mentek legyünk?
 Adok én
 Pénzt, s enged a vén.

A leány:

A pénznél is jobban szeret
 Téged a vén; s így ha lehet,
 Öleld át:
 Roskadt derekát!

Mutatvány

egy „lakomás ömlengések“

czímű versemből.

Fel pohárra meghitt társak,	Lakja csak a rény tündére
Hölgyeink éljenek!	A női kebleket,
Rényeikkel szíveinkbe	Minket az ármány ördöge
Üdvet teremtsenek.	Többé el nem temet.
Üssük össze kelyheinket	Ragyogjon a női kebel
A kancsók járjanak;	Dús rényben gazdagon,
Honleányink a dicsőség	Lassan ismét gazdag üdvre
Ormára vágyjanak.	Jut fel a drága hon.

Tüzzétek ki oh hölgyeink
A rénynek zászlaját,
Ismét magas büszke vágyak
Lengik át a hazát.

Mert ha gazdag bájotokra
E könnyesepp jó szemünk-
be,
Rögtön magas büszke vágyak
Szállnak érzetünkre.

Mert bűvös hatalmatoknak
Varázsló erején
Mint ne gyúlna szépre, jóra
Bennünk az érzeménny?

Tölts pohárba szőke bimbó
Italod zamatja,
Majd tán annyi kintől össze-
Zúzott szűm áthatja.

Adj egy esőkot, majd tüzére
A hevülés lángja
Megmerevült szívem ismét
Tűzzel általjárja.

Lángolni fog szűmben ak-
kor
Oly nagy szent érzelem
Melyre, ha közleni bírnám,
Ébredne nemzetem.

Három szín.

Kék, fehér, fekete színű
Erszényt küldtél jelül,
Hogy a férfi lengje szívű
Gyakran repdes ledérül
Eszményképem tükörébe
Adományod tarka képe.
Nem egy vészteljes ború,
Sőt egy kedves koszorú.
Szűm alakod szellemében
Ezer gyönyörre talál:
Csillapodni képzetében
Hőfehér válladra száll:

Bár bírna szűm érzetének
Tengerében képzetének
Teremteni alakot
Színezetet, alapot.
Kékszemedben a kék égnek
Találom fel jelképét,
Örökítse egy nagy éknek
Remek műre emlékét
Én kék szemed bájló képét
Szűmben hordom, szép em-
lékét
Ha meghalok, úgy hiszem

Az a n y a:

A leánya:

A z a n y a :

Hallgass anyád intésére
S ne vágyj még most Pál kezére,
Borsfy vén,
Ha ő meghal, nem szegény

De dús neje lehetsz Pálnak,
 Ugy is a hívek találtnak
 Rést, min át
 A vén férj nem férhet át.

A leánya:

Anyám, a leghőbb érzelem,
 Melyet ily szörnyű fürtelem
 Undokít,
 Már többé nem boldogít.

~~~~~

Zentalné, született Csemniczky Erzsébet.

Szíved oly dús erényein
 Az talál dús élvezet,
 Kinek oly szép tökélyein
 Szűm elmerengni szeret.

~~~~~

Hozzá.

Komor felleg tolul,
 Megdőrdül az ég:
 Duló vihar közt hull
 Záporral a jég.

Megdöbben az érzet,
 A szív megriad:
 Bátorságot, vértet
 Neked lány ki ad?

Leccattan a villám,
 Annak mord szaván
 Félénken tekint rám
 Annyi annyi lány!

Bátorságot, vértet
 Nyujt szép érzeted;
 Rád az ég nem mérhet,
 Vészt, keserveket.

~~~~~

Bujóska.

M a r c s a :

Gyere Borka bujóskát
Bujóskát játszani,
Bujoskánk az unalmat
Elfogja hajtani.

B o r k a :

Nekem ily játék el nem
Űzi unalmamat;
Nekem üdvet és gyönyört
Csak Jancsi csókja ad.

A csintalan asszony.

P á l.

Karcsu tested mint a hársfa
Babám oly egyenes,
Szűm üdvet és boldogságot
Csak te benned keres.

A n n a.

Nem hiszem én, Borcsára is
Sugárzott a szemed,
De mit sem tesz, én azt még is
Megbocsátom neked.

Hiszen nekem is úgy tetszik
Jancsinak ajaka,
Palkó sugár szép termete,
Gyurka kövér nyaka.

Jegyesem halálára.

1-ső dal.

Bájjaidtól megfosztani
Nem birt a halál;
Szebb, igézőbb mint mostan vagy
Soha sem valál.

Törhetlen szépséged most is
Kit kit megigéz,
Befedlek! ha látnak, nem lesz
Sírod ásní kéz.

Haláloddal mennyi erény
Szállt az égbe fel
Meggazdagodása miatt
Az ég ünnepel!

Lelked fenn van, tested már már
A föld nyeli el
Mint már az ég, majd a föld is
Kéjjel átölel.

A föld gyomrát dúsítandod,
Már kedves alak:
Minden gyöngy, és minden gyémánt,
Melletted salak.

2-ik dal.

Ha szűm a hon baja miatt
Majd összeroskadott,
Hatása szép szavaidnak,
Keservimnek, bánatímnak
Enyhületet adott.

Ha hítem a barát iránt
Csalképpé sülyedett,
Bánatímnak rohamiból,
S a csüggedés karjaiból
Kivontál engemet.

Ha egy csapás másik után
Ért vála engemet,
Megmaradt főboldogságom,
Feltartotta bátorságom
Szűm el nem vérezett.

Ha a világ félreismert,
Kínozott engemet
Bizalmaznak nagy kincsében
Melyrezgett szemed kékjében
Felleltem üdvömet.

Ha porbadólt szép reményem
Romján szenvedék,
Szerelmed dús birtokában,
Szívem, kínos fájdalmában,
Irt küldött a nagy ég.

Ha a jognak letiprása
Busítá a kebelt,
Szemed az ég felé repült,
S az bennem oly gazdag ért
szült;
Drága reményt nevelt.

De ezentúl oh nagy egek!
Mi tart fenn engemet?
Nagy az Istennek malasztja,
A bánat tán elsorvasztja
Roskadó testemet.

3-ik dal.

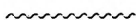
Már az égben hön esengesz,
Üdvemért leány,
Sorsom így az ég kegyébe
Részt nyerend talán.

Mint ne nyerne? hő imádra
Nől azon remény,
Hogy talán már nem sokára
Feltalállak én.

4-ik dal.

A halál kajánul	Csolnakáztam; így mi
Tőlem el-kicsalt;	Égi élemény
Ah ki oltja már el	Szállt belém, tekintve
Bennem a vihart?	Mennyi szép erény
Elsülyedt nagy üdvem,	Volt kecses leányka
Égi álmom el.	Szíved érzetén?
Szűm az ép kegyén nem,	Mint mosolyga akkor
Már nem ünnepel.	Nékem a remény!
Itt hagyál leányka	A remény a hitnek
Nem tudod talán,	Drága gyermeke;
Mennyi bú, keserv fog	Fogy, derül körében
Igy szakadni rám.	Bár mi fellege.
Ah miért hagyál el	Életünknek; mert a
Lyánka oly korán?	Hítnek oldalán,
Hasztalan mosolyga	Szép gyönyörbe fúl a
Nékem a korány.	Bánat is talán!
Lelked égi, bájos	Üdved ére hidd meg
Tiszta tűkörén,	Ujra felfakad;
Áh mi szép alakban	Hogy ha a hit égi
Tündökölt a rény!	Árja rád szakad.
Rózsafellegen járt	Bár ha itt nem, üdved
Véled a remény	Fenn ragyogni fog,
Árjain gyönyörrel	Hogy ha rénynek árja
Csolnakáztam én!	Szűdben felbuzog.

Feltalálja szívem
 Üdveit talán,
 Fenn; ha feltalálhat
 Ottan égi lyány.

5-ik dal.

Hol lelek szót lefesteni	Hogy ha csarnokát az égnek
Büszke bájaít?	Nyitta fel nekem
Szép-re, jó-ra és ma-ga-sra	E reményem, ugy szememben
Vá-gya lelke itt!	Re-zge ér-zetem!
Büszke lelke szép szülötti	Lyánka szent szerel-med en-
Rény, erély, könyör,	gem
A nagy ér-zelem ma-ga-sra	Most is üdvö-zít!
Szép-re na-gy-ra tör!	Ár-va, ár-va szívem ilyen
	Szent imát röpít.
Szűm gyönyör-keserv-tusáit	Drága kincsem életemnek,
Mint bírhatta el.	Lelk-em ugy szer-et,
Kéj-t, gyönyört, ezer keservet	Tis-zta, égi szent szerelmem
Elbir a kebel.	Sír-ba nem mehet!

6-ik dal.

A ha-zá-nak leg-főbb gaz-dagsá-ga
 Az erélyben gazdag nőkebel;
 Míg arra, a szív és ész szép virága
 Fényt vet; addig a hon nem vesz el.
 Mi a hon üdvé? oly női kebel,
 A melyet az ész, szív lángja emel.
 Ha erélyre lobbannak a ha-zá-nak
 Üdvét szűlni vágyó lyányai,
 Akkor a nemzet böl-dogsá-gának
 Biztosan ki kell sarjadzani.
 Munkáljon a hölgy a hon javára
 Dicső fény derül a ha-zá-ra.

Oh! mennyi mennyi szép érzemény
 Fakadt egykor szíved fenekén?
 Mint, mint gyult lángokra a képzemény
 Általok, azt most is érzem én:
 Bár bírná elzengni ez érzetem
 Meleg szíveimből fakadó énekem.

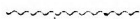
~~~~~

7-ik dal.

Két nagy, két szívemelő képzemény
 Varázsolnak mennyeket elénk;
 A hon, és a szabadság érzetén!
 Repül az égből az üdv felénk.
 A mennyei üdv e két gyermekén,
 Gyönyörökre olvad az érzemény.

Te a hazát lángoló érzettel
 Zártad hő kebledhez lelkes lány
 A szabadságnak mennyei ihlettel
 Csüngtél oly bájos alakján,
 Szűd e két kincsben úgy gyönyörködött,
 Azokhoz szűd szent érzelme kötött.

E nagy, szép, ihletdús érzelmeknek
 Főnsége emelte kebeled,
 Most ez üdvárasztó nagy kincseknek
 Sajnos vesztésöket nem érezed!
 Te egy szabad nemzet lyánya valál!
 Mennyi kintől mentett meg a halál?!

8-ik dal.

Jaj nekem! kies reményim	Képzetimbem lányom édes
Sírba szálltanak:	Arca szállt felém;
Szívem annyi édes álma,	Ennek anyja szép szavára
Lelkem égi drága vágya	Üdve nő, miként ne szállna
Romba hulltanak!	Ily gyönyör belém?
Andalogtam a jövőnek	Ah miként imádja, óvja,
Bájjvirányain,	Védi anyja őt:
Tiszta érzetű szülének	Szent szerelme egy szülének
Büszke vágyi ébredének	Mint ne szülne gyermekének
Szívem álmain!	Üdvet, és erőt?!
Vészeit hazámnak én is,	Gyermekének üdveim lel
Én is érezem:	Kéjt a jó szülő;
Vélte szűm hogy azt segítni,	Jó leányom annyi éke
Kézzel észszel üdvezíteni	Anyja műve, így elérte
Fogja gyermekem.	Szép reményit ő.
A nyomornak annyi átok	Büszke érzet- és imára
Sustorog körén:	Gyúlok arra én. —
Majd legyőzi őket édes	Érzeményin egy szülének
Jó szülöttem, ily negédes	Hála nő, ha gyermekének
Hitben éltem én!	Sorsa nem szegény.

Ah de már kies reményim
 Sírba szálltanak!
 Szívem annyi édes álma,
 Lelkem égi drága vágya
 Romba hulltanak.

9-ik dal.

Kínom sulya alatt hittem roskadni erőmet,
 S váratlan szívem égi malasztra talált:
 Sírod előtt lerogyék, hozzád küldöttem imámat,
 S bánatom elzsibbadt; védem az égbe lelem.

10-ik dal.

Hála már neked is megnyílt
 Az üdv gazdag hajnala,
 Szeret, imád, eped, értted
 A föld s legszebb angyala.

Földfeletti boldogságom
 Tűnő álmokép vala.
 A szép leány már nem a föld,
 Az ég legszebb angyala !

11-ik dal.

Az Úr Isten igazságos!	Hogy mérhetett volna reám
Ki merné tagadni?	Oly szörnyű kínokat?
Annak ki büntelen szenved	Ha elbirná felejteni
Kárpotlást fog adni.	A mennyben azokat.

Talán már már, nem sokára
 Lelkem is felrepül;
 Ott feltalált kedvesim közt
 Rám is áldás terül.

1-ső ének.

Nézd csak a szép nyájas ta-
vaszt,

Arca mily bájos!

Annak, ki nem élvezi azt,

Kínél a bú most is viraszt

Bánata lángoló.

Szép a fák belombozása!

Szebb remény nem le-
het, —

A természet nagy csudája,

A mező felvirulása

Kecsegtetőn nevet.

A nap enyhe melegének,

Sok hideg multával

Hogy ne örülne a lélek?

Azt a mennyi előélvének

Vallja a madárdal.

A mező kis lantosai

Mily szépen dalolnak;

A pataknak morajai,

A fürge méh dongásai

Azzal összefolynak.

A gyermekek futkároznak,

Üzik labdáikat;

Hálánk fáklái lobognak,

Ha érzük a virágoknak

Párázataikat.

A szív a rét szépségétől

Merengésbe vegyül;

A föld legszebb zenéjétől,

A csalogány énekétől

Áhítatra hevül.

Reményt nyújtó vetésének,

A gazda mint örül;

Azt virági kis kertének,

Melyek már kifeselének,

Illatozzák körül.

A költöző madaraknak

Visszatért seregök,

Mélázásra okot adnak,

Mert azok ismét itt hagynak,

Ha majd lesz hidegök!

Könnyen mélázásra hevül

Tavaszzal a kebel;

Ha a szív hálába merül;

Mi ránk, mi szép érzet terül:

Szívünk erényt nevel!

A tavasznak szellőitől

Zúg a lombos berek;

Bár a szív is bűneitől,

Mint a tél rút szörnyeitől

Szabadúlna velek.

Bár akkor hő szerelemre
 Gyúlna minden kebel;
 Természet ébredésedre,
 A szív miként ne ébredne
 Magasra, jóra fel?!

Az eloszlott permetegnek
 Áldásdús harmatát
 Mohón nyelő növényeknek
 Frissülése, a léleknek
 Mennyi kéjt s üdvét ad!?

Körben állva énekelnek
 Lelkes zsoltárokat
 A leányok, az Istennek
 Áhitattal így emelnek
 Kedves oltárokat.

Ily oltárnak szent tűzénél
 Az aljas érzelem
 Hamvadjon el; ha szűnkbe
 kél
 Magas érzet; akkor ne félj!
 Ne félj! ah nemzetem!

Egy galamb-pár, mely édesen
 Ápolja gyermekét;
 A him forrón, negédesen
 Háladattal, szemérmesen
 Csókolgatja nejét!

Bár a szív fészkévé nőne
 Az elégedésnek;
 Vajha rokonszenvet szőne
 Minden szív, úgy futna tőle
 Átká anyyi vésznek.

Nézd csak a sok báránykának
 Vidám szökésöket;
 Bár ezek megmaradnának,
 Ne tépnék szét a gazdáknak
 Édes reményöket.

Fütyürészve szántogat, vet
 A munkások serge;
 Mióta a föld szabad lett,
 E munkánál kéjtől nevet
 A volt jobbágy lelke.

Nefelegtset, s violákat
 Ültet öntöz a nő:
 Igéző bájdos rózsákat
 Ez életben csak az várhat
 Kinek érzete hő.

Csak úgy lehet boldogságnak
 Dús fészke a kebel,
 Ha rajtunk a kapzsiságnak
 Éhes sárkányi nem rágnak:
 Szívünk rezzentse el!

A gyümölcsös virágai
 Dús reményt ontanak,
 Üdv, ha a tavasz fagyai,
 A forró nyár viharai
 Rájok nem omlanak.

Az erdő zöld szőnyegétől
 Mint vidul a kebel,
 A madarak éneketől
 A szív kéjnek árába dől;
 Az hő hálát émel.

A szálló is, noha még most
Csak pár araszra nőtt,
Gyümölcsre hajt, így reményt

oszt,

Ég, e reménytől meg ne foszd
Azt, ki ápolja őt.

Nézd csak a tyúk mint szereti
Oly számos gyermekét:

Ah abba ki, ki ülteti

A szerelmet? mely megveti
Meg, saját érdekét!

Mennyi, mennyi önző szülőt
Pirit meg ő szegény;

Mert a kincsszomj szörnye
előtt

Hány szülőnek szívében nőtt
Vad, kapzsi érzemény?

A nő sok szép baromfiát

Kéjjel tekinti meg;

Nézd csak a sok sárga libát!

A lúd mint mint szereti fiát,
S mily gonddal védi meg.

A felolvadt tónak árja

Tükrözi a tavaszt;

Azt már annyi csónak járja,

A fürge halak nagy száma

Felélenkíti azt.

Bár mely szív is mint ne élne

Dús gazdag bájakat

Ha az Isten nagy kegyébe,

A tar föld kopár színére

Dús zöld szőnyeget ad!

A farkast is úgy emeli

Szülei érzete,

Hogy ő aztat elszíveli,

Midőn emléjét vérezi

Fogával gyermeke.

Feláldozóbb bátorságot

Mutat-e egy szülő?

Nem! sőt gyakran durvaságot,

S így annyi sok szép virágot

Oly vádúl letör ő.

Felfoly a repkény a cserre,

Úgy öleli körül;

Folyjon így a szívézetre

Az erény, s így az életre

Gazdag áldás terül.

A harmatnak dús tengerén

Csillog az ég kegye,

Az ég e nagy égi kegyén

Beteljesül a szép remény;

Ima szűm érzete!

Az isteni kegy, s hatalom

Képe a kikelet!

Egy tavaszi szép hajnalon,

Mint ne ébredne gazdagon

Vallásos kegyelet?!

Oly szép hosszúk már a na-
pok,

Alig kell gyertyafény.

Isten műveid mi nagyok!

Általok meghatva vagyok;

Forrón imádlak én!

Mi is mozog úgy a légbe'?

Tán ott hálaimát

Eseng röpitni az égbe

A természet; azt e végre

Hő vágya rezgi át.

A nyájak kolompolása

Gazdag reményt emel;

A gazda gondoskodása

Dús jutalmát megtalálja;

Az új sarjat nevel.

Dús rendek hullnak a kasza

Gazdag éle alatt;

Az ég üdvét most ránk maga

Küldi; így hálás szűnk szava

Zsolozsmára fakad.

A tiszta lég beszívása

Mi gazdag élelemény!?

Ez oly elv, melynek nincs

mása,

Melynek oly sajnós hiánya

Mellett, kiki szegény.

Látom az imát rebegő

Roppant néptömeget;

A buzgó szívből eredő

Imától az áldás úgy nő,

Mint a fű-kikelet!

E néptömeg most bucsút jár;

A buzát szentelik:

Ha a vetést nem éri kár,

Sarra az ég nagy kegye száll,

A szemtár megtelik.

Óh adj áldást, és bőséget

Mennyei Szent Atyánk,

Hogy ne érezzen szükségét,

Sőt nyújthasson segítséget

Másoknak is hazánk.

Hogy a testet, lelket ölő

Nyomornak bánata

Apadjon el; tűnjék elő

A szép, kedves kecségető

Részvétnek angyala!

Bár mindenki törekednék

Nemzeni üdveket!

Csak ha minden szívben

rény ég,

Derülhet fel a borús ég;

A lelkes nép felett!

Akkor újra új alakot

Öltne a föld arca;

Ha szépre jóra olvadtott

A szív; akkor kiszáradott

Abban a vész átka.

A nemes szép érzelemnek

Az a legfőbb vágya,

Hogy nyakára az erénynek

Ne törjön a gaz vitézek

Átkozott csordája.

Bár lehetne érzeményem

Árjiból oly folyam,

Melyen csolnakázva, nékem

Ellehetne oda érnem,

Hova szűm vágya van!

Oda, oda irányzanám

Én szívem vágyait,
A hol ezer üdv szállna rám,
Mert sikerrel kiirthatnám
A bűnök átkait.

Most is hogy kiirtsam a bűnt,
Rényt vessek helyére ;
Azt mi szívem mélyére gyűlt,
Szóba öntém, csupán így szült
Dalfűzért szűm ére.

Borzadok a gonoszságtól —
Szűm üdvet ontana !

Egek, miért miért nem szól
Lantom oly hangon, hogy
attól

A bűn leomlana !

Vajha szavamra elhülne

A czinkosok hada :
Az gyönyörre ne hevülne,
Ha általok elmerüle
Az igazság szava.

Vagy ha már nem lennék
képes

Szűlni tiszta erényt.
Azt kívívnám, hogy a vétkes
Ne birná nézni negédes
Arczezal a bűnmerényt !

Hogy a czinkosok gaz hada
Ha egymásra pillant,
Ne örülne, hogy általa
A sikernek diadala
Gaz cselükre villant.

Sőt terülne rá a szégyen
Pirosló fátyola ;
Hogy az többé bűnmeré-
nyen
Érzeményét nagy kevélyen
Ne legelné soha !

Vasárnap van, a tanoda
Kis tanítványain
Öröm látszik, bár mostoha
Ne lenne azokhoz soha
A sors, vak útjain !

Bár a hon reménységének
Ezen szép sarjai
Gondosan neveltetnek ;
Ugy kalászszaal diszlenének
E hon mocsárjai.

Ezek nem oly szerencsések
Mint minők mi valánk,
Minket ifjonta remények,
Büszke vágyak emelének :
Mert vidám volt hazánk !

Akkor büszke érzet ébredt,
Az ifjú keblére :
Mert az kéjézzettel nézett
A jövőbe, kínos érzet
Nem rogyott szegényre.

E tanuló nemzedékre
Szálljon égi malaszt !
Az ész, szívvvel szövetségbe
Kösse össze egy fűzérbe,
A szépre, jóra azt.

Fordítsd rájok óh Istenem
Mennyei arczodat!
Hogy minden aljas érzelme,
Mely poklot, bűnt, átkot te-
rem,

Kerülje azokat.

Majd ha tompul a véteknek
Csábító ingere;

Úgy nem rontja az életnek
Örömét, a bűnérzetnek

Többé úgy mérege!

Minden szívnek védtündére

A tiszta érzelem!

Az élet e fő kincsére,

A szív kiképezésére

Mért nincs több figyelem?

Csak az erény épít fel

Nyugalmunk tanyáját;

Jaj ha a bűn mérgeivel

Üdvöd vájja; úgy üzi el

Szíved boldogságát!

Hogy az élet sivatagán

Öröm, üdv, béke, rend

Jőjön elő; úgy a magán-

Mint a köz-élet folyamán

Legfőbb kellék: a csend!

Hogy ezen csend felállhasson,

Az égnek gyermeke,

Az értelem, messze hasson;

Annak legfőbb támaszt adjon

A szívnek melege!

Éltünk legszebb virágának

Üdvszülő himpora

A szabadság: az magának

Rést törne, ha nem jutnának

Árvásagra soha.

A szívnek, és értelemnek

Drága magzatjai;

Oh mi kár hogy elszenvednek

A remény-, hit szeretetnek

Drága hajtásai.

Kár, hogy az önzés elkapja

A szív szép hajlamát;

A szenvedés szírtéhez csapja

A rényt, ha annak alapja

Szilárd lelket nem ad.

Ah mért is vágysz ha gazdag

vagy

Szegény vagyonára?

Az önzés szavára ne adj,

Csupán így számolhatsz a

nagy

Isten áldására!

Mint adhatna boldogságot

Néked ezen világ?

Ha szíved gaz gonoszságot

Táplál, minden rényvirágot

Vadúl, vadúl kívág.

Jaj ha csak a pénz szívednek

Serkentő ingere;

Csak a rény ad az életnek

Nyugalmat, mely az Istennek

Leg is legfőbb kegye!

Mert nincs nagyobb gazdag-
ságunk

Mint szép önértetünk!

Oda minden boldogságunk,
Ha magunkban nem találunk
Lényt, kit becsülhetünk!

Óh nagy bűnös mért is nem
félsz?

Lát az Isten szeme!

Ha már most is kínok közt
élsz,

Ah minő lesz ha meg nem
térsz

Az ég ítélete?

Vagy talán még büszke kép-
pel

Lépsz czinkosid elé:

Kérkedel hogy ügyességgel

Másnak üdveit öled el

Hogy ily hasznát vevé,

Szíved fufangosságodnak: —

No csak örülj neki!

Feje vagy a gonoszoknak

Ha már rajtad nem is fognak

A bűnnek szörnyei.

Különben is szűm birája

Megnyugtát engemet.

Szűm a rágalom gaz szája

Vad szidalmait kiállja.

Vért a szép érezet!

Áraszd le ránk óh Istenem

Magas kegyelmedet!

Erényesítsd fel nemzetem,

Máskép annyi kínérzetem

Kora sírba temet.

Jaj neked ha gonoszsággal

Kivánsz boldogúlni?

Frigyesülj bár czimborákkal,

Nem soká fog malasztjával

Az ég rád borúlni.

Jaj neked ha szövetkezve

Bűn-, ármány- és csellel

Szíved minden fürtelembe,

Ha az szolgál érdekedbe',

Boldogságot lel fel.

Ha az aljasság szörnyei

Vigyorognak eléd,

Vágyj őket elrezzenteni,

Csak úgy fog közelíteni

Elégedés feléd!

Minden lator érzelmein

Békétlenség csatáz;

Habár az szenvedélyein

El is kábúl; szívtérein

Nyugalom nem tanyáz.

Sokat szenved a gazember

Fertelmin bűninek;

Ha bár kincsed szinte tenger,

Ha szived furdalása van:

Jaj szűd érzelminek!

Ha a gyermek sérénysége
Gyűjt szív-ész-kincseket,
Azt a férfi ügyessége
Használja fel, úgy vénsége
Nem hoz zordon telet.

A gyermekornak koszorút
Fon az Isten keze!
Áh miért hoz arra borút
A bárgyuság, mért nem vonúlt
El annak gyökere?

Az ifjukur az életnek
Kedves kikelete!
Óh jaj azon szegényeknek,
Kikre a szenvedéseknek
Ily korán szállt tele.

Üdvet, áldást teremtsen a
Férfi, élte delén!
Ha ő a rény daliája
Lesz, akkor e bús hazába?
Feltünendik a fény!

Az aggkor az emlékeknek
Oly gyönyörű szobra ;
Szép kire az érdemeknek
Kedves rózsái nevetnek ;
Koszorúban fonva !

Éltünk futó pályájának
Változók színei!
Bár a hon boldogságának
Szinte így ne változnának
Gyenge reményei!

Mint a kertész ápolgatja
Kertje növényeit;
Akkép szinte gyámolhatja,
Dússá, s nagygyá alkotat-
ja

A király népeit!

Az ég Urához emelem
Én szívem sóhaját;
Áldd meg Királyunk, Iste-
nem,

Benne lelje fel nemzetem
Őrző arkangyalát!

Lelje csak fel benne a hon
Védő arkangyalát!
És számára koszorút fon
A nép; őt azzal hő rokon
Érzelmek fűzik át!

Az Istennek malasztiból
Született e tavasz:
De engem szűm kinjából,
Ámbár eszem ellenök szól,
Ki nem emelhet az.

Tavaszkor óh hajdanába',
Szívem úgy dobogott!
Érzetém e tünde álma
Alatt eltűnt kínom járma,
Mely gyötörni szokott!

Mert tavaszkor hajdanába'
Körömben láttalak,
Nem hittem hogy üdvem árja,
Szívem csendje, boldogsága
Igy összeomlanak!

Nem hittem hogy kinok alatt
Nyögni fog e kebel;
Hogy számomra más nem
marad,
Mint vallásos szent akarat,
Mely bűm nem öli el.

Ah de más most keservimtől
Szívem majd meghasad:
Mert már a sors bár merre
dől,
Halvány arcod szemem elől
Többé el nem szakad.

12-dik dal.

Már az égben hők esengesz
Üdvemért leány.
Sorsom így az ég kegyébe
Részt nyerend talán?

Mint ne nyerne? nem sokára
Sírba szálllok én:
Szent imádra teljesülni
Fog kies remény!

Mint ne nyerne? nem sokára
 Felrepülök én!
 Ott körödbe mint ne szállna
 Rám nagy élemény?

~~~~~  
13-dik dal.

Az oroszlán bánatába'
 Ha kedvesét veszti,
 Dühöng, űrjüng ordítása,
 Reszketése, csapkodása
 Nagy kínjait festi.

A csalogány drága nejét
 Oly lágyan siratja,
 Ha hallod ez égi zenét,
 Érzed a bűnt mint tépi szét
 Szíved indulatja.

Ha hív szende párját veszti
 A szerelmes gerle;
 Szívét a kín szétrepeszti,
 Ily kinnak a sors mért tesz
 ki?
 Szegény, szegény gerle!

Az oroszlán indulatát
 Hatálylyal mutatja:
 Árva szívem mély bánatát,
 Bár maga is szánja magát,
 Csak csendben siratja.

Csalogány milybájolón cseng
 Szívrázó éneked,
 Bár szűm felett száz kép is
 leng,
 S szívem érzetárban mereng,
 Tanodám éneked.

Követ téged boldog gerle
 A jó hív szende nő,
 Ah sorsom is mi szép lenne?
 Ha hideg ölébe venne
 Az irigy temető!

~~~~~  
14-dik dal.

Mint a gyenge rózsza kedves, Ah miért, miért enyésze
 Szende volt miként a hold; El korán e drága lány?
 Búske szíve mennyi lelkes Szűlni üdvét, boldogítani,
 Szép erénynek ére volt. Szép erényre felhevíteni
 Ő honára gazdag élvezet Drága lelke bir vala
 Hinte élte hajnalán; Véle üdvem elhala!

15-dik dal.

Kék szemednek tükörébe'	Bájos arczod élvezetre
Láttam üdvem én ;	Vonta szívemet ;
Boldog az ki életébe'	Ann yi élv miért teremne
Drága gazdag üdvet ére	Bennem, hogy ha nem sze-
Szive érzetén !	retne
	Isten engemet !
Nem remény, kies való volt	Dús gyönyörre, gazdag üdvre
Szívem érzete,	Vontad érzetem :
Könybe úszva nézte a hold,	Szent imára óh miként ne
Mennyi kéj gyönyör között	Gyulna érzetem ? tekintve
Éltem csermelye !	Rád szerelmesem.

16-ik dal.

Arczod ifjú rózsáin	A hol csend, üdv boldogság,
Nyugodott a remény ;	Környezik az erényt ;
S bájlólag tükröződött	Az ég gazdag áldása
A tiszta szép erény.	Eléri a szegényt.
Elbájolt szűm azokon	Hol az undok fondorló
Dús kéjt, mennyet talált ;	Ármánynyal szőtt csele,
Rólok a szép képzelem	Az ártatlannak üdvét
Tündér kertjébe szállt.	Soha sem dönti le.
A hol nincs gond, nincs bánat,	Hol te a legszebb ékek
Csak kéj, s öröm virúl ;	Gyöngyfüzére valál ;
Hol reád ezen üdvnek	Az egész mindenségre
Virágfüzére húll.	Diszpalástot adál.

Hol nyomodon violák,
Rózsák tűntek elő,
Hol Vesta szent tüzhelyét
Őrzé a szende nő!

Hol csak a bűnökre szórt
Mennyköveket az ég;
Hol általad a sorsnak
Kegyencze én valék!

Hol szüntelen láttalak,
Láttalak tégedet!
Tán még az ég maga is
Irigylé üdvemet!

Ily álmokbul ugy-e bár
Kínos az ébredés?
Ennyi kint békén túrni
Embererő kevés!

~~~~~  
17--ik dal.

A hőn forrón szerető szűt
A hírszomj nem bántja!
Ily szív véd-kincs, mely él-
tűnket
Sok vészből kirántja.

A túlvilág minden üdvét
Már szűm is élvezé:
Azért forró buzgó hálám
Szálljon az ég felé!

Ha körülted az indulatok
Kigyói sziszegnek,
Azok hölgyed égi arcza
Előtt elrezzennek!

Óh kedvesem mint örültél
Kebelem csendének;
Véled üdvöm, boldogságom
Végkép eltűnének!

~~~~~  
18-ik dal.

Hogy ha bánat átka, vésze
Rám szegényre roskada,
Zongorádnak égi hangja
Csüggedezni nem hagyja.

Hogy ha zuzmarái gondnak
Rám repíték a telet.
Festeményid szép virágin
Rám kies tavasz nevet.

Hogy ha már a fülmilének
Zengedezni szűnt szava:
Akkor égi énekeddel
Uj tusára csalva a.

Hogy ha dulta szűm a bánat;
Mert baj érte a hazát;
Csendesült midőn szavaltad
Népem égi szózatát!

Az ki eselnek átka által
 Annyi vészbe dőlt vala,
 Új erőt talált magasztos
 Kincseidnek általa.

Meghalál, vélem keservvel
 Frigybeszállt a gyötrelmem;
 Ah de üdvem és nyugalmam
 Majd körödben fellelem!

~~~~~  
19-ik dal.

Ápolt, kegyelt virágim
 Csak virúljatok!
 Keservemnek árjiba
 Enyhet ontsatok!

Ápolt, kegyelt virágim
 Tőle nyertelek!
 Ha meghalok jó Atyám
 Ékesíts velek.

Virágim illatja tán
 Az égig mehet;
 Az neki átviheti
 Üdvözlétemet!

Tűzd az elhunyt arczképét
 Kérlek hozzájok:
 Majd tán ő ellágyúlva
 Tekint le rájok.

Nyugpárnáiról Zephir
 Bár ne kelne fel,
 Hogy küldöttem céljáig
 Bizton érne el!

Ha ellágyult érzete
 Könyekben leszáll,
 Kilehelt lelkem biztos
 Vezetőt talál.

~~~~~  
20-ik dal.

Hol lelek szavat lefestni
 Büszke bájait?
 Szépre, jóra, és magasra
 Vágya lelke itt.

Szűm keserv, gyönyör tusáit
 Mint birhatta el:
 Kéjt, gyönyört ezer keservet
 Elbir a kebel.

Büszke lelke szép szülőtti
 Rény, erély, könyör.
 A nagy érzelem magasra,
 Szépre nagyra tör!

Hogy ha csarnokát az égnek
 Nyitta fel nekem
 Érzeményem, úgy szemembe
 Rezge érzetem!

Lyánka szent szerelmed en-
gem

Most is üdvözt!
Szívem árva vágya ilyen
Szent imát röpit.

Drága kincse életemnek

Lelkem úgy szeret!
Tiszta, égi szent szerelmem
Sírba nem mehet!

~~~~~  
21-ik dal.

Kellemed varázsa
Nem fogy el soha,
Ah az érzeményim
Páva-sátora.

Büszke az miként a
Tél viharja, nem
Zúzza ötet össze
Bár mi gyötrelmem!

Lángoló szerelmem
Csillogó korány!
Nem rogy az borúba
Üdveim porán.

Tomból, és dühöng az
Mint a forgatag!
Szívem érzeményi
Abba omlanak.

Szűm e forgatagja
Annyi szenvedést
Elsodor, nem érzem
Szűmbe már a kést!

~~~~~  
2-ik ének.

Könyörögj hazáért
Mennybe szállt virág
Egy angyal szavára
Tán az ég is ad!

Óh! küldd le a mennyből,
Küldd le az erényt
Az ég kegye érje
Már itt a szegényt.

Küldd le a bizalom
Édes angyalát,
Üzdd el a cselszövők
Átkozott hadát.

Boldogságot, csendet,
Üdvet kérj alá;
Hogy éltünk virányát
Rút sivataggá

Ne dúlja fel a bűn,
Mely poklot terem:
Mennyei kéjt adjon
Itt a szerelem.

Éltünket ez érzés
Édenné tegye;
S az erény jutalmát
Már itten vegye.

A csalárd üdvvesztő
Átokdús cselén
Kárt ne valljon az, kit
Ékesít a rény.

Ha a bűn a rénynek
Csalfán tört akaszt,
Az értelem lángja
Perzselje fel azt.

Száradjon el annak
Bimbájában már
Rózsája, ki másnak
Vermet ásni jár.

Vegyen kiki oly bért
Minőt érdemel;
Az önzés parázsa
Ne emészsze fel.

Mennyei Atyánknak
Bájos gyermekét,
A meglágyúlt szívnek
Tiszta érzetét.

Óh! ontsd le ránk arám
Magas kegyedet;
Tedd szabaddá, nagygyá
Szegény népedet.

Óh! üzd, üzd el tőlünk
A szitkot, a pört,
Boldoggá teremtsed
A családi kört.

Az ég könyben önti
Le ránk gyönyörét;
Ha látja a házi
Csendnek örömét. —

A szülői viszony
Olyan mint a kert,
Melyet a szorgalom
Édenné emelt.

A szüléknek keble
Olyan mint a nyár,
Melyben kiki élvről
Új élvekre jár.

A szülői szívnek
Gazdag érzetén
Fészkel a szerelem,
Honol az erény.

Az, az égbe imát
Óh! mikép emel?
A ki egy jó szülét
Mebántani mer.

Egy érzékeny szüle
Hány kínon megy át,
Míg felnevelheti
Féltett magzatát.

Szegénynek szívében
Dúl, rombol a gond,
Hogy szülöttjére majd
Száz vész átka ront.

A fiúi hála
Szép kegyeletét,
Kedves áldozatul
Fogadja az ég!

Óh! mért szenved sokszor
E szép érzemény?
Az átkozott önzés
Romboló hevéen.

Ha a jó szülékre
Gyermekehála hull;
A házi csend üdve
Szépen felvirúl.

Ha gyermekökben kéjt
Lelnek a szülék,
A földre dús áldást
Mosolyog az ég.

Ha egy szüle lelkes
Gyermekeket nevel,
Az, az Ég Urának
Szép oltárt emel.

A szülői viszony
Magas érzetét,
Semmi, semmi nézet
Ne rombolja szét!

Rám, már mint gyermekre
Nagy vész roskada;
Szegény áldott anyám
Korán elhala.

Az anyai érzés
Áldott melegén,
Földi üdvem nem, nem
Melengettem én.

Bánatos, és sajnos
Azon érzemény,
Hogy jó anyám csókját
Nem élveztem én.

A sors égi üdvre
Nem kapja fel azt,
Kinek egy jó anya
Rózsát nem szakaszt.

Anyám árnya gyakran
Fölöttem lebeg;
Árva, árva lelkem
Hő imát rebeg.

Ha hő buzgó imám
Száll feléd anyám;
Te ellágyult szívvel
Tekintesz le rám.

Azt hiszem, hogy szíved
Akkor ünnepel!
Óh! szegény, jó anyám
Végy magadhoz fel.

Hit, remény, szeretet
Tűnjenek elő;
Üdvet, égi áldást
Teremtsen a nő!

Végy magadhoz: szűmre
Kéjtenger borúl;
Ha jutalmad, csókod
Gyermekedre húll.

Légyen a szép- s jónak
Hiv jelképe ő.
Az ég üdve ma itt
Tűnendik elő;

A sors megszánt, hogy rám
Oly vész roskadott;
Igy pótlékul egy jó,
Jó atyát adott.

A szerelem lángját
Éleszsze a rény;
Ne táplalkozzék az
A féltés dühén.

Tartsd meg a jó atyát
Soká én nekem;
E hő imát küldöm
Hozzád Istenem!

Ha a férjnek keble
A rény tüköre,
Az lesz melle legszebb
Csillogó köve.

Add hogy kéj, és csend közt
Folyjon élete;
Kéjt nyújthasson neki
Szegény gyermeke!

Nejében dús üdvet
Találjon a férj:
Egy jó házaspárnak
Üdve messze ér.

A házaspár-életnek
Nyájas, szép körén
Ünnepeljen béke,
Csend, üdv, kéj, s a rény.

Egy tűzpontba forrjon
Össze érzetök;
Csak úgy lesz az égnek
Áldása velök.

E frigyre az ég csak
Úgy fon koszorút,
Ha bizalmatlanság
Nem hoz rá borút!

Áraszd édes arám
Magas kegyedet
E honra, hogy népünk
Áldjon tégedet!

Tedd hogy köztünk kiki
 Boldoggá legyen ;
 Visszavonás átkot,
 Poklot ne tegyen.

Vesszen a ki undok
 Ármányt szőni mer,
 Minek is a vad bűn?
 Mely mérget kever !

Legyen üdv és áldás
 Fészke e haza :
 Az egyetértésnek
 Édes angyala

Győzzön a viszálynak
 Rút szörnyetegén,
 Hogy villám ne dűljön
 E hon szép egén.

Könyörögj érettem
 Könyörögj arám ;
 Ezer átok, és vész
 Roskadott le rám :

Megfordul szerencsém,
 Megfordul talán,
 Mennyei imádnak
 Üdvszülő szaván !

Égi szent malasztod
 Éreztesd velünk ;
 Mennyei nemtőnek
 Tartand nemzetünk ;

Hogy ha Királyunkra
 Száll égi kegyed !
 Ah Királyunk mennyit
 Óh ! mennyit tehet !

Vondd össze a Király
 S a hon érdekét ;
 A hon és a Király
 Ölelkezetét.

A népek áldása
 Bizton követi ;
 Melyre az alvilág
 Minden szörnyei :

Bú, panasz, gyötrődés
 Elszárguldanak ;
 Béke, csend, öröm, kéj
 Földre szállanak.

Könyörögj hazáért
 Mennyebe szállt virág :
 Egy angyal szavára
 Még az ég is ad !

~~~~~  
22-1k dal.

Beteg szívemre
 Kín roskadott,
 Üdvem forrása
 Kiszáradott.

Óh ! szívem üdve
 Elköltözel !
 Bánatom értted
 Örökre él.

De nem zörgöm fel	Már az én szívem
Lantom szavát,	Irt nem talál,
Bánatom méla	Nincs menedékem
Bús alakját.	Csak a halál.

Lezengni abban	De bár szűm üdvet
Nincsen erő:	Irt nem talál;
Ily bánat ritkán	Nincs menedékem
Tűnik elő!	Csak a halál:

Ezer gyönyörrel
 Ölelgetem
 Igéző árnyad,
 Óh kedvesem!



23-ik dal.

Óh! mért vertél fel szép álmomból,
 Óh mért jó Istenem?
 Mért nem hagytad gazdag üdvem
 Tovább is érzem?

Az üdvezült a mennyekből
 Közeledett felém;
 Békességet, boldogságot
 Üdveket szórt elém.

Az angyalok hóltönye
 Diszíté alakját,
 Nyájas mosolya tükrözé
 Nemes indulatát.

Igy szólt hozzám: Nem is	S midőn hálám lángszavak-
vártad	ban
Elhunyt kedvesedet?	Buzgott ki ajkamon:
Megsajnálтам szerelmesem	Felébredtem, boldogságom
Sok kesergésedet!	Követte bánatom!
Vigyáztalódj' nem sokára	De egy angyal hő szavára
Lelked is felrepül;	Hajlik az Ég Ura;
S majd szűnk az üdv árjaiba	Nekem álmom üdveiből
Közösen elmerül."	E szép remény juta!

~~~~~

24-ik dal.

Szűm szemed derűjén	Meghatotta szívem
Száz gyönyört talált;	Szép selyem hajad;
Az könnyörre még sem	Annyi bú derűje
Birta a halált.	Arczodon fakadt.
Rózsa, és rubint is	Termetednek éke
Fogta ajkadat,	Szűmre úgy hatott!
Lesbe csalta szívem	A tavasz mosolygva
Hófehér nyakad.	Arczodon lakott.
Homlokod a kellem	Bárka dús kecskekkel
Jelve volt, talán	Lenge arczodon;
Ég dicső szülöttje	Lángra gyúlt szerelmem
Volt e drága lány!	Szállt e csolnakon.

Ah de sziklaszirtre
Vetve csolnakom.
A vihar dühével
Végveszélybe von.

~~~~~

25-ik dal.

Multamnak édenébe
 Ránt az emlékezet;
 A sors akkor kegyébe'
 Nyujtott nyájas kezét,

Midőn szűm elragadta
 A magas érzélem;
 Már e földön megadta
 Üdvemet Istenem!

Midőn a szív röpdösött
 Az élet ligetén;
 Szirtekbe nem ütközött
 A szende szép remény.

Mérge a fájdalomnak
 Nem vérzé e kebelt;
 Üdve a vonzalomnak
 Szép oromra emelt.

Midőn gyönyört, szerelmet
 Önte rám a tavasz,
 Ki nem ösmert keservet?
 Dalnokod vala az!

Akkor, akkor mosolygott
 Nékem a szép berek,
 Kéjzönbe bolyongott
 A tüzes képzelet.

Midőn a madár dala
 Szívem viszhangja volt:
 S a béke szent angyala
 Kebelemre hajolt.

De most e sok élvezet,
 Az ég adománya;
 Már csak a bús képzelet
 Pusztá látománya.

26-ik dal.

Sorsom átka rabla
 Tőled engem el;
 Rogyj le szűm keserve
 Mért emelkedel?

Rád csak élvezet önte
 Eddig a tavasz,
 Kéjét életednek
 Nem vevé el az.

Tán azért hagyál el
 Lelkem engemet?
 Hogy ne zúzza üdvem
 Össze szívemet!

Nem vicsorga eddig
 Rád a bú, s a gond;
 E gonosz had annyi
 Üdveket leront!

Félt az ég hogy élted
Éri gyöttelelem;
Összedönti az nagy
Üdved édesem!

Védni vágyva téged,
Felkarolt az ég:
S így a föld nagy éke
Égbe költözék!

~~~~~  
**27-ik dal.**

A szép képzelet szárnyain  
Ki-kirepül érzetem,  
A múltak futó árnyain  
Gyakran meg-megáll ve-  
lem.

Ezer, ezer bájérezet  
Tölts el lány kebelem:  
Hány szívreható élvezet  
Leng, ölelkezik velem?

Midőn ígésző lelkedet,  
Melyben a szép érzelem  
Soha csorbát nem szenved-  
dett,  
Festi le a képzelem!

Midőn ígésző lényeden.  
Oly tiszta fény lebegett;  
Nem futott el szép szíveden  
Bár mi bűnös érzet.

Midőn erényeid által  
Legyőzted a szenvedélyt;  
Lány érzetidnek hajnala  
Hozott ezerre segílyt.

Midőn lángeszed dús képe,  
Erődről oly jelt adott:  
Hogy a cselszövők rút népe  
Armányival felhagyott.

Midőn lelked az erénynek  
Rakott dús támfalakat;  
A sok elnyomott szegény-  
nek  
Szerzett diadalmakat.

Midőn általad gyönyörre  
Változott a sérelem,  
Ellágyúlt, nemes könyörre  
Olvadt a köérzelem.

Akkor, akkor oly bájolón  
Szólt nekem a csalogány,  
Akkor szívem oly lángolón  
Csüngött a remény fokán.

Akkor a hold sugáriban  
Nem rezgettek könnyeim,  
A szép természet bájiban  
Kéjt leltek érzeteim.

~~~~~

28-dik dal.

Mért mosolyg oly bűvös fény	Igy kitépve lőn nagy üd-
az	vem,
Ég azúr falán?	Sírba szállt arám;
Az nagy üdve érzetében	Pusztaságra, árvaságra
Ünnepel talán!	Juttam én, s hazám.
Ünnepel, mivel magasztos	Ah de vádat ég feléd nem,
Égi kellemnek,	Nem röpítek én;
Gazdag üdvek, büszkerények	Isten ellen zúgolódni
Felrepültenek!	Bűnös érzemény!
E világot annyi kincsnek	Ugy is itten oly tűnékeny
Birtokára nem	Minden üdv, gyönyör;
Hitte Isten érdemesnek,	A pokolnak annyi szörnye
Ily kegyére nem!	Mert nyakukra tör.

Ah az én nyugalmam, üdvem
 Szinte sírt talált;
 Éltem élte a halálnak
 Csolnakába szállt!

29-dik dal.

Égi geniuszod szárnyai	Az észnek eszményképei
Az ég felé lebegtek,	Magasra sovárganak!
S nemes szíved hő lángjai	A szív hő törekvései
Szép jó után epedtek.	Porba szét nem mállanak.

Ha bár fény, s dics nem kör- nyezé	A becsület templomának Dús építésze valál;
Az erény szent alakját, Azt szíved még is kegyelé; S mint az élet salakját	A szent jogok csarnokának Ékitményeket adál.
Úgy nézted a rút véteknek Kárhozatos szörnyeit; S úgy kerültél mint üdved- nek	De nem bírom kiönteni Szívem hő érzeteit, Lágy dalokba elzengeni Lelkem képzelgéseit.
Vészes ellenségeit.	Tolmácsa szűm keservének Nem bir lenni énekem, Bár erényid dicskörének Sugarait érzem.
Vallásos lelked hevének Szülöttjei szétverék A bűnök nemzedékének Vészt lehellő seregét.	

~~~~~  
**30-dik dal.**

|                                                                   |                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Halálod óta<br>Rút a tavasz,<br>Másképp szűmbe kéjt<br>Öntene az. | Halálod óta<br>Az ősz szegény,<br>Az ég is sír, úgy<br>Szenvedek én. |
| Halálod óta<br>Tűzár a nyár,<br>Szűm minden üdve<br>Parázson áll. | Halálod óta<br>Rémit a tél,<br>Szűm szörnyeitől<br>Rettegve fél.     |

~~~~~  
31-dik dal.

Szerelem kertében Mért nem keres Izletes gyümölcsöt, A ki eszes?	Szerelem lakában, Kéj, üdv, gyönyör, Ott bánat, szégyen, bú S gond nem gyötör.
---	---

A szerelem földén,
Kertén, lakán,
Édelgett szívem
Óh drága lány!

Szívem dús üdvének
Örült a föld;
Azért volt tán az oly
Igéző zöld.

Szívem vesztésén
Nyögött az ég,
Zokogó villámok
Közt könyezék.

Mi bájos, mi kedves
Mi szép valál!?
Mint ragadhatott el
A rút halál?!

De ha bár elragadt
A rút halál,
Dús szépséged teljes
Diszében áll.

Bájidon a föld, ég
Érzelegnek;
Szívedért hevesen
Vetélkednek.

Fogadd el szűm meleg
Üdvözlétét;
Szálljon csend, üdv, áldás,
Béke feléd!

~~~~~
3-ik ének.

Éj, sötét éj volt élted,
Míg nem ismertelek;
Élted fölött zordonúl
Dúltak fergetegek!

Üdvem ellen sokáig
Vészek torlása dőlt;
Multamra varázsképet
Csupán emléked ölt.

Rántsd le a múlt fátyolát
Gyászos emlékezet;
Mi voltam míg körültem
Nemtőm nem lebegett?

Óh fesdd le a bús jelent
Lángtűzű képzelet:
Egek, egek ezentúl
Mi tart fenn engemet?!

Bár úgy birna zengeni
Lantom bút, bánatot;
Hogy még e zengzése is
Adna szép hangzatot.

Ily hangokat nem lelek,
Bár mint iparkodom;
Azért sorsom gyászképét
Csak legyintni fogom!

Mint kezdjem el énekem?
 Szívem oly elhagyott!
 A sors mint megvert midőn
 Oly érző szűt adott!

A csuszó bűn ellenem
 Lopva vádat emelt:
 Bár szűm szinte lopózik
 Ölelni más kebelt!

Szívem mért ég? kívánna
 Másokon segíteni:
 Jaj nekem, nem lehet-e
 Kéjpohárt üríteni!

Jaj nekem, nem lehet-e
 Kéjpohárt ürítnem;
 Az inség sós vizéből
 Kell nekem merítnem.

Érzem én, sőt bánattól
 Megrendül a testem;
 Hogy részint önhibámból
 Ily örvénybe estem.

Megrendül, hogy a gonosz
 Bűn oly vermet áshat,
 Mely mellett bizton a hó-
 Tiszta sziv sem járhat.

Még, hogy itt az érdemnek
 Nincs egyéb mérlege
 Mint az, valjon áldott-e,
 Vagy vert a sors keze?!

Megrendül, hogy az igaz
 Biztos partot nem ér;
 A bűn merész homlokát
 Koszorúzza babér!

Szellemem mért nyugtalan?
 Vágya elterülni!
 Beteg vagyok, kénytelen
 A munkát kerülni.

Beteg vagyok! Istenem
 Szánd meggyötrelmemet;
 Szörnyűség, hogy ennyi kín,
 Engem el nem temet!

Szívem miért háborog,
 Mért nyomja gyötrelmem?
 Csendes, nyugodt vig kedély
 Mért nem vagytok velem?

A balsors nem egyenként
 Nyomorgat engemet;
 Annak egész csoportja
 Rongálja üdvemet!

Különben is óh nekem
 Semmi sem sikerült!
 Szerencsémre szüntelen
 Komor fellegeterült.

Mondják: mért nem kaptam
 meg
 Fortúna kerekét?
 A kórok mért fogyasztják,
 Bár mely ész erejét.

Különben is szerencsét
Keresni nem serény;
A ki büszke, szemérmes,
Lágy szívú, túlszerény!

Kí a világ szavától
Gyávaságig retteg;
E rettegésim engem
Nyomorékká tettek.

S néha oly nehéz a sors
Görcsét feloldani;
Rútul birja az magát
Bebonyolítani.

Mivel ezer vész dulta
Életfámnak tövét,
Könnyelműn reám dobták
A vádolás követ.

S mivel csókját konokúl
Megtagadta tőlem
A szerencse, már mindent
Elkapnak előlem:

Elkapnak, pedig a szív,
S az észnek kincsei,
Mérges vészes gombaként
Nem szoktak termeni.

Ha a sors vad szörnye von
Örvénybe magával,
Van bajod megküzdni
Átkos agyarával.

A szerencse fürgeteg;
Vagy felkap tégedet,
Vagy polyvaként örvénybe
Sodorja üdvedet.

Ha a sors rémes, átkos
Poklaiba beránt;
Akkor rögtön megvetnek,
Balga, gyáva gyanánt.

Ha felkap, meghajolnak
Tehetséged előtt;
Akkor eszed, s szűd rögtön
Nagy magasságra nőtt.

Pedig a sors nem egyszer
Oly körül édeleg;
Kinél fel nem virulhat
Semmi szép érzet.

Kinek keble rút lebuj,
S vad bűnök tanyája;
Melyben, minden szép, és jó
Rút sírját találja.

Kinek szíve karhozat;
Tette, rút tettetés;
Kivánsága, sír, átok,
Armány, fenekedés.

A szerencse vak, mint a
Holdtalan éjszaka,
Nem mindig üdíti fel
Azt az ész csillaga.

Jaj nekem, a gond, s bánat
 Szívem úgy vérezik!
 A betegek minden bajt
 Kétszerte érezik.

Ha a gonosz ármánynak
 Fulánkját érzem,
 Borzály, undor, félelem
 Töltik el kebelem.

Óh! kemény sors mért voltál
 Hozzám oly mostoha?
 Aljasan boldogulni
 Nem kívántam soha!

Ne kárhoztass olvasóm
 Hogy ilyen nyílt vagyok;
 Hiszen szegény szívemen
 Még oly nagy súlyt hagyok!

A véték álorczáját
 Vágytam lerontani;
 Csak másnak szenvedése
 Bírt ellágyítani.

De nem zörgöm fel tovább
 Szívem keserveit:
 Óvd meg ég ily kinoktól
 Szegény gyermekeid!

A bűnnek diadalma
 Felbőszít engemet;
 Véggép összerogyasztja
 Kínna telt szívemet.

Áraszd ki a világra
 Isten nagy kegyedet;
 Tedd lelkersé, boldoggá
 Minden gyermekedet.

~~~~~  
32-dik dal.

Üdv csak a nyugodt szív
 Térein tenyész;
 Rád keservet eddig
 Nem hozott a vész.

Üdveden nagy élvezet
 Én is érezék;
 Így nekünk mosolygva
 Kedvezett az ég!

Úgy mosolyga eddig
 Rád a szép tavasz
 Üdveket, szerelmet
 Oszta néked az.

Édes, édes álom
 Szállt leányka rám:
 Álmaimnak éke
 Volt a szende lyány!

Áh de felriasztva
Látom álmom én;
Elhagy üdvem engem,
Elhagy a remény!

Ah de bánat, és nagy
Kín tolúlt felém,
Fenn, te fogsz nagy üdvet
Hozni majd elém.

Ah pedig reméltem
Hogy szilárdan áll
Szívem üdve: mert az
Támokat talál

Felmosolyg, talán fel
Akkor én nekem
Üdveim koránya
Drága kedvesem.

Szíved oly magasztos
Tiszta érzetén,
Dús gyönyört, nagy üdvet
Hőn reméltem én.

Fel, ha felrepülök
S majd az ég ölén,
Szép körödben össze
Összeomlom én!

33-dik dal.

Tavaszkor nyílik a rózsa,
Akkor a szív minden jóra
Készséggel kitárul.
Midőn először láttalak,
Tavasz volt, óh kedves alak
Szívem mint ellágyul?

Itt az ősz, az dús üdveket
Hozott, ah, de az engemet
Nyomorékká tevé:
Mert ez kibén boldogságom
Feltaláltam, szép világom
Igen beteg leve.

A nyár hevétől megérik
A gabona, egymást érik
Az ég ajándéki!
Nyár volt midőn boldogsá-
gom,
Minden üdvem, szép világom,
Köszönhettem néki.

Kemény tél van, süvölt a
szél,
Szívem ezer kín között él;
Elvesztettem arám:
A természet vad orzája
Majd felderül, de már bája
Üdvet nem önt le rám.

84-ik dal.

Ah! miért hagyál el
 Mennybe szállt virág?
 Már kiszáradott ki
 Nékem ah az ág.

Annyi, annyi kellem,
 Rózsás szép ajak,
 Mennybenőtt tekintet,
 Büszke szép alak.

Már virágfűzérem
 Hervadottan áll;
 Üdveimre számos
 Vésznek átka száll.

Szív, nemes magasztos;
 Tettre mely hevül;
 Lélek oly nemes, nagy,
 Messze mely repül.

Áh miért hagyál el
 Mennybe szállt virág?
 Már azóta gyászpad
 Nékem e világ.

Annyi, annyi tiszta
 Lelkes érzemény,
 Üdvet adni képes
 Tiszta szép erény.

Rád haragszom én vad,
 Átkozott halál!
 Annyi bűt, keservet
 Rám miért csapál!

Nem hatottak, óh nem
 Rád gonosz halál!
 Már szerelmesemre
 Senki sem talál.

Már reá kacsingat
 A szerelmes ég;
 Értted annyi hajnal
 Rózsafényben ég!

35-ik dal.

Mi volt ő? egy szép májusi napnak
 Szívemelő, bájos hajnala;
 Ezer öröm, és rózsás korszaknak
 Oly mosolygó nyájas angyala.

Még nem fagylalá meg virágaid,
 A fenekedő bánat fagya ;
 Nem tépte még szét gazdag bájaid,
 A szenvedélyek vad vihara.

Óh még téged örökre intettek
 A szép bibor hajnalfellegek ;
 Mert még a kínos szívkeserveknek
 Tüskéit nem kellett érzened !

Az élet oly mosolygó útjain
 Bájrózsák közt folyt életed ;
 A szabad hazának virányain
 Gyönyörökben ömlött érzeted.

Üdved között az ég gyermekei
 Tüntek elő ; a szép szerelem,
 Az ifjúság szép kellemei,
 S báj, minőt szül a dús képzelem.

Oly szív, melynek emléke míg élek,
 Villanyozni fogja lelkemet,
 Oly magas, oly fellengző nagy lélek,
 Mely az égbe bővölt engemet.

Óh még akkor engem kéjekre
 Költött fel a csalogány dala,
 Mert mennyi üdv derült nemzetemre ?
 S mosolygott jegyesem alakja.

Óh de jegyesemet síma kézzel
 Karolta fel a szerelmes menny :
 S az élet vihara nagy dűhével
 Dult gyászba merült nemzetemen.

Most e két bánat egész mérgével
 Szaggatja életem fonálát,
 Majd tán az igaz ég nagy kegyével
 Nekem is feltárja szép lakát!

~~~~~  
36-ik dal.

Elhagyál szerelmem,	Ah az ég szerelme
Éltem üdve el!	Lakta lelkedet:
Fészke annyi kinnak	Gyámolítani már ki
E szegény kebel.	Fogja szívemet?
Üdveket nekem ki,	Éltem üdve, kincsem,
Istenem ki tár!?	Mennyi fájdalom
Üdv reám a sírnak	Szállt reám miattad?
Zord ölébé vár.	Szánsz e angyalom?!
Bánatim szülötti!	Üdvezits szerelmem!
Bú, keserv, panasz:	Szent imád megáll:
Szét nem űzi őket	S majd karodba dőlni
A kies tavasz.	Enged a halál!

~~~~~  
37-ik dal.

Rád haragszom én vad	Árja dús kecskeknek
Átkozott halál!	Lenge arczodon;
Más behuny szemekkel	Áh azoknak arcza
Mint te nem kaszál.	Bú kódébe von.
Teste kedvesemnek	Annyi annyi kellem,
Rózsabárka volt:	Rózsa szép ajak!
Rajta annyi büszke,	Mennyben nőtt tekintet,
Büszke kecs honolt.	Büszke szép alak.

Annyi annyi tiszta
 Lelkes érzemény!
 Üdvet adni képes
 Drága szép erény!

Szív nemes, dicső, nagy
 Tettre mely hevül;
 Lélek oly magasztos
 Messze mely repül:

Nem hatottak, oh nem
 Rád gonosz halál!
 Már szerelmesemre
 Senki sem talál!

~~~~~

38-ik dal.

Dús kalászt epedve
 Szedni járok én,
 Drága képzetemnek
 Rózsadús ölén.

Ott sietsz előmbe;
 Majd ha felrepül
 Árva árva szívem:
 Bennem úgy derül

A jövőnek arcza
 Biztat engemet;
 Így keserve búmnak
 Sírba nem temet!

E kies reményre
 Annyi annyi kéj,
 Álmaimra már nem,
 Nem terül az éj!

Itt ha nem, bizony fenn
 Üdvet oszt az ég;
 Drága lyánka, szívem
 Így reményben ég.

Szűm keserve hidd meg
 Annyi átkival,
 E remény körében
 Drága lyány kihál!

~~~~~

39-ik dal.

Az ész büszke küzdésének
 Azon vágy a gyermeke,
 Hogy megmaradjon nevének
 Fényes emlékezete:

Ezen vágy készít küzdelemre;
 A harcز bére diadal!
 Mint szállna ily érzelemre
 A halál, magzatival?

E magzatok diestelen sir,
S a szív azon érzése,
Midőn a szív bújában sir,
Hogy összedől emléke.

De ha a szív érzelmei
Szépre, jóra intenek,
Lelkünk hő törekvései
Magasra serkentenek:

Akkor akkor elérhetni
Azon hegynek csucsára,
A melyen majd beléphetni
A dicsnek templomába.

A már üdvezült szellemek
Lenéznek e tetőre;
Kéjjel nézik az emberek
Mint haladnak előre.

Boldogságot, békességet
Találna most kedvesem,
Ha látná, hogy dicsőséget
Arat igyekezetem.

De látván, hogy harczom
bére
Nem dicsőség, győtrelem!
Sajgó bánat száll szívére,
Szánlak, szánlak édesem!

Mert az ég gazdag üdveit
Szerelmed eltemeti,
A föld roppant keserveit
Az az égbe vezeti.

Azért ha birnám szívednek
Előlni ez érzetét;
Romjain minden üdvemnek
Áldanám a sors kegyét.

~~~~~  
**40-ik dal.**

Mondá Isten: Égi kéjek,  
Csillogó erény  
Szálljanak le szép hazánk-  
ra;  
Üdvben ússzam én.

Igy fakad ki rózsafényben  
Rajtad annyi báj;  
Csillogó szem, égi termet  
Szép eperke száj.

Szép szavad a csattogány-  
nak  
Volt kies dala;  
Olvadólag elfeledtem  
Búmat általa.

Képzetembe' hogy ha arczod  
Bája tűn elő.  
Szűmben annyi érzeménynék  
Tengerárja nő.

Most is érzem égi bájid,  
A keceses mosolyt;  
Arczodon mi gazdag ékek  
Dús patakja folyt.

Szűmben égi bájaidnak  
Drága szobra áll.  
Romjain győzelmet ülni  
Nem fog a halál. —

Mondá Isten: Égi kéjek,  
Csillogó erény  
Szálljanak le szép hazánkra;  
Üdvben ússzam én.

Igy teremte Isten annyi  
Szép dicső erényt,  
Annak égi birtokában  
Rád deríte fényt.

Fényed éltem bóbabukra,  
Vészfogója lett;  
Multam arcza ah mi búsan  
Sujtja lelkemet!



#### 41-ik dal.

Oh, el ne hervadj  
Szép violám!  
Ha meghalok, te  
Mosolygsz le rám.

Bájalakodnak  
Örül a szív,  
Igéző arczod  
Örökre hív.

Ezer kecs fut el  
Kék színeden;  
Még is kint öntesz  
El szivemen.

Ki néked éltet,  
Südvárt adott,  
Oh már örökre  
Elhervadt!

Illatod kedves  
Szép violám  
Mert nem gyógyítja  
Meg jó arám?

Oh téged ő mint,  
Mint szerete!  
Még most is rajtad  
Lehellete.

Óvd meg e kincsét  
Szép violám,  
Végsóhajomkor  
Ontsd azt le rám.

Úgy mielőtt fenn  
Együtt leszünk.  
Már itt egyesül  
Lehelletünk.

Óh szívem kincse  
Virulj nekem;  
Képed az égbe  
Repül velem.

Légy ép, — légy gazdag  
Szép violám;  
Ha meghalok te'  
Mosolygsz le rám.

~~~~~  
4-ik ének.

Az ég kegyére
Dől oly kebel,
Mely egy szülére
Áldást emel.

Pajzs egy szülének
Hő érzete;
Az gyermekének
Mentő szere.

Egy jó anyának
Szíve világ;
Az magzatának
Lelkébe lát.

Édes anyámhoz
Forró imát
Égi lakához
Küld szívem át!

Szerelmed árja
Terült le rám,
Ez szűm szép álma
Édes anyám!

Szivedről szállt rám
Égi malaszt;
Könybe fült imám
Hálálja azt!

Égi szerelmed
Világot tűz,
Szégyent, keservet
Tőlem elűz!

Égi szerelmed
Szép érzetén,
Üdvet és mennyet
Találok én!

Égi szerelmed
Derű nekem,
Az elfelejtet
Száz vészt velem.

Szived árából
Kis ér csereg;
Én hullámából
Üdvet szedek.

Ha nagy csapásnak
Keserve ért,
Felszállt anyádnak
Oltalmát kérdd.

Egy jó atyának
Lelke világ;
Maradékának
Üdvet az ad.

Üdvet csak úgy szül
A fenndörgő,
Ha hűn egyesül
Szívvel a fő.

Kiművelt lélek,
Bűnmentt kebel!
Szép osztályrészek;
Fényök emel!

Ha emel büszke
Öntudatod,
A kín nem üt le,
Elbirhatod.

A ki másnak vét,
Bűnökben túr;
Gyámold más üdvét,
Megáld az Úr!

Ki rút kezekkel
Mérget kever,
Nyugodt lélekkel
Mint alhat el?!

Néha a gazság
Undok eselén,
Bár mely igazság
Sírjába mén.

A bűn nyomába'
Rohan a vész:
Törjön nyakára
A szív, az ész!

Önnön vesztére
Bont néha rést,
Ki más üdvére
Feni a kést.

Arra áldások
Árja tolúl,
A kire mások
Hálája hull!

A szív hálája
Szép érzelem;
Abból serked a
Láng-szercelem.

A szercelem a
Mennyből repül;
Az áldás, szárnya
Alá terül.

Arám is mondott
Szüleinek
Áldást, így ontott
Érzetinek

Forró tűzére
Permetegget;
Üdv volt szívére
E kegyelet.

Éltünk csillaga
E kegyelet;
Szűnk e magzata
Szül üdveket.

Ki szülejének
Oltárt emel,
Az ég kegyének
Nyomára lel.

Ki szülejébe
Támaszt talál,
Annak szívére
Szent ima száll.

Szép a szülői
Drága viszony,
Fertőztetői
Vétkök iszony.

Az ég haragja
Éri el azt,
Ki e szalagra
Szórja a gazt.

Ki gyermekéhez
Méltánytalan,
Majd az mit érez
Végálmiban?!

Az igazságnak
Útja mi szép?
Üdv oly atyának
Ki azon lép!

Ki a világnak
Szavától fél,
Az igazságnak
Utjára tér.

A becsületnek
Intéseit
Tartsd meg, a mennynek
Dús üdveit

Csak úgy érzended;
S nem tépi le
Üdved, és csened
Szűd érzete.

Az égi jognak
Rendeletén,
Bár rá kést fognak,
Bájos a fény!

Ki az ellen vét,
Bűnt követ el;
Nem tépi azt szét
Rénydús kebel.

Arám is áldott
Szüleinek
Jelét mint vágyott
Érzetének

Adni, de mennyet
Néha a sors
Üdvet, kegyelmet
Elvonni gyors.

Arám halála
Atyját, s anyját
Szívén találta,
E kínsatát

Mint zenghetem le?	Az enyészetnek
Jaj veletek?	Bús szelleme,
Korán letörte	A halál, melynek
Gyermekeitek,	Bárd a keze.

Mély volt keservük
 Ágya fölött,
 Midőn gyermekük
 Elköltözött! *)

„A Berkesiné kakasa“

czímű versemből

m u t a t v á n y.

Szenvedélyi a gyerekeknek	Kár te értted, óh kakas, te
Sírig tartanak,	Nem vagy oly csalárd,
Medrökön kitörve gyakran	Mint az ember, a ki másnak
Átkot ontanak!	Kéjzönnel árt.
Gazdag üdvet a csapongó	Vagy talán utánozod te
Rénybe' sem találsz:	Azt a gaz vitézt,
Megtalálod azt, ha híven	Kit vad érdek bármi aljas
Csak közepen állsz.	Ronda bűnre kész.
Zengd madárdalod, te holnap	Azt ki úgy epedve vágy, el-
Már halálra kelsz:	Érni fényözönt,
Végdalod miért ne szólna,	Hogy e végre bármi aljas
Mért nem énekelsz?	Bűnbe lel gyönyört.

*) E czím alatt irt verseimből még egy éneket, és husz dalt, verseim másik kötetében szándékozom kiadni.

Azt ki bár mi bűnbe rogyini
 Vakbuzgón merész;
 Szíve szebb sugallatának
 Ellenállni kész.

Isten itten annyi, annyi
 Bűn miért terem?
 Ah miért nem ömlik itten
 Több nagy érzelem!?

Ömlenék, de oh csak annak
 Fon fűzért a nép;
 A ki ronda bűnök által
 Gyáva fényre lép.

Ömlenék, de nézd mi gyéren
 Áll tetőn a rény;
 Mig sok, annyi sok gonoszra
 Vet sugárt a fény.

Ömlenék, ha annyi aljas
 Bűn nem ülne tort;
 Gaz győzelme nem merítne
 Gyászt reánk, szomort.

Ömlenék, ha díjt, jutalmat
 Nyerne itt a rény;
 Bántalomra nem kerülne
 Gyakran a szegény.

Véled is mi megvetőleg
 Bánnak ah madár;
 Azt ki nem tör üdvök ellen,
 Azt lenézni kár.

Bűnt reád ki merne fogni?
 Tiszta szíveden
 Nem vonúl el átkos és vad
 Ronda érzelem!

Szánod, és lenézed azt, ki
 Más javára ront;
 Gaz cselekkal annyi drága
 Üdvet összebont.

Azt, ki kéjt gyönyört csak
 úgy lel
 Hogyha bűnt tenyészt;
 Drága kéje, büszke vágya
 Szítogatni vészt!

Vagy követni vágysz kakas te
 Azt a hős magyart?
 Akicsúszni, mászni kész, hogy
 Nyerjen hívatalt!

Azt, ki térdel érdekének
 Rút lidérezinél;
 Kincs után epedve, annyi
 Förtelenben él.

Azt, kinem keserg, ha bárnagy
 Vészbe dőlt a hon,
 Csak mosolygva hintse rája
 Bájit a vagyon.

Azt ki meg nem illetődik
 Szenvedő honán,
 Nem ha sérelem terül el
 Szép honunk jogán.

Iparkodjál.

Hajdanában nagy, hatalmas, dicső
 Vitéz nép is lakott e hazán,
 A mult e szép nagy emléke hányszor
 Éled fel szűnk méla bánatán.
 Még a bűnök férge meg nem őrlé
 A magyar nép ős erkölceit,
 Addig a félvilág irigylette
 A magyar nemzet dús üdveit.
 Csak lelkes népre mosolyg orczája
 A sorsnak; kincs a szép érzelem!
 Iparkodj a dics régi ormára
 Jutni ismét drága nemzetem!

Egy aljas, bűnökbe sodort nemzet
 Előbb utóbb járomba kerül;
 Tűnjék fel bájjal a szemérem,
 A végzet átka elszenderül.
 A szív melege, az ész világa
 Legfőbb nemtőik a népeknek;
 Azon legyünk hogy ily védfalakat
 Alkossunk a magyar nemzetnek!
 Éljen az! a ki a hon javára
 Hat; azt legfőbb üdvnek képzelem
 Iparkodj' a dics régi ormára
 Jutni ismét drága nemzetem!

Az önzetlen, féláldozó szívnek
 Térén nő a remény zöld ága;
 Ha azt nagy gonddal ápoljuk, úgy nem
 Dől össze a nép boldogsága.

Önzetlen, lelkes nemes szívekkel
 Legyen ékítve a sarjadék;
 A csemeték lelkes ápolóit
 Áldani fogja a maradék.
 A maradék e forró áldása
 Üdv, melyen rajong a képzelem!
 Iparkodj' a dics régi ormára
 Jutni ismét drága nemzetem!

Ha elborzadunk a gazság előtt,
 Szép nagy érzeménnyre ébredünk;
 Úgy az erő, s szabadság üdvére
 Előbb utóbb bizton szert teszünk.
 A jellemtelenség átka mellett
 Összedől üdve a nemzetnek;
 A hatalom és jólét üdvei
 Csak szép erkölcsöket követnek.
 A világnak minden boldogsága
 Min nyugszik? csak szép erényeken!
 Iparkodj' a dics régi ormára
 Jutni ismét drága nemzetem!

A szüléket szólítom én most fel,
 Hassanak ők gyermekeikre,
 Ha ők azokban a rényt költik fel,
 Úgy ezer üdv száll műveikre.
 Csak szép és nemes bánásmód mellett
 Nő büszke vágy a nemzedékbe';
 E büszke vágy, lesz a jövőnek,
 Legerősebb gyámolója, vérté.
 Jaj ha a kétszinűség sárkánya
 Rombol a fiatal szíveken!
 Iparkodj' a dics régi ormára
 Jutni ismét drága nemzetem!

Hozzátok is intézek kérelmet,
 Házam egyházi személyei;
 Üdv rátok, ha szépre, jóra nagyra
 Vágytok a népet serkenteni.
 Költsetek fel a szűkben borzalmat
 Minden aljasság és szenny iránt,
 Működéstek bűvölő varázsa
 Minket ezer veszélyből kiránt.
 Ákarjatok! munkátok hatása
 Alatt, bedől annyi bűnverem!
 Iparkodj' a dics régi ormára
 Jutni ismét drága nemzetem!

A haza lelkes tanítóinak
 Mely szép pálya jutott Istenem!
 Hintsenek arra azok rózsákat,
 Felviruland hervadt nemzetem. .
 Ha ők a becsület, üdv dús sarjat
 Fogékony keblekbe ültetik,
 Úgy kiirtják a bűn bogácsait;
 A szegény hon újra születik.
 Szép dicső e munkátok hatása,
 Áldást lengjen működésteken!
 Iparkodj' a dics régi ormára
 Jutni ismét drága nemzetem!

Hass író a lélekre; legyen ez
 Szép füzéredbe a nefelejts;
 Azon légy, hogy irtsd ki a vétkeket,
 Magas, nagy szép érzelmet teremts.
 Ha szép czélt tűzesz ki magadnak,
 Iparkodjál azt betölteni;
 Ha e vágnak életet tudsz adni
 A hon új arcot fog ölteni. —

Ah bár betelnék szűm ohajtása,
Ily czélt vívhatna ki énekem!
Iparkodjál a dics régi ormára
Jutni ismét drága nemzetem!

Jolantához.

Úgy szeretsz te könyvbé
 nézni,
 Gyűjteni kincseket;
 E kies mezőn találsz te
 Drága élvectet.
 Tán garázda, fajtalan vad
 Vészthozó regényt
 Olvas ő? mely összerombol
 Sok nagy érzeményt!
 Ily lebújok átka közt ő
 Kéjre nem talál;
 Sőt a bűn e fészkinél ő
 Megriadva áll.
 Bibliánk kies virányin
 Annyi kincs vagyton,
 Néki annyi, annyi üdvöt
 Osztt e kineshalom.
 E kies mezőn terem sok
 Drága szép virág:
 Általok mi gazdag üdvre
 Juthat a világ! ?
 Mint a nap kies sugára
 Fényt röpít felénk;
 Úgy e könyv magas varázsa
 Üdvet oszt élénk.
 Tiszta szép nagy érzeménnyre
 Ébred a kebel,
 Mely e könyv nemes tanácsit
 Szívbe vési fel.
 E kies mezőn mi gazdag
 Drága üdv terem?
 Szép virányain mosolyg a
 Tiszta érzelem.
 E kies mezőn az élet
 Drága üdvve nő;
 Tisztasága érzelemnek
 Bűvölő erő!
 Tisztasága érzetünknek
 Bűvölő erő!
 Érzy azt a szép leányka,
 Érzy aztat ő!

B ú - d a l.

Hányd le lombjaid liget, hisz	Mért csörögsz szeliden ér? mi
Én nem érzem	Üdvét ontánál,
Bájid, ah a szép tavasz csak	Hogy ha engem áradatkor
Sebzi érzetem.	Elborítánál !
Csak te árvafűz maradj meg,	A tavasz hiába küldi
Áh de még te sem ;	Rám magas kegyét,
Ah merülj te is keservbe,	Nem deríti fel kecsével
Ah merülj velem !	Szívem érzetét.
A madárdal égi hangja	Már a nyár se birja hozni
Már elűzni nem	Élvezetre szűm',
Birja sajnos érzeményim ;	A keserv ezer nemével
Kín az életem !	Fog követni hűn.
Bánatom keserve oszlik,	Enyhet ősz adányain sem
Hogy ha bús elem	Lelhet érzetem ;
Csattanása, nyújt reményre	Büszke álmaim, reményim
Gerjeket nekem !	Mind eltemetem !

Télnek undok átkos arcza
 Illik én nekem ;
 Annyi fájdalomnak üszke
 Sebzi életem.

Sréter Lajos, testvéröcsémhez írt versezetemből

m u t a t v á n y.

(Szegény néném halála után ötödik hétkben írtam.)

De gyönyöröd árjaiba	Áh őt többé nem látod már :
Mély bánat fog vegyülni,	(Sajnállak én tégedet !)
Rózsai nénéd sírhantira	Az ő lelke a mennyben jár,
Búskönyek közt fogsz dűlni.	Ott kér ő rád üdveket !

Mint a fellegtelen égnek
 Embert sujtó villáma,
 Oly leverő volt nénénknek
 Oly váratlan halála!
 Mennyi erény szállt fel véle!
 Mennyi forró szeretet?
 Forró áldás emlékére!
 Minket ő úgy szeretett!

Vajha Árpád nemzetének
 Lenne sok ily leánya!
 Bár minden nőre a rénynek
 Ily dús kincstára szállna:
 Vajha a hon gazdagságát
 Ilyen nőkben lelné fel;
 Úgy a család boldogságát
 A vizály nem tépné el.

Vajha minden szív ennyi rény
 Fészke lenne, Istenem!
 Akkor mennyi áldás, és fény?
 Szállna reád nemzetem!
 Üdv lenne a házi körnek
 Édjei közt az élet! —
 Szűm fájdalmaí kitörnek!
 Isten áldása véled!

Jó testvérem Isten véled!
 Élvezd az ég üdveit;
 Az kire áldásod kéred
 Mint lehetne árva itt?
 Mint lehetne árva? kinek
 Mennyben van védangyala;
 Mint ne jutna az üdvének
 Támaszára általa!

Óh jó néném midőn gyermek-
 Korban együtt tanulánk,
 Már akkor is rokonszenvek
 Gazdag üdve ömle ránk.
 Én szüntelen beteg valék,
 Rózsák ültek arczodon,
 Alakodnak örült az ég. —
 Áh engem mi gyászba von

Emléke gyermekségemnek,
 Mert áh élek, élek én;
 Mig ő, óh jaj, jaj szívemnek!
 Kora sírba szállt szegény!
 Ah az, az élt túl tegedet,
 Kiért annyi könnyed hullt:
 Engem a bús emlékezet
 Bánkodó érzetre gyújt.

Áldás reád jó testvérem!
 Sajnálak én tégedet!
 Mint mennyei üdvösségem
 Úgy nézem emlékedet!
 Bizalmat lel benned lelkem:
 Ha feléd száll sóhajom,
 Akkor, akkor elfelejttem
 Annyi gondom, bánatom.

Mennyi kedves leveledet
 Őrzöm drága emlékként?
 Látásukra már nem lehet
 Előlnöm az érzeményt;
 Mely szívemet annyi méla
 Bús bánatba meríti;
 Ah de aztat könnyem néha
 Mégis mégis enyhíti. —

Mint a jó anyák példánya	A szülötti kegyeletnek
Ő szegény úgy tündökölt;	Néném volt példázatja!
Értte hálás jó leánya	Ő volt e szép érzetnek
Szívében örök gyászt ölt:	Tükköre, hű rajzatja!
Férje is egy fűzt ültethet	Szíve, a szép érzetnek
Sírhantjára szegénynek,	Üdveiben lelt gyönyört.
Ah ő többé nem, nem lelhet	Ah szíve jó testvéremnek
Ilyen támaszt éltek!	Csak szépre, magasra tört!

Atyánkat is ah mért érte	Francziául ő oktatott
Ily nagy keservnek járma?	Gyermekkorodban téged!
Élte üdveit ne sértse	Fájt neki hogy nem adhatott
Többé ily bűnnek átka!	Hő búcsúcsókot néked!
Lelke legyen erőssége,	De áldása el fog érni,
Érzelve tusájában;	El fog érni tégedet!
Hogy valahogy egészsége	Így a sors már nem fog mérni
Ne szenvedjen bűjában!	Többé rád oly vészeket.

Révayné, született Sréter Aglája.

— Emléklap. —

A legjobb atyának derül	Ha általad üdv tenyészik,
Általad szívborúja;	S a bánat mérge enyészik;
Mert alakod ezer bájzt szül,	Hálás atyád égbe néz,
S erényid koszorúja	Sorsával békélni kész.
Gazdag irt önt fájdalomának	S mint atyádnak éje derül
Keserű árjaiba;	Rényeidnek általa:
Áh te hintesz ősz korának	Úgy jegyessed kéjbe merül
Rózsákat útjaiba.	Boldogsága hajnala

Nyilván neki szerelmednek	Hogy téged boldoggá tegyen,
Édeni birtokában:	Mint élte üdveszent legyen
Öntözze ő életednek	Előtte női jogod;
Kéjvirágit aszályban!	Hőn óhajtja rokonod!

I r m á h o z.

Irtam 1863-ik évben.

Oly pazarúl szórta a természet
 Rád oly magas kegyeit,
 Hogy hasztalanul vágy a költészet
 Ábrázolni kellemid':
 Hiában mereng a dús képzelet
 Rajongó ábrándokon,
 Nem lelhet oly gazdag erényeket,
 Mely szűdben ne lenne honn.

A honfitúz oly élénken lobog
 Oly érzékeny lelkedben;
 Hogy ha a nők szíve így égni fog,
 A hon baja elreppen:
 Elreppen; mert dús felsőbbbségedet
 Szerénységed elfedi;
 S az ekkép nem irigykedéseket,
 Szép versenyt bir nemzeni.

Vágyad: üdvet, áldást, s boldogságot
 Szórni el e szép hazán;
 Azért birsz annyi szív- s észvirágot
 Szedni élted hajnalán.

Úgy szeretnéd végkép kiirtani
 A bűnöknek maszlagát,
 Örülnél, ha piros, ha hajnali
 Fény lengné át e hazát!

Mint örülnél, ha a rút gazságnak
 Útját elrekesztenéd;
 Ha a felderült hálás országnak
 Forró csókját érzenéd;
 Örülnél, ha szép példád fényénél
 A bűn, ármány s förtelem
 Megtörve, a bűnök merényénél
 Példád lenne védelem!
 Örülnél, ha a családi körbe'
 A kék, csend s üdv s szerelem
 Honosulna; s ha ég felé törne
 A honfias érzélem.
 Áh vajha a lányt szíve harczában
 El ne hagyná nemtője,
 Ha szenvedélye nagy dúlásában
 Szemérme lenne őre!
 Kéjelegnél, ha az irígységnek
 Kitörhetnéd agyarád,
 Elölhetnéd ezen érzeménynak
 Átokdus vészmadarát.
 De nem lehet! mert a gonoszságnak
 Olyan könnyű színleni;
 Azt kell annyiszor az igazságnak
 Annyira megsínleni!
 Vajha magas szellemed kitűzné
 A népek irányait;
 Ha szép szíved példája elűzné
 A boszu sárkányait.
 Vajha példád bűvarázsa alatt
 Szépre törne a kebel,
 Hogy a honra mielőbb támadat,
 Pirosan jöhetne fel!

Üdv! ha a szívek fellobbbanásán
 Felüdülne a haza;
 Megdőbbenne a bűnök bukásán
 A cselszövők gazzhada!
 Üdv lenne, ha a népek nagy nemtői,
 A szép, nemes érzetek
 Lennének a jóllét hirdetői:
 Csak ők szülnek üdveket!

Dús üdv lenne, ha a testvéreket
 Átfonná hő érzelem:
 A családi körben dús üdveket
 Mindig ily érzés terem. —
 Yajha a dús ne vágyna a szegényt,
 A testvért megfosztani;
 Oh miért kell ily leverő bús tényt
 Egek annyiszor hallani.

De miért is ne?! hiszen a szegény
 Fényeskedni nem mehet;
 S így annak a szép s a nemes érzemény
 Oltalmára nem lehet!
 Majd lehet; ha a szép érzeménynek
 Feltűnendik országa!
 Akkor majd mennyi élménynek
 Nyilandik fel dús tára.

Feltűnik, ha fűzérbe lesz fonva
 Az emberi nem érdeke,
 A rény gyupontjába összevonva
 A szív minden érzete.
 Ah majd akkor, akkor bizonyára
 Fellábadand Hunnia!
 A nemes erkölcsnek e hazára
 Dús áldást keli szórnia!

Vajha példád deléjes varázsa
 Áthatná a szíveket;
 Vajha fonnának e szép hazába'
 Néked dús füzéreket.
 S mivel ily füzérek viráginak
 Hervadtlanok szirmai;
 Azokra a jövő áldásinak
 Harmata fog hullani!

Ah tedd azt, hogy ez így legyen; lyánka
 Szívemből kívánom azt;
 Az a ki a rényt buzgón imádja,
 Mint ne oszthatna tavaszt?!
 Ah ossz te üdvet, és boldogságot;
 Drága lyánka ossz te itt!
 Ha szíved szül égi kéjvirágot,
 Élvezendi élveit!

Majd ha a szerelem át fog fonni
 Rózsa-kötélckivel,
 Üdvednek el ne kelljen osonni
 Választottad vétivel;
 Sőt kösse szent frigyetekeket össze
 A szülői szeretet;
 Szerelmetek hő könye fürössze
 A megérkezett kisedet!
 Ha majd az Ég kegye mint anyára
 Rád üdveit küldi át;
 Mint ne raknál szíved oltárára
 Ájtatos hálaimat?
 Ha hálául, nemes gyöngédséggel
 Neveled gyermekedet;
 Majd meglátod hogy az mi szent hévvel
 Fog imádni tégedet!

Bár elfedné élted keservit
 Az anyai érzelem,
 Melynek bűvarázsa alatt már itt
 Több mint földi üdv terem.
 Ha majd gyermeked szív- s észvirággal
 Felkoszorúzni fogod,
 Szívednek kéjtüze égi lánggal
 Ünnepien fellobog!
 Ha anyai kéjiden merengve
 Tekinteted felveted;
 Akkor szíved felett mint ne lengne
 Több, mint földi élvezet?
 Mint sarjad ki kéjed e varázsán
 Azon magas élvezet,
 Hogy mint női szíved feláldozásán
 A gyermeki kegyelet.
 Ha e szív, ez oltárán lobognak
 A hálának lángjai,
 Az ellágyúlt szív könnyei fognak
 Arra olajt ontani.
 Mert nem lehet egy érző szülének,
 Szébb, kedvesb szívvirága,
 Mintha látja hogy gyermekének
 Felderül boldogsága!
 E kéj után szülék sóvárgjatok,
 Ez oly égi élvezet!
 Ez a gyermeki szép áldozatok
 Szent oltárához vezet.
 Ez oltáron égnek az erénynek
 Áldást termő sarjai;
 Jaj kiben nem szokott ily növénynek
 Magva kisarjadzani!

Azon légy drága lyány, hogy hajtsanak

Ily sarjak a szívekben ;

Akkor majd égi üdvök omlanak

Ránk már itt az életben.

Vajha szíved oly büszke erényén

Megindulna a haza :

S e hazának népe érzeményn

Pirulna fel hajnala !

Vajha mindenki szép példádon

Szép erényre gyúladna,

Hogy így minden polgárában a hon

Egy lelkes nemtőt kapna.

De üdv, s áldás csak úgy fog fakadni

Áh magyar! ösvényeden,

Ha éles észszel kívánsz maradni

Mindig a közéletben.

Ha a szívekben a szép érzeményn

Szövétneki felgyúlnak,

Úgy a legiszonyubb vad végzetnek

Viperái elhúlnak.

Ha büszke vágygyal esengsz cserágra

Magyar, úgy iparkodjál,

Hogy szüntelen magadra, ne másra

Férfiként támaszkodjál.

Keress, nagy lelked működésinek

Terén szép virágokat ;

Kösd a remény-, szeretet- s hitnek

Fűzérébe azokat.

Erőt az élet vad harezainak

Leküzdésére ki ad ?

A hit ; ha e bűvszer malasztinak

Gazdag üdve száll le rád !

Áh add Ég hogy ismét áldást hintsen
 Reánk honunk Istene!
 Majd hint, ha nem lesz többé bilincsen
 A népek nagy szelleme!
 Majd hint, ha a királyt a nemzettel
 Bizalom, és szeretet
 Kötik össze; s ők egyértelemmel
 Gyógyítják a sebeket!
 Áh hintsétek el honom nagyjai
 E két növény magvait;
 S a hálás jövő fogja áldani
 Hőseinek porait!
 Azért mindenki arra törjön hogy
 A szűk összeforrjanak;
 Ha a gát küzdelmeinkre lerogy,
 Ránk dús üdvek omlanak!
 Akkor a te élted is áh lyánka
 Lesz májusi pirulat;
 Mért ne? hiszen szívednek gazdagsága
 Annyi dús üdvet nyujthat.
 Intsd nemzedeted egyetértésre;
 Leszáll az üdv angyala!
 Mint ne tűnnék fel ily törekvésre
 A nemzetnek hajnala?!
 Most is áh lány már azért hullatja
 Rád a babér levelét,
 Mivel annak szűd, s eszed magzatja
 Ápolgatja gyökerét.
 Kösd áh lány szíved, s eszed virágít,
 Kösd kérlek egy füzérbe;
 A ki dús üdvet terjeszthet már itt,
 Az az Ég üdvét élte!

(Emléklap.)

Nem sokára jó szüleid	Oh de gyermekséged óta
Karjokból elköltözől!	Táplált szűd érzeit
S ott hagyod mind, mit szerettél :	Vidd magaddal, s vedd azoknak
De tán meg is ütközel,	Buzgó szép intéseit.
Hogy bánatos érzelmeket	Ezentúl is légy szemérmes,
Tán könyvet is keltek fel?	Szende, nyájas és szerény.
Pedig hidd meg, hidd meg nekem	Tudod te azt, hogy nincs szebb kincs
Nyugodalmad érdekel.	Mint a tiszta szép erény.
Úgy is búdat enyhíteni	Mert ha szűd csak szépért dobog,
Fogják szíved érzelmei,	Ugy bár sorsod változni fog,
Most érzelme szívednek,	Gyermekeid bájai
Legszebb gyöngye éltednek!	Nem fognak elszállani.

Jegyesemhez.

Istenem! midőn én azt el	Hát ha még az jut eszembe,
Képzelem,	Istenem!
Hogy te Emma feleségem	Nem is tudom kifejezni
Léssz nekem,	Érzetem!
Mennyi mennyi érzelemben	Ha az jut eszembe, hogy egy
Merülök?	Kis fiú
Képzetemben hő szivedre	Lesz nagy üdvünk édenében
Terülök!	Koszorú!
E bájos kiesz képek	Úgy felgyúlad bennem a hő
Mosolyán,	Érzelem,
Mohón repül feléd szivem,	Hogy Emmámat szent oltár-
Drága lány!	Képzelem. nak
Leborulok, úgy küldöm föl	Hiszem, hogy ő a tavasz nap-
Imámat!	Súgára;
Hő imám: hogy áldás érje	Mely az égből áldásával
Emmámat!	Leszálla!
Emmám a föld bájait úgy	Hiszen a bölcsőnek e kis
Emeli;	Bajnoka,
Mint a tavaszt a madárcák	Forró szent szerelmünknek
Éneke;	Záloga. lesz
Ő az égi, s földi üdvök	Mint ha látnám már ezen kis
Jelképe;	Angyalfőt!
Annyi magasztos, nagy érzés	Hőn szeretni, hőn ápolni
Dús ére.	Fogjuk őt!
Látására gyümölcsfa lesz	Hőn, hőn fogunk gondoskodni
Érzetem;	Felőle!
E fán ezer üdv, remény s kép	Hogy boldog embert tehes-
Nől nekem.	Belőle. sünk

Hogy egészséges maradjon Gyermekünk, Értte minden áldozatot Megteszünk. A szülői szeretetnek Érzete, Sóvár szívünk kíváнатit Töltse be!	Fényénél a sors virágit Szedi fel. Szívünk rá szív- s elmerő- zsát Fog füzni. Bár csak birnánk tőle bajt, Elüzni! vészt Ha rá anyja örömkönye Lepereg! Az enyém is összevegyül Tán velek? —
Ő lesz frigyünk bájos terén A patak; Melybe meghatott szűnk kö- Omlanak. nyi Ő lesz kies tavaszunknak Rózsája: A dér ellen szűnk melege Száll rája!	Ha majd petyegni kezd, első Szava lesz: Mamám, erre oktatást majd Tőlem vesz. Midőn először nől e szó Ajakán, Dús kéjektől szívünk össze- Forr talán!
Az Ég Urához mi imát Emelünk, Oltalmába ajánljuk kis Gyermekünk'. Buzgó hő imánk varázsló Erején Üdv áradand el gyermekünk Életén. Mint ne rakna a gyermeknek Támfalat? A szülői nagy s legszentebb Akarat? Benne szívünk verőfényét Nyeri el;	Másik szava tudom e szó „Apa“ lesz, E gondolatra szűm már is Epedez. — — — Később oktatni őt majd én Akarom; Tegyünk belőle jó embert Angyalom! Én csinállok neki puskát Boczfából *)

*) Nógrádban a Cserháton közönségesen így hívják a bodzafát.

Te intést adsz neki a szent
Írásból:
Intéseid lágy szavakba
Takarod;
Derék ember lesz ő ha hűn
Akarod!

Egy jó lelkes anyának lágy
Szavai
A bűnt tövestől ki birják
Irtani! —
Mancsozni, lapdázni vele
Én fogok;
Számára szent képes könyvet
Majd hozok.

Emlékezetét zaklatni
Nem fogom;
Hogy őt szeretem azt el nem
Titkolom.
Szeretni s tisztelni fog ő
Engemet.
Nem akarok rabszolgának
Gyermeke!

Ő eltitkolt kíváнатim
Kilesi,
Örülend ha azokat be-
Töltheti.
Én leszek neki tavasza,
Szíve rám
Fog repülni, élte kies
Hajnalán!

Ez érzetét elhamvadni
Nem hagyom;
Ebben támot lelek benned
Angyalom!
Forró szívet nyer ő tőlem
Örökök,
Egek, egek! szívem neki
Mint örül?!

A jövőnek ily bájképe
Szívemet
Meghatja: — szemedbe látok
Könyeket. —
Emmám, Emmámszeretlek én
Tégedet,
Az ég maga önté rám ez
Érzetet.

Én repkényt szűm érzetében
Találok,
Simulékonyan fut az fel
Reátok.
Már is szűmben két kis bimbó
Fakadoz,
E két bimbó reám ezer
Üdvet hoz.

E bimbókat rátok fűzni
Szeretném,
Csókjaitokban jutalmam
Vehetném! —
Már is ha a jövőn fut el
Érzetem,
Képzeletem dús rózsákat
Hoz nekem.

Rózsáimból koszorúkat	Mennyi bánat, hány rettegés,
Fonok én.	Mennyi bú?
Sokat ér már bimbájában	Száll majd értted szíveinkre
A remény!	Kis fiú!
Szeretem én e füzérem	Légy jó, jámbor, nemes szívű
Rózsáit,	Gyermekünk;
Bennök égi üdvem lelem	Üdvet, üdveidbe mink is
Fel már itt!	Majd lelünk.
Mit is látok e rózsáknak	Ha jó leszesz, hajlékony is
Harmatán?	Kis fiam,
Azon lángzó szívem könye	Nem fogunk mi úgy nyögni
Rezg talán!	Annyian! mint
E füzér számára ültess	Kéj lesz jó anyád- s atyádnak
Óh Emmám	Érzete:
Virágokat, s úgy szórj áldást	Szűd üdvünket megölni nem
E hazán.	Félne-e?
Ha majd szűnk ily virágokon	Ah hallgasd meg szavainkat
Kéjeleg;	Kis fiam!
Hő hálánk egy forró könybe	Ne bánj te is úgy velünk mint
Lepereg.	Annyian! —
Szeretni foglak én forrón	Ha majd látjuk, hogy egeden
Gyermekem,	Nincs ború;
Feléd lobog majd hő, s tiszta	Az lesz szép kertünkben leg-
Érzetem.	Koszorú. szebb
Szerelmünkért meg fizetsz-e	Szűd, s lelkednek bár mely ne-
Kis fiam?	Vonása, mes
Nem teszesz-e te is úgy mint	Új szép rózsát, bájos szegfűt
Annyian! —	Tűz rája.
Nem! mert a ki hön szereti	Azért gyakran imádkozzál
Magzatát;	Gyermekem!
Az, azt szív- s észvirágokkal	Az ajtatos érzelemben
Fonja át. —	Üdv terem!

Ki minden nap szent imánál	Hogy ily szép ékszerhez jut-
Felhevül,	Kis fiam, hass
Az oly könnyen gaz bűnökbe	Nem bánunk majd veled ugy
Nem merül.	Annyian! mint
Kérdd az Istent áhitattal	Előtted mi pöffeszkedni
Gyermekem,	Nem fogunk;
Hogy szivedben ne nőjön vad	Rád vadúl, nemtelenül nem
Erzelem.	Robogunk.
Ha nőne is: írtd ki aztat	Bár nem illik, mert vétek az,
Bajnokul!	Színleni,
Éltd üdvé miért veszne	Előtted még is el fogjuk
Gonoszul?	Rejteni
Olvasd majd te a szent írást	Hibáinkat; mert akarjuk
Kis fiam;	Hogy szavunk
Eszent könyvben a bűnöknek	Mentől inkább buzdítsa fel
Sírja van. —	Magzatunk.
Három kincsed lesz neked jó	Nem teszünk olyat, mi téged
Gyermekem;	Bántana:
Ép test, nemes szív, kiművelt	Egy szüle gyermekére mért
Értelem.	Rontana?
E három kincset majd ápold	Légy nyílt hozzánk s légy bi-
Kis fiam!	Kis fiam, zalmas
Ne írtd ki őket te is mint	Ne féljtőlünk, ne borzadj mint
Annyian!	Annyian.
Ép test nélkül vészörvény	Mért is félnél, mért borzadnál
Az élet; csak	Kis fiam?
Nemes szív nélkül üdvét ki	Nem fogunk mi kinzani, mint
Remélhet?	Annyian.
A művelt ész e boglárban	Tudjuk mi azt, hogy a gőgös
Drága kő:	Durvaság,
E drága ékszerben miként	A kegyelet érzetébe
Fénylik ő!	Sebet vág.

A gyenge az erősebbre	Számodra így oly virág fog
Dőlni vágy,	Nőni fel;
Ily érzést az embernek az	Hogy rád dől a mennyország
Isten ad.	Üdvivel. dús
Minden gyermek szüleibe	Majd e virág csemetéin
Védre les,	Két öreg
Ha elmellőz; magadra ne	Merengni fog; szívökre száll
Rája vess.	Kéjtömeg.
A gyermekbentöbbsnyirelág	Áh de hová? hová repül
Szív vagyon,	Képzetem?
Fáj neki a gőg, hidegség	Hiszen talán még meg is hal
Fáj nagyon.	Gyermekem.
Azért alkotá olyannak	Áh ne halj meg, ne halj meg jó
Őt az ég;	Gyermekünk!
Hogy őt lágyan nevelhessék	Mért okoznál annyi annyi
A szülék.	Kint nekünk?
Szép az ha a gyermeki szív	Te fogsz minket eltemetni
Lángra gyúl;	Gyermekünk,
S ha ezen láng tiszteleten	Könyeiddel öntözended
Alapúl.	Sírgyepünk'.
Jaj annak ki eloltja e	Kesergeni fogsz te minket
Lángokat;	Kis fiam;
Baj lesz ismét felgyújtani	Nem ejtesz csalfakönyvet mint
Azokat!	Annyian.
Gyűjts ily tömjént szüleidnek	Mért is ejtenél, hiszen mi
Gyermekünk!	Nemtőid
Mennyországgá varázslandod	Vágyunk lenni, a vész ellen
Életünk.	Védőid.
Ha szüleidnek fogsz szedni	Hőn fogsz te szeretni minket
Ily babért,	Gyermekünk;
Az ég neked mért ne nyújtna	Égi kéz lesz azt érzeni
Drága bért?	Majd nekünk.

Úgy is szívünk, árva szívünk	Forró, és szent hála leend
Felzokog,	Érzetünk.
Ha ő beteg talál lenni,	Én két felé szakítom majd
Sírni fog.	Szívemet,
Ha majd így beborúl az ég!	Egyenként fog az ölelni
Felettünk,	Titeket!
A vallásnak malasztja lesz	De e fűzért tovább fonnom
Majd velünk.	Nem lehet.
Vallásunk lesz a kikelet	A képzelet majd kidöfi
Lágy szele;	Szívemet.
Boldogságunk biztos révbe	Mert már is úgy ég a remény
Ér vele.	Arczomon,
Mert ha fellábad kedves kis	Mint az esti fény a magas
Gyermekünk,	Ormokon!

U j é v r e.

Itt az új év, hő érzelmek	A mult annyi bűne előtt
Lepik meg a kebelt:	A hon üdvé ledőlt.
Szívem is az ég Urához	Üditsd fel Uram e hont, adj
Buzgó imát emelt.	Annak fényes jövőt.
S millióknak hő imája	E hon mint a föld főnépe
Hőn ekkép kéri őt:	Ragyogott egykoron,
Üditsd fel Uram e hont, adj	Összeomlott fénye, dísze;
Annak fényes jövőt!	Most az gyász-lepte rom!
Az Úr Isten szent kegyelme	Az ész, s szív hatalma újra
Lengje át e hazát!	Fényre emelje őt;
Hogy az a vakság tengerén	Üditsd fel Uram e hont, adj
Győzve kelhessen át.	Annak fényes jövőt!

A magyarnak szép erénye	Adj neki szép fényes jövőt,
Hogy szereti honát,	Hogy e vágya alatt
A mult lelkes fiainak	Mindig szépre, jóra intse
Most is áldja porát;	Őtet az akarat:
Nem hal az meg, kibén a szív	Emelje őt a mult fénye,
S az ész lángokra nőtt:	Versenyre birja őt:
Üditsd fel Uram e hont, adj	Üditsd fel Uram e hont, adj
Annak fényes jövőt!	Annak fényes jövőt!
Küldj Ég üdvet, boldogságot	Adj neki szép fényes jövőt,
E szegény hazára,	Hogy vissza nyert jogán,
Ez a gyászba borult magyar	Tűnjék fel szép dicsoszorú
Hő évi imája.	Királyunk homlokán:
Hogy a világ meghajoljon	Azért emeljük a szívet,
Nagy hatalma előtt:	Derítsük fel a főt:
Üditsd fel Uram e hont, adj	Üditsd fel Uram e hont, adj
Annak fényes jövőt!	Annak fényes jövőt.

L i z á h o z.

Égbe repült anyád lelkem,	Mint most, midőn ő az égből
Hő áldásat adva ránk;	Ránk küldi áldásait,
Eddig lelke és szívének	Midőn élte működése
Oltalma alatt valánk.	A szép és jó magvait
Bár lángoló szerelem volt	Fejleszti ki szíveinkben:
Szive minden érzete,	Bennök most is találunk
Sbármindenkincsétszerelme	Védszert, mellyel most is a sors
Oltárára rakta le,	Csapása közt megállunk.
Még is üdvünk alapzata	Mint neszülne benned kincsem
Szilárdabban nem állott,	Erőt azon érzelem'
Mig az áldott jó anyádnak	Hogy szívedben virág, anyád
Dús erején lelt támot;	Koszorujára terem!

Emlékkönyvbe.

Szép egy áldott jó nőt
Boldogítani,
Azt kéjnek lehet, sőt
Üdvnek mondani;

Áldd nődért teremted,
Áldásul vegyed,
Forró vágyad hogy nőd
Boldoggá tegyed.

Egy elárvult leányhoz.

Gazdag üdved áh leány
Messze messze szállt;
Jó anyádban addig az
Támfalat talált.

Látja ő, hogy oly siker
Érte lépteit;
Nem tiporja össze bűn
Szived üdveit!

Mégse csüggedezz leány,
Mert neked talán
Felmosolyg napod szüléd
Égbe szállt szaván!

Látja szived érzetén
Mennyi rény fut el.
Vértet annyi vész elől
Dús erény emel.

Jó anyád az égbe van,
Szived érzetén
Igy mikép ne nőne a
Drága, szép remény?!

Jó anyád az égbe van,
Ő ily üdvet élt;
Áh az ég erényinek
Mint ne nyújtna bért?

Mint ne nőne?! Örködik
Fenn feletted ő!
Mennyi üdv, mi szép remény
Tűnik így elő!

Annyi szép, nagy és magas
Tiszta érzetet
A halál örökre el
Nem temethetett!

Bár anyád az égbe van,
Annak érzetén,
Látva az tökélyidet,
Mint ne lenne fény?

Mint ne lelne enyhet ah
Mint ne érzeted
Abba? hogy szüléd mi kár
Lenne féltened!

Áh az Ég csupán a bűnt
Ostorozza meg;
Míg a tiszta szív felett
Égi kegy lebeg!

Áh anyádra mostan is
Üdvek árja száll:
Szűd e szép tudat nyomán
Gazdag írt talál.

Gazdag írt talál azon
Szép remény-tanyán,
Hogy keserved érzete
Kéjbe fül talán,

Kéjbe, majd ha felrepülsz,
Jó anyád meleg
(Szent szerelme magzata)
Könnye rád pereg!

Küldj anyádnak áh leány
Küldj erényfüzért;
Szent szerelme érdemel
Ennyi ennyi bért!?

Égbe vár reád anyád,
Üdved e remény!
Hogy ha összedőlne az,
Féltenélek én!

Mennyiszer terem kies
Rózsa szíveden,
Annyiszor szüledre száll
Édes érzelem!

Hajtson érzeted leány
Rózsaszirmokat;
S jó anyádnak élvezet adsz,
S rózsaaálmokat. —

Mint a napsúgárt az árny
Úgy kövesd a rényt;
Jó szülednek ah csak úgy
Nyujtasz élményt:

Ő az égbe vár reád;
Szép reménye nem
Teljesül, ha szíveden
Bűnbogács terem!

Jó anyádnak álmait
Vágyj betölteni!
Szívedet csak úgy fogod
Felderíteni.

Áh csak úgy ha mostan is
Lelket és erőt.
Fejt ki bánatodba' szűd;
Ennyi rény előtt.

Jó anyádnak üdve nől,
Néked is talán
Felmosolyg korányod így
Árva szende lyány!

Jegyesemhez.

Úgy szeretlek őh! én téged, A szentírás alatt, én csak
Ki sem birom mondani; Az új testamentomot
Nem is vagyok képes arczod Érttem; mert az ő ránk annyi,
Szűmből kiszakasztani. Annyi üdvet nem hozott.

Mért merül el kéjtengerbe	Az egeknek nagy, nagy Ura
Szívem, ha közelgsz felém?	Hozzánk fiát küldte le;
Mért mosolyog szép arczodról	Annak szent nagy oktatásit
Annyi, annyi üdv elém.	Osztja e könyv kebele!

Azért, mért sok szép érzetnek Laka bájos kebeled; Mert te az erény rózsáit Szép szívedben neveled.	Üdvezítőnk mint atyjának Nagy küldötte szállt alá; Az, nagy magas oktatásit E szent könyvébe raká.
---	---

E rozsáid a szentírás	E könyv nagy, szent tartal-
Édenében termettek ;	mából
Boldogok, kik e szent könyv-	Üdvet, áldást, s életet,
ből	S vigasztalást nyer a kebel ;
Üdveket merítettek !	S szépre, s jóra ihletet !

E könyv Üdveztőnk saját	Mert, ha reánk mélyen hatnak
Magasztos szent szózata :	E szent könyvnek tanai ;
Üdveztőnk nagy üdvünkre	Úgy szívünkkel ölelkeznek
Munkálódik általa !	Az erény angyalai.

Hiszen minden tanítványa	E szent könyvnek kebéleből
Tanait terjesztette!	Ezer áldás ömledez;
S így e könyv, szent szár-	Az általa irányt nyert szív
mazását	Csalúton nem tévedez.
Krisztus Urunktól vette.	

Tenger e könyv, melyben a szív	Magas bércz az, melynek szirtén
Szedhet becses gyöngyö- ket;	A remény anygala áll;
Tükör, melyben megdöb- benve	S májusi hajnal, midőn ránk A természet csókja száll!
Látjuk a vad bűnöket.	Villám az, mely a bűnösnek Undok tervét sújtja le:
Bánya az, melyben az erény Dús színaranya terem;	Permeteg az, mely az égnek Dús áldását ontja le.
S napfény, melynek sugáritól Serked a szép érzelem.	Ital az, mely az epedő Bánatokat enyhíti;
Szél az, mely a bűn ragályos Lehelletét elfújja;	Szikra, mely a csüggedezőt Büszke lángra hevíti.
Vért, mely mellett a szenvedé- dély	Szivárvány az, melynek bája Oly ígézőn mosolyog;
Üdvünket fel nem dúlja.	Melynek ivén, a megtért szív A mennyekbe menni fog.
E könyv oly kincs, mely sok véstől	Iránytű, mely a rágalom Vad cseleit felfedi;
Ki- kiragad bennünket:	Sír, melybe a rágalmazott Boszúját eltemeti.
Virág, mely dús élvezetre Ragadja érzelmünket.	E könyv által a szív szépre, Szépre nemesre hevül,
Kút az, melynek szent vi- zével	S így a nyugalom anygala Kebelünkbe települ.
Öntözhetjük az erényt;	
Melylyel az elepedéstől Megóvhatjuk a szegényt.	
Rózsa e könyv, melynek bája	E könyvből meritéd te is Angyali jószágodat.
Meghatja a szíveket,	Az emberiség oltárán Nem lenne szebb áldozat
Melynek illatja a rönynek Tündér kertébe vezet.	

Mint e könyvnek terjesztése A ki így működik, arra
 Boldog ki azt teheti, Forró áldás szállni fog,
 S így az emberiség ügyét S majd sírja fellelt a hála
 Nagy sikerrel emeli. Melengő lángja lobog.

Levelezzünk e szent könyvben
 Mink is, szívom kedvese,
 Ez olvasás szíveinket
 Szépre, jóra vezesse.

Báró Vesselényi Miklós fiának.

Emléklap.

Szépre, jóra intsen dicső A nők egyik koronája
 Atyád emléke, Isten arra kér;
 Ugy leendesz mint vala ő Egy jó anya hő imája
 Hazádnak éke. Az égbe elér.

Bulyovszkyné.

Irtam 1856.

Óh ki birna adni nékem	A nagy tökély látására
Szint? hogy lefesthessem	A szív ábrándba dül:
Azon magas ihlettséget,	Ez érzet az üdv forrása,
Azt a mit éreztem.	Mert az száz erényt szül.
Midőn mennyei játékok	Dús bájjaid nagy tengerén
Varázsa illetett;	Gráckiák repülnek;
Bájjaid rózsza-csilláma	Honnan azok, ah mi könnyen
Abrándba temetett.	Szívünkbe merülnek.

Arczodon a szelidség
Nemtői lebegnek;
Bár a honnak büszkesége
Vagy, s fénye nemednek.

A Múzsák, Gráciák köre
Oly magasra emel:
Még is igéző lényeden
Szendeség ünnepel.

Ha a kellemek kegynei
Hozzánk repülnének,
Azok igéző körödben
Mennyökre lenének.

Ha a tökélyek tündére
A földre költöznék,
Az veled mint társával
Összeölelkeznek.

Téged a nagyság angyala
Ormokra vezetett:
A honnan szép s nagy erényre
Inted nemzetedet!

Lelkedben annyi dúz kincs-
nek
Forrása csörgedez,
Melyből a szegény hazának
Száz üdve ömledez.

Tudom én azt hogy szívednek
Az fő kívánsága;
Hogy üdüljön a beteg szív
Elfonnyadt virága.

Mert ha mindennő Vesztának
Áldozand tűzhelyén:
Úgy a legvadabb férjben is
Támad szép érzemény.

Ha a nő bájos keblében
Erények honolnak;
Óh akkor behegednek
Sebei e honnak!

Ily nagy művet teremteni
Vágy nemes érzeted:
Csak nagy magas czélokra
Szenteled életed!

Téged a fennség örlénye
Bájos ölébe von;
Azért zajos tapsai közt
Koszorút nyújt a hon.

Sőt geniusod angyala
E hazán által száll;
S így neved a távol kékében
Szinte nagy fényben áll.

Mert nem csak mint nagy
művésznő
Csillámló fényben állsz:
Az írói szép pályán is
Nagy magasságra szállsz.

Magas, nagy, szép, ihlett lelked
Nagy munkákat teremt.
Szép mennyei geniusod
A haláltól kiment.

Óh boldog ki e hazára	Egészséged a hon kincse,
Üdveket hinthet szét,	Őrzi azt a haza!
Kinek lelke felgyújthatja	Mert fény, gyönyört, dicsősé-
Az ég szövéténekét.	Arat az általa. get
Óh! de vigyázz sok munkával	Bizony ha te gyendélkedel,
Ne tépd szét nyugalmad;	Azt a hon megérzi;
Mennyire félt a hon téged	Mert a haza arczrózsáid'
Arról nincs fogalmad.	Szép kincsének nézi.

Okolicsányiné, született Csemniczky Ágnes.

Emléklap.

Ha szerencsés vagy, úgy	De az kinek szép szívében
környez	Tiszta érzet csörgedez,
A bókolók serege;	Az, a szegény szerencsétlen
Szinte izzó tüzzé válék	Bánatára irt keres.
Szívök dermedt hidege;	Felleli azt, s vigasztalja,
Felkeresnek, s édelegnek.	Balzsamot önt szívére!
S nyájaskodnak körülted,	Igy vet néha egy-egy sú-
Csalszavakkal szivedet is	gárt
Ki-ki csalják belőled;	A szegénynek éltére;
Ily csalmadár rút csoportja	Hogy téged ily szép érzelem
Szívét gonosz nyelvén hordja	Hevít, szívből elősmerem,
S működésök jutalma?	Ha üdv a szép érzemény!
A vétek diadalma!	Díjazva lesz fenn a rény.

Anyámhoz a távolban.

(Mocsáry Lajos után.)

Távol kéke rejt egy jó	Látom mint fáj szívének
Angyal jó anyát!	Hogy beteg vagyok,
Hozzám repül ő forró	Keserve érzetének
Gondolatban át!	Szemében ragyog.

Drága anyám gyermeked
Hő imát rebeg!
Imája hogy életed
Az ég áldja meg!

Bár annyi gyönyört leled
Gyermekedben még;
A mennyi most keserved,
Engedne az Ég!

~~~~~

Berkesyné kakasa. *)

1.
Piperétlen árva dalom
Ne vesd meg olvasó,
Legyen bár a munka silány
De tartalma való.

A ki előbb csak félénken
Hagyja el az erényt,
Az már később nagy vak-
merőn
Követ el bünmerényt.

2.
Az erény szép ösvényéről
El ne tévedjete
Gyermekek; mert nincs na-
gyobb kincs
Mint becsületetek.

A ki mást a rény halmára
Felvezetni akar,
Az a vétek rut arczára
Palástot nem takar.

Rút esemény a mit mostan
Elmondani fogok;
Hogy mennyire súlyedhetni,
Mutatják e sorok.

A leleplezett aljasság
Orczája fertelem;
Ily arczot állítson elő
Enyelgő énekem!

3.
A bűn vészes örvényébe
Édesen csalogat
Ezer inger, de a jeles
Legyőzi azokat.

I.
A Berkesyné kakasa
Szörnyű bajba jött:
Mit vétettél, hogy Kulacsfy
Zsinegre kötött?

*) Ezen hosszú versezetemből verseim ezen kötetében megjelent már egy mutatvány; mert én ezen oly hosszú dolgozatomat érdekesíteni kívántam; és így azt metrumba akartam szedni; de a megkezdett munka nehézségeitől elriadtam; csupán a fenntebb közlött részt dolgoztam át: mivel pedig az azon átdolgozásom által nem csak külső alakzatára, de eszmékre nézve is az eredetitől egészen elütő új munkává változott át; azt szinte közleni érdemesnek tartottam.

Szerkesztő.

Kulacsfy egy birtokos úr
Ősi telkén él;
Múzsám ötet jellemezni
Borzadozva fél.

Hogy ne félne? hiszen vadság,
Bűn, és förtelem,
Mindenkor meg-meg döb-
bentik
Minden érzetem.

Azért, azért visszatérek
Szép kakas feléd;
Kulacsfy ur hogyan hogy is
Kaphatott beléd?!

Ugyan, ugyan szegény madár
Mit is véthettél?
Ily sanyarú bús rabságba
Mikép eshettél?

Nem sajnálok árván maradt
Bús családotat,
Téged oly hűn ápolgató
Gazdasszonyodat!?

Felleléd te boldogságod
Házadnak körén;
A házi csend, s nyugalomnak
Üdv gazdag ölen. —

Egy érzékeny, s boldogtalan
Lénynek kebele,
A hálának, s vonzalomnak
Gazdag csermelye!

De hősileg tűrd szép madár
Váratlan bajod;
Úrral mint te egy szobában
Ritkán él fajod.

Oh! el ne hagyd szép, és nemes
Büszkeségedet!
Bűn közt csúszni még senki
                                sem
Látott tégedet. —

A szép, s a jó után vágyó
Nemes büszkeség,
E földi lét kincsei közt
Legfőbb ékesség!

Vagy tán te a fényt és pompát
 Forrón szereted?
 E kincsekért feláldozod
 Tiszta jellemed?

Vagy kincs után esengsz? s
Mikép keresed?
Szép értéked, s mindenedet
Kockára teszed!

Gyakran, gyakran eldobod az
Ész tanácsait;
Czondra, koldusbot követi
Szűd hajlamait.

Vagy tán ingó tekintélyed
Biztosítani
Vágysz, így az ész szép világát
Törsz eloltani.

A helyett, hogy szép világot	Vagy testvérid előtt szépen
Vágnál gyújtani;	Gőgösködni tudsz;
Üdvet, s áldást, földi mennyet	Minden széptől, minden jótól
Bírnál osztani,	Borzadozva futsz!
Felgyújtod a vakbuzgóság	Igaz, testvéred ész-szívre
Szövétnেকেit,	Mindenkép jeles;
Elperzseled az ész, és szív	De szegény, szűd hozzá mégis
Szép szülöttjeit.	Szólani kegyes.
Vagy talán hogy dajkálhassad	Óh de vigyázz, hogy sokáig
Szíved érdekét,	Ne tartson a szó!
Fagyos kézzel hűtögeted	A kegyet csak szűken mérni
Annak melegét?	Fő körhöz való!
Nem tudod, hogy a szerelem	Tekintélyed mint a tenger
Az ég gyermeke,	Annyira dagad,
A gyűlölet rémes szörnye	Ha testvéred előtt szépen
Bűnben születe.	Felfűjod magad!
Vagy talán szenteskedő vagy	Mivel akkép tekintélyed
Lesütöd szemed?	Nagy magasra nőtt,
Félénknek, és ajtatosnak	Jól teszed, ha csak félvállról
Fested érzeted?	Nézed már is őt!
Míg nemtelen indulatok	Nézd csak, óh nézd a pulyka
Buja gerjelem,	mint
Dúlnak benned, s fut előled	Felbegyeskedik:
A szép érzelem!	Míg a csalogány szerényen
	Úgy elrejtezik!
Vagy tán te is csúszol, még is	Vagy tán mivel tündöklő nagy
Kérkedékeny vagy!	Hőssé nem lehetsz,
S bátran hazudsz; s így be-	Tehetséged nem használad
fogad	Henyélni szeretsz.
Körébe a nagy.	

Ezer, ezer nyomorúság Sujtandja le azt, A ki minden terhes munkát Holnapra halaszt.	Vagy nem gondolsz a jövővel? Mint köztünk sokan! Bűnös a ki gyáva gőgért Nyomorba rohan!
A ki a bizonytalanság Csalkodéban él, A jövőnek vészeibe Pillantani fél.	Vagy talán te abban leled Boldogságodat, Hogy szüntelen öblögeted Szomjas torkodat?
A lusta oly mint a lajhár, Megmozdúlni rest: Ha leette a falombját Lehányja a mezt.	Pénz, becsület, és egészség Minden veszsz en el! Dús kárpótlást ád az ital Dús édjeivel!
Vagy tán dolgozol; de lelked Kitartásra nincs! A kitartó bátor lélek Ritka, ritka kincs!	Vagy tán bő isméréstiddel Kérkedni szeretsz? Hogy a szűket bőnek nézed Arról nem tehetsz!
Jaj ha minden nehézségtől Megdöbben a szív; Csak szilárdság mellett lehet A szerencse hív!	Talán te is sértegető Élczeket csinálsz, Pörlekedni mint egy kofa Szabadon kiállsz
Vagy talán most tőled kakas Leczkét kaphatunk; Mint járunk ha nagy urakkal Czimborálgatunk!	Vagy tán aztat szidalmazod, Ki jót tett veled? Egy nemtelen vad durva szív Hálás nem lehet!
Ember, ember munkálkodjál Önnön üdveden, Ne merüljön vészbe üdved Gerjedelmeden!	Vagy tán te is jó szülédnek Halálát lesed, E hön várt szép eseményen Legel érzeted.

Szüléd arcán mint a hiúz
Élesen lesed;
Valjon mikor leendhet már
Dörgölni kezed.

E reményben testvéreid
Szépen színezed,
Még is elég eszélyesen
Rejted jellemed.

A szolgálakat felbéreled
Hogy hazudjanak;
Tetteid reményeidhez
Hasonlítanak!

És még a testvér halálát
Várni mi nehéz. . . .
Jaj de az ily színezésnél
Úgy reszket a kéz.

De mégis emancipálni
Szükség a zsidót,
Bűnös ember ki az ellen
Mer emelni szót.

Vagy tán csendet teremteni
Vágy hő érzeted?
Hogy ezt tehesd poklot szítani
Sürget ingered.

Fortélyt, cselt, és álnokságot
Össze vissza túrsz;
Bárravas, csempesróka vagy
Báránybőrbe bújsz.

Vagy tán minden, minden-
kinek .

Vigaszt adni vágysz?
Míg magad is koldús leszesz,
Addig, addig adsz!

Vagy tán a rút fősvénységnek
Tajtékában túrsz,
Igy ezer átkos vad bűnnek
Árjaiba fúlsz.

Vagy egy aljas undok nővel
Szerelembe rogysz,
Értékedben, jó nevedben,
Mindenekben fogysz.

Azon érzet, mely száz üdvet
Dús fűzérbe fon;
Téged a vész árjaiba
S gyalázatba von! —

Tudom én azt szép kakas, hogy
Büszkeségedet
Sérti az, hogy ily gonosznak
Tartlak tégedet. —

Talán fel is berzenkedel?
Kivágod szemem,
Hogy az emberek hibáit
Egymásra szedem.

Neneheztelj, hogy ennyi bünt
Vélek rólad én!
Kit a nagyokhoz emelnek,
Nem lehet szegény!

Nem vagy te oly ronda irigy Mint az emberek ; Kik egymásnak bűnös csellel Tört készítenek.	Kínjaidnak súlya alatt Elsatnyúl tested, Szenvedésid alatt lelked Élét elveszted.
Magas vágyad, szemességed, Büszke érzeted, A madarak czímerévé Tesznek tégedet.	Képzeltéid alképein Üdvéd romba dől! A nagyság tündére elfut E lidércz elől!
Óh te bizony ne is kövesd Az embereket, Tartsd meg nemes, állhatatos Természetedet.	Ki különben tündökölné E hon szép egén. E lidércztől letaposva Fanyalog szegény!
Vagy a nagyok után csúszni Tán nagy érzelem? Rút bűnök közt fetrengeni Szép engedelem!	Életének minden percze Kín, és gyötreme! Annak még a rózsákon is Maszlag bűz terem.
Vagy tán te is hasztalanúl Gyötröd magadat, Tűhegyekkel szurdogálsz Önnön májadat.	Óh! fájdalom, óh vad kínok Mély s nagy tengere! Csendesedj szív, ha bár súlyos Az Isten keze.
Hány gyötreme, bú, fájdalom, Bánat, szenvedés, Van e földön? Jaj óh neked Még ez mind kevés!	Ha képzelmed ily rémei Nyomják szívedet, Óh! akkorkérdd az Istent hogy Hozza végedet.
Nagy makacson rémképeket Teremt érzeted; Nyugtod, lelki, testi erő Igy eltemeted!	Kérdd az Istent, könyörének Szálljon üdve rád: Az egy büntelen szenvedő Imájára ad!

Zsinegre megkötött madár
Mért nem énekelsz?
Csak zengd hattyúdalod,
holnap
Már halálra kelsz.

Vagy tán te is azt követed
A ki ácsorog,
Bár zsebében egy két garas
Oly ritkán forog.

Azt, ki órás, kasznár, ügyvéd
Lenni nem akar
S reggelire? egy pár krumplit
Zsarátba takar.

Szegény, szegény öltözetet
Zsibárusnál kap;
Ebédjére bepörköltén
Párolog a bab.

Az előítélet átkát
Lelked tépje el:
A szorgalom, és a munka
Nem aláz, emel.

Vagy tante szép büszkeség
Abban keresed,
Hogy a nagyok kegyét mi-
ként
A vizsla lesed.

Jobb lenne ha a szív, s az ész
Tökélyeivel
Kapaszkodnál feljők fel,
Ne hagyd magad el!

Ha égsz azon vágytól, hogy köz- Tiszteletben állj. A becsület oltárának Állványára állj. Minden nemtelen érzeményt Fojtson szived el: Dús üdvet csak a szív, és ész Melege nevel. Az ész, és szív rokonszenves Ölelkezetén, Hányszor hiúsúlt már meg az Átkos bűnmerény? Álnok, ravasz, szenteskedő Mindenkor a gaz: Őszinte, nyílt, bátor, szerény Az, a ki igaz! Ha szerény vagy; s nagy szigorról Birárod magad: S akkor a gyönyör rózsája Szívedben fakad, Akkor rád az ég üdvének Egy sugára száll; Ha nem földi, égi üdved Biztos révben áll! A bűnöknek parázásában Poklok tüze ég, Benne gond, bú, baj, szégyen s hol S hol lenne a vég?	Tudod te azt bár ha lánczon Nyögsz is most madár; Hő érzeted minden büntől Messze messze jár. Tudod, hogy üdvünket nagy részt A vagyon teszi: A pazarló önnön saját Vérét ontja ki. — Szánod te azt, ki nem szánja E szegény hazát! Mivel annál egy — egy leány Dúsabb életet ad. Azt kinek szíve nemtelen Érzetet takar Van ló, kártya, bor, pipa, ser, Ő mást nem akar! Megveted te azt ki előbb Haragra fakaszt; Később, ha megcsalni kívánt Rád csókot akaszt! De még jobban azt, ki előbb Durván sérteget: Tán megkövet? világért sem, Uj szennybe temet! Azt ki dölýfös, mert négy lovak Hintója robog: Bár rút lelke ezer piszok Szennyében csoszog.

Azokat, kik nem követnek	Nem ront áldást, nem ront
Kakas tégedet,	üdvet
Kik csupán szép önbecsedben	Bár mely bűnmerény,
Leled üdvedet.	Ha a cselek ármányitói
	Óva lesz a rény!
A szív e dús kincstárában	Nem tépi szét szíved csendét
Fakad az erény;	Annyiszor a vész,
A ki e kincstárhoz nem fér,	Há az undok gazok ellen
Az gyáva, szegény!	Bátorságban léssz.
Önbecsednek szép érzete	A nyugodt szívnek szép
Legfőbb élvezet	csende
E salakos életre diszt	Legfőbb élvezet!
Vet ez érezet.	Jaj neked ha ez szívedből
	Már elrepdezett.
Az életnek vészárjain	Vele együtt elbűzlik a
Hányott érezet,	Rózsa illata:
Biztos révbe csak a szív e	Elnémul a csalogánynak
Sajkján mehet.	Zengzetes dala.
Bár e sajka felvehetné	Ily szép csendet vesztél te is
Kemblébe a hont:	Megzengett madár,
Vésszirtekhez csaphatná azt	Bár a nélkül a boldogság
Ki vesztére ront.	Messze, messze jár!
Fogadd be, és vedd át sajka-	Pedig te oh nem követed
Párányaidon	Az embereket!
A gazokat, hogy a büntől	Nem dülöd szét szelességgel
Tisztúljon a hon!	Minden üdvedet.
Hogy ön hurokjába vesszen	Nem rongálja az irigység
A ronda, a gaz.	Egészségedet,
Bünt, förtelmet hasztalanul	Nem sápaszt el rút káröröm
Bújtson a ravasz.	Soha tégedet.

Gaz az, a ki akkor, midőn
Hévvél átölel,
Minden boldogságod ellen
Tör terveivel!

Vagy az, ki midőn számodra
Vészhurkot akaszt:
Hogy benn maradj, nyájás
kézzel
El, elfedi azt.

Vagy talán szüleid bűnös
Feszességökön,
Öröklött, szép, nemes szíved
Vad, és durva lőn.

Igy egy szüle a természet
Legszébb érzetét,
Gyermekének szent szerel-
mét
Vadon tépi szét!

A gyermeki érzemény így
Szent hála helyett;
Minden nemes ragaszkodást
Örvénybe temet.

S a szüle nem kéjelt azon
Üdv árjaiban,
Hogy jó gyermekében az ő
Oltárképe van.

Az otromba nemtelen gőg
Átká tengerár!
A szív szép gerjét előlni
Istenem be kár!

Ily gőg, oly tör, melyet saját
Szívünkbe döfünk;
Véle annyi boldogságot
Végkép előlünk.

Vagy talán a te szíved is
Kemény mint a vas?
Minden üdved, minden elved
Egyedül a has!

Vagy tán te is sasként kívánsz
Fellengeni? — Mit!?
Jobb lesz bizony ha igyekszel
Tenni valamit!

Vagy őszinteségnek tartod
Csacsakaságodat?
Ki birna így orvosolni!
Többé bajodat!

Vagy tán durva vad bőröd
van?
S orczátlankodol!
Tán lenéznek, és megvetnek?
Nem gyarapodol!

Vagy szüntelen haszontalan
Képzetekben élsz?
Balsorsoddal szigorúan
Szembe szállni félsz.

Az hiszed, hogy a vészekből
Kibontakozik,
A ki gyáván el-eloszló
Ködbe burkozik. —

Vagy tán fertálmagnás le-
szesz?

Házad czimere!

Der Schuft, der Wicht, der
gute Kerl,

Be éred vele?

Vagy tán te is diesőséget
Aratni akarsz?

Igy ezer otrombaságot
Versekbe takarsz!

Kiczifrázod, czikornyázod,
Fested azokat;

Isten tudja ki zengett már
Ilyen dalokat?

Bő értelem, szép könnyűség?
No már ez derék!

De versed úgy csikorog mint
A fakó kerék.

Az értelem? no már ezzel
Ne fáraszd magad!

Az értelem, a sok czifra
Sallangon marad!

Vagy a bűn ellen harcra
kelsz?

Már ez valami!

Nem: lantod csak értelmetlen
Szokott kongani.

Vagy tán dalod érdekesen
Változni szeret?

Mi haszna, ha csak kátyúkon,
Gödrökön mehet!

Mi a nő? Ezt így irod le
„Tengerhabból szült

Virág; melynek bájaitól
A szív vészbe dült.“

Lantod zengzeménye után

Mi a szerelem?

„Bájrózsákkal el-eltakart
Vészteljes verem.“

Öcsém ily badárságoktól

Őrizd magadat!

Mert meglehet, hogy tollad
még

Ily rajzot sem ad.

Vagy tán te is szaporítod
Andapál hadát?

Becsületed igényeit
Add másoknak át!

Légyen durva, kaczer, pazar,
S fajtalan a nő!

Üdved még is csupán annak
S rút körében nő.

Tán szarvaidd kerekednek?

Ne gondolj vele!

Vesszen el bárszűdnyugalma
Nemes érzete!

Vagy tán otthon durva kényur
Zsarnok lenni vágyasz?

Igy oly derék nemes nődnek
Szavára nem ádsz!

Nemtudod, hogymennyei üdv Jelképe a nő?	Egy kis angyal, mely sze- relmet
Ha azon szép magas rények Ragyognak elő!	Üdveket fakaszt; A szülék szent szerelemmel Csókolják meg azt.
Ha érző szűd, ítélő főd Szépre jóra kész, Úgy arczodon el-el símúl Gyenge női kéz!	E gyámoltalan kis lényen Ezer a bilines; Szegénynek szüléin kívül Más istápja nincs.
Legyen a férj rénydús, lelkes Világra való! A nő keble oly tiszta mint A köszáli hó!	Már most a házasság mégtöbb Üdveket fakaszt; E kis angyal szorosabbá Tűzi össze azt.
Ne legyen az rest, ne csacska, Ne rút, fajtalan: Művelt, lelkes, takarékos; Ne vallástalan.	Eszép kis lény minden poklot, Bajt patvart elölt; Már a jelen oly mosolygó Varázs képet ölt.
Akkor az ég csatornái Mennyet ontanak! Az alvilág rút szörnyei Elszáguldanak!	Ha a szüléknek szemökben Forró hála ég, A házi üdv boldogságán Kéjeleg az ég.
Kéjeinek mámorában Repesend a szív! S egy boldog szív hazájához Mint ne lenne hív?	Majd e kisdedben az atya Emeli az észt; A jó gondos, áldott anya Rényeket tenyészt!
Az Ég Uránál van az üdv Kegyelem, erő! E frigyre az Ég üdve száll: Mi tűnik elő?	A rény bűvös tündére lesz Mind addig a nő, Míg a bájos kebel haván Kéjek árja nő!

Egy lelkes nő emel, hódít
Gazdag bájjal;
Angyal egy nő szép, és nemes
Indulativál!

Ha minden nő s férfimellben
Szent leend a jog:
A boldogság szép koránya
Felderengni fog!

A gondos jó áldozatkész
A lelkes szülék,
Oltárára fű hálát
Rak az igaz ég.

A szülői szív szerelme
Mennyet alkot itt,
Ez szüli a földi kéjek
Legdúsabb üdveit.

Egy jó szüle érzetein
Leng a szeretet!
Mint ne költne ennyi érzés
Szép kegyeletet?

Egy jó szüle mindig magas
Tisztelet tárgya;
Azt gyermeke hűn dobogó
Melléhez zárja!

A ki egy ily szülét megbánt,
Vad bűnökben túr,
E bűn felhat, talán akkor
Menydörög az Űr?!

A szülői szép viszonyon
Ezer a malaszt,
Boldog a ki dús kéjek közt
Élvezheti azt!

E szép téren oly gyönyörű
Rózsák teremnek,
Árnyok alatt a vad bűnök
Elszenderednek.

E rózsáknak illatja közt
Virúl az erény:
Egy erénydús lelkes nemzet
Nem lehet szegény!

Légy lelkes, és rénydús nem-
zet
Árpád nemzete;
Szálljon magas nagy lelkedre
Ősünk szelleme.

Sakkor dús fény, hír, dicsőség
Tűnendnek elő;
A szabadság szent szerelme
Rénydús szívben nő!

Majd ha szépre, s jóra buzdúl,
Hevül a magyar,
Bájos ege ismét lelkes
S nagy népet takar.

Ha a világ terjed, bőve
Szépre s jóra int;
Az önérzet szép virága
Kivirúl megint.

Ha a nép a hont emelni
Szépre, jóra kész;
Üdvet szülni meleg szívvel
Kezet fog az ész.

Ha a magyar láng ildomos
Mederbe lobog,
A szabadság szép koránya
Felderengni fog.

Akkor ismét áttör a nap
A hon fellegén,
Az Isten védő lesz
Árpád' nemzetén.

Éljen Királyunk, ki e hont
Biztosítani
Kegyes volt, hogy jogait meg
Fogja osztani.

Hir, s örök név éri, e nagy
Magasztos kegyét;
Ki birna dicsőíteni ez
Égi érdemét?!

Herosai közé tűzné
Ötet Graecia;
Nagy hírének, nagy időkig
Kell virúlnia!

A jelen dicső fejére
Tűz cserkoszorút:
Tömve leend búcsúokkal
Sirjához az út.

Önérdeket leküzdeni
Mi szép, mi dicső?
Szabadságot teremteni
Sóvárg a dicső!

A szabadság ormaira
Sóvárg a magyar.
Megvetve, nyüg közt a jeles
Élni sem akar!

A mi halad, el nem marad
A királyi szó, —
Magas szent kötelességet
Királyunkra ró!

De talán már megharagszol
Kedves kakasom?
Hogy oly keveset szól rólad,
Szól rólad dalom.

Pedig te minden bűntől felsz,
Tiszta érzeted
Aljas undok ocsmányságban
Nem lel élvezet.

Mért nem követ téged azon,
Mind azon vitéz,
A ki önző czélért bármely
Förtelemre kész!

Pedig kakas mennyit lehet
Rólad mondani;
Óh ki birna vad vádakkal
Téged sújtani!

Tudod te, hogy a ki szabad
Maradni akar,
Az tovább nem nyújtódzik
mint
Pokrócza takar.

A ki a bűntől megóvni
Akarja magát,
Az, az észrakta sövényen
Nem szökellik át.

Vagy tán, téged is a balsors
Atoksúlya nyom?
Becsületed elrabolni
Vágy a rágalom!

E nagy csapás alatt el nem
Roskad a kebel,
Ha önérzeted nagy kincse
Biztat, és emel.

A léleknek tisztasága
Oly mint az arany,
Mely be nem piszkul, bár
durva
Szennyes kézben van.

Ha rényid kifejlésére
Alkalom akad,
A patvarkodók rút népe
Szégyenben marad!

Igaz e kín örvényében
Sír a gyöttelelem!
Az ártatlant ennyi kintől
Óvd meg Istenem!

E nagy csapástól megőrzött
Téged szép madár
Anagyég, nagy kegyelme így
Elcsüggedne a kár.

Kár lenne, mert bár fogva
vagy
Szégyen és homály
Nem fedik el tulajdonid;
Így te szembe szállj

A vészeknek viharival:
Bátorságodon,
Piruljon el a kit a baj
Vad kétségbe von.

Te családod, gyermekeid
Forrón szereted,
Az igaz rovására
Nem érezteted

Azt, hogy a sors egy fiadnak
Jobban kedvezett:
Hiszen a sors behuny szem-
mel
Oszd ki kegyeket.

Téged sok leczkővel úgy sem
Sanyargattak el,
A dőreség lelki erőd
Nem emészté fel.

Hogy a leczkének értelmét
Fogja fel a fi;
Azzal bizony nem gondol a
Tudós atyafi!

Arra, a ki leczkét nem tud,
Készen áll a bot;
Gyalázatos ütlegekhez
Illik e robot.

Pedig a szép szó malasztja
Rényt bűvöl elő;
Bűn, förtelem, álnokságnak
Anyja a vessző!

Tán deák prosodiával
Tarka kajdácsként
Kínoznak? ily tudománynyal
„Barbara celarent!”

Leczkeid vad kínjai közt
Elsatnyul tested,
Megzavarodott elmédnek
Élét elveszted.

Leczkeidnek kínjai közt
Üdvéd romba száll:
Szegény ártatlan kisgyermek
Mily vészbe jutál?!

De mit sem tesz, eminens vagy
Tiéd a babér!
Eszép kincs nélkül az ész, szív
Üdve mit sem ér.

De valjon kisímuland-e
Szíved érzete,
Hőn melengtetendi-e azt
A rény melege?

Lelked öröklött ereje
Nem törpül-e el?
Boldog rénydús lészesz-é? az
Kit sem érdekel.

Mit gondolna, mit ügyelne
Azzal a tanár?
Te leczkéd jól darálod, s ő
Teljes fényben áll. — —

Jőjjön el már szép országod
Jőjjön oh világ!
A bárgyúság vészes mérge
Száz üdvet kirág — —

Óh de ismét visszatérek
Szép kakas feléd,
Rest, és fáradt Pegasusom
Szerelmes beléd!

Mint epednek eső után
A rét, a mező;
Szavad az ég üdvös könnyét
Bűvöli elő.

Ha a restekre az álom
Ólomsúlya száll,
A szorgalom énekedben
Intőre talál.

Az, kit a sors durva keze
Csüggedésbe von,
Épüljön, és nyerjen erőt
Bátorságodon.

Vagy talán te rigolyás vagy, Hogy hössé lehess, Szűd vésszűs pántolodásra Alkalmat keres.	Nemtudja az, hogy csak az ész Szív, s szép érzelem Boldogító szép virányin Nő a szerelem!
Azzal a ki vívni nem tud, Gorombáskodol; Aljas undok vad lelked van, Igy kész a pokol!	Nemtudja, hogy piperén fényt Csak a gyáva les; Gyáva az ki öltönyökben Érdemet keres.
Az ártatlant bántalmazod, És kihívod őt, Leszúrod őt; dicsőséged Nagy magasra nőtt!	Gyávabb vagy még ha szeny- nyekben Rongyban érdemet, Lelni kívánsz; úgy a világ Megvet tégedet!
Ily vitézség dicsősége, Magas érzelem! Illik mellé a szilaj bűn, Átok, fürtelem!	Leggyávabb az ki egy aljas Nő bajára les; Hamajd elvesz minden üdved, Csak magadra vess!
E gaz ficzkót vessétek meg Hazám hölgyei! Nektek üdvet erkölcsöket Illő nemzeni!	A bujaság förtelmeit Ecsetelni kész Vólnék én; oh de e nagy mű Erőmhöz nehéz.
Pedig tiszta erkölcsöket Csak úgy nemzetek, Ha szép működéstök felett Üdvek lengenek!	Óh ti szülék, óh tanítók Nyújtsatok segélyt! Oltsatok az ifjakba szép Férfiás erélyt.
Ne higgye azt egy férfi sem, Hogy ő bókokon, Lelkes derék művelt nőket Kolepczébe von.	Vagy felkapott a szerencse? S felpöffeszkedel! A volt jó barát figyelmet Már nem érdemel!?

Ha azt ezentúl lenézed,
 Arra csak dohogsz,
 Arról, hogy egy gyáva hős
                                           vagy
 Vallást tenni fogsz.

Szánandó,smegvetendővagy;
 Mert szűd fenekén
 Csak vak undok bűnöket lát
 A szép érzemény.

Vagy tán kit, kit szidalmazni
 Megszólni szeretsz ?
 E hibáddal jó barátom
 Nem messze mehetsz !

Más kárára rút lélekkel
 Fillenteni tudsz !
 Igynemcsuda,ha oly gyakran
 Kelepczébe jutsz.

A hazugság vad fulánkja
 Kint, poklot teremt :
 Üdv, ha annak csipésétől
 A nagy ég kiment !

Aztmegszánni, ki megszorúlt
 Nem úri szokás ;
 A szegénynek segély helyett
 Jut le korholás.

Bár a szánó szív térein
 Ezer a virág ;
 Üdvet vet, s áldást arat ki
 Szálanomra ad.

Vagy tán azt hiszed, hogy
                                           elfogy
 Lassacsկán az ész,
 Ha az ember jó könyvekbe
 Gyakran bele néz.

Vagy tán neked Minervaként
 Ismereteket,
 Minden tanulás nélkül is
 Osztott végzeted ?

Vagy talán nagy őseidre
 Gőgösködni tudsz ?
 Ha ez úgy van, akkor épen
 Hurkaikba jutsz.

Vagy talán te nem is kívánsz
 Mirtusz-koszorút ?
 Merta dics szent csarnokához
 Tővises az út.

Nem a magad, csupán a más
 Fényét szereted,
 Azoknak oly szép példáját,
 Mért nem követed ?

Gondatlan vagy, rest, és min-
                                           dent
 Össze vissza hánysz ;
 Fárasztó keresés nélkül
 Semmit sem találsz.

Nem tudod, hogy minden
                                           üdvnek
 Kútfeje a rend ;
 E nélkül el, eltűnik
 Fő üdvöd a csend.

Vagy ábrándos fellegváríd
Párkányira lépsz;
Annyi való édes üdvet
Össze vissza tépsz.

Óh de ismét eszembe jutsz
Drága kakasom,
Rényeidért méltánylásom
Ismét megadom.

Az ember rút, vad gögében
Lenéz tégedet;
Nem hogy sajátjává tenné
Sok erényedet.

Nem vagy te rossz, nem vagy
félénk,
Nem vagy nyugtalan,
Nem vánszorgsz a szenvedélyek
Rút árjaiban.

Te fő, és szép kincsnek nézed
Egészségedet:
Oh az ember miért is nem
Követ tégedet?

Te a természet intését
Híven követed,
Készakarva nem rongálsz
Önnön üdvedet.

Még is a kulacs egy hőse
Vasát szánta rád,
Mert testednek gyenge húsa
Jó élelmet ad.

Borocskához sült is elkel;
S nemes érzet?
Ily bajnok, ily silányságon
Jó ízűn nevet.

Megvetni a közvéleményt
Nagy jellem jele;
Hősünk sültjét borral önti
Gondolatban le.

Tál sült hússal, kancsó borral
Legyenek tele!
A legfőbb kincs, a jó név, ő
Nem gondol vele.

Még is neki gavallérnak
Szükség lennie;
És Gyarmatra gyakran, gyak-
ran
El kell mennie.

Ő ott mint őrvült marokkal
Szórja a huszast,
Bűn a negéd, ha kínosan
Meg kell nyögni azt.

Csába nympa a hetykeség
Örvénybe vezet;
Állandó jólétre szert csak
Az okos tehet!

Az okosság, az életnek
Legfőbb büvszere
Az az erény támadéka,
Egyik veleje.

Vagy tán a pénz fénye előtt
Elfogy a homály?
Mely reád oly gaz jellemed
Bűneiről száll.

Mit is teszesz, ha bűnöktől
Csatakos kezed,
Tán letörölöd? gyűrűidet
Büszkén felszeded.

A tudatlanság homálya
Árnyát veti rád!
Bútoraid cifrasága
E bajból kivág!

Oh ne hidd azt, árnyat vet rád
A nagy cifraság;
Fényt derít ad az igéző
Nyájas tisztaság.

Tudod te azt szép kakasom
Te érdemedet,
Nem nyomorult cifraságban,
Rényben keresed.

Elégedett, nyájas szép csend
Lakja lelkedet,
Szűd, a balsors vad csapása
Nem törheti meg. —

Az erőst nem dönti le a
Sorsnak vad keze;
Támasz, gyámoló barát a
Szívnek érzete.

Ha szívednek érzeménye
Biztat, és emel,
A sors százezer kínját le
Győzi a kebel.

Az erényekkel rakott szív,
Én úgy képzelem;
Egy oly kert, melyben az élet
Fő üdve terem.

Légy munkás, gondos, szűk-
markú,
Tekints szerte szét,
Nem érzended a vad szükség
Goromba kezét.

Vagy tán írásod változik?
Iratkákat adsz!
No csak ne ródd, nem sokára
Kopaszon maradsz!

Rút az, a ki pénzért mindent
Áruba bocsát,
A bűnök csábkarjai közt
Ringatja magát.

Gyávák, a kik a fényt, czímet
Gyáván szeretik:
Hiszik, hogy e silányságok
Nagygyá tethetik.

Vagy tán nyájaslenni kívánsz
Hajlongsz mint a rab!
Hogy rab ne légy, mint a
pokrócz
Oly goromba vagy.

Vagy talán oly szűk, szűk el-
méd

Botlani siet,
Még is az, a más szavától
Szinte megijed.

Az az úr ki tiz pengővel
Tartja a czigányt,
Bár ha otthon zsiradéokban
Szenved is hiányt.

Zsiradéért a cselédek
Futkározzanak,
Csak a czigány, és a kelner
Nagyságoljanak.

A fogadós szobalyánya
Pénzre nevet,
Igy szakácsnéd bár ha tél van
Mezítláb mehet.

Ez ám az úr! nézd egy lapra
Tiz pengőt tehet!
Mindenese kész pénz nélkül
Húsért nem mehet.

Minő zaj ez? hát nem hallod?
Pattog a dugó
„Nevetségig erőlködik
A tönkre jutó.”

Zsinegre megkötött madár
Mért nem énekelsz?
Csak zengd hattyúdalod, hol-
nap
Már halálra kelsz.

II.

Esteledik, Berkesyné
Udvarába betipeg,
Hazatérő gazdaságát
Kéjözönnel nézni meg.

Jaj de bánat száll szívére,
Kakasát nem találja;
Búsul, eped, fejét töri,
Mint akadjon nyomára?

Megtalállak szép kakasom,
Igy sohajt fel sokára;
Nem, nem vidéki, csak szom-
széd

Kaparított markára.

Szomszédim házaik körül
Lappangok az éjszaka,
Tűzbe vetett tollaidnak
Majd elárul a szaga.

Éjjeledik, s a vén asszony
Czammog a házak megett;
Sült hús szagot, égettoll bűzt
Neszel mindenek felett.

Szaglálódik, de hiába
Illatot, bűzt nem érez;
Már már retteg, hogy nyomo-
zást

Kivánt siker nélkül tesz.

De egyszerre váratlanul
Kakasának éneke,
A márcsüggedtasszonyszívét
Kéjözönnel tölti be,

A Kulacsfy szobájában
 Megkötött kakas szava,
 Asszonyának hollétéről
 Szép bizonyítványt ada.

Zsinegre megkötött madár
 Ah de jó hogy énekelsz ?
 Csak énekelj, énekedben
 Biztos mentő szerre lelsz.

III.

Kakasáért a vén asszony
 Nyugtalan nagyon,
 A hajnal még alig pirkad,
 Már lábon nagyon.

Kulacsfyhoz bekopogtat,
 Felriasztja azt;
 Nagy tüzesen követeli
 Tőle a kakast.

Kutat, nyomoz, vizsgálódik,
 Néz mindenfelé;
 Az ágy alatt szép kakasát
 Kötözve lelé.

A kacajra fakadt asszony
 Nyelve így pereg:
 Ugyan, ugyan valld meg nekem

Mért kötöttek meg ?

Mért vetettek vad lánczokra
 Óh mért tégedet ?
 Hát nem elég lánczon látni
 Annyi nemzetet !

Büszke, lelkes, bátor vagy te,
 Rabságtól futó !
 A szabadság síkos kincsét
 Elbirni tudó.

Hátigynyögjön, igyekesergjen
 Itten az igaz ?
 A gyönyörök poharából
 Duskáljon a gaz !

Oh miért nincs jutalmazva
 Mért nincs az erény ?
 Az erénydús lelkes férfi
 Oh miért szegény !

Miért fészkel, mért tenyészik
 Földünkön a bűn ?
 A nagy bűnöst a szerencse
 Mért szolgálja hűn ?

Mért boldogul a ki vigad,
 Tombol, ünnepel ?
 Ha rút álnok csalfasággal
 Poklokat emel.

A kapzsiság hullámain
 Mért köt oly helyen
 Ki a sajkás ? hol hódolnak
 Néki ezeren.

Mért nyer gyakran dús tap-
 sokat
 E földön a gaz ?
 A gyengébbet megrabolni
 Miért bírja az ?

Mért bir a cseldús, ártatlan
Arczot ölteni?

Mért vagy elnyomott, ha
nem birsz
Rútul színleni?

A bájos ég kék szemében
Mint nyerhet gyönyört?
Az oly bűnös, a ki mindig
Más vesztére tört!

A ki a poklok tüzére
Bűnöket lehel,
Hogy az üdvök kötelékét
Perzselhesse fel.

A ki mindig azon töri
Cselszövő fejét,
Hol márthassa ujnál ujjabb
Bűnökbe kezét.

Kinek szívében az ármány
Szörnyi fajzanak;
Ott a vad bűn Furiái
Kéjjel nyugszanak.

Kinek különben rest lelke
Tüstént szárnyra kél,
Mihelyest az más kárára
Rút cselekkel él,

Kire gyönyört csak akkor önt
A hajnali fény!
Ha más nyugta örvénybe dül
Átokdús cselén.

Kinek keble darázsfészek
Más üdvére ront,
Poklot, átkot, kárhozatot
Vad lélekkel ont.

A ki, ha nyilván nem meri
Rád vetni cselét,
Mert lelkednek tisztasága
Vakítja szemét.

Akkor lopva mint a kígyó
Rád rút mocskot önt,
Átkos csellel a rágalom
Szennyeibe dönt.

Büntelenül szenvedtél most
Szegény kakasom,
Úgy sajnállak, bánatimat
Ki sem mondhatom!

Gondatlanságomnak folytán
Rabságba jutál;
Egek, néha minden üdvünk
Egy hajszálon áll!

Hiszen te csak a szemeten
Kaparsz gabonát,
Sürge dalodra költöm fel
Miskát, és Borát.

Óh kakasom, bóbitásom
Mint sajnáltalak?
Hogy szép czibiskéid körül
Nem láthattalak.

Szép kakasom, szép jószágom
 Úgy szeretlek én!
 Oh de sokat, óh de sokat
 Szenvedtél szegény!

Már ezentúl ne félj semmit,
 Már nem lesz bajod:
 Kulacsfy ur nekem hasznos
 Tanitást adott.

Annak hasznát tudom te is
 Érezni fogod.
 Édes anyádként ügyel rád
 Majd gazdasszonyod.

Szép lakodat óh miért is
 Hagytad el? talán
 Nem tudod mint másoknak
 Vermet a kaján.

Üdv, ha a csel az ártatlan
 Értésére száll?
 Gyakran annak egy szavára
 Szétfut a homály!

Már ezentúl tiszta búzát
 Hintek én neked;
 Istenem! csak egy hajszálon
 Csüngött életed.

Gazdaságom csillagául
 Nézlek téged én!
 Még is mennyit, oh de mennyi-
 nyit,
 Szenvedtél szegény!

Nem keményszívű az a ki
 Elhagyott szegény!
 Valjon jöttem-e eszedbe
 A sír fenekén?

Szép kakasom, szép jószágom
 Jer vissza velem,
 Hogy szép tollad lekopasszák
 Meg nem engedem.

A világért sem engedem
 Mert szeretlek én,
 Miattam már óh eléggé
 Szenvedtél szegény!

Pedig te azt tudod, hogy
 szenny
 Szivességeket,
 Gyakran venni, ha azokat
 Nélkülözheted.

Tudod azt is, hogy az élet
 Kín, és szenvedés;
 Ha csupán vendég otthon a
 Megelégedés.

Tudod, hogy a vádló szívnek
 Furdalásai,
 Az élet minden üdvét el
 Birják rontani.

Hogy az életnek rózsája
 Csupán úgy virúl;
 Ha arra a kéjtelt szívnek
 Kristály-könyje hull.

Te is édes kéz közt éltél
Eddig, szép kakas ;
Vad csellel téged bűnre nem
Izgatott a gaz.

Jaj annak, ki meg nem ijed
A bűnök előtt!
Vagy tán a gyóntató szava
Felmentheti őt.

Gyere kakas, hajnal előtt
Költs fel engemet,
Hadd tartsam jól, hadd fej-
jem meg
Szép tehenemet.

A vén asszony kakasát így
Édelgi körül :
Minek is a megrémült hős
Szívéből örül.

Mert az alatt magához tér
Ekképen felel :
„Jó asszonyom szép kakasát
Bátran vigye el.

„Én azt hittem, hogy e kakas
Saját kakasom,
Lemetszetni szándékozám
Ha meghizlalom.“

Gunykazaj közt Berkesiné
Arra így felel :
Másszor a Teens úr szemét
Jobban nyissa fel :

Hát nem látja, hogy e kakas
Barna mint a szén ?
A Teens úré fehér volt,
Jól ismertem én !

De azt a Tekintetes úr
Már rég megette,
Így azt szegényt senki többé
Meg nem köthette.“

Kulacsy úr így válaszolt :
Az talán lehet,
Gazdasszonyom tudtom nél-
kül
Egyet mást tehet.

Tévedésből sokszor egymás
Megtörténhetik ;
Az okosok minden bajnak
Hasznát vehetik.

Kéz kezet mos, szívességért
Szívességre kész
Vagyok én : legyen maga is,
Ezt súgja az ész !

Gyakran kért már maga tő-
lem
Feles földeket,
Ne szóljon most, ha néma
lesz
Csínos részeket

Nem felébe, ingyen adok
Kenderesemből,
Elengedem a fél termést
Krumpliföldemből.

Fogadja, és igéri azt	A hazavitt kakasával
Szentül az öreg;	Ő is kerepel:
De kapzsiság csacsakaságot	Az egésznek csupán így ment,
Nem győzheti meg,	Igy ment híre el.

Kereplésök sivitási
 Messze zúgnak el;
 De nem tudni valjon szégyent
 Költének-e fel?

A nép számára írt versezetek.

1.

A szülöttekhez.

Fogadjátok üdvözületem	Boldogítsa a házi kört;
Jó barátim! hozzátok	Mint örülnék annak én!
Repül forró kíváncsúságom,	Óh! bár sértést, és szidalmat
Szívesen fogadjátok.	Ne kellene hallanom;
Óh! bár ne kellene mostan	Sőt lehetne hő érzettel
Felemelni szavamat!	Szép koszorút nyújtanom
Vagy bár olyan lánggal bir-	
nám	Mind azoknak, a kik egymást
Kifejezni magamat;	Hűn, és tisztán szeretik,
Hogy ezentúl szülét, szülött	A kik minden önző ingert
Soha meg ne bántana,	Szép szívökbé temetik.
Annak üdvé ellen saját	Bár a szülői vonzalom
Gyermeke ne rontana.	Tiszteletet nemzene!
Ó! ha mindig egyetértés,	A hálátlan magzatokra
Meleg vonzó érzemény	Pattognom nem kellene!

Egy jó szülét megbántani
Mennyi bűn, és förtelem?
Ily nagy büntől óvd megbű-
nös

Gyermekidet, Istenem!

Haszülédnél gazdagabb vagy,
Vele ezen helyzetét
Érezteted; úgy felöltöd
A gyalázat bélyegét.

Megvet téged akkor a nép;
Mit mond önnön gyerme-
ked?

Akkor minden érdemedet
Vészörvénybe temeted.

Óh! egy szüle mennyi kinnal
Neveli fel gyermekét!
Miatta hány kín, s fájdalom
Dúlá, sérté érzetét?

És egy anyamennyit, mennyit
Óh! de mennyit szenvedett,
Míg ezer vész, ezer kín közt
Adott neked életet!

A ki a mennyországra vár,
Szüléinek ne vétsen!

Mert egy nagy, és igazságos
Bíró vagyon az égben!

Mert tán egy szülének na-
gyobb
Szívbánata nem lehet,
Mintha saját gyermekétől
Szenved sérteményeket.

Ne dúljátok fel magzatok
Szüléitek nyugalmát;
Hogy bennetek lellessék fel
Szenvedésök jutalmát.

Bár azok szerelmetekben,
S hálátokban nyernének
Támadékot, melylyel a sír
Felé, nyugton néznének.

Ne mondjátok mint szeret-
nők,
Tisztelnők szüleinket?
Hiszen, azok olyan vadul,
S rútúl kinoztak minket!

Nem tagadom, hogy ők gyak-
ran
Rútúl bántak veletek;
Sokszor minden ok nélkül is
Csaptak, vertek titeket.

Azt sem, hogy azok nem kellő
Szorgalommal neveltek,
Szívetek kiképzésére
Nem eléggé ügyeltek.

Denem rossz szív, nem hideg-
ség

Szülték e hibájokat;
Fonák, ez ártalmas eszmék
Vezérelték azokat.

Féltek ők tán, hogy lágyságuk
Elmaznitand titeket;
Szegények ők nem ismerték
Az emberi szíveket!

Az hitték ők, hogy úgy töltik Be szülői tisztókat, Ha gondosan eltitkolják Szülői érzelmöket.	Ők küldtek fel hő imákat Üdvetekért az égbe, Ők szántak meg, ha a vadsors Csapásit rátok mérte.
Semiatthányszornyomták el Szívök meleg érzetét? Pedig még egy farkas is oly Hőn szereti gyermekét!	Hiszen azok még akkor is, Midőn szitkot szórt szájok, Hő érzettel, forró szívvel Áldást kértek reátok!
Nem tudták ők, hogy csak nyájas Szelid, szép vezetéssel Lehet nemes, szép érzeményt Költeni a szívben fel.	Óh! pedig mely kincs azt tudni, Hogy van olyan hő kebel, A kit üdvünk, boldogságunk Hőn, s melegen érdekel!
Nem tudták ők, hogy a hála Szelidségből fakadoz; Hogy az undok durvaságból Százezer vész áradoz.	Különben is egy oly gyermek A ki gyöngéd szülékre Bántalmat szór; óh az mi- ként,
Nem tudták, hogy vész előlni A gyermeki vonzalmat, Hogy egy szüle szeretete Gyermekére miként hat?	Miként nézhet az égbe? Bűne előtt el, elborzad Az emberi érzelem; Mely súlyos lesz végső álma? Légy irgalmas Istenem!
Igy bár azok elvétették Nevelésteket, még sem Szűnt meg forró tartozástok Irántok; én úgy vélem!	Légy irgalmas, és önts nemes Érzeményt a szívekbe; Éden viruland fel e nagy, Isteni szép művedre!
Nem szűnt meg, mert ők ne- veltek, Ők szerettek titeket. Utolsó harapásukat Itt megoszták veletek.	Teremts üdvet, boldogságot, Irtsd ki a vad bűnöket; Fordítsd arcod gyermekidre, Nemesítsd érzelmöket:

A szülék, és szülöttek közt	Óh! kösd egy nyalábba össze
Támadjon szép bizalom;	A szület gyermekivel,
Az ég üdve, a házi csend	A szeretet, és tisztelet
Nyugodjék ily alapon.	Drága kötelékivel.

Óh! hozd fel az igazságnak
Mennyei szép alakát!
Csepegtesd be a szívekbe
A vallásnak balzsamát!

2.

A kísértet.

Aztat mondják jó barátom,	A jó ember angyallá lesz:
Félsz a kísértettől;	Mennyet lel az égben;
Olyasmit fel sem tehetek	Dúsan részesül az Isten
Egy okos emberről!	Nagy, magas kegyében.
Kár is volna ha nem felnél,	Nincsen ottan bánat, nincs
Ha kísértet volna;	gond,
S az téged, hogy tőle rettegsz	Nincs bú, nincs fájdalom,
Vastagon megszólna.	Nincs a múlttól emlékezet,
	Csak kéj, és nyugalom!
Okos ember kísértetet	Igy amennybeszálltjólények
Még soha sem látott;	Onnan el nem futnak:
Mi több, kísértet még senkit,	Hiszen ők oly gazdag üdvek
De soha sem bántott.	Édenébe jutnak.
A ki meghal, annak teste	Aroszember, hogy hameghal,
Megy a sír mélyébe;	A pokolba kerül;
Lelke, vagy a pokolba rogy,	S ott marad, még az ég kegye
Vagy felszáll az égbe!	Sorsára nem derül.

Akkor osztán a jó Isten
 Felhíja magához ;
 Samár megbűnhődött gonosz
 Felszáll trónusához.
 Mig a bűnös ki nem állja
 A rá mért büntetést ;
 Addig, onnan kirepülni
 Mikép találna rést ?
 Más lenne az, ha a pokol
 Bezárva nem lenne ;
 Az a sok jó madár akkor
 Onnan kiröppenne.
 Ha ezeket kieresztné
 Lakukból Jehovah ;
 Ugy talán már buzát vetni
 Sem tudnánk már hova.
 Sulyok alatt összeesnék
 Ezen tágas világ ;
 De e madaraknak az ég
 Szállást egyebütt ad.
 Azok ottan tudom szoros
 Kelepczében vannak ;
 Bűn-sodrotta rút cselökre
 Már ott mit sem adnak !
 Ezekhez úgy szólt az Isten :
 „Megálljatok elég.”
 Sminket vészeskörmök közül
 Kimentett a nagy ég !
 Ezer, ezer esztendőttől
 Áll, áll már a világ ;
 A pokolnak minden óra
 Száz martalékot ad !
 Mert gonoszok nagy bűnösök
 Mindig mindig voltak ;
 A kik átkot, kárhozatot,
 Poklokat is szórtak.
 Ezek voltak a lidérczek,
 Kisértetek, manók,
 A más világon az égnek
 Nagy számadást adók.
 A mit eddig mondtam, az
 mind
 Való ; Krisztus mondta ;
 Ki a földre gazdag áldást,
 Dús üdveket ontá :
 Való biz az, mert azt maga
 A szentírás mondja ;
 A szentírás minden üdvünk'
 Kebelében hordja.
 Oh ! barátim a szentírást
 Olvassátok ! s minden
 Jóra fordul ; mert a földön
 Ennél jobb könyv nincsen.
 Üdvet nyújt az, s békességet,
 Csendet a léleknek ;
 Az értelemnek világot,
 Enyhet az érzetnek ;
 Tisztítja az a fogalmat,
 Elüzi a vétkeket ;
 Lelkünknek maga a nagy ég,
 Nyújtá ezt az étkeket.

De hát Krisztus kísértetről	Legyen; mert az még a föl-
Említést mért nem tett?	dön
Óh! még akkor nem létezett	Senkit meg nem sértett.
E balga képzelet.	
Nem volt akkor még kísértet,	Azt tán magad sem tagadod,
Nem boszorkány, manó,	Hogy a bús kísértet
Lidércz, embert nyelő sár-	Oly ártatlan mint a gyermek,
kány,	Mely még nem is vétett.
A légbe szárnyaló.	No de ha az senkit sem bánt,
	Miért tőle félni?
Nem hitte még akkor senki	Ha miatta nyugalomban,
Hogy visszajő a holt:	Csendben lehet élni.
Mert még akkor kísértetről	Pedig ezen undok rémkép,
Bizony még szó sem volt.	Ezer, ezer átkot
Oly világos mint a napfény	Szül: s így talán nem ártana
Az, hogy a halottak:	Levetni e jármot?
Kin- vagy kéjlakukból vissza	Rémültében már hány gyer-
Soha sem jutottak!	mek
Vagy tán a kísértet csak úgy	Esett nehézségbe?
Vad gomba módra nő?	Oh barátim! nem kiált-e
Hol számára nem is szántnak,	Ez vádat az égbe?
Ott is kibujik ő —! —	
Kisértet van; én is láttam:	Ha a megrémültet ki sem
Tudom, te azt mondod:	Tőri a nehézség;
Nem látsz többé; ha majd	Még is gyáva, buta lesz az,
eszed	Isten tudja mi még.
Te is előhordod.	Magatok gyermeketeknek
	Poklot ne szüljete!
De miattam, Isten néki!	Nagy baj az, ha a gyermekek
Legyen hát kísértet!	Sinlődők, betegek!

Az ijedtségnél nincs kinosb, Átokdusb gerjelem; A félénknek óh mi gyakran Nyilik ilyen verem!	Szirt legyen, melyben meg- akad Félelme vihara.
A bátorság szép tulajdon; Az csillogó éked: Nem köszöni meg fiad, ha Ez ékét letéped.	Ha szüle vagy, e nagy vésztől Ovd meg gyermekedet, Szülj benne szép, nagy ma- gasztos Ne gyáva érzetet.
Letéped, ha boszorkányról Csevegsz, mesélsz annak; Istenem! ily esztelenek Jaj be sokan vannak!	Az életnek ösvényére Ne hints bogácsokat; Sőt eszélylyel, szorgalommal Pusztítsd ki azokat.
Ha szüle vagy: e vad hitet Nem bírod lezární, Titkold el azt; gyermeked- ben Ne hagyd azt csirázni.	Ugy is e gyarló életben Tövisen jár a kéj: A szivben oly éjszaksarki Hosszásságu az éj.
Ha engeded, ugy bizony majd Ember kell a gátra, Hogy az később, e durva hit Átkait lerázza.	Oh szép felvilágosodás Jöjjön el országod! Te fényeddel a babonák Átkait lerázod.
Ember kell, hogy ne borzad- jon A férfiás kebel, Ha éjfélkor temetőnél Magánosan megy el.	A ki a kisértettől fél, Az észbeteg vitéz; Lábadjon az fel: de mikép? Tanácsot ad az ész!
Ember kell, hogy az Istenben Helyhezett bizalma	Kisértetről oly sokáig Senki mit sem tudott; Ezen ocsmány rámkép előtt Reszkette nem futott.

Bizonyára egy hagymázban	De már nem is szólok tovább,
Szenvedő atyafi,	Mértékkal jó a só!
Vad tébolyodottságában	Miattam ne unatkozzék
Véste faragta ki.	A szegény olvasó!

E nagy szörnynek rút alakát;	És csak figyelmessé vágytam
Mely mint a vad vihar,	Másokat is tenni:
Ezer áldást összeronesol,	Hogy jó lesz e roppant nagy
Száz üdvet összemar.	vészt

Ez alaknak árnyazata	Szemügyökre venni. —

Rögtön messze terült;	Oh lelkészek, oh tanítók!
Sigy a világra egy nagy nagy	SzedjeteK virágot!
Átokkal több került.	Gyujtsatok az ifjakban

Lakoma van, jár a pohár,	Üdvhozó világot.

Koczintsunk mi össze:

Azon legyen kiki, hogy e	Én erőmet jól ismerem,
Vad hitet lekösse.	Magam sem képezelem,
	Hogy azzal e roppant nagy
	vész

Éljenek azon jó szülék,	Gyökeiket elszelem.

A kik szerelemmel

Gyermekökért fáradoznak
Tiszta érzelemmel.

De elég volt egy huzamban

Ennyit predikálnom:

Ha csak borsót hánytam
falra,

Szivemből sajnálom.

Rogyjon össze szégyenének
Érzetében, a ki
Gyermekében szép világot
Nem képes gyujtani.

Hol is vagyok? el nem térek	Elég bizony, mert a csontom
Feltett szándékomtól!	Ugy töri a köszvény:
Most én bizony nem távozom	Ez átkozott kisértetet
A boszorkányoktól.	Nyelje el az örvény.

Népdalok.

Babámhoz.

Szép a nyakad mint a rózsza, Jaj de ha más gerle szállna
Ha arról a szellő csókja Szivedre lelkem bálványa,
Selyemkendőd el-el fújja; Ha az másnak turbékolna,
Az szívem gyönyörre gyűjtja. Szívem könye akkor folya.

Szép lilium ül válladon, De nem fog az folyni rózsám,
Piros eper ajakadon, Bogár szemed lángja csap
Jegenyefa szép termeted, rám,
Virágos halom kebeled. Átölellek forrón kincsem;
Mint fehérlik márvány nyakad? Hadd maradjon szűnk bilincsen.

Ha ráömlik barna hajad; De hófehér széles vállad,
Gyenge arcod rózsáiban Az ég tán bele is fáradt,
Tán lángzó szívem tüze van? Midőn annyi bájt szórt rája;
De karcsu derékon áll-a.

Hát még szemed drága kincsem!
Több ily szem a földön nincsen.
Szemed cikázó tűzének
Melegében feselének.

Ki rózsái szép orcádnak, Ha az ég olyan szép volna
Azok még kiesbbé válnak, Mint te! s a madár úgy
Ha a szerelem gerléje szólna;
Leszáll szived fenekére. Akkor én szép babám helyett
Imádnám a madárt s eget!

El ne hagyd e fészket gerle! Oly nagy szívem érzeménnye!
Elhessegetni ki merne? Hogy az talán el sem férne
Hiszen oly szép a lakásod Isten tudja hány országon?
Irigylendő boldogságod! Sok csoda van e világon!

Nincs is, nem is lesz enyészet!	Hogy szivedben üdvár terem,
Mint engedné a természet	Ha egy könnybe forr érzetem:
Elenyészni ily virágot?	Ki festi le érzelminket?
Megfosztani a tulvilágot!	Ha majd összeadnak minket!
Téged rózsám a természet	Akkor szívünk üdve alatt
Ugy czirógat; mi kétérzet	Az ég malasztja ránk szakad. —
Tudni azt, hogy boldogságod	Légy légy áldott jó Istenem;
Hű szerelmedben találod.	Ah te adtad ötlet nekem,

2-ik dal.

A misére mennek	Mint ne vonna engem
Nézd mi gazdagon!	Szent imára az?
Annyi lányt nagy ékben	Büszke termetökre
Látni szép nagyon.	Öltönyök tapad;
Büszke termetökre	Rajtok annyi annyi
Lángra gyul a szív;	Kellemár fakad.
Ennyi, ennyi kedves	Ennyi kellemet hol
Lány nagy élvre hív!	Oszt az érzemény?
Szép szemök tüzében	Drága szép babámnak
Éled a remény;	Büszke termetén!
Látni ennyi kincset	Szép babámon annyi
Égi érzemény!	Annyi báj vagyon;
Arczukon virít a	Mint ne égne szívem
Szép kies tavasz;	Értte oly nagyon?

3-dik dal.

Óh ki zeng oly édes	Azt az ér is érzi,
Drága hangokat?	Nem csörög nagyon;
Éneked nekem nagy	Még a csattogány is
Drága élvezet ad!	Kéjre gyul azon.

Hallattára szivem
Kéjben úgy dobog;
Szent szerelmed engem
Üdvezitni fog.

Kedvesemnek égi
Bájos énekén,

Annyi szép reményre
Élvre gyúlok én!

Zengd dalod leányka
Zengd te nékem azt;
Szivem értted annyi
Hő fohászt fakaszt!

4-ik dal.

Én téged angyalnak hisz-	Hogy ha a férj nem kocs-
lek,	mázik,
Majd ha kis házamba viszlek,	Semmi dologtól nem fázik;
Én üdvemet szép jószágom	Ha okos gondos tud lenni,
Melletted fel, feltalálom.	Lassan minden jól fog menni.

Légy angyalom édes kin-	Te mindent jó rendbe
csem,	emelsz,
Nekem úgy is másom ninesen;	Baromfit, tehenkét nevelsz;
Teremts üdvét boldogságot,	A ki ügyel, iparkodik,
Ad az Isten gazdagságot.	Lassan-lassan gyarapodik.

	Igy még majd hust is ehe-
	tünk,
Ha a házasok egyeznek,	Csíkra tisztából vehetünk,
Mindenkép hűn igyekeznek;	Nagy ünnepre sütsz kalácsot,
Az ég kegye száll le rájuk,	Majd teremtünk mézet, má-
Fel-felépül boldogságuk.	kot.

5-ik dal.

Zeng a kis pacsirta,	Tápot a világ mi
Annyi nép arat:	Gazdagon talál.
Mennyi üdv tenyésze	Nézd a téreken mi
Bájos ég alatt?	Gazdag üdv fakad?
Annyi, annyi élet	Igy talán nyomorban
Már keresztben áll;	Senki sem marad.

Ah az én babám is
 Szinte ott arat:
 Benne nem panasz, de
 Szent öröm fakad.

Hogy ha szüdbe' élvek,
 Drága árja kel;
 Nem fogyasztja üdved'
 Semmi munka el.

6-ik dal.

Jaj de szép vagy ha ellá-
                                           gyulsz,
 Még szebb ha elhalaványulsz:
 Jaj Istenem de szeretlek!
 Majd tán boldoggá tehet-
                                           lek.

Szüz Mária a lobogón,
 De meg ne ütközzél a szón,
 Nem tetszik annyira ne-
                                           kem
 Mint te, gyönyörű gyerme-
                                           kem!

Oly szép szemet óh ki adott?
 Ki teremte derekadot?
 Te vagy az Isten remeke,
 A földnek legszebb gyer-
                                           meke.

Mért is tartod édes kincsem
 Szivem oly szoros bilincsen?
 Nem bilincs az: rózsakötél,
 Mely ezer más kincsesel
                                           felér.

Ne félts engem édes kincsem,
 Hiszen más oly szép lány nin-
                                           csen:
 Ha megcsálnálak oh ba-
                                           bám,
 Az ég is neheztelne rám.

Én hatalmad úgy szeretem,
 Csak szép rózsáit érzem:
 S bárha kötsz is rózsá-
                                           lánczra,
 Gyakran elviszlek a
                                           tánczra!

7-ik dal.

Csintalan, s mokány legény a
 Napnak heves sugára;
 Oly pajzánul lopózik az
 Bájló nyakad havára:
 Ott fürdik ő örömekben,
 Lángoló tűz kebele;

De üdve mellett sem fogy
                                           meg
 Annak irigy érzete.
 Telhetetlen természete
 Tart, hogy e dus bájokon

Más is mézet szedhet; mint ne
 Esnék neki ez zokon?
 Oly fanyarul esik neki
 Keserve e bánatnak,
 Hogy kajánul elbarnítja
 Drága havát nyakadnak.

Szeretlek én babám téged,
 Hőn szeretlek tégedet!
 Árva szivem csak benned lel
 Dús élvezet, üdveket.
 De ha bár hőn szeretlek is
 Drága babám tégedet;
 Ha bár csak te tünteted fel
 Rózsafényben az eget!

Lelkem még sem oly kaján
 mint,
 Mint a napnak sugára;
 Teljes pünkösdi rózsza az;
 Tekints tömött szirmára:
 S nézd azon hő lángjaimtól

Mint égne a levelek!
 Mert óh hidd meg, hidd meg
 nékem,
 Én oly forrón szeretek.

Még is az én csókjaimtól
 Nem lesz barna kebeled,
 Gyenge pir futja el arra
 Angyali szép lényedet.
 Mert a napnak sugárinál
 Tisztábban szeretlek én;
 Bájaidon elmerülni
 Lelkemnek oly élmény!

Mert bár vihar, szilaj lelkem
 Égető szent szerelme,
 Tülvilági kincs előttem
 Szivemnek az érzelme;
 Így hogy lerójam az égne
 Rám ömlött dús üdveit.
 Szűm háláját hő csókokban
 Kebeledre küldi itt.

8-ik dal.

Azt mondja még a pap is,
 Hogy átokban jár a hamis!
 Szeretsz-e babám igazán?
 Mi lelt? mért vagy oly ha-
 lavány?!

Ha szűd az éghez emeled,
 Szüleidet hőn tisztelled;
 S mindenkép becsülöd ma-
 gad,
 Üdved egyedül úgy fakad.

Oh ne is legyensenki gonosz,
 Tartós hasznót a bűn nem
 hoz;
 A tiszta szív és nyugalom,
 Legszebb kincsek óh an-
 gyalom!

Az a ki az Istentől fél,
 Az rút álnoksággal nem él;
 Szánalomra nyílik szive;
 Az az igazságnak híve.

Mert az, a ki másoknak vét,	A bűn poklot átkot terem,
Az Isten szavát tépi szét;	Mellette fogy a szerelem;
Fel lesz majd az annak	Az, mint a halál rút hur-
róva;	kot fon;
Nem lesz oly könnyen fel-	Ekkép rémes karjába von.
oldva.	
	De már hová is mélyedek?
Mert az, ki a bűnt kedveli,	Mint egy pap úgy beszélge-
Az az Istent nem szereti;	tek!
Pedig mennyei Szent	Oh de bizony nem én kin-
Atyánk	csem;
Tenger nagy áldást önt le	Csak leráztam szívbin-
ránk.	csem!

9-ik dal.

Ruhádnak lágy suhogása	Hol nőnek? oly szép szemed-
Minden nyugalmam' felrázza;	ben,
Villanyütés éri szívem,	Üdvem lelem én ezekben;
Ha szavadat hallom hívem.	Te a szívet ellágyítod,
	Azt szépre, s jóra indítod.
Lángszívemnek érzeménye,	Előtted a bűn sárkánya
Ha azt művész festené le,	Undok agyarát kihányja;
Azon, mint a hold sugárán	Szelid galamb lesz belőle,
Gyönyörreolvadna a lány.	Ne féljen már senki tőle!
A szerelem érzetére	Ha nőm leszesz, szűd hűsége
Az ég alapját tévé le,	Lesz földi életem éke;
Minden üdvnek, minden	Akkoron óh drága szépem
kegynek,	Mennysorságot alkotsz né-
Rózsái a kegyeletnek.	kem!

10-ik dal.

Nézzszemembe! lelkem lelke	E hazában, hét országon
Ugy szeretlek kincsem!	Neked párod nincsen;

Adj egy csókot, szívem	Zárj kebledhez drága kin-
üdve!	csem,
Ily gyönyörű mátká	Úgy szeretlek téged :
Mellett, elfogy az életnek	Szerelmem dús bájaidtól
Annyi annyi átka.	Forró lángra ébred.

Önts reám dús boldogságot;
Szent szerelmed árja,
Szívemet oly hő magasztos
Szent imára tárja.

11-dik dal.

Ugyan kire gondolkodtál?	De eltűrömszegénységem,
Midőn úgy felcizfrálkodtál:	Hiszen lesz szép feleségem;
Nekem leng-e szép pánt-	Óh de még is mint szeretném,
likád?	Ha ládádat megtölthetném!

Vagy már szíved rajtamkiád.

Jaj gilikém de szeretlek!	Mondd meg nekem édes
Bár csak lopva ölelhetlek;	tubám,
Óh mért is vagyok én sze-	Mikor lesz kész a nászruhám?
gény?	Szóles ingben öllelek át,
De felpántlikáználak én!	Táncz közt viszlek magunk-
	hoz át.

Nem is tudod tulipánom	Majd elküldik a nászna-
Aztat, hogy mennyire bánom,	gyot;
Hogy egy mentét nem ad-	Ha az Isten áldást adott;
hatok,	Csókjaimba temetlek én;
Arany gyűrűt nem nyújt-	Dehogy vagyok már én sze-
hatok.	gény!

12-ik dal.

Tán hóból van gyengemelled?	Lángjaitól szépszemednek
Még is égek én a mellett!	A jégcsapok leperegnek.

Oly szép hajad bársonyáról	De már te sokallod a szót;
Az ének hét országra szól:	Dicsérni kell a szépet, jót:
Szép vállad gyöngy fehér- sége	Csak igazat mondtam ba- bám,
Benyomúl a szív mélyére.	Miért fogod hát be a szám?
Óh mit mondjak ajakadról?	No de hát csak fogd be a szám
Mit az egész szép magadról?	Ajakaddal, édes babám:
Jaj szép rózsám cszemadta!	Ha ajakunk összecsatlan,
Szép orczádat az ég adta.	Azenyéből szikra pattan.
Szívem lelkem szép rózsája!	Csak te édes tulipánom
Te vagy falunk legszebb lyánya:	Vagy az én fényes világom:
Százan irigyelnek tőlem;	Úgy szeretem én babámat,
Ne vonúlj el úgy előlem!	Vedd Isten értte imámat!

13-dik dal.

Tán nyakadat az ég lakta	Te vagy szívem szép rózsája
Leg is legfőbb angyal rakta.	Boldogságom májuszája !
A tündérek széporczádnak	Mint a repkény a cserfára
Gazdag bája után vágnak.	Kunkorodik szívem rája.
Termetednek annyi éke	Bár a nőkben írigységet
Dúsabb bájta hozna az égre ;	Ver fel oly ritka szépséget ;
Mit érzenék ha kedvemre	Azok elismerik még is,
Zárhatnálak hő keblemre.	Hogy utánad vágy az ég is.

14-đik đal.

Csipősen fúj a felszél,	Üdvem csillaga feltűnt
Húll a fa levele;	Szerelmed érzetén:
Hanyatlik a természet,	Áh nem illatoznak már
De kéj szűm érzete.	A rét virágai;
Rámesakmost mosolygaz ég;	Dús bájt felénk a mező
Remény nyíl kebelén;	Nem bir már ontani:

17-ik dal.

Csattog a kakas már,	Majd imádom akkor
Virradand talán;	Égi kék szemed ;
Ébredezz gyönyörre,	Kéjbe dönti szívem
Csintalanka lány!	Nyájas érzeted.

Ébredezz leányka,	Majd halászok ékid
Majd ha múlik éj,	Büszke tengerén ;
Szűmbe is lobogva	Égi üdvre, kéjre
Égni kezd a kéj.	Kéjjel omlom én!

Igy kakas csak ébredj!
 Költsd fel a napot :
 Tőlem az ha feljön,
 Kapsz piros magot.

18-dik dal.

Oly szépen tetszetősen	Lángra gyúlad itt a szív :
Ugrós magyart járnak ;	Még a kő is talán ?
E szép táncz mint emeli.	
Bájjait a lyánynak.	Itt illedelem által
	Vonzóbbá lesz kiki :
A magyarnak szép táncza	Itt pajzánság szívünkől
Vonzalmakat éleszt ;	Rútul nem tépi ki.
Gaz az, kiben az nemes	
Érzeményt nem ébreszt.	Az érzelem magvait,
	Csirádzások előtt :
A felpántlikázott sok,	A szerelem rózsája
Szép hajadon között ;	Orczátlanság előtt.
A báj legfőbb angyala	
Melyikre költözött ?	El, el szokott hajlani ;
	Az csak akkor virúl,
Tán nehéz a választás ?	Ha arra az érzelem
Annyi annyi a lány!	Kristály szent könnye hull.

Nézd csak, nézd e drága kört   Nézd csak az én babámat,
 Gazdag kellemivel,   Az égnek angyala
 Itt a szív már a mennynek   Megszégyenülve lenne,
 Üdveit szedi fel.   Még talán általa!

Nézzétek őt ifjak!
 Jóra gyúladjatok!
 Hogy a haza hatalma
 Nőjön általatok.

19-dik dal.

A szüretre mennek,	Nékem ah! de nincsen
Mennek óh babám:	Szőlőm, s pénz kerül:
Gazdag üdvek árja	Nékem üdvet, élvet
Fog repülni rám.	Szűm bizalma szűl.
Tán edényim fognak	A szőlő nem izes
Telni gazdagon?	Mint csókokod tubám,
Gazdaságom ah nem	Nem bánom ha nincs is
Pénz, bor, és vagyon.	Csillogó ruhám.
A szőlőnek édes	Nem bánom ha nincs is
Ize ah mi jó?	Szőlőm én nekem,
A bor is mi kedves	Még is én magam oly
Hogy ha ért, ha ó!	Kedvben érezem.
A szüret jutalma?	Lesz nekem még szőlőm,
Annyi szép arany:	Majd lesz angyalom:
Melyben annyi élvnek	Tiszta érzet által
Gazdag ére van.	Nő a kincs vagyon!

Epigrammok.

1.

Mért hamvad a rény el?

Annyiszor óh mért is hamvad szívünkben a rény el?

Mert annak fényét, annyi lepel fedí el:

Ronda tudatlanság, az önösség átkai, s a vad

Nemtelen érzelmek üdvet ölő serege.

Éljen az! a ki e rút leplet széttépni igyekszik;

A ki világot gyújt, bűnöket irtani bír!

2.

Jámbor Pál.

Mint lelkész íhlett lelkednek kincsei által

Öntesz a szűkbe dicső nagy magas érzeteket.

Szűd mint képviselő lelkes czélt vivni akart ki;

Méltányolta a hon fáradozásaidat.

Mint író áldást árként árasztasz e honra,

Elmeerő, hő szív mint ne teremne sikert?

És még mit mondjak dalaidra? azokra a szellem,

A báj, fény s az erő fonva füzérbe repül.

Fáradozásid e szép sikerén szívedbe miként ne

Öntene dús üdvet büszke nagy öntudatod?

3.

Antoninus Pius.

Rényeid árja felett kegyelettel leng az egész föld

Művelt népeinek magzata: a kegyelet!

Büszke reád a világ, s áldásit küldi reád le!

Mert te az emberiség csillaga, fénye valál.

Minden rendeletered, szűd s lelked drága szülöttje
 Volt; a világ bennők most is irányra talál.
 Oly jogot osztál a nőknek, kiket esküszegéssel
 Vádolt férjök, hogy férjeik élete is
 Pártatlan gonddal szigorú nyomozásra kerüljön;
 A hűtlen férj is, szinte gyalázva legyen!

4.

Lauka Gusztáv.

Lángeszed árjain oly magas ízlés ékszere csillog;
 Annak dús fényét nem fedi semmi homály!

5.

Többnyire a bűnt követi a diadal.

A bűn, és az erény nagy harczot vivnak a szívben,
 Többnyire a bűné, fájdalom, a diadal!
 Mint lehet ez, kérded! könnyű azt megmagyarázni;
 A kicsapongó rény többnyire bűnre fajúl!

6.

Csend-nyugalomban.

Csend-nyugalomba' szeret köztünk kiki élni a földön;
 Restség a szív fő hajlama lenni szokott:
 És pedig azzal örök viadalt kíván az erény bár
 Ösztöneink ellen, kin, pokol a viadal.
 És mivel a ki beteg, még inkább retteg a harcztól,
 Testi erődre ügyelj jutni erényre ha vágysz!

7.

Tanács.

Megbájoslni akarsz minket szép lyánka, pipiskedsz!
 Sajnálalak, mert így dús kecséid' rabolod.

8.

Gyulay Pál.

Dús ítészi erő gazdag bányája miként ne
 Termene dús kincset, ritka dicső dalokat?
 Mint ne teremtene dús elméd szép büszke magas rényt?
 Ész, szív frigybe ha lép; biztos a büszke siker!

9.

Százezer

Százezer élénk kín nyomorít el, még se akarsz meg-
 Halni? talán undok bűneid átka ijeszt?
 „Lelkem egész csenddel, díjt várva repülni az égbe;
 Ah de magas szép czélt vágya elérni előbb.“

10.

Pompejus.

A hova én lépek, sereg árjai tűnnek elő ott;
 Szólál nagy hetykén, s elbizakodva ekép:
 Nemzedet, és elméd szavait megvetve henyéltél;
 Elbizottságod bűne, leszelte fejed.

11.

Márius.

Nemtelen érzelmű neveletlen egyénre hatalmat
 Bízni mi vész? aztat látni e szörnyetegen!

12.

M i l o.

Büszke nemes jellem, a hazának tiszta szerclme
 Jellemzé lelked. Clodius így elesett!

Még két gaz bűnöst kellett vala ölni le véle.

S megmentett néped, nem jut a járom alá.

Caesart, Antoniust vad társát, hogy ha kivégzed:

A beteg országnak teste talán felüdül?

13.

Sulla.

Borzasztó átkos feneséged bűne letépte

Annyi dicső, lelkes tetteid érdemeit!

14.

Tibullus.

Érzékeny dalaid kecssein, mily bájos alakban

Tűnik elő az erény? s ünnepel a szerelem!

15.

Salamon Ferencz.

Lelki erőd fényén leng dús ítészi tehetség!

Nő melegén a virág, fonnyad alatta a gaz.

16.

Themistocles.

Két nemes, és forró érzelmed lépe csatára

Benned: s mérget nyelsz hősie's áldozatúl

Megmentett, felemelt honod oly lángolva szeretted;

Mint a hálának, szent tüzeit kegyeléd!

17.

Aristides.

Ritka dicső rényed bájfényén tiszta erényre

Hálás érzet közt ébred az emberiség!

18.

Vahot Imre.

Szellemed oly gazdag termékén honfias érzet
 S annyi nemes szép tűz lángja özönlik elő.
 Lángjain elmédnek gyönyörökbe merül el az érzet,
 Általok a szép s jó tiszta szerelme fakad,
 Felbúzdítani vágyasz hontársid, hogy ne tiporja
 A haza dús üdvét össze a lelki hiány.
 Ah de te másképp is kívánsz szolgálni honodnak,
 Felkeresed hol lelsz árnyba tiport violát,
 S azt meleg érzettel karolod fel, kéjbe merülsz ha
 A letiport emlény drága zamatja kihát.

19.

Mért szerezzünk tudományt.

Hogy ha nemies vágy kél szívedben emelni e honnak
 Érdekeit, s az egész emberiségnek ügyét,
 Akkor lelkes erély, és férfi erővel iparkodj!
 Hogy tudományt gyűjts, s így minden erődet emeld.

20.

Beniczkyné, született Bajza Lenke.

Édes atyád fenyves, s diadalmas szelleme szállván
 Rád: csuda lenne ha nem jutna magasra erőd?
 Nagy csuda lenne, ha büvlényed tündéri varázsa
 Nem terjesztene fényt, nagy magas érzeteket!

21.

A nemtő.

Monda szerint nemtő települ le az emberi szívre,
 Az ha lakában erényt lel, gyönyörűkre talál.

Durva kajánságot nem támaszt sorsa e lénynek;
Mert az csak ritkán lel gyönyörökre szegény!

22.

Neveld lelked erejét.

Szép a ki lelkének erejét terjesztetni vágyván,
Czélját a tudomány üdvei közt keresi;
Többnyire azt a nagy ég kegye dúsan szokta követni,
Lángja a léleknek szent szerelemre hevít!

23.

Fáy András.

Éljen! a már oly idős nagy jóltétvője hazánknak!
A hon imája, hogy őt tartsa soká meg az ég:
Tartsa sokáig meg, nagy dús üdvére e honnak:
Forró háláját küldi reája a hon!
Mennyi dicső intézet nyert ő általa létet?
És nyomain hány üdv árjai gyültek elé?
Régi szabadságunk főtámaszt nyert vala benne;
Minden szép, és jó terjede általa szét.
És ezeken kívül nyert ő még más diadalt is;
Mert a Múzsáknak szállt ölelése felé.
Szent ölelésök közt szórt ő dús üdvet e honra;
S művein ellágyúl, s jóra hevül a kebel.
E hon egén lebegő védtündér védjed e drága
Életet; és hálát küld te feléd a magyar!
Véd a hazát, vedvén a nagy érdem büszke szülőjét.
A haza áldásán, mennyei kéjbe merülj!

24.

Tárkányi Béla.

Hősöket énekelő lantodnak drága igéin
 Annyi nagy érzet nő, felnemesül a kebel.
 Felnemesül inkább még szent zsoltaraid által
 E dalaidra a szív tiszta imába merül.

25.

Mert bizol másban ?

Mért bizol másban nagy bűnös ? tán tudod azt, hogy
 Csalni kiváltságot, csak neked oszt a nagy ég ?

26.

Bizalom.

Hogy ha borúlt eged, és vad szélvész dönti le üdved,
 A mult oly bájos képe derítse eged !
 Ezt mondják : bennem nem költ fel e monda bizalmat,
 A múlt arczán szűm csak tövisekre talál.
 Rám még nem nevetett tisztán éltemben a kék ég.
 Isten van, s így fenn, fog mosolyogni a-rám !

27.

Szenvey Berta.

Bár fiatalka a sas mégis berezsfokra repül fel,
 Büszke repülésén látszik az ősi erő.

28.

Bűnös az emberi nem.

A nyomorúlt emberszóló, vad, csűrhe gonosz nép
 Üdveket öl, s poklot szül fecsegéseivel ;

Még is, e vad népnek nyomorúlt csacsogásai minket
Fel nem bősztnek : bűnös az emberi nem !

29.

Kempelen Győző.

Sasként érzeteid büszkén ormokra repülnek,
S a magas ormon szűd édeni kőjre talál.

30.

A fényűzés.

Átkos a fényűzés, a pazarlás, anyja e hydra
Szűli a fősvénység átkozatos fiait !

31.

Nézetem.

Bántalmat szenvedsz ; azt megbosszulni törekszel ?
Nem bánom ; csak vad módokat el ne kövess ;
Mert, a ki mint egy juh gyáván elsziveli aztat ;
Az nyomorúlt ember ; nézetem ez legalább !

32.

Thaly Kálmán.

Mint ne repülne feléd dűs érzet ? látva miként lel
Drága gyönyört, hasznót, szép dalaiddal a hon ?

33.

Vesszőzés.

Jó atya lenni akarsz, fiadat szoktatni érényre,
S így vesszőzéssel gyújtasz a szívbe érényt ;

„Áldozatomba jön az, de a rény diadalma dicsőség“
Ütlegeket könnyű, birtokot adni nehéz!

34.

Jokayné született Laborfalvy Róza.

A természet igéző kincseit önti reád le!
S így a művészet játszva tetőkre emel:
Fényre, tetőkre emel, a dicsőség büszke fokáig,
A hova a nemzet büszke tekintete száll.

35.

G y á m o l a i m.

A balsors minden gyászát rám küldte özönnel;
Bánattól szívem, mint ne zokogna zokon.
Száz ezer élénk kín, s szomorúság mérge dühöngve
Dúl szűmön, s e miatt fogyva fogy életerőm!
Hogy ha nem érzesz bünt, (mondják) nem mérges a bánat;
Nem hiszem; oh mert szűm mért öli nyomja a kín?
Hogy ha imádod a rényt, s rémülve kerülöd az aljas
Érzetek ördögeit; s büszke örökre hevülsz;
Hogy ha önérzeteid kedves párnáira fekhetsz,
S hogy ha sokat tartasz hír sucogásaira?
Akkor szíved fáj, ha a rágalom átkait érzed;
Főkép, hogy ha a csel mérge ezer sebet ejt.
Hogy ha azonkívül még más ezer átka a sorsnak
Dühhel zúdul rád; mint ne zokogna a szív?
Ily szélvészektől hol lelhet révre a bús szív?
Legfőbb menhelyet a tiszta önérzet ajánl!
A ki e hív társát dobogó szívére szorítja,
Azt sok ezer bánat mérge se sujtja agyon.

A ki a sors e kegyét dobogó keblére szorítja,
 Azt e becses, s nagy kincs, bűve megóvjá a bűn,
 S a kétségbeesés sanyarú magzatjai ellen;
 S annak fellegein áttör a nap melege;
 Legfőképp ha a szív gyászos felhőit elűzni,
 A mennyből a remény, angyali képbe' leszáll!
 Még kívánsz támaszt? az azon szép vágya a szívnek
 Férfias érzettel fejteni lelki erőt.
 Mert csak a gyáva, szegény lelket roggyontja le a kín.
 A lelkes támaszt ön kebelébe keres.
 Éltem csólnaka e három horgonyra akasztva,
 Szélvésznek dühe közt, bár ha recsegve, megáll.

36.

Flóra.

A magas érzésnek bájdús tündére leszállott;
 Flóra oly annyira dús lángesze csalta le őt:
 Csald le a rényt, az iszonyt a büntől, küld le a tiszta
 Honszeretet lángját, s a haza védje leszesz!

37.

B. Józsika Julia.

Nagyra emelkedik az kire a menny nagy kegye szállott,
 Júlia érdemidet érzeni bírja a hon.
 Érzi a nép mint szórsz dús üd vet drága hazánkra:
 S így meleg érzettel zár kebeléhez a hon!

38.

Ki szép és ki rút.

Szép, a ki a sorsnak kegyeit kiteremti erénnyel,
 Rút, a ki e végett, ronda mocsokba merül!

39.

Bulyovszky Gyula.

Oly kedves lapodat diadalmas büszke sikerrel
Gyámolod, s így lapod él, a haza tapsai közt.

40.

T a n á c s.

Boldog lenni akarsz, úgy gyújts szívedbe világot,
Annak fényénél felleled üdved: a rényt!

41.

Két nemtőnk.

Két nemtője vagyon szívünknek, melyek a vésztől
Megmentnek, ha megyünk szép vezetésök után.
A szép drága remény, e mosolygó angyali tündér,
Mely nevető arczczal kergeti tőled a vészt;
Félelem a másik, melynek szava minket eszélyre
Int; nem jár rosszul, a ki szavokra ügyel!

42.

Szegfy Mór.

Dús gyönyör osztva gyönyört ébreszteni szívbe nagy
öszönt;
Szűd ily czélt ért, viv: mint ne találna gyönyört?

43.

B. Józsika Miklós.

Bámulatos lelked fényénél mint ne találna
A kéjekbe merült Hunnia tiszta irányt?

Bámulatos lelkek fényénél, büszke sikerrel
A rény ormaira szállni igyekszik a szív!

44.

Kubinyi Ferencz.

Nemzeni dús áldást, dús üdvet szórni a honra
Szép állás, ily kéjt nyújt neked öntudatod:
Oly dús érdemeid szép bére azon tudatod, hogy
Néked majd ravatalt könnyei közt rak a hon!

45.

Mint fesel ki az üdv rózsája?

Bár tövises pályád, üdved rózsája fesel, ha
Rényeidért hölgyed csókja megadja a bért.

46.

Beniczky Márton.

Tartani nagy házat, minden szép czélra adózni,
Jóra nevelt fiakat gazdagon osztani ki,
A rokon és a barát szükségén lenni segélyre
Ritka erény, ha a nem vág a vagyonba sebet.
Még szebb, a ki e rény mellett még nagyra nőveszti
Birtokit, ámbár szép érzete annyira fél
Mindentől, a mi nem diszlik fel a rénynek ölében.
S a mit a szép érzet helyteleníteni szokott.
Ily szép s dús érzet, nagy erény közt, nagyra emelni
Birtokit; az mondom: ritka dicső diadal!
Ily fényes diadal koszorúit tűzi reád a
Közméltánylás; így, azt kifejezni szabad!

47.

Tragoedia.

Fáj, és vérzik a szív, ha a vad sors átka ledönti
 A szerelem remekét, s a magas érdemeket!
 Óh! de a bámulat, s a tisztelet érzete lassan
 Meggyógyítja sebünk, méla gyönyörbe merit.

48.

Pákh Albert.

Nagy szép czélért vivsz, s czélt érsz, mert lapjaid által
 A haza s emberiség drága ügyét emeled.

49.

A két nemtő.

A hízelgők, és ócsárlók gyáva csoportját
 Többnyire becsmélés szokta követni, pedig
 Ők mint nemtőink támaszt állitnak alattunk;
 Őket védőként kellene nézni nekünk!
 Általok értésünkre esik mit kellene tennünk;
 Mit mellőznünk; s így hív vezetőkre jutunk.

50.

Szentkirályi Móricz.

Míg e hon üdve fennállt; s az gazdag régi jogára
 Dőlhete; benned lelt Hunnia, védet, erőt.
 Összerogyott a jog, s a szabadság sírba hanyatlott.
 Minden szívbe keserv csüggelem érzete szállt;
 Ezt látván, te dicső szép új pályára kiléptél:
 Annyi betegnek száll tiszta imája feléd!

Ingyen gyógyítasz, a betegnek gyógyszere sem jön
 Költségébe, egész élete üdve a te
 Drága adányod: azon szíved dús kéjbe merül el!
 Áldja, csudálja a hon, büszke erényeidet!

51.

Színművek.

A színműveknek gyönyörű kertébe feselnek
 A szeretet, s rénynek drága virágai ki;
 Élvezd, és használd e kertnek drága virágait,
 Áldás, s üdvek közt fog kifeselni a rény!

52.

Balás Sándor.

Tükröt az országnak nyújtasz, hogy lássa miként kell
 Büszke nemes hősként törni erényre utat!

53.

Hogy ha kutyát látok.

Hogy ha kutyát látok nagyon éhest, vérzik a szívem,
 S sajnálom, hogy szűm annyira gyenge lehet!
 A mi szegénynek vész, az dúsnak lenne haszon, mert
 Érzete lángján tán tette hevílné a szív.

54.

Hogyha.

Hogy ha a sors bájdús rózsái nyílnak elődbe,
 Gyakran a hit gazdag üdve eszedbe se jön;
 Óh de mihelyt a sors oly durva csapásai érnek,
 Felrezen lelked, szólsz: „Ne hagy Istenem el!”

55.

Jókay.

Fényed előtt ragyogó író meghajlik az érzet!
 S még a hideg szív is szép kegyeletre hevül.
 Annyi dicső eszmét, oly szép öltönybe ruházni
 Annyira sebtén, mint képes az emberi ész?

56.

Életkép!

Itt az örökség már! a szegényt megfosztani jó lesz!
 A dús testvérnek büszke reménye, hogy azt
 Ármánynyal nem lesz nehéz elnyomasztani, s ekép
 S az nem lesz képes pörlni ellene, s így
 A dús mindent tesz, hogy az értékéhe' ne jusson.
 A ki szegény, nem bír lelni segélyre, ekép
 Nyűgbe maradni fog ő: hogy benne maradjon örökre,
 Annak jó hírét, szinte lerontani kell!

58.

Sujánszky Antal.

Szent, nagy, egélyes, dús érzelmet kelteni vágytál,
 E heve vágyadnak szülte dicső dalaid!
 Bűvők alatt végkép eltörpül csábja a bűnnek,
 És az erénynek szent érzete felmelegül.
 Bűvők alatt az egély áldásait érezi szívünk,
 Melyre a szép- s jónak, hajlama nő, gyarapúl.

59.

A bűn romja felett.

A bűn romja felett az erénynek szent laka épül,
 Melyre a lágyúlt szív sóhaja nyújt anyagot.

60.

A magas ormon a szív.

A magas ormon a szív magasult érzetre hevül fel:
S akkor a szív oly szent, s tiszta imára fakad!

61.

Berzsenyi.

Hervatlan koszorúd gyönyörű szép lombja örököld,
Mert a lágyult szív könnyei öntözik azt.

62.

Rousseau János Jakab.

Arczod előtt elegyült érzelmek lepnek el engem,
Tisztelet, és iszonyú borzalom árja fut el:
Mint ragyogó író, a gyermekek atyja valál te,
Mig a lelenczházban haltak el önnöncid!

63.

Intések.

1.

Szép ha a rényt lelked melegen, lángolva imádja,
S az fut minden rút nemtelen érzet elől!
Szép ha erős lelked: de nem árt ovakodni a véstől:
A vész, hogy ha pazarlsz, könnyen elődbe siet!

2.

Hogy tiszteljenek, oly botorul tékozolod a pénzed!
Szíved célja helyett, megvetetésre jutandsz.

3.

Hogy ha fogy a nyomor, és a jólét üdve terül rád ;
 Szíveden a nyugalom, száz gyönyör árja fakad :
 Meg se okulsz gyáván nyomorult czélokra pazarlod
 Pénzedet ! elcsüggedsz, majd ha nyomorba kerülsz !

4.

A nemes érzésű szívek, kik félnek a szennytől,
 Többnyire szűkmarkun költik a pénzeiket ;
 Mig azok a kik nem félnek rút szennybe vegyülni ;
 Többnyire nagy hetykén, szórva fecsérlik a pénz.

64.

Voltaire.

Többnyire a lángész egyedül egy szakba' ragyog fel ;
 Elméd lángja pedig mennyi felé ragyogott !
 És mindig a tökély legfőbb polczára jutott fel. —
 Századok elmúlnak, s nem ragyog ily tünemény !

65.

Czuczor.

Ritka dicső író a hazának büszke sikerrel
 Szülsz munkáiddal fényre magasztos igényt.
 Népdalaid báján élve forrása buzog ki
 Általok élve közt rényre gyulad fel a szív.

66.

Máday.

Szép, ha a lelki erő a dics polczára ragadja
 Azt, ki soká csak szűk körben emelte a rényt.

67.

Gyurcsányi Gábor árnyékához.

Míg éltél, honodat szerető kebledre szoritád !

Üdveket, és áldást osztani volt gyönyöröd,

Meghaltál, honodat keserű bánatba taszítád :

Hány meleg érzet, s köny, szállt fel az égbe feléd ?

Merre te ott fenn szent hálás érzetbe merülsz el ;

Áldásos könnyed honfaidra repül !

68.

Mária Terézia.

Nagylelkű nagy hölgy, szívem meghajlik előtted !

Rád a hála, öröközöld koszorúkat akaszt !

69.

Második József.

Nemzeni dús áldást, az erénynek járni dicső, szép

Térén, nagy szűdnek szent akaratja vala.

70.

Második Leopold.

A nép szíve, miként az anyád példája mutatja,

Dús kincs, lelked ahoz, üdveket osztva jutott !

71.

Első Ferencz.

Azt tartád, hogy a rény, s az igazság védje a népnek

Meggyőződésed szűd fenekére nyomult :

Mert mikoron véled sértést tetettek a jogban,
Azt szíved nagy, szép érzete helyrehozá!

72.

Ötödik Ferdinánd.

Légy áldott! nemes, és áldott fejedelme hazánknak!
Míg e hon él, mindig áldani fogja neved!

73.

Ferencz József.

Hogyha az égtől nyert test, szellem s lélek-adányit
Drága szülők gyöngéd gondjok emelni tudá;
Hogyha nagy érzelmek, bátorság, szépre, magasra
Vágyó lélekkel testi erő egyesül;
Akkor bár ha alatt állsz, dicsormokra repülhetsz:
S küzdelmid sikerén isteni kék mosolyog.
Ily dús isteni kék ily drága gyümölcsit e földön
Annyira mint Te-talán, senki se szedheti fel.
Mert Te legeslegfőbb állásod s büszke erényid
Által vágyaidat létre idézni bírod.
És a ki érzi miként női áldás, lépte nyomában
Abban dús üdvnek kéje özőnlík elő!

74.

Benedek.

Éj van, dül a vihar, a vész elkapja a sajkát;
Villámlík, s a hajós partra vezérli amazt.
Legyen szűd s lelked ragyogó sugára e villám.
Nem nyeli vész el a hont, csolnoka révbe ki száll.
(Irtam akkor, midőn a hon kormányzója volt.)

75.

Mohács.

Bár ha Mohácsnál nagy vereséget szenvedé népünk,
 Még sem jut vala ott annyi veszélybe hazánk,
 Hogy ha Lajost, a királyt nem ereszti csatába a nemzet:
 Ármány, rút önzés vitte Mohácsra szegényt!

76.

Báró Kemény Zsigmond.

A fejedelmi család a dús csemetéje hogy áldást,
 Üdveket, értelmet szórjon a honban, erős
 Kézzei gyújt fáklyát, melynek dús fénye előnti
 E beteg országot, hogy felüdüljön a hon!

77.

Hasonlat.

Mint a mosolygó hó szép fénye előnti a földet:
 Ugy a műveltség fénye előnti a szűt!

78.

Gróf Károlyi György.

Szép, a ki mindenkép diadalmas fényre jutott fel!
 A ki a sors oly dús kedveit érdemével,
 Meghálálni tudá, kire büszke a nemzet, a kit mint
 A sugárt a fény, környez az érdem, erény.
 A kin a népbizalom áldásdús lombjai nőnek,
 Melynek árnya alatt védve van annyi vagyon.
 A ki erényével meg-megdöbbsenti a bűnöst;
 Mig az erénydúsban tiszta bizalmat emel.
 A kinek a maradék kegyelettel adand koszorúkat;

A kire annak hő hálaimája repül.
 Ilyen imák fognak rád omlani ; fénye nevednek
 Zászló lesz, melynek szent lobogása alá ;
 A szép és jónak daliái özönlének össze,
 Céljok : védeni a szent haza drága ügyét !

79.

Harmadik Napoleon.

Én a szabadságot szeretem, s így pártolom aztat ;
 „Nizzát és Savoyát nyelte el e szeretet.“

80.

Csemnitzky Károly.

Ritka nemes rényed, főpoleczra emelte a fényed,
 Az rémíti a gazt, tisztelem, érzem is azt :
 Érzeted oly lelkes képén, szűm szinte szerelmes :
 Így kéj tiszteletem szóba teremtni nekem !

81.

Prónay József.

Szép, fényes hivatalt nem vállaltál ; a hazának
 Áldozatot vágytál tenni : fogadd koszorúd !

82.

Dessewffy Ottó.

A ki magas célért, szép harcra kilépni merészel,
 Néha dicső célát ér ; a haza tapsai közt !

83.

Kazinczy Gábor.

Nagy fényű szónok, szavaid mint hatnak a szívre! —

Műveiden lángész, annyi kecs árja fut el.

Tiszta magas lelked, mely dús eszmékben, ekép az

E hon egés oly szép csillagi fénybe' ragyog!

Szívednek melegen nőnek violáid azokkal,

Szűnken a rényt emeled; bűnöket irtani birsch!

84.

Mennyire vágysz is bár.

Mennyire vágyosz is bár tudomány-gyűjtésre; nem érsz

czélt ;

Mig nem nyersz diadalt nyugtalan érzetiden!

85.

Albach.

Irtam, midőn Pesten hitszónoklatát hallottam.

Lelkedet a szép, jó diadalmas fénye előnti ;

Annak sugárin felragyog a szeretet:

E szeretetnek ölén ébred fel az emberiségnek

Fő nemtője a rény, dús magas üdveivel!

86.

Arany János.

Üdveket, a szív s ész dús árján lelhet a nemzet;

Hogy ha nagy érzelmek gyöngyei tűnnek elő:

Műveid árjain ily dús gyöngyök drága özönnel

Nőnek: a nép azokat kincseiként szedi fel!

87.

Tanácsok.

1.

Hogy ha nagy érzelmek, szép eszmék tűnnek elődbe :
Gonddal iparkodjál életet adni nekik.

2.

Hogy ha csekély az erőd, nem birsz tettekbe' kitűnni,
Ugy legalább a rút érzetet óva kerüld.

3.

A sors váratlan mosolyán kurjongva ne tombolj!
Inkább gyöngéden, zárd kebeledhez e lényt!

88.

Ne hetykélkedjél.

Mint ne igényelnék mély tiszteletet! ha szerencse
Érte törekvésem, hetyke negéddel ímigy
Szól sok gyáva vitéz : hihető nem tudja hogy a sors,
Gyakran kéjhölgyként, csintalan osztja kegyét!

89.

Palmerston.

Lelkes férfi nevét zenged most Músa! gyuladj fel!
A ki honáért bir fejteni annyi erőt.
Rád hálás néped gazdag koszorúi repülnek!
Munkáidra siker anygala lengve repül.
Bár ha magasra jutál : honodat jólétre emeltes.
Népednek nagy fő büszke vezére levél:

Még is az, a ki dicső eszmékért áldozatokra
 Képtelen : üdvét csak gyáva anyagba' leli :
 Azt nem zárja a dics bájdús nemtője ölébe ;
 A lelkes maradék, nem koszorúzza meg őt !

90.

Klauzál Gábor.

Vedd forró hálám nagy, lelkes védje hazámnak !
 Lelkeden annyi erély, sziveden annyi erény !
 Tűnnek fel! míg ily köszirteken áll a hon üdvé,
 Nem kell csüggednünk, visszekerül a hon-üdv.

91.

Tompa Mihály.

Hogy ha magas lángész, izlés nem lenne sajátod,
 Nem csattogna miként fülmile égi dalod ;
 Akkor jóra irányt, szép ösztönt, s drága gyönyört nem
 Lelne virágidnak drága regéin e hon !

92.

Madách Imre.

Honfias érzeteid, hő szíved ritka erényit
 Tiszteli régen a hon, drága sajátja gyanánt !
 Megjött oly fényes munkád : most már kiki köztünk
 Tűzni kies violát cserkoszorúdba siet !

93.

Életképek.

1.

Házrul házra megy egy megcsönkült védje a honnak,
 Lábszárhíjával ! roncsa sodorta el azt :

Ő a hazát védvén, keserű inségbe hanyatlott!
Hőn jár véle a nép, undor, iszony közönye!

2.

Úgy szűkölködik ő nyomorultan tengeti éltét,
Elte mi? földi pokol nélkülözései közt
Szánod is őt, de mi ez? nézd kártyák halmaza közt ő,
Most feldúlt arczczal szórja, fecsérli a pénzt.

94.

A romlott.

A romlott népek nyomorult vad zsarnoki annyi
Átkot szülnek, hogy rémők előnti a szűt.
Nem lehet ennél tán rémesb látványa a népnek?
Tévedsz: nézd mit szűl gyakran a póruralom!

95.

Cimon.

Hűn tartott keblén a szerencse ekép a szeles nép
Elfeledé azt, kit fényre emelt Salamis.

96.

Mirabeau.

Lelked fénye előtt diadalmas sírba hanyatlott,
Annyi iszonyt szóró, s üdvet ölő szabadék:
Szép vala e diadal; bár az dúsb lesz vala, hogy ha
Hirtelen el nem hunysz, nem jut igába a hon.
Mert nem más a pórnépek győzedelme igánál:
Melynek járma alatt nő pokol, átok, iszony!

97.

Tisza Kálmán.

Irtam akkor, midőn értesültem, mily lelkesen védte ő a protestánsok közügyét Debreczenben az egyháznak kerületi gyűlésén.

Vallásunk nagy ügyét te az ész döntő erejével

Gyámolod, s így munkád majd koszorúzza siker.

Rózsákkal gyönyörű pályád mi korán leve himzett:

Oly fiatal korban, büszke tetőkre jutál.

Nagy Condé nyomait, ki alig husz éves, öröközöld

Büszke babért aratott Rocroi vérmezején,

Oly büszkén követed te is élted zsenge korában

Büszke borostyánt nyersz; mert a hon áldja neved.

89.

Majer István.

Légy üdvöz! érző szívem meghajlik előtted

Vedd üdvözületem és szűm meleg érzeteit;

Szent magas és nemes is, hő vágyad hatni a szívre;

S a bűnt tépni ki ott, s kelteni abban erényt.

Áldd az Egek nagy Urát! hogy szép érzelmed ölében

A szív léleknek drága virága terem.

Áldd az Eget! hiszen ő osztott neked annyi erőt, hogy

Műveden ellágyul s rényre hevül a kebel,

Fény, dús fénybe ragyogsz; kartársid büszke körében.

Vajha a méltánylás szórna elődbe füzet!

99.

Apróságok.

1.

Dús elméd lángját, táplált szűd szent melegével:

S így a halállal nagy, s szép viadalra kiállj!

2.

Hogy ha a munka megárt, tudomány-gyűjtésre beteg vagy,

Akkor más úton törjön a célhoz erőd!

3.

Hogy ha a gondtól felsz, s vágysz dőlni a csendnek ölébe,
Úgy a szegénységnek vészeitől ovakodj.

99.

Bolond Miska.

Légy te bolond Miskám! máskép kitaszítlak az ajtón.
Örültségedből bizton okuljon a nép!

100.

Vörösmarty.

Flóra az ész-szívnek rózsáit fűzte csomóba:
S költőnk lelke fölött, csintalan oldta fel azt.

101.

Petőfi.

Mirtusokat hintek rád, dús daliája az észnek!
Szíved a szép érzés, kincsteli csarnoka volt.
Mennyi gyönyör, dús üdv, áldásnak esermelye ömlött,
Dúsgazdag lelked szellemi művein el?
Büszke erényre gyulad, végkép elretten a büntől,
A ki gyönyört, lelket, szép dalaidba' keres, —
A haza sírt, mikor e honnak szélvésze ledöntött,
Téged nem csak a hon, gyászol az emberiség!
Mert ha korán el nem halsz, mennyi tökélyre jutandasz?
Most már a föld fő dalnoka volna magyar.

102.

Tihanyi Ferencz.

Irtam 1859. évben.

E hon egére tolult felhőket elűzni, a dús ész,
S a nemes érzelmek, szép diadalma legyen!
A haza számít rád, lelkes daliája hitünknek:
Lángja a dús észnek, hozhat a honra derül.

Vallásunk rád dől; s így drága reménye erősbbül.

A ki valósítani fogja e drága reményt,
Arra az érdemnek nemtőí, mosolygani fognak,
Az sasszárnyakkal száll a dics ormaira.

103.

Prónay János árnyékához.

Égő honszeretet, magas érzés, ritka szilárdság,
Jó szív, nyájasság, nagy tudomány, sebes ész;
Ennyi magas rénynek lengtek koszorúi feletted;
Hála fejébe feléd, két haza sóhaja száll:
Két haza sóhaja száll, mert lelked erényei áldást
És üdvét szültek. Béke porodra nemes!

104.

A diadal.

Mily szép a diadal? mely az érdem büszke szülöttje!
Szép mikor a haza nyújt, tapsai közt koszorút. —
Jaj de ha önhasznod keresed tört döfve hazádba;
Ugy bár nyerj diadalt, megvet az emberiség.

105.

Somoskeőy Antal.

Hogy ha szerencsének sугárin sütközöl, akkor
Annyi barátod van, mennyi a kapzsi kebel:
Hogy ha napod beborul, a barátok gyáva csoportja
Elhagy; szived mély fájdalom-árba merül! —
Gyermeki évinkben, mikoron mint gyenge tanoncok
Együtt nyögtünk a léczkei kínok alatt:

Vonzalom érzete volt bennünk, a tiszta barátság
 Szép melegén szívünk gyermeki élvezet élt.
 Rád a sors kegyeit méré: míg dörmöge az rám:
 Ah! de azért szűdnek, szép tüze égve lobog!

106.

Szanda.

Romjaidon pihenek, s szemem a távolba merül el;
 Lelkem előtt a múlt, s a jelen árnya fut el:
 Látom a visszavonás, s az önösség átkait innen,
 Látom az ábrándok mint temeték el a hont.
 Látom a harczos apák diadalmas fegyvere mint szórt
 Ősi szabadságot, nemzeti létet erőt,
 Fényes harczokon a mennynek kegye volt hiszen ők csak
 Védni kívántak, nem kizsarolni jogot.

107.

Visegrád.

Szent kegyelettel száll szívem mohaidra Visegrád!
 Hajdani nagy létünk, néma tanúja te vagy!
 Régi dicsőségünk mohos, ős gyászképe köszöntlek!
 Nagy Lajosunk, Mátyás fészke ereklje nekünk.
 Most arczod szívem, keserű bánatba taszítja,
 Bár az azon hajdan, méla gyönyörbe merült;
 Addig még e hazán, a szabadság arcza mosolygott,
 Míg büszkén nézett, ősi jogára e hon.

108.

Csővár.

Omladozó falaid Csővár, mint hatnak a szívre?!
 Romjaidon csüngök, lelkem a múltba tekint;

Büszke öröm lep meg, látván hogy majd ezer évig
 Véde alkotmány, Hunnia szent jogaid!
 Nem csak a sors kegye volt ily hosszas véde hazánknak,
 Oltalmat lelt az, népe erényiben is.
 Mindenkor szent volt a magyarnak eskükötése:
 Szent vala lelke előtt, Isten, a jog, s a haza!
 Jámor lelkők előtt, az igazság szent tüze lángolt.
 Más jogain csorbát ejteni nem bir a hős.
 Kölsönös alkukötés sarjából nő a szabadság?
 Mig épen marad az; nem jut ígába a hon.

109.

Első Napoleon.

Annyi iszonyt, átkot szültél, hogy súlya alatt most
 Lelked a pokloknak szenvedí kínjaikat.
 Tetteidért ha pokol, s a világ száz átka jutalmad,
 Hol lelsz bűnhődést, elmulatasaidért?!

110.

Az anyákhoz.

I.

Mért nem birja hazánk állását fényre emelni?
 Az más népektől annyira mért marad el?!
 Mert népében a szív kellőleg nincs nemesítve;
 Jellem, erény nélkül nem jut erőhöz a hon!
 E két drága növény magvát szórjátok anyák el!
 A gyermek szeretett anyja szavára hajol.

II.

Légyetek óh ti anyák nemtői gyermekiteknek!
 Öntetek abba korán, szép, magas érzeteket!

És a hon arcza derül, s az anyák e művökön áldás
Lengni fog, a haza szép büszke tetőkre jutand.

III.

A gyermek hajló szívébe miként ne fakadna.
Szépre, dicsőre erély ? jó anya gondja alatt.
Erre a hon felüdül, arczán rózsák feselendnek.
S a hálás haza nyújt hölgyeinek koszorút!

111.

Bossuet.

Légy te a föld legfőbb díszes, papi szónoka üdvöz!
Szíved emelte, dicső lángeszed égi hevét.
Szent ígazán mondád: a halál hogy ölőbe ragadja
Mint a királyokat úgy, a birodalmakat is.
A mikor e szavakat hallá Lajos, abba hiszenben
Volt, hogy e szók egyedül, szónoki ékre válók!
Nem vélé, hogy az eldődők nagy vétkeik által,
A maradékra ezer vész zivatarja robog.
Nem sok idő múlik: s e szók értelme valósult.
E szavakon még sem birnak okulni sokan!

112.

Tollrajz.

Vanszívünknek egy oly nemes érzete, melylyel az állat
Is bír: s melytől az, szinte erélyre hevül:
E közös érzet szép alakát rajzolja le tollam!
A rabság ocsmány járma alóli iszony!

113.

Hallgass!

Oh mi dicső az erény! „csak hallgass“! ajkodon e szó
Mint a kigyónak rút sziszegése ijeszt!

114.

Dráma-költő.

Nagyra veted fejedet, drámát irsz; büszke tetőre
Jutsz, ha e nagy műved szépre, dicsőre hevít.
Irtsd ki a véteknek rút átkát, önts a kebelbe
Tiszta szerelmet, erőt, nagy magas érzeteket:
Fesd le a bűn arczát, hogy megdöbbsentse alakja,
A nemes-érezelmű, nagyra törő ifút;
Ekkor a fő írók koszorúi lengnek elődbe;
És a történet hősei közt helyez el.

115.

Egressy Gábor.

Vedd üdvözetemet! méltánylásom csemetéjét!
Kis dalomat, melyet nyujt neked a kegyelet:
Nyujtsd kezedet kérlek fényes művésze hazánknak.
Érintése talán árva dalomra hatand!
Géniosod legfőbb eszményi tökélyre törekszik.
Ritka sikerrel nagy, büszke tetőkre siet.
A mindennapiság rekeszin áttörve magasra
Büszke nemes vágygyal, jutni törekszik a hős!
Ihletdús játszód híven tükrözi vissza
Üdveit éltünknek, s fergeteges viharit.

Padra ha lépsz, enyhül a bánat, reszket a vétek :
 Elcsüggedt kebelünk kéjre, vígaszra talál,
 Légy te a kisebb erők vezetője ; iránya a szépnek :
 Fényt, diadalt, koszorút öntudatodba keress.
 A haza büszke reád, s hön méltányolja erődet ;
 Szíve örül látván, mennyi tökélyre jutál !
 Vedd üdvözetemet koszorús művésze honunknak !
 Nagy művészek után e hon esengve eped.
 A haza kéjbe merül látván mint önt ki fölötted
 A művészet szent, dicskoronája sugárt.

116.

A szív.

A nemesérzésű, lágy szív felnyilni epedve
 Vágy másnak kebelén ; üdveit ott keresi :
 Óh ha az ott kiaszott, fonnyadt érzetre lel, akkor
 Mély bánat, s keserű fájdalomárba merül.
 Fáj neki, hogy ha meleg érzelmeit ellöki tőle,
 A rút önzésnek fajtalan átka dűhe ;
 Fáj neki, hogy ha hevét, a gőg tajtéka leönti ;
 Fáj, ha hidegségnek zúza riasztja el őt ;
 Fáj ha az irigység, és az önösség mérge gyanuval
 Szítja fel azt kibe van, van szeretetre erő.
 Fáj, a leforrázott szívnek elválni a részvét,
 S a meleg érzetnek, mennyei üdve alól.
 Megrezzent idegét sóvárgva elönti a bánat.
 Óh de a fájó szív bánata oszladozik !
 Mert nyert ő egy lényt, kibe bár nem csillog a külső,
 Műveltség bájos máza ; de szíve vagyon.
 Visszalökésektől meg van döbbenve a hő szív ;
 S így az bánat közt, vonja magához amaszt !

117.

Légy a szerencse között.

Légy a szerencse között mérsékelt, büszke a balsors

Átká alatt: üdved rények ölébe keresd.

Érdemeid fényét érdemmel vágy gyarapítani!

Légy kegyes és szánó; zúzd le a bűn alakát!

Légy munkás, igyekezz nemes és szép czélod elérni.

Légy a barátságnak, a szeretetnek erős

Támasza: akkor a hon forró kebelére szorítand :

S a hálás nemzet tiszteletére jutandsz,

118.

Deák Ferencz.

Bár írgy a világ! a kajánság még se rohan rá ;

Nem : mert nincs a ki még tőle ne várna segélyt.

119.

Kisfaludy Sándor.

A hunnépre a sors mi soká halmozta keservét!

Pótlékul Himfyt küldte kegyébe neki.

120.

Bajza.

Irtam halála után.

Nagy fényű költő szivem meghajlik előtted!

Apotheosisodon lángba borúl az Olymp .

E haza hamvaiból fel, felszületendik, a mennynek

Égi malasztja repül Hunnia téreire.

Hogy ha a nagy költők szivrázó, égi varázsa,

Művein ellágyul, s rényre hevül a kebel,

Lelked dús arczán ezer üdvnek mennyei kincse
 Gazdagon ömlik elő; elfut előle a bűn.
 E haza üdvének forrása buzogva kiárad;
 Hogy ha a szívben a szép, tiszta szerelme fakad.
 Hogy ha a nagy költő a szépnek hímes ölében,
 A szív s léleknek szép violáira lel:
 Akkor az a szív, s ész koszoruit fonja füzérbe,
 Bokrétáin ezer mennyei üdv fakadoz,
 Ledek előtt a menny e dús kincstára kinyílt,
 S a hálás hunnép, élvezi kincseidet.

121.

Atyjáért e fiu.

Atyjáért e fiú pénzét kéjelve kiadná:
 „Ugy szomorog hogy nem kell neki gyászruha még.“

122.

Értetek óh fiam.

Értetek óh fiam kész szívem áldozatokra!
 „Kész fog lenni, mihelyt sírba pihenni fog az.“

123.

Verseimhez.

Mennyire simul rád nemződnek tiszta szerelme,
 Annaira fognak majd rád fenekedni sokan!

124.

Jaj de mi jó nő ez!

Ah de mi jó nő ez! férjét mint zárja magához!
 „Ő más karjából férje ölébe siet.“

125.

A poeta.

Hizelgéseid árán, hogy nyerj címeket és pénzt
Sok szép érzelmet sírba taszítani sietsz.

126.

Lelkes egyén ő, nézd.

Lelkes egyén ő, nézd pénzét közöszléra kiadja.
„Majd a cselédeknek bére siratja meg azt.“

127.

Elfogy a pénzed.

Efogy a pénzed, ekép a barátoknak jég lesz a szíve,
„Pénzt kapsz, most már majd olvadozásba jut az“

128.

Én a drága hazát.

Én a drága hazát szerető keblemre szorítom,
„Gaz kémmé leszesz így, zárod öledhez a hont.“

129.

Báró Prónay Gábor.

A hit, nemzetiség, művészet, s a tudományok
Élénk tapsok közt hirdetik érdemidet!
Hitfeleid bizodalma a legfőbb polczra emelt fel!
Büszke sikerrel ekép, védheted a közügyet.
A haza szép nyelvét terjesztetni, senki se képesb
Mint te, ki állásod drága előnyivel élsz!

Annyira szép müdön kiki dús gyönyörökbe merül el;
 A szép művészet hinti reád kegyeit!
 A tanodákra ügyelsz, s vagyonoddal gyámolod őket.
 A rend s jóléttel terjed a rény s tudomány!

130.

Gróf Széchenyi Ödön.

Lelkes atyád nyomain jelesül szép, s jóra gyuladsz fel.
 Működöl, így a hon oly drága reménybe merül.
 Édes atyád, ősid fényes pályája erélyre
 Int, így szép lelked büszke tetőkre eseng.
 Kéj; a legeslegfőbb daliának lenni szülöttje,
 S meghálálni az ég annyira drága kegyét.
 Dús üdv: szülni sikert, dús áldást szórni a honra;
 Ily nagy célra emeld büszke tulajdonidat!

131.

Garay János.

Irtam halála után.

A hon örök fényü gazdag lantodra, a részvét
 Szép földén termett, szép violákat akaszt.

132.

Kunoss.

A szív fellegeit kideríteni büszke sikerrel
 Birják, szív s észdús nagy remekű dalaid.

133.

Vahot Sándor.

Irtam 1858-ban.

Szívrázó dalaid bájló nőd ajkai zengik.
 Ily bájhangoktól mint ne üdülne a szív?

Erdélyi János.

Büszke szülötteiden dús áldás fénye terül el
E fény sugárin felragyog érdem, erő!

Toldy Ferencz.

Hogyha nagy érdemeid koszorúit összeakarnám
Szedni, nagy asztagokat kellene rakni nekem.

134.

Hajnalka.

A természetnek gyönyörű violái özönnel
Ömlenek érzelmid drága szülöttjein el;
Drága szülöttidnek báján mint mint nem hevülne
A nemes érzelmek üdvibe' bármi kebel?

135.

Tóth Kálmán.

Nem esuda, hogy gyönyörű munkákat nemzeni szoktál,
Arczodon a lángész tükrözi vissza magát.

136.

Egély.

Annyi nyomor, bánat, keserű kín, 'százezer átok,
Undok vad bűnök szálltak a földre alá:
Látva az ég Ura ezt, nemtőként küldte felénk le
Égi tanát, az egélyt: drága adánya ezer
Áldást szór le felénk, száz vésznek átka eloszlik,
Mert ez adány üdvén, átalakúl a világ!

137.

Ney Ferencz.

Annyi dicső fényt szórsz áldást árasztva honodra
S így hány szív térén nő koszorúdra virág?

138.

Julius Caesar.

Téged a nagyságnak hőscsül néz a közönség;
En bámúlom eszed, megvetem érzetidet.

139.

Timoleon.

Mennyire féltél a zsarnokság szennyeitől, azt
Megmutatád, mikor a főhatalomra jutál.

140.

Bárá Eötvös József.

Szírti szilárd jellemed diadalmas fénye kitűnik,
Mert bár szolgálsz, a szép haza véde maradsz,
A haza véde maradsz, a király s a hon érzetid által
Tiszta szövetségnek drága malasztjaira
Juthatnak; mert dús értelméd oly égi hatása
A haza és a király nagy közös üdve leend.

141.

Az első francia forradalom.

Annyi dicső nagy erény- és fényes áldozatokra
A történetten semmi időbe' se lelt,
Mint a legelső francia zendülésnek alatta,
Ily példákra hevül, büszke az emberi nem!
És ugyan akkor a bűnöknek rút árja dühöngve
Romlást szórva kitört; s vészbe borúlt a világ.
Mindenkép áttörtek az ész korlátin a szenvedek:
S így a sok áldozaton nem vala égi malaszt!
Mert a bűnöknek sárkányai vészbe taszíták
A nép dús üdvét, tiszta nagy érzeteit!
Mert a gazok győznek; vérpadnak színe az ország.
A jogait védő nép vad igába jutott,
Mig lázítani fogja a bűn a szíveket, addig
Mindig gyászszal fog hatni a szívre e kép,
Annyi iszony, romlás és vad bűn arca keservbe
Önti az érzelmet, ója az emberi fajt.

142.

Szép pályára.

Szép pályára esengsz, hogy elérjed ritka erélylyel,
Küzdj, munkálj, igyekezz, elfogod érni a czélt.

143.

Hunyady Mátyás.

Hogyha atyád lelkes példáját, drága tanácsit
Hőn követed, nem lesz a haza sírja Mohács!

144.

Báró Vay Miklós.

A ki a hon legfőbb háláját, tiszteletét és
Vonzalmát nyeri el, hősi tetőkre jut az!
Hősi tetőkre jut az, kit a népnek tiszta szerelme
Felszentel, kit a hon drága imája követ.
Büszke tetőkre jut az, kinek a hon tiszta örömmel
Forró hálával szokta nevezni nevét!
Büszke tetőkre jut az, ki saját fényébe talál fel
Lényt, kire a nemzet szent bizodalma repül!

145.

Katona József.

Bánatos érzettel telik el szívem, ha eszembe
Jut, hogy nagy műved pályafutása nem ért
Díjt: mert tán emiatt érzett fájdalomad okozta,
Hogy többé már nem bírsz vala irni dicsőt!

146.

Emléklapokba.

1.

Lelkem gondolatit ha szavakba teremteni tudnám
Rád égből áldást kérne le lelkes imám!

2.

Büszke nagy érzelem él benned, szép célra törekszel :
Hass, munkálj, igyekezz : vágyad eléri a czélt!

3.

Jó anya vagy, vágytál fiaidnak gyűjteni kincset;
Czélt értél; gyűjtván bennök erényre erőt!

147.

XIII. Lajos.

Azt, ki erőtlenséget általlátni erős, és
Annak vészétől birja megóvni magát:
Nem lehet azt nyomorúlt gyávának tartani, inkább
Méltánylásunkat birja kivívni e fő.

148.

XIV. Lajos.

Lelked fényétől élesztve vírult ki erőre,
Népednek gazdag szelleme : az soha sem
Nyílt meg oly dúsan, fel-felvergődve az égig.
Fényt, diadalt, üdvét Gallia szórva reád.
Korszakot állítál, néped nagy fényre emelted ;
A történet fő hősi közé helyezette ;
Néped a dics legfőbb polczára emelve, személyed
A bizalom, szeretet kapsai fűzik a nép

Szívéhez : szíved gazdag kéjekbe özönlött,
 Látván műveidet, büszke szülöttjeiben.
 Így vala az, mig lelked meg nem törte az aggság ;
 Mig szemed élében, büszke erő ragyogott.
 Mért is törte le aggságod dús szép koszorúid ?
 Mért lettél nyomorúlt, rút cselek áldozata ?
 Galba, Tibér és Néró nem ölték el annyi erénydús
 És lelkes polgárt, mint tealattad a rút
 Önzés ördöge, a vallás köpenyébe takarva :
 Pusztiták, dúlták gyilkosaid fiait.
 Nem te, az armány ördöge ölte le nagy nagy atyádnak
 Legszebb magzatját, nantesi rendeletét ;
 Gallia a jóllét, s boldogság szép laka, rögtön
 A mészárlásnak réme közé csapatott.
 Óh de az elgyengült, nyomorúlt és gyáva öregnek
 Vétkei, a kegyelet leple alá takarom.
 A nép dús üdvét, a rémes kényuralomnak
 Álmukból felocsult szörnyei így ölik el. —

149.

XV. Lajos.

Félre előlem, rút ocsmány fejedelme honodnak .
 Fleury tanítványod, tépi kies koszorúd !
 Éltedet undorral, szégyen közt festi a Múza :
 Hirschparkod rémes, ronda mocsokba lökött.

150.

XVI. Lajos.

Óh te szerencsétlen, de nemes fejedelme honodnak !
 Vedd tüzes érzelmem, s hódolatom melegét !
 Néped jóllétén buzgón munkál vala lelked ;
 Ritka dicső fényed, nem fedi semmi homály !

Óh a bűnnek mért sikerült letiporni a fennség,
 S a magas érzetnek tiszta dicső remekét?
 Anglia még most is buzgón ünnepli halálát
 Károlynak: noha azt, bűne sodorta alá.
 A kegyeletnek e szép példája erényre hevítő!
 Oh de a szép példát Gallia nem követi!
 Ámbár meggyilkolt fejedelme az emberiségnek
 Csillaga volt; s az erény nagy daliája vala!
 Kérded, mint lehet ez? könnyű magyarázni a rejtélyt:
 Szent kegyeletre erőt, csak szabad érzelem ad.

151.

XVII. Lajos.

Szivemnek melegen felnyílt violáim özönnel,
 S bánat közt hintem rád, meleg áldozatul,
 Őseidért óh mért kellett bűnhődni tenéked?
 Gyászt, gyötrelmet mért szenved a büntelen itt?
 Reggeled oly bájos rózsáira tél dere szállott,
 Annyi reménytől dús alkatod összerogyott.
 Oh de az égnek ölni oly dús élvezekbe merülsz el:
 Mert lelked büntől menten az égbe repült!

152.

XVIII. Lajos.

Nagy fényű bajnok, s a szabadság hőse porodra,
 A hálának szép magzata, hő köny esik —!
 A zabolátlanság undok dühe dúlta hazádat;
 Mig a vad kénynek átka előlte amaszt,
 A kit századokig nyom a vasláncz durva bilincse,
 Az bár felszabadúl, nem jut erőre legott.
 Féktelen és átkos zabolátlanság dühe könnyen
 Kel fel a rabságnak felszabadult nyomain.
 És a szabadságtól megrémül a nyomorult nép:
 S üdvét ismét vad járom alá temeti —!

A sas körme közül kiragadt hont mostan a végzet,
 Egy lelkes bajnok szárnya alá helyezé.
 Nagy Lajos üdvre törő lelkében tiszta, magas rény,
 Nagy nemes érzettel, bájosan összevegyül.
 Külhadak által van leigázva Gallia: s annak
 Drága szabadságot Nagy Lajos érzete ad.
 Mily koszorút tűzött a nép fejedelme kegyére?
 Óh mért nem hunysz el Múza? szavadra zokog,
 Szíve a lelkesnek: vad zsarnok úzte el a nép
 Nagy jóltévőjét; s nem vala védje a nép.

153.

Hogy ha erőd volt a balsorsnak türni csapásit,
 Ugy annak mosolyán gyáva negédbe ne dőlj!

154.

Bezerédy Amália.

Gyermekek érzetein fakadó violák koszorúja
 Dús oltár annál, Hunnia áldja neved!

155.

Emília.

Tisztelet és szeretet, s bámulat szent tűze lep meg,
 Hogy ha tökélyeiden képzetem árja csapong:
 A Múzsák bájos mosolyokkal lépnek elődbe;
 S kéjjel szórják rád szellemi csókjaikat!

156.

Vas Gereben.

Szép, ha a dús lángész izléssel, ritka erélylyel
 Munkál: s munkáin Génus üdve lebeg.

Szép, ha ezen munkák violáin rényre hevül fel
 A meglágyult szív: s megriad a csel, a bűn.
 A szív kéjbe merül, ha vagyont is vív ki magának
 Az, ki gyönyört, üdvet szórva segít e hazán!

157.

A romlott.

A romlott népek nyomorult vad zsarnoki annyi
 Átkot szülnek, hogy rémök előnti a szűt:
 Nem lehet ennél tán rémesb látványa a népnek?
 Tévedsz: nézd mit szül gyakran a pór-uralom!

158.

Tiszteltetni szeretsz.

Tiszteltetni szeretsz, s így kérkedel, óh de az által
 Szép czéled botorúl önmagad eltemeted.

159.

Mennyi papiros fogy.

Mennyi papiros fogy, köszirtként áll az igazság!
 „Fogy, pusztúl a papir; halmaza közt vesz az ügy.“

160.

Mennyi szurony.

Mennyi szurony, kard véd; s így rám de ki merne dohogni?
 „A fegyvernek irányt emberi értelem ad.“

161.

Nyelv, vallás.

Nyelv, vallás, osztály-szakadást gerjesztnek a honban.
Szétvált érdekeket összetömlőni nehéz.

Ah de van egy központ, a hon üdve: e célba toluljon?
A szétvált érdek: s hajnali fény alakúl!

162.

Jehovah.

Ily néven nevezé Mózsés törvénye az Istent;
E név népénél oly magas érzeteket
Szül, hogy e szót a zsidó nem szokta kiejteni száján!
Még akkor se, ha azt szent iratába leli —
Akkoron ő így szól: „Adonai“ Elohim, e szavakban
A Jehovát értvén, nemde mi szép kegyelet?

163.

Könyves Kálmán.

Érdemeid, s rényed bájdús koszorúi lehulltak,
„Két rémes tetted átkai súlya alatt!
Szúrjátok ki öcsém szemeit“ szólál e szavadra,
Ártatlan kis öcséd napja örökre lehuny! —
S így vesztetre király, a bűn diadalmas örömmel,
Romjain üdvednek, fényesen ülte torát!
A fejedelmeknek vesztőkre mi káros örömmel
Nyújt kezet a gyávák üdvet ölő serege! —
Óra alig múlt el: a király megbánta parancsát:
Hogy megmentse szegényt, Béla lakába siet.

Meglátván öcscsét, a király ájulva leroskad.
 Szívének melegén újra feselt ki virág!
 Szólt később: Kis öcsém mély gyászod elölte virágim:
 Annyi dics, annyi erő, fénye eloltva vagyon!
 Kínja dühén a király keserű bánatba merül el.
 Nem sok idő múlik; bánata sírba teszi.
 Kálmán nagy bűnét sokan azzal menteni szokták;
 Mert Álmos hatszor fen vala rája aczélt.
 Ekkép fellázadt érzelmünk bánata enyhül:
 A nagy bűnhődön szánakozik kebelünk!
 Óh de ezenkívül még rútabb bűnbe merült ő!
 Mely őt a bércről, ronda lebújba löké.
 Mért a durva, keresztes had vad, ronda csoportja
 Mindent dúlva rabol, s lángba borúl a haza.
 Ily rablócsapat átkát megszüntetni dicsőség!
 Nem késik Kálmán: szép viadalra kiáll.
 Ah de nemes czél nem nemesít meg nemtelen eszközt:
 Vad bűnök közt elhervad a rény-koszorú!
 Állítása szerint a király kimélni akarta
 A magyarok véré, s így a kereszteseket
 Felszólítja, hogy ők vessék el fegyveröket s majd
 Elnyerik irgalmát; enged a gyáva csoport.
 A fegyvertelenekre rohan most már a magyar had:
 Mindnyáját leölik. — Borzad az emberi szív!
 Kálmán, e tettet, meggondold, gyáva gonoszság!
 Annak rút szennyét nem nem fedik érdemid el.

164.

Szenvey.

Sapphó, Homér, Camoens, a menny költői valának.
 Éltekben koszorú nem volt fonva nekik.

Néked is oly sápadt violákat nyújt vala a hon;
Csak sirod hantján jutnak erőhöz azok.

165.

Gróf Karácsonyi Guidó.

Az hős, a ki a káros fényt megvetve, honának
Roppant áldozatú kincseket osztani bír!

166.

Tanács.

Irni akarsz verset bájlót, mely hasson a szívre,
Melynek kellemein fusson el égi varázs.
Halmazod a cziczomát, festéket, gyöngyöket, ékszer.
Hasztalanúl fáradsz, nem hat a szívre dalod.
A lángész gazdag tüze nem fődísze a dálnak;
A legfőbb kellem csermelye, szívbe fakad.
Zengj mesterkétlen, de a hő szív szent melegével:
Elzengendi a lyány tetszetes ajka dalod!

167.

Gróf Dessewffy Emil.

Szép kit a nemzetnek legforróbb tiszta bizalma
Fő fő pólczra emel, honnan elüzni a vést,
Már könnyen lehet, és már könnyen nemzeni üdvet,
Mindenkép dúsan szórni a honra segélyt.
Szép a kiben van erő szív s jellem jutni odáig
Honnan az emberiség üdve öznlik elő!

Szép azt látni mikép ébred hő hála e honban,
Mely meghatva vagyon lelki erőd sikerén.

168.

Szabadság.

Szűm a szabadságnak bájos alakán magas üdvet
Lel, s vonzó kebelén édes örömbe merül;
„Szép ezen érzelmed, de csupán úgy áll a szabadság,
Hogy ha csapongásit fékezi, irtja az ész.“

169.

A kajánság.

A magas érdemnek követője, a gyűlölet, a rút
Durva kajánságnak, vésteli mérge, dühe:
A jeles éltében gyakran szirtekhez ütődik;
Csak sirhantja felett, omlanak össze azok.

170.

Vigaszt.

Bár ha eszed, szíved dús kincse kicsalni mosolyra,
Nem képes sorsod, nyögsz bajok átka alatt;
Még is az, a ki a sors rózsáit enyelgve szakajtja,
Lényed előtt titkon, meghajol érzetiben.

171.

A haza menhelye.

A nagy rény, mely kész a bűnnel lépni csatára,
Menhelye a honnak; vágyj ahoz érni magyar!

172.

Mért becsmérled a fényt.

Mért becsmérled a fényt? cziczomát, a játszias ékszer?

Hogy ha nem élesztik, könnyen elalszik a tűz!

Szent igaz a szerelem lángját élesztetni szükség;

Annak a szív- s észnek kincsei adnak erőt.

173.

A fürgeteg.

Csattog az ég, remeg a föld, dúl a fürgeteg árja.

A sok villámnak fénye előnti a tért.

Áh de az én egemen mint fénylik a hajnali csillag,

Mert Lina szép arcán, angyali béke honol!

174.

Csokonay.

Ifjan haltál el, de azért nagy lelked örökké

Szép fiatal tüzzel, fogja emelni a rényt!

175.

Élni esengve szeretsz.

Élni esengve szeretsz, mindenkép félsz a haláltól,

Még is egészséged sirba taszítani sietsz.

176.

A kor tiszteletet szül.

A kor tiszteletet szül, így korosodni akartál.

Czélt értél; látod, mennyire dőre valál!

177.

Lisznyay Kálmán.

Irtam akkor, midőn értesültem arról, hogy Lisznyay Kálmán édes atyja után rá maradt szép birtokát nagybátyjának engedé át ajándékba.

Ritka tulajdonaid fényénél ünnepel a rény,
És a dühöngő bűn vad dühe csillapodik.

178.

Egy hazafira.

Mig élsz, szirtjellemed s nagy lelked fénye előtt meg-
Rezzen a vad gazság, támra talál az erény,
Majd ha kimulsz, a haza hálás hő sóhaja száll fel;
Hő szívében szép, gyenge virág fakadoz!

179.

Mocsáry Lajos.

Zsenge korodba hatott már rám szívednek erénye;
Freiwaldau lelked tükrözi vissza nekem.

180.

Szokoly Victor.

Szellemed élének fényénél mennyi sikert szülsz?
Óhajaidnak dús lángeszed életet ad!

181.

Bartakovich Béla.

Annyira változnak köztünk a nézetek, így egy
Pontba az eszméket összetömíteni nehéz:
Ah de a honnak azon magas érzete széltire lángol,
Hogy magas állásod még magasabbra vigyed!
Légy bíbornok, hogy még tágasb körbe teremthess
A haza, emberiség, drága javára sikert.

Ó d á k.

B. Bach.

Irtam, midőn értesültem, hogy miniszterré lett.

A kik a sorsnak ritka kegyenczei
Könnyen teremtnék mennyei üdveket!
Azoknak áldást szórni könnyű,
Könnyen elérnek a dics fokáig!

Mi szép mi dús kéj? látni miként fakad
Áldás, ha a szív észszel ölelkezik:
Mikép lövel fényt, s hajt virágot
A magas ész s a nemes törekvés!

Ily szép virágból drága gyümölcs terem;
A hon viruló arcza e szép gyümölcs:
Ápolja e kies virágot,
A ki derék fia a hazának!

Mennél magasb, s főbb polezra emelkedel,
Mentől mosolygóbb sorsod alakzata;
Annál dúsabb mező terül el,
Hol diadalt, koszorút arathatsz!

Nem az, ki feltört a magas ormokig
Dicső; de az, kit szépre, magasra int
Nemes lelkének ihletése;
A ki teremteni vágy, tud üdvet!

Te a világnak tapsai közt jutál
A nagy dicsőség mennyei szárnyain
Odáig, a honnan oly könnyű már
Hinteni fényt a világra; s honnan

Most lelked áldást szórni talál mezőt.
 Akarj! sikerrel létre idézheted
 A népek édes álmaít, és
 Jó fejedelmed igaz reményit!

Szűm is reményt, és égi gyönyört merit
 Azon hiszemben, hogy te legázolod
 A félreértés rút növényit;
 S újra eloszlik a hon borúja!

Midőn királyunk lángesze felkapott,
 Édes remények csermelye csörge fel;
 Az ég felé tekintő népek
 Drága koránya mosolygva feltűnt!

E szép korányból tiszta napot teremts
 Űzd szét a bűnös visszavonás dühét!
 Nagy égi kéj teremtni üdvet:
 Arra erőt neked oszt a végzet.

Légy Sully, Colbert, Fleury, Cecil, Bacon,
 Légy annyi ország tamasza, talpköve;
 A szép, s jönak öre, védje;
 Küzdj diadalmas erő, s sikerrel!

Küzdj! majd magasztos harczodonélveket
 Lelendsz, ha a nép tapsa zajog feléd:
 Zajgand; ha össze nem törpül nagy
 Lelked, a csábok alatt: talán úgy

Legyőződ a bűnt, s ronda reményeket,
 Életre hozván a bizalom kimult
 Édes szülöttjeit, gyönyörködész,
 Műveid annyira szép gyümölcsén!

S így majd idővel rád koszorút akaszt,
 A hála bájos szirmaiból a nép;
 Az ég e szép kegyén örvendő,
 Hálaímaikat emelsz az égbe!

Felelj meg e nagy várakozásnak, és
 Örök dicsőség éri magas neved!
 S megilletődve, s lágy érzettel
 Tűz kebeledre a nemzet ékszer!

Ne játszd el e szép közbizalom magas
 Kincsét, emeld azt büszke tetőkre fel:
 Teremts nagy üdvet, égi áldást;
 Élj honok, emberiség javára!

Oly szép magasztos szép hivatásodon
 Kéjjel merengvén, égbe repíts imát
 Hogy ossza rád az ég nagy üdvét;
 S birj kiteremteni nagy nagy áldást!

Ha e magasztos drága reményeket
 Eljátszod, és oly nagyra jutott erőd,
 Szerelmet, és üdvet nem szül: úgy
 Hamvaidat belependi átok!

Légy népeidnek gyámoló angyala;
 Legyen kegyesség benned az érzelem,
 A múltnak méla emlékein
 Lengjenek érzeteid szeliden!

Szándéktalan dőlt vészbeszegény hazánk;
 Mert mind a két fél vétke idézte fel
 A vést e hon kies virányin;
 Ah de terüljön e képre fátyol!

Töröld le a nép kinteli könnyeit;
 Mutasd meg a rény nagy fia mint teremt
 Erős kezekkel égi üdvet:
 S mint fut előle a setétség!

Akkor a népek szíveibe találsz
 A támadó vész ellen egész erőt;
 Hatalma a királyoknak nem,
 Nem csupa pusztá erőn alapszik!

Néked borostyánt nyújtana a haza;
 Szívében oltárt rakna az érzelem
 Porhatlan ékszeréből; melyet
 Őrzene a maradék szerelme!

Ha majd az égből mennyei bájjal
 Leszáll felénk a szép meglelégedés,
 Az érdem égi geniusza
 Mennyei csókjait önti rád le.

A sasszemű hős andalog a jövőn,
 Szilárd erővel rakja le műveit;
 Erős kezekkel alkot üdvet;
 S áldva leend neve mind örökké!

F a l k.

Mennyi hálával vagy adós az égnek!
 Téged az fényes, diadalmas észszel
 S annyi szép erzés ragyogó tűzével
 Felkoszorúzott!

Büszke hálával, nemes érzelemmel,
 És a nagy lélek kitörő hevével
 Fonja szívednek violáit elméd
 Drága fűzérbe.

Műveid széttépik a földnek átkát;
 Értem a bűnnek nyomorúlt szülöttit,
 A kies s kedves bizalom, lopódzó
 Ronda bakóit.

Lelked oly kedves gyönyörű alakban .
 Festi a rénynek, s a világnak üdvét;
 Így a hont, s a trónt egyaránt segíti
 Fényre emelni.

A nagy elmének gyönyörű sajátja
 Az, hogy elmésen, kiható erővel
 Adja a szép, s jó ragyogó alakját
 Lelkes ecsetje!

A kinek lelkén a dicső erénynek,
 S a magas lángész oly erős világa
 Dúsan ömlik szét, az a menny Urához
 Küldjön imát fel!

Öntsön áldást az, meleg érzeménynyel,
 És teremtsen dús, s ragyogó világot,
 Döntse szét a rút butaságnak átkát,
 S üdveket osszon!

A külföldök viszonyit mi szépen,
 Mennyi elmével, s beható erővel
 Fested? így nem fér a gonosz cselekednek
 Átká honunkhoz!

Óh ha a belső ügyeket hasonló
Szép sikerrel lesz szabad érdekelni ;
Mely kies külsőt, ragyogó örömszint
Ölt fel a hon majd !

A remény már is mosolyog felénk le,
Omladoz már már, a komor levertség,
Futnak a rémes keserű kajánság
Átkai tőlünk.

Mert az Istennek ragyogó kegyelme
Szép erőt, lelket, beható világot
És kies érzést, a hazának ékül
Küld le te benned.

Gróf Dessevffy Aurél árnyékához.

Repülj, repülj csak messze, szegény, szegény
Levert kedélyem bánatos érzete ;
A szép erénynek égi arczán,
Hála-imára fa kadt szülöttem !

Repülj dalom fel, a haza bánata,
Népünk kesergő sóhaja mén veled,
Midőn Dessevffy Aurélra most
Egy nefelejtset akasztni kívánsz.

Áh ! oly korán mért szállt le reád a rút
S írigy halál ? fény, rény, magas értelem
Hamvadtak el veled : s így a hon
Bánata búzönökbe tört ki.

Tán lelked élén összetörik, s ledől,
 A cselszövőknek bűvös alakzatú
 Mesterkedésök? s így e honnak
 Most is örömbe merülne arcza.

Tán dús eszednek fényt lövelő szaván
 Szétfoszlik a bűn, és a rajongva szőtt
 Cseleknek átka: s így nem roskad
 Vészbe, a századokig virúlt hon.

Csak a legüdvösb Ég adománya, a
 Mélyen belátó ész beható szeme,
 Porlasztja szét a fennhéjázás
 Átkait, és fene bűnmerényit.

Az ég magasztos mennyei gyermekét,
 A szép, s igéző ritka dicső erényt
 Imádva ápolá itt szűdnek
 Büszke tetőkre törő szerelme!

Most ott, a mennynek égi kies lakán,
 Elődbe nyílnak mennyei balzsamú
 Virágok; hintsd be óh azokkal
 Hunnia fonnyadozó virányit.

Mert szép hazádért, égi lakodban is
 Hevül erénydús, nagy magas érzeted:
 Az Ég megilletődve hallgat
 Égi lakodba' fakadt imádra!

Emléked oly szép s nagyra törő erényt
 Költvén, feléled szűnkben a szép remény,
 Mert látjuk ébredezni mint kezd
 A haza, emberiség szerelme.

Igy felvirúland tán e szegény haza ;
 Arczán mosolygó hajnali fény leend ;
 S a korány bájpírúlatával,
 Szépre, magasra tör a szabad nép !

Székács.

(Irtam 1856. évben.)

Nincs oly sziklakemény kebel,
 Amelyethidegen hagyna nemesszavad.
 A vétek megijed, pirúl,
 S megrendül ha te azt megragadó erély-,
 Szivrázólag iparkodol
 Lelked kincseivel sírba taszítani,
 Tisztel, s büszke reád hazánk ;
 Mert a bűnt kinyesed, rénynek irányt jelelsz.
 Szólsz, már nincs szakadás ; a hit
 Választó fala kezd porba leomlani ;
 Mert hányszor kiki megjelen
 Ott, hol Bossuetünk lelke világot oszt !
 Nem csak szónoki szép erőd
 Hoz számodra babért, dalnoki műviden
 Is lengnek violák, melyek
 Parnassusdeli csúcsán mosolyogtak, és
 Bájdús illatozásukon
 A Múzsák ezer élvekbe merültek el.
 Én most párosi oszlopot
 Vágnék rakni neked ; óh de szegény vagyok,
 Szívemnek meleg érzetét,
 Gazdag, nagyra törő, büszke dalokba én
 Képes nem vagyok önteni,
 Buzgó érzetimet szóba teremteni,

Nagy költő szava kellene!

Vedd hát lantom igényt nem követő szavát,
Vedd jó szívvvel e kis dalom!

~~~~~

Báró Eötvös József.

(Írtam 1860-ban.)

„Szabad s derült is legyen azon haza;
A melybe lelkem mennybe repülni fog.“
E hő imád kiessége, szép
Tűköre, mennybe törő erődnék!

Mert minden üdvek támasza, talpköve
A szép szabadság, égi malasztival:
Dicső, s nagy a ki e füzérbe
Tűzni tud illatozó virágot!

Földünkön üdvet, mennybe törő gyönyört
Csak a szabadság bájai nyújtanak:
Miért, miért is hervadt el
E koszorú szeretett hazánkban!

E kincs ledőlten szived ezer nehéz,
S dúló keservek átkait érezi;
E kincs után epedve lelked,
Szépre, magasra, dicsőre tör fel!

E kincs leomlott; keserű érzetid
Mély bánatát az birja nyugasztani:
Hogy e közös csapás okát nem
Vétked idézte fel e hazára!

De nem csupán e szép haza köz baja,
Még más csapásnak fellege is tolult
Nemes, de gyászba dőlt szívedre —
Bérczre, tetőkre repül a villám!

Még más csapás is sújt vala tégedet:
 Roppant vagyonnak széledezése sem
 Akaszthatá repülését meg,
 Szépre, magasra törő erődnek!

A nagy, s szilárd szűt nem töri meg sors,
 A rény, magasztos érzete gyámolúl
 Szolgál: e támasz oly erő, mely
 Dús diadalra, tetőkre visz fel!

Megtér szabadságunk, ha ledől a bűn;
 S a vétkes ármány-szülte neheztelés;
 Ha összeforrnak a kedélyek,
 S a szeretet violái nőnek!

Ezért az átkos balga viszátkodást,
 S a félreértés ronda bogácsait
 Kiírtni, magas lelkednek,
 Büszke, de nagy diadalma, s vágya!

E cél után vágy nagy, magas érzeted;
 E szép törekvés vágya okozta, hogy
 A volt minister, államférfi
 Szép, de szerény hivatalba lépett!

Csak nagy fiakban lel menedéket a
 Súlyos csapások kinja alatt nyögő,
 S keservein kesergő szép hon. —
 E közös édes anyánkat óvjuk!

De nem csupán mint állami férfit;
 Úgy mint nagyíró, szinte ragyog neved
 Az érdem égi tündére mi
 Büszke mosolylyal emel magához!

Oly változékos, s oly magas ihletű
 Szép műveket kivüled ki ír vala?
 Voltaire! a Múzsák e kegyencze;
 A kit ezer dics emelt tetőkre!

Az nyolczvan évig működö a világ
 Üdvére; munkáin gyönyör és ezer
 Magas áldás fut el; terüljön
 Rád is ily élemedett kor, és dics!

De áh mit is zeng kis kobozom? te nem
 Csak műveiddel gyámolod a hazát!
 Te egy szabad hazának üdvét
 Büszke sikerrel emelted, és így

Nem csak a Múzsák szép adományival
 Szórtál nagy áldást honfiad közé,
 De mint nagy államférfi szintén
 Hajnali fénybe' ragyogni birtál.

Nyomodban üdvek tűnnek elő, ezer
 Áldást repítnek honfiad közé!
 Pedig szegény levert hazánkra
 Üdveket osztani égi érdem!

Ily érdemeknek drága gyümölcsei?
 A szép önérzet, büszke szülöttivel,
 A hit, remény, elégedés és
 A maradék meleg érzeménye!

Ily szép gyümölcscsel rakva van érzeted
 Így bár dühével ronta reád a sors,
 Malasztival kipótolá, az
 Ellened elkövetett merényit!

A nagy dicsőség angyala lengedez
Fölötted ; arczán égi mosoly fut el,
Gyönyörbe olvadozva ; mert az
Emberiség ügye szent előtte !

Alig van e hon szép irodalma közt
Oly tér, a melyen szellemi gyöngyöket
Nem szedtél ; s a melyek oly kies
Szép koszorúba' ne fénylenének !

Lelked szülöttin égi varázs fut el,
Gazdag gyönyört, és szívemelő erényt
Teremtesz ; s a dics ormaira lépsz :
S két haza kér le reád szerencsét !

Lelkes szavadnak büszke hatása szét
Roppantja a bűn ronda bilincseit,
Ha tűz, s erény a férfimell ; úgy
Ég kegye ömlik e szép hazára !

Magas dalodnak mennyei zengzetén,
Ezer kecs, és báj csermelye ömlik el,
Szilárd erőre kap általok,
A mi nemes, magas, üdvös és jó.

Annak oly édes hangzata élveket
Ébreszt : a szív dús bájjain andalog ;
Erős hatállyal irtja a bűnt,
A Helicon tetéjére jut fel.

Műveid e hon tapsai díjazák :
Népünk kegyének szép jeleit vevéd,
A magyar tudós társaság al-
Elnöke, s a haza gyámja lettél !

Légy a magyarnak gyámola, angyala,
 S az üdvezülés tája felé vezesd.
 Szegény reád dőlő hazánkat:
 Légy kalaúza a szép erénynek!

Röpíts világot honfiai közé;
 S gyámold hazánkat, s a bizalom kies
 Szülöttjeit védvén, teremts szép
 Hajnali fényt, e szegény hazára.

S ha majd idővel a haza nagy fia
 Sírján kesergő gyászba borul hazánk;
 Buzgó imádkint, szép honunkra
 Üdveit ontsa ki a szabadság!

~~~~~

Ifjabb Majláth György.

(Irtam 1861. Januar hóban.)

Ingatlanul élt szűmben azon szilárd
 Szándék, hogy én már küzdeni nem fogok
 A vers ezen nemével; s engem
 Annyira meghaladó teherrel!

De úgy tanultam gyenge koromban én,
 Hogy lelkes, és nagy férfiakat szép, ily
 Nemű versben megénekelni:
 Bennem e hit nem aludt ki eddig!

S így én hogy égő szűm meleg érzetét
 Szavakba öntsem; hála s gyönyör között,
 Küzdök e nagy nehézséggel, bár
 Lenne jutalma nehéz tusámnak!

Én verseimből egy füzetet taval
 Kiadtam, önnön költekezésemen;
 Rettegve a könyvvizsgálóktól,
 Ékeitől kiraboltam én azt!

De hasztalan volt áldozatom, mivel
 Ártatlanul is gyakran igába jut
 A rab, e munkámat elkobozták;
 Pénzem, időm oda lett; s reményem

Tovább egy évnél zárva maradt ezen
 Munkám, reményem visszaszerezni azt
 Enyészni kezdett; akkor tűnt fel
 Drága remény e szegény hazában!

Mert a szabadság bája előjöve;
 S annak alakján mennyei üdv honolt
 Dicső polgárok nyertek érvényt:
 S Hunnia kezd vala élni újra!

Ekkor hogy a kény körme közé tapadt
 Munkámat ismét visszaszerezzem én,
 Hozzád fordultam, s így törekvém
 Lelni segélyt, bajaimban orvost.

Alig reméltem hogy siker éri-e
 Lépésem: én aztesak, csak azérttevém,
 Mivel magam kárhoztatástól
 Menteni, vágy vala szívem akkor.

Mert tudtam én azt, mennyi teher vagyok
 Ha bár oly izmos vállaidon; s ekép
 Hivém, ügyemre fel nem jó a
 Drága beteljesedés derűje!

De a hon e nagy tisztviselője meg-
Hallgatta kérvényem, nemes érzete
Gyönyört lelt a méltányosságban!
Csak nemes érzet ad üdvet, s áldást!

Nem múlt el öt nap, visszakerült lezárt
Munkám, a kénynek vas keze megmeredt:
S akkor megilletődve vágytam
Érzetim e soraimba fűzni.

De háladó szűm érzetét irni le
Nem birtam, ekép abba hagyám azon
Vágyam, hogy azt szavakba öntsem,
Gondolatim koszorúba fűzzem.

De fölröpítém szűm meleg érzetét;
Hogy üdvet, áldást kérjek azon dicső
Honom fiára; a ki üdvet
Nemzeni bir s letapodja a kényt!

Deák Ferencz.

(Irtam 1864.)

Csudálatos a sorsnak forgása,
Gyakorta akkor üt le a villám,
Lesujtja a jólétnek oszlopát,
Midőn dicső polgárok védik azt.
Mi nagy lehet keserve annak, ki
Dicső erényi mellett sem birta
Megóvni a véstől szegény honát!
Ha bár a hon meleg bizalma őt
Emelte: bár a sors kegyencze volt:
Bár őt nagy, óriási szellem ékíté.

Mivel dicső fiak nem birhatták
 Megóvni összedőléstől a hont;
 Sokan hiszik, hogy a szegény haza
 Örökre elveszett: hogy azt többé
 Kirántni a vészből már nem lehet!
 De én nem azt hiszem; reményemet
 A mult kies kecségtetései
 Növesztik: így hiszem, hogy a mennynek
 Határtalan kegyéhez eljuthatsz
 Magyar: ha bölcs leszesz vezéredet
 Követni; majd ha ildom, és nagy ész
 Virányain lépsz: s lassan célhoz érsz!
 A hős daczol, ha kell a köztetszés
 Kacsingatásával szilárd lelke
 Előtt a csábok árnyként tűnnek el;
 S mivel szilárd érzéként annak szive;
 Nagy, óriási lelke fényoszlop:
 Hazánk ő benne lel reményeket!
 Azért emel fohászt az égbe a
 Hon, hogy soká éltesse őt az Ég!

~~~~~

Gróf Ráday Gédeon.

(Irtam 1858.)

Illatos rózsák, deli őszi napfény,
 S a hon oly forró nemes érzetének
 Csókjait dúsan szedi, a ki szép nagy
 Érdemeket gyűjt!

A ki a honnak diadalmas észszel,
 És meleg tisztán szerető kebelrel
 Üdvét és áldást ragyogó világot
 Oszteni vágy, tud!

A ki a szépet köti össze jóval
 A ki a honnak mezején gyümölcsfát
 És oly illatdús violákat ültet
 Büszke sikerrel!

Adjon az hálát az Egeknek! ily nagy
 Üdvre a menny csak keveset szemel ki:
 Szülni dús áldást; magas égi érzet,
 Drága dicsőség!

Téged a sors már csecsemő korodban,
 A midőn dajkád teje volt világod,
 Felkapott, oly dús adományit árként
 Szórta reád le.

Büszke név, ősök kiket érzelemmel
 Áld a nemzet, szép nevető jövőd,
 Dús vagyon, szellem, deliség, egészség,
 Szép adományok!

A kegyes Égnek ragyogó kegyelme
 Még tovább terjedt, eszes és figyelmes,
 Gondos és lelkes nevelés kifejté
 Minden erődet!

A mi a szép és jó, gyönyöríte téged,
 A nemes, és nagy tetemes hatályljal
 Lepte meg szíved; lebegésre készttet,
 Dalra fakadtál!

Lantod oly kedves danain merészen
 Lenge ész, érzet: fiatal fiának
 Szép jövőt jósolt a gyönyörre olvadt
 Honfias érzet!

És betelt, népünk ragyogó reménye!
 Mert te a tettek mezejére léptél,
 Üdveket szórtál e kies hazában .
 Gazdag erőddel !

A megyékben dús sebes, éles észszel
 Küzdve országunk daliája lettél;
 A hon országos teremében ész szív
 Nagyra emeltek !

Fényes állású hivatalba léptél,
 Onnan ohajtál e hazára szórni
 Üdveket; gazdag siker érte lelkes
 Fáradózasid !

Összeolvastád a külön irányú
 Népek érzelmét a hon érdekében,
 Összeforrt ekkép e hazába' sok szív
 Nőtt a hon üdve.

A magyar színház vezetője lettél!
 E legüdvös b' czélt beható erővel
 Ápolod, munkád diadalmin örvend,
 Tapsol a nemzet !

A hon oly üdvös irodalma, melynek
 Árjain népünk magas üdve sarjad,
 Benned oly lelkes kegyelőre lélvén
 Szépen erősül !

Hány ujonez művész, kibe' sejte lelked
 Nagy magas vágyat, beható erős észt,
 Ért meleg szived segedelme mellett
 A Heliconra ?

Gyermekid buzgón szüle érzetével
 Ápolád, szíved dagadó fohásza
 Hűn betelt, lelkes fiadra a hon
 Csókjai szállnak.

Irtod a szép hon kebelébe' dülő
 Átkos ortálynak nyomorúlt szülöttit,
 Melyek a népnek sorain vad átkot
 Szórni sietnek!

Mostan éltednek dele még erődben
 Állsz, sietsz ujjabb adományid által
 Érdemidnek szép koszorúi mellé
 Szórni virágot!

A Király és nép ügye forrjon össze!
 Irtsd ki a fortély s cselek átkain nőtt
 Vad hidegséget, bizodalmat állíts,
 Légy a hon atyja!

Légy a hazának diadalmas öre,
 Vágyj a hont biztos kikötőbe vinni,
 A hol a nemzet nyugodalma megjön,
 Átkai szűnnek.

A protestansok ügye benned oly dús
 Támra lel; így majd a zsinat talán még
 Létre jó; s így még ezer üdv terül el
 Drága hazánkon! *)

*) Midőn e sorokat irtam, akkor a magyarországi kétfelé osztott protestansoknál általános volt azon nézet, hogy a két felekezetnek közösen tartandó egyházi-zsinatában jó lesz megkísérteni a két felekezetnek egy ágazatba való összeolvasztását.

Vivd ki a hön várt zsinatot, leomlik
 A remény, és hit a szeretet körében
 A gonosz fortély buta rút szülöttje,
 A keserűség!

A hon érzelmin bizalom, derűltség
 És a hálának gyönyörű szülöttje
 A legelbájlóbb szeretet virága
 Fog kiféselni!

Csillogó példád emelő hatása
 Költse fel a rény kies érzeményit
 És derítsen szép nevető jövőndöt
 Drága hazánkra!

Légyen üdv áldás laka e kies hon!
 Forrjon egygyé e haza szép virányin
 A nemes és szép, a mi üdvös és jó,
 S boldog a nemzet!

S majd a hálának meleg érzetével
 Fon virágfűzért neked a magyar nép;
 Szíved érzelmin kivirúl a legszebb
 Öntudat üdve!

~~~~~

Fordítás francziából.

Noailles után.

Hozzá.

1.

Oly bájos kellemdúsnak talállak
 Hiszen annyi kecs száll homlokodra

Hogy hű pillantásim feléd úgy szállnak
 Mint a hajósé a fénytornyokra.
 Midőn annak a tenger éji vésze
 Között védelmet ad a torony fénye.

Én csak benned lelem fel fénytornyomat
 Nálad kívül életem mi lenne.
 Szikla mely hangoztatná bús jajomat,
 Érző szűm boldogtalanná tenne,
 Míg most általad szűm minden keserve
 Dús kéjek tengerébe van temetve.

2.

Légy te bármi dús örgróf vagy hercegnő
 Rangod és kincseid által még se
 Jutsz oly dúsfényre szűm bálványa szép nő
 Hogy az oly dús bájjal felérne.

Dús bájaidon én szíved- s lelkednek
 Dús kincseit értem óh drága nő
 Azon kincseket, melyből az életnek
 Oly gazdag élvorrása jön elő.

E kincsek által körödbe dús élvek
 Oly bájló varázsszal állnak elő,
 Hogy ez oly dús élvek mellett a sérvek
 Elfogynak! az élet reménye nő.

Dus tökélyednek oly gazdag tengerén
 A bunak kisimulnak ránczai
 Bármely bánkódó szívnek bús érzetén
 Új rózsák kezdenek sarjadzani.

Lázár Miklós.

Verseid által a szív magasult érzetbe merül el,
Igy szónoklatidon mint ne teremne virág.

Danielik János.

A mikor égi siker koronázza a lelki erőket,
Akkor az égbe a hon hálaimája repül.

K e m e n e s.

Szíved azon vágyát széttépni a bűn dühös átkát
Érezik énekeid szónoki érdemeid.

Vida József.

Mondod hogy koldús a tarisznyád még is idővel
Abban még mást is lesz kisegíteni vagyon.
Bár koldús a tarisznyád abból kéjzönn és üdv
Ömlik elő-már is, Hunnia tapsa között!

Madarasy László.

Mennyi dicső férfit szült már oly büszke családot
Annak még is legdúsab ragyogása te vagy.

~~~~~
Elegiák.**Peitler Antal József.**

Szép a nagy érdemeket nyájasság által emelni,
A szív-léleknek drága nagy ékeiben
Lelni gyönyört; ekkép dús üdvet szórva letépni
A nyomor és bűnnek vésteli szörnyetegit.
Szép fenn állni, magas polezről dús üdveket osztani,
Kéjbe merülni a dús öntudat üdve alatt;
Szép a közönségnek szívét elnyerni erénnyel
S a szép- és jónak hinteni magvait el.

Szép a ki megveti a nyomorult fényt, pénzein áldást
 Nemzeni vágy; kegyein dús siker üdve lebeg!
 Szép a köznépnek háláján nyerni nagy élvezet,
 Váczon a köznép hő érzete gyakran ekép
 Tör ki: e püspök atyánk, nem látszik rajta kevélység
 S ő a szegényeknek gazdagon oszt kegyeket!
 Nem duzzaszkodik ő; oly szíves drága kegyén el,
 Ellágyul gyakran még a hideg kebel is!
 Nem duzzaszkodik ő, sőt szíves, régi barátit
 Régi barátsággal szokta fogadni: ekép
 Ő a szép- s jónak ragyogó példája közöttünk.
 Áldás szálljon rá, tartsa meg ötet az Ég!
 Tartsa soká a nagy Ég ötet mint drága atyánkat:
 Rája meleg hálát küldenek érzeteink.
 Küldjön az Ég áldást ő rája, hogy árnya alatt még,
 Sok sok időkig dús üdvet arasson a nép!
 Mint ne szeretnők őt? szeret ő könnyíteni rajtunk.
 Szende szelid kegynek kétszeres érdeke van!
 És pedig oly nagy okunk vagyon ötet félteni nekünk,
 Mert a fennlebegő rénykószorúnak azon
 Büszke hatása vagyon, hogy hősét meg felemelni
 Szokta, ekép könnyen minket is itt hagy atyánk,
 Ily violákat szór a nép főpapja nyomába,
 S hálás érzet közt áldja, imádja nevét.
 E violák oly dús illatján kéjbe merül a
 Főbb osztály, azokat szép koszorúba köti.
 E koszorúja közé sok más rény drága virágít
 Hinti e műve alatt szép kegyeletre hevül!

Gyürkyné, született Gróf Vay Erzsébet.

atyád, s nagy atyád a hon nemtői valának,
 Rólok szív, s lélek szállt le reád örökök.
 Ritka tökélyid előtt dús kéjbe merül el az érzet,
 Hunnia szívéhez kéjbe merülve szorít.
 Kéjbe merülve szorít, mert lelked büszke sikerrel
 Alkot dús üdvet, nagy magas élvek alatt,
 Szúd tüze a közönyöst üdvűs ihletre hevíti;
 A szép példának büve előnti a szűt!
 Tiszta, nemes, szerető szívedbe' virúl a honérzet;
 Ily érzet térén, a haza üdve terem.
 E haza oltárán fő kincs a női kebelnek
 Szép tettekbe kitört büszke szülöttje, a rény
 Példád fénye előtt elfut, nem sündörög a bűn
 És az erénynek szép, mennyei arca derül.
 Öntse ki minden nő kegyeit e drága hazára
 S lassan felgyógyul sérveiből a magyar,
 Akkor a hon térén bájló rózsák feselendnek,
 S a bűn átkaival nem nyom el üdvet, erőt:
 Én magas állásod fényét ecsetelve találtam,
 Fő műveltséged ritka tökélyeiben.
 Gyermekedben erős istápot nyujtasz a honnak,
 Érzeteid melegén rényre hevülnek azok,
 Még fiatalka valál, mikoron férjedhe' jutottál,
 Rája ezer dús üdv dús gyönyör árja terült.
 Akkor férjed dús vagyonát nagy terhek emészték,
 Már a világ félt, hogy könnyen elérí a vész,
 E hon e dús törzsét, melynek szép árnya alatt irt
 Szinte lel a forró nap heve ellen a hon!
 Mert e dús gazdag törzsöt már századok óta
 Drága sajátjának nézte a nép kegyelet!
 A hon ez aggályát lelked dús fénye elüzte,

Férjedet a sors szép mennyei szárnya alá
 Vette ; gyönyört áldást, dús üdveket öntve reája.
 A sors ennyi kegyét tégedet osztta neki,
 Veled oly áldás nőtt, lassan megszűntek a terhek,
 S dúsán nőtt a vagyon : gond, figyelem eszély
 És takarékoság vívlákat szórnak elődbe
 S bokrétaidon így büszke család java nőtt.
 Szép, a ki érdemmel ragyogó ormokra törekszik,
 S ottan dús áldást, angyali képbe tenyészt.
 Szép, ki az ég kegyeit meg, meghálálni igyekszik,
 Lelkes nemtőként üdveket osztani vágy.
 Arra a hon lelkes gyönyörökbe merülve tekint fel,
 Pároszi oszlopokat rak neki érzetiben,
 Téged a sors fényes kegye szent halára tüzel fel ;
 Szívednek melegén szépre, magasra hevülsz
 Mennyi törekvés nyert szép életet a hon ölében,
 Nagy, magas oltalmad mennyei szárnya alatt ?
 Éljenek a kik e hont szerető keblőkre szorítják !
 S tetteikkel vágnak hozni a honra derűt.
 A hon ez angyali közt alakod feltűnik előttem.
 Fő állású nők keblőkön áll a honüdv !
 Míg azok érdemeik koszorúit büszke sikerrel
 Fonják ; addig nem rozzanik össze hazánk.
 Éljenek ők ! lényünk mélyen meghajlik előttö
 Mámoros érzettel dől kebelőkre a hon !
 Éljen az ! a kin ezer kellem, rény, érdem igézőn
 Össze-ölelkeznek, a haza tapsai közt.
 Éljen az ! a ki nemes lélekkel vágy a magasra,
 Hat, munkál, s a hazát, dicsre segíteni kész :
 Dicsre segíteni kész, a ki büszke erényre gyulad fel,
 A szép érzetnek mennyei szép alakán.
 E haza fő állású hölgyei álljanak össze,
 Törjenek érdemmel mennybe magoknak utat.

Büszke nagy érzeteid legyenek zászlóik azoknak ;
 Hogy lobogásuk után, jussón erőhöz a hon ;
 S majd ha a hon felüdül, bájdús alakodra a nemzet
 Gazdag tapsok közt dús koszorukat akaszt ;
 S majd ha a hálának rózsái nyilnak elődbe,
 Rád magas ékök alatt, mennyei üdv települ
 És ha kimulsz, ezeren fognak bús könnyvel adózni ;
 Százezer áldás fog szállni az égbe feléd.

Bárá Sina Simon.

(Irtam 1857-ik évben akkor, midőn azon örömhír, hogy Széchenyi
 jobban van, általános volt a hazában.)

Szívem előnti a vágy szép dalba teremteni eszmém,
 S lantomon ily hangot hasztalanul keresek.
 Mert az erény alakát csak a lángész tükrözi vissza ;
 Árva szegény kobozom lelkesedése hiú !
 Máskor nem bírok én tárgyat danaimra találni ;
 Most szűm szóba' szegény, érzetím árjai közt
 Annyira mért is vágy a közlés üdve után szűm ?
 Mert a megtelt szív vágya robogva kizúg !
 A ki szegény fényes munkát alkotni erőtlén,
 Bár ha szegény munkád, hasztalanúl ne heverj
 Véghezvinni dicsőt, csak az ég kedvencei bírnak !
 Munkáljon kiki, és nem lesz elűzve az üdv,
 Téged a sors kegye mindenkép a tetőkre emelt fel ;
 S onnan erőt, áldást, s üdveket ontasz alá.
 Nagy példád fényén az erény mosolyogva beszinlí
 A keblekbe magát ; s onnan elúzi a bűnt,
 Roppant értéket, s nagy lelket nyújt neked a menny :
 S így vívsz, bajnokilag szép viadalra sietsz.

Dús gyönyör, és dús üdv a hon nemtője lehetni!
 A jelen, és az utókorra kihatni dicső!
 Hogy ha élűzöd a vést, meleg áldás lép nyomaidba,
 Vagy ha a hála meleg sóhaja száll tefeléd;
 Akkor a menny üdvét érzed kiterűlni elődbe:
 Mennyei élveknék, büszke szülője a szív!
 Ily szív érzetiből születik a mennynek igéző
 Gyermeke, a szép rény, drága szülötteivel!
 Majd ha kiönti a rény kegyeit e drága hazára,
 A szűt a bűnnek maszlaga nem növi be:
 Akkor majd gyönyörök, dús üdvnek özönlik el árja:
 A bűn átkaival nem nyom el üdvét, erőt.
 Akkor e hon térén bájdús violák feselendnek,
 Küzdelmid sikerén e hon erőre jutand.
 Mert ha a szívben a rény, üdvűs csírái kikelnek,
 Sinlődő népünk arcza derűlni ki fog.
 Lelked fennségén nagy erényre hevűlnék a nők is:
 Élsz haza, míg meleg a női kebelbe' a szív.
 Hogy ha az ész, szívnek csemetéit lomb koszorúzza,
 Üdvét, s kéjt azokon mint ne találna a nő?
 Míg a női kebel márványán nyugszik a honnak
 Talpfala, addig nem száll temetőbe a hon.
 Szép a ki a honnak sebeit gyógyítani tudja:
 Gyáva, sívár, nyomorult fényt, csak a gyáva szeret!
 Boldog az a ki ha szét néz, árnyként látja körében,
 A magas érdemnek, mennyei szent alakát.
 Nagy magas érzelmed szűl üdvét, poklokat űz szét.
 Az magas élvek közt büszke tetőkre siet.
 Ritka erényed ezer vádat ezerekre dörög le,
 A kik az ég kegyeit, kegytelenül kezelik.
 Szép öröm, és dús üdv az erény ormára felérni,
 Üdvét szűlni mi szép? poklot elűzni dicső!
 Messze terűl köröd el, s abban díszletre erősül,

A mi nemes, magas és : a min az üdv alapúl,
 A nevető kék ég mosolyog dús üdveket arra
 A ki ha harcra kilép, büszke sikerre talál.
 Nem vala repke a láng, melynél szépre, s jóra gyuladtál,
 Állhatatosságod spártai szívre mutat.
 Még a szép hírnek fog szép pálmája virúlni,
 Mind addig nevedet környezi aeoszi fény.
 Míg a nyomor felüdült arcán fog nyílni a hála,
 Addig szűd, hány szív sóhaja lengi körül ?
 Később majd ha kimúlsz, a hon hálája repül fel :
 Hála fejébe meleg szent ima száll te feléd.
 Bánattal, s könnyel kísér sírodhoz a nemzet.
 Szép kinek ily ravatalt a haza sóhaja rak ;
 E ravatalra a hon koszorúit fogja kitűzni ;
 Hervatlan fényben, diszleni fognak azok !
 E koszoruk báján el fog lágyulni az érzet :
 S a meglágyult szív könnye elüzi a bűnt.
 És pedig áldás nő a hálás szívnek ölében.
 Ily szívnek térén meghonosul az erény !
 Oly fáklját gyujtál, melynél munkál a hon üdvén
 Mind az, kit példád szépre, magasra hevít ;
 Melynek lángja előtt szégyenpír futja el a bűnt.
 Így fut el égi világ, égi szövétnekeden.
 Vedd örök érdemeid dús díját drága családod
 Üdveiben ; rólok szálljon elődbe gyönyör.
 Lyányaid oly fényes sorsán dús kéjbe merülve
 Lelj vigaszt hogy nem nyújt vala néked az ég
 Drága gyönyört, fiakat, kik szórván üdveket áldást,
 Fényöket atyjokként büszke tetőkre vigyék.
 Érzeted e gyászát enyhítse azon tudatod, hogy
 E végett veled a haza szinte keserg.
 Élvezd a sorsnak kegyeit nőd drága körében,
 A ki a dics fénylő ormozatára veled

Együtt szállt véled terjesztvén üdveket áldást,
 Rája a hálának szinte imája repül.
 A haza napja leszállt, mily hosszú, s mély vala álma!
 Így a hazára homály, köd, hideg éj települt!
 A haza napja leszállt, üdvek forrása kiszáradt.
 Hogy sivataggá vált, annyi virány e hazán —.
 Óh! de a hon riadó öröme dereng a korány már;
 A hon legbuzgóbb vágya, imája betelt!
 Hosszas álmaiból a hon nemtője felébredt;
 Álmaiból a hon sóhaja kelti fel őt.
 Szenderiből nagy részt lelked dicsfénye veré fel
 Azt, ki megint népünk angyala, őre leend.
 A nap felköltét megelőzi a hajnali csillag,
 Bíbori öltönyben, küld az a földre reményt!
 Feljön a nap, ha a hon daliái szépre hevülnek,
 Nagy, magas érzettel dicsre segítik a hont:
 Feljön a nap, mihelyest a rény sугára a földre
 Nagy magas áldásit, gazdagon önti alá.
 Feljön a nap, ha a szép az szeretet tündére a földön
 Mennyet, s áldást szül; s 'áldozatokra hevül.
 Feljön a nap, ha a rény bájdús nemtője, a bűnnel
 Büszke sikerrel erős, s nagy viadalra kiszállt.
 A haza tiszta egén te vagy e szép hajnali csillag!
 Égi világot, s fényt, csillog a honra tüzed,
 Szép, ha a szív, és ész egymás keblére borulnak.
 Áldást, üdvet szül, büszke ölelkezetük!
 Szép, ha a hon legfőbb nemtői üdveket osztanak,
 Érzetőkön lengnek hit, szeretet s a remény!
 A haza, emberiség üdvén munkálva reátok
 A haza tapsai közt, a siker angyala száll.
 Ily frigyársak előtt a setétség átka eloszlik;
 És a világosság mennyei fénye terül.
 Majd ha a csüggedelem pusztító szörnye leomlik,

Ismét Elyzion üdve mosolyg le felénk,
 Majd ha e hon keesein gyönyörökbe merül el az érzet,
 A szeretet, bizalom üdvei tűnnek elő.
 Majd ha a jólétnek bájdús rózsái kinyílnak,
 A gyászos multnak fellege oszlani fog.
 Akkor csillagait, kik fényt öntöttek e honra,
 Forró érzeti közt, áldani fogja e hon!
 A haza égbe tekint, ugy küld fel mennyei áldást,
 Ha Széchényit az ég nagy kegye visszaadá.
 Hogy nagy példáján, nagy erényre gyuladt fel a nagy
 szív;

Az magas érzettel tört az Olympra utat.
 Szép ha a rény¹ lelkes viadalt küzd; és diadalt nyer;
 Ily diadal bájos képe mi szívreható!
 Szívem is ellágyul, hálám egy könybe tolul ki,
 Az melegen, némán, kis kobozomra lehull!

Huszár Gyula árnyékához.

(Irtam 1864-ik évben.)

Végtelenül megvolt érzelmem lepve, midőn nem
 Rég, a Vasárnapi lap jött kezeimbe, azon
 Egy hosszú dal alatt, nem várva nevedre találtam;
 Mert soha sem tudtam, hogy gyönyörökre lelél
 A költészetnek s a Muzsák drága körében.
 Hogy művet készits, mely figyelemre való.
 Áh de mikép nőtt meg szívemnek meglepetése,
 Olvasván oly szép, annyira drága dalod!
 Bámultam lelked, mely csaknem gyermeki korban
 Oly gyönyörű műnek, lenni szülője tudott!
 Bámultam mint fért egy ily ész majd gyermeki testben:

Annyira dus kecsket leltem e szép dalon én.
 Lelkes atyád gondján lelked violái kinyiltak;
 Annyi dicső író büszke nyomába jutál!
 A ki oly érzékeny, gyönyörű szép érzeteket fest,
 Annak szívében tiszta erény fakadoz!
 És pedig a lelkes, művelt eszes ember a honnak
 Gyöngye: kinek fényén csillog a honra derű.
 Hogy ha több ily műved vagyon, őket fényre bo-
 csájtani
 Erdemes: ily műknek drága hatása vagyon!
 Hogyha mi nem hihető, egyedül áll e gyönyörű mű!
 Ugy az az összeszedett szép dalok éke legyen!
 Tartsa meg a meghalt költőnek, drága tanácsit
 Öcsese *) dicső, fényes pályafutása leend.
 Akkor szívében gyönyörök dús ére csörög fel,
 S nem fog rejteni ez ér nemtelen érzeteket!
 Sőt az a sors kegyeit meghálálándja; a honnak
 Ismét egy lelkes, büszke Huszárja terem.
 Ámulatom szűnván, szívem bús árba merült el.
 Szántam a hont, rokonid, hogy kora sírba jutál.
 Vész a hazára, ha ily gazdag csemetét a halálnak
 Szörnye korán tép el: megnyögi azt a jövő.
 Annyi erény, nagy erő hunyván veled el mi keservet
 Érze atyád mikor oly, oly kora sírba jutál?
 Lelkes atyád oly dús lelkének drága virágít,
 Gondos kertészként hinti reád vala el.
 És gyönyörökbe merült, látván mely szép foganattal
 Nyíltak lelkének büszke reményei ki.

*) A korán elhunyt költő ezen dalát Huszár István test-
 vérébátyja Béla nevű fiának születésekor, annak üdvözlé-
 sére írta.

Érzetinek báját a kaján sors átka sokalta ;
 Így előlé gyönyörét, fájdalomárba löké.
 Ah de keserve hevét lágyítsa azon nemes érzet ;
 Hogy hona megmaradott gyermekeit szereti.
 Nógrád is sajnált, mi csapásnak nézte halálod,
 A haza nem érzé, mennyire szenvedek árt.
 Tégedet is sajnáltalak én, hisz rád pazarolva
 Hogy lelj dús üdvet, küldte a sors kegyeit.
 Ah ily egyénnek mért ? mért kellett a kora sírba
 Jutni ? mért nem nőtt általa nagyra az üdv ?
 Összerogyott tested, de nagy érzeted égbe repült fel ;
 Szép nefelejtset alá, tiszta fohászb' röpit,
 Oly kora sírba leszállt lelkes csemetéje hazánknak !
 Rád meleg érzelmem, tiszta fohásza röpül.
 Csend, nyugalomba pihenj, poraidra szálljon a lelkes
 Érzetnek heve, mely szépre, dicsőre hevit !
 Kérd forrón az egek nagy Urát, hogy a gyászb' bo-
 rult hon

Lelje fel óhajait szép joga üdveiben !
 Honfiaidra röpítsd áldásaid érvök alatta
 Tán e szegény honnak bánata csendesedik.
 Tűzz koszorút értted bánkódó lelkes atyádra,
 Küldj bátyáidnak cserkoszorukba vigaszt,
 Indulj meg lelkem meleg érzetén, öntsd ki reám is
 Mennyei érzelmed, mennyei drága hevét !
 Úgy is hő szívem violáit küldi porodra,
 Tőlem tán azokat, meglehet elfogadod.

Mesék.

1.

A csalogány.

A csalogány oly bájolón
Zengi gazdag dallamát;
Még is az ah annyi búnak
Engedi által magát?

Bánatában elnémúl ő;
Nem csattog már éneke;
Az egész-szép nagy természet
Szomorkodik ő vele!

Mert nem érzi mennyi kín-
nek
Dús forrása csörgedez
Énekében, melynek báján
A szív két közt ömledez.

Telhetetlen vágya miatt
Szegény madár úgy eped!
Az elnémult ligetet már
Nem vídítja éneked!

Szegény ő úgy búsul azon
Hogy tolla oly éktelen,
S így előtte nagy előnye
Egészen értéktelen.

S oly kietlen, néma csendes
Mostan már a bús berek.
S így őt csupán földterhének
Nézik már az emberek.

Hány embernek szinte ilyen
Telhetetlen érzete?
Az egyebet mint kárt, bajt, vészt
Kérdem, vajon szülhet-e?

2.

Két szunyog.

Nyargal, vágat a huszár,
Két szúnyog száll rája ;
Felettök nagy magasan
Rabló fecske szálla.

Az egyik szúnyog így szól:
Kár nekünk úgy félni
A fecskétől; nézd csak, ő
Nem bir hozzánk férni.

Nagy fennkölten csevegni
 Kezd, mennyire gyáva
 Volt ő eddig; felfújja
 Magát mint egy páva.

Igaz a fecske, s darázs
 Nem bánt most bennünket:
 Ah de most is csak eszünk
 Őrzi meg éltünket.

Hej komám csendesebben!
 Így szól a pajtása
 E felfuvalkodottság
 Vermedet megássa.

Csipjük csak meg a huszárt,
 Agyon csapattatunk,
 Bizton csak az alázat
 Rejtekében vagyunk.

Csak azért nem közelit
 Most a fecske felénk,
 Mivel mi e huszárra
 Felrepülni merénk.

Valjon ezen szűnyognak
 Nem volt-e igaza?
 Talán ezt nem tudja a
 Pöffeszkedők hada!

3.

A tigris és a farkas.

Egy tigriskölyök lesben áll,
 Hogy leejtse a rókát;
 Megirigylé azt a farkas
 Hogy elrontsa szándékát,

A farkasnak; de hiában
 Újjongott örömében:
 Nő a tigris, az mindig több
 Erőt érez testében!

Elrezzentette a rókát;
 Így alkalma nem vala
 A tigrisnek vitézségre;
 Betelt így kívánata

Az már többé nem rókára
 Ólalkodik; párdueztot
 Ejt az le; s így az egyszerre
 Nagy hirre, fényre jutott.

4.

A féreg és a hangya.

Nyújtózkodva heverézet	Mert rettegek a jövőtől;
A féreg, s úgy kéjeleg!	Gondjaim terhe alatt
Ezt látván a hangya, űtet	Elfogy bennem az életkedv,
Ily formán szólítja meg.	S bár mi erős akarat
Tán gazdag vagy jó barátom,	Él is bennem serénykedni;
Hogy így kényelmeskedel!	A munka még sem halad;
Tán nem tudod hogy a restség	Súlyos gondot ah miért szült
Bajt, vészt szükségét ne- vel?	A legfelsőbb akarat!
Sóhajtozva, nyöszörögve	A gondot az Isten adta,
Igy válaszol a féreg:	A hangya ekkép felel,
Hidd meg nekem én henyélve	Kövessük annak intését,
Ah csupán azért élek;	Akkor az üdv nem vész el.

Ildomra, gazdálkodásra,
Munkára int az minket:
Szépre, jóra birjon az, ne
Csüggesse érzelminket!

5.

Az oroszlán és más vadak.

Több vadállat nyájaskodva	De jó lenne ha lehetne
Megy az oroszlán elé;	Létesíteni tervöket!
De közülök szándékukat	
Nyíltan egyik sem meré	Hazugságra, ármánykodó,
	Aljas undok cselekre
Előadni: mert ők roszbán	Vetemednek; majd így talán
Törék ám a fejüket!	Hatnak fejedelmökre!

Meg is döbben, meg is indul	Szíve s lelke nemességén
A király; mert azt véli,	A vad terv dugába dül.
Hogy szigorú bírálatot	Áh de a rágalmazottra
Kellend tartani néki!	Ismét vad felleg terül.

De az oroszlán eszesb mint	Mert a felsült rágalmazók
Az árulkodók vélték,	Most mármás uton vágynak
Igy azok őt elámítani	Célhoz érni: társukkal az
Hasztalanul kísérték.	Emberek is így bánnak!

6.

A szajkó és a seregély.

Nyájasan társalgnak	Másnak kedvetlenséget
A szajkó, s seregély;	Nem illik ám tenni;
Nagy bölcsen most a szajkó	Jól lesz tán e tanácsom
Ilyen formán beszél.	Gondolóra venni.

A varjúnak mért szoktál	A seregély így felel:
Te ellenmondani?	Hidd te meg azt nékem,
Azt nem lehet szép, s illő	Hogy bár mely ellenkezés
Bánásnak tartani.	Nem gyönyörűségem.

Beszéljen az bár mit is,	De a varju kérkedik,
Ha nincs sérelmedre	Olyan a beszéde,
Szava; akkor nincsen ok	Hogy attól kezdek félni,
Ellenkezésedre.	Valjon ő nem néz-e

Engem hizelkedőnek,
Nyomorult egyénnek;
Ha azt mit ő darál,
Nem nézem mesének.

7.

Az agár és kölyke.

Oly hön szereti szép kis kölykét	De szegénynek nem telje- sülnek
Azagár, hogy mind untalan	Kecsegtető szép tervei;
Azon van, hogy szíve e ke- gyencze	Mert a túlesigázott kis kölyök
Ne maradjon idomtalan.	Nem bir erőre fejleni.
Sebes futásra mint oktatja,	Nem, mert egyformán ki- mélalni kell
Az bátor, tüzes gyermekét;	A testet és a szellemet;
S már most is szövi a jövőnek	Ez igazságot elhíttetni
Reménynyel himzett sző- nyegét!	Egek! ah miért nem lehet

8.

Az atya és fia.

Május van, oly gyönyörűn mosolyg	Nem érzél te ilyen kint fiam, Nem, mert annyira sze- retem,
A felébredt nyájas mező;	Ha éltedet bár mi kintől is
S künt jó fiának egy jó atya	Gyöngéden megkimélhe- tem.
Oly ékesen adja elő:	
Mely jó az Isten; s mint oszt üdvet;	Ha sulyos függni egy atyá- tól,
Hogy szavára bőven terem	Ki csupán gyermeki- nek él;
A szívben virág; de csak ha azt	Ki dús üdvet, és boldogságot
Nem nyomja semmi füg- gelem.	Csak fia üdvében remél.

Mennél keservesbb, egy	Hogy te is ily gyászba ne
idegen	essél,
Nemtelen férfi kényének	Szeretett, drága gyerme-
Végképen alávetve lenni,	kem,
Ah jaj ily szegény egyén-	Takarékos, munkás életre
nek!	Szükség tégedet intenem!

9.

Az atya és fiai.

Kint az atyát s fiait	Velők megy a sok kutya;
Sok kutya kísérti:	Közülők az egyre
A kutyákat egy fiú	Lő az atya; vérzik az,
Ekképen dicséri:	Futni kezd mekegve.
Mily hálások, éberek	Többi utána fut, le-
Atyám ezen ebek;	Rántják a vérezőt:
Áh miért nem ilyen jók!	A fiak elborzadnak
Mért nem az emberek?	E rút látvány előtt!
Hallgat az atya; de nem	Az atya szól: csupán az
Sokára történik,	Mondjon ítéletet
Hogy új sétán a fiuk	Másokról; ki ismeri
Atyjokat kísérik.	A megítélteket!

10.

Egy atya és gyermekei tanítójak.

Egy atya gyermekinek	A tanító épen akkor
Tanuló szobájokba	Az erkölcsre intette
Ügyel; a mesterök őket,	Tanítványit, s az erényt oly
Mint oktatja tanokra.	Bájló színben festette!

Az atya az ömledezőt
Egykedvűen hallgatja;
Méltány-, vagy visszatetszés-
nek
Jeleit nem mutatja.

Leczke után aztat kérdi
A tanító ő tőle ;
Valjon az ő tanítása
Tetszését elnyeré-e ?

Az atya szólt: Ön oly szépen
Szólott, hogy csak azt bán-
tam,
Hogy értekezési tárgyát
Tévesztetteknek láttam.

Ön a takarékoságot,
S a becsvágyat dicsérte;
S ekkor czélját: üdvet szülni
Fajdalom el nem érte!

Mert fiaim közül egyik,
Hajlik a fősvénységre;
Mig a másiknak hirszomja
Vészt szülhető fő vétke.

Ekkép ön a természettől
Öröklött hibájakat,
Gyermekimnél nem gyön-
gíté,
Sőt növeszté azokat.

Romanczok.

1.

A csolnakázó leány.

Holdfény tévedez,
Szép leány evez;
Az ily későn csolnakában
Valjon mit keres?

A leány beteg,
Egy fi csalta meg;
Házasságot ígért neki.
Ő úgy kesereg!

Oly hideg az éj,
De ő még se fél;

A szép leány csolnakában
Hosszú útra kél.

Bús a szende nő;
Bánataba ő,
Mint a dørsütötte rózsa
Úgy tűnik elő!

Összetépve van
Nagy kínjaiban
Értelmének szép világa ;
Ő álmaiban

Mostan oda vágy,
Hol egy rózsza ád
A ligetnek drága éket.
Hiszi hogy virág,

Hogy rózsza leve,
Hűtlen kedvese;
Saját magát is rózsának
Tartja képze.

Én már fonnyadok,
Ha el hervadok,
Levelim könnyen elkapják
A vad viharok!

Bár hideg az éj,
Még se fűj a szél;
Igy a lyány czéljához érni
Biztosan remél.

Szép legény vala
Szívem angyala,
— Szól a lyány: — mi kár
hogy engem
Rútul megesala!

Ő megbűnhődött;
Ég ostora jött
Árva árva bús szívemre;
Ő elköltözött!

Ő pokolba szállt,
Szívemnek az fájt;

Istenem hol, hol talállok
Én már annyi báj?!

Hogy megmentsem őt,
Én a teremőt
Hő fohászszal arra kértem,
Adja vissza őt.

Irgalmas az ég!
Vissza költözék
Kérelmemre hűtlen mátkám;
De elváltozék.

Rózsává leve,
Én is az vele;
Könnyen elkap minket most
már
Az éjszak szele!

Én már fonnyadok,
Ha el hervadok,
Levelim könnyen elkapják
A vad viharok.

Az éjszak szele
Csak ne érne le.
Mig őt elérem; az minket
Együtt törne le!

Igy rajong szegény,
Szíve érzetén
Annyi a kín, valjon néki
Hol terem segély?

Éj kegyén terem	Ő viráglevél,
A segedelem!	Elfújja a szél;
Szél támad: s a lyány felkiált	Vízbe omlik, s annyi bánat
Áh ég légy velem!	Többé már nem él!

2.

Két leány.

Tánczterembe tánczol Emma	Sirja hantjain szülője
Erején felül;	Búsan elmerül;
Anyja hő szavára ő nem	S szánalomnak égi könnye
Hallgat, így merül	Szép szemébe gyül.

Rá a vésznek átka; mert jaj!	Vészbe dőlt egy más leány is
Kórba dől szegény;	Vészbe a haza;
S elragadni őt a kór, oly	Jó szülői szent szavára
Átkozott serény.	Ő se hallgata.

Szent szülői Hunniának
 Értelem, eszély:
 Csak figyelj szavokirályné,
 Csüggedezz; remélj!

3.

A szegény nő.

Czifra nász lesz, Ilka mén	Lángolón szerelmes ő:
Nem sokára férjhe',	Hőn imádja őtet
Igy tetőre üdve, mint,	Andor is; szerelmök úgy
Áh miként ne érne?	Boldogítja őket!

Áh de vésznek árja szállt
Érzetők tüzére,
Íly csapás ily üdveket
Ah miért is ére?

Háború lesz, Andor is
Büszke harcra mén el:
Sír az ára; Ég kegye
Legyen ah szegénynyel!

Nem kegyét, csapásait
Küldte rá az Isten:
Annyi bánat annyi kin
Mért teremnek itten.

Andor a mohácsi tér
Szent virányin hull el
Arájának érzetén
Kínok árja gyúl fel.

Íly csapás, szegényt, szegényt
Oly zokon találja:
Egy csapással mindenét
Sírba menni látja.

Szánta ő a szép legényt,
Árva szíve vérze,
Hogy szegény honát ezer
Vésznek árja érte.

Szenved ő szegény sokat,
Bánatának árja
Annyi, hogy szegényt az ég
Még az ég is szánja.

Nem sokára a halál
Gyászleplelt terített
Bánatára; vad csapás
Mint ne sújtna szívet?

4.

A kapzsi lyány.

Édes élvek árja lenge
Jancsi érzetén;
Emma szíve ő iránta
Tiszta, mint a fény;

Ah szegény fiú hivé, hogy
Emma szíve tűz!
Tőle majd idővel annyi
Vészt, vihart elűz.

Ah de Emma szíve kapzsi,
Ő vagyona néz:
Vőlegénye atyja által
Szállt le őh a vész!

Az magát itálnak adta,
Így fogy ő igaz;
Jó fiának szép szavára,
Mit sem ad a gaz,

Árverésre száll a birtok	Erre Jancesi atyja rögtön
Része; így nagyon	Más világra tér:
Fogyni kezd a várt örökség:	Jancesi könybe van, ha bár oly
Emma már azon	Szép vagyonhoz ér.
Van, miként lehetne néki	Jancesi észszel, szorgalommal
Visszalépni már.	Nem sokára dús
Egy szegényhez férjhe' menni	Módhoz ér: így Emma mint ne,
Mint ne lenne kár?	Mint ne lenne bús?!
Mint ne lenne? hisz reája	Jancesi nem sokára, újra
Száz kecs árja száll;	Drága friggyben áll:
Ennyi kecscesel, dús jegyesre	Szép körében szép nejének
Bár ki is talál!	Drága kéjt talál.
Már hideg, mogorva a lány:	Híre ment hogy Emma kapzsi;
Jancesi búra száll;	Bár reája száll
S nem sokára friggyök össze	Száz kecs árja, dús jegyesre
Összezúzva áll.	Ő hiába vár.

Igy szegénynek árva szíve
 Kéjtelen, rideg.
 Kapzsiságát mennyi lyánka
 Szokta bánni meg?!

5.

A boldogtalan mátkák.

Fényes úri várteremben	Gazdag a leány szülője,
Ünnepély vagyon;	Gazdag a legény;
Kézfogóra jött a tenger	Antal, Erzsí szíveikben
Ur, mi gazdagon?	Kéj az érzemény!

Érzetőkben égi üdvet
 Lelni, biztak űk :
 Drága czélhoz érni bíznak
 A szövetkezők !

Antal ősi birtokát el
 Nyerte ellene ;
 A leánynak édes atyja
 Most már ellene,

Nem zavarta üdvüket meg
 Bár mi gát, veszély ;
 A szerelmes, ha szerencsés
 Égi üdvet él !

Hogy leánya összekeljen
 A bukott, szegény
 Vőlegénynyel. Erzsiben mi
 Kín az érzemény ! ?

Áh pedig zajos rohammal
 Ronta rájok a
 Vész, miért fog üdveikre
 Az lerontnia ?

Sérti Antal érzetét ez,
 Ah de ő azért
 Nem könnyörg ; de tűri rá mit
 Sorsnak átka mért.

Igy a sorsnak egy csapása
 Mennyi üdvet ölt ?
 Már keserv, nem üdv köríti
 A családi kört !

6.

A képzelgő leány.

Úgy eped, fogy Emma, árva
 Szíve oly beteg ;
 Izgatott kedélye búsán,
 Szenvvel érzeleg !

Felhevitő olvasmányok
 Izgaták kedét ;
 Xantepin, Kock ferde műi
 Gyűjtják érzetét.

Forr a lyánynak érzeménye,
 Vészbe dönti őt ;
 Sorvadozva, fogyva látni
 Őt a szenvedőt !

Úgy csapongnak e leánynak
 Érzeményi, hogy
 Bár baj őt nem érte, még is
 Üdve összerogy.

Nem sokára lány hevület
 Árja érte őt,
 Egy legény iránt szerelme
 Oly magasra nőtt.

A kecses leányra többször
Vágya még legény:
Lángra gyúlt alyány is, ah de
Szíve érzetén

E hevület árja, rája,
Rája úgy hatott :
Szíve a fiunak érte
Szinte áradott !

Úgy dühöngtek érzetének
Képzeményi, hogy
Annak átka közt reménye
Mindig összerogy.

Jellem, ész és tiszta érzet
Tüntetik ki őt:
Áh de a szegény leánynak
Aggodalma nőtt.

Múlnak évek, és a lány mi?
Még pártában áll!
Annyi éke kellemének,
Már alábbra száll.

Képzeményi mintafája
Több tökélyt mutat,
Mint a mennyi a legénynek
Gazdag érvet ad.

A jelentkező legények
Érve süppedez,
A leány igénye még se,
Még se sülyedez.

Meghidegszik így a lány;
nem,
Nem lel érzeményt,
Hogy kezével boldogítsa
A jeles legényt.

Nincs legény kiben találna
Oly tökélyt, erényt;
Mennyit oly beteg kedélye
Szívdobogva kért.

Múlnak évek és a lány mi?
Még pártában áll!
Rémleménye hirtelen, ő
Férjre nem talál.

7.

Szerencsétlen lövés.

Május van, mosolyg a liget,	Édes, méla érzetekben
Benneegyszéplánylebeg;	Andalodik el a lány,
S azzal szíve érzeménye	Mert az ágon egy madárka
Oly gyengéden édeleg.	Kedvesére csókot hány.
Édeleg, ah mert nemcsak a	A legénynck puska vállán;
Szép kikelet bájai	Lelővi a madarat:
Bűvölik meg, ah méginkább	A megdőbbent lány érzékin
Szíve tiszta lángjai.	Bús sejtelen átszalad.
Mert a lyánka jegyben jár, ő	Szegény leány, oly bánatos,
Már oly biztosnak hiszi,	Bús merengésbe merül?
Hogy jegyese őt az üdvek	Mert szegénynek szép egére
Drága révébe viszi.	Oly komoly ború terül!
Drága álma árjaiban	Bús sejtelen fellegeit
Csólnakázik érzete;	Nem veré el a jövő:
Révhez ér; az mert váratlan	Egy férj gyöngédtelenségét
Megjelenik jegyese.	Mint ne érzene a nő?

8.

Szegény nő.

Istenem hol ő?	Árva szűmben ő reája
Ő a hitszegő!	Annyi áh a vád!
Istenemre nem sokára	
Veszni fog biz ő!	Hol vagy, óh napom,
	Mord a bánatom!
Én vagyok virág,	Zenge ajkad ugy szeretlek
Ő reám nem ad:	Lelkem angyalom!

Ég malasztidon!
Engem ah ki von
A pokolba? ránts ki onnan,
Ránts ki esokromon!

Tébolyodva szól,
Bánat árjából.
Sorsa e szegény leánynak
Érzelemhe' szól!

A leány eszét
Bánat dúlta szét;
Kár miatta, rajta kellem
Árja ömle szét.

Gazdag volt a fi;
Szíve érzeti
A kecses leányra estek;
Azt betölteni

Vágyva ; ő neki
Bár mi ördögi
Eszköz is helyes, ha őtet
Célra vezeti.

Titkon ád be port:
Róza vére forrt;
Ekkor oldozá fel ő, a
Ő, a lyány-bokort!

A leány beteg,
Szive oly meleg,
Bánatára enyhét oszt, hogy
Pál is oly meleg!

Őt hogy elveszi;
Ő hitetgeti
Csel beszéde: ő leánynak
Csak kegyét lesi.

Fogy, repül idő,
Be nem tölti ő,
Ő a gazfi hő szavát, ha-
Bár rajong a nő.

Lyány reménye fogy,
Lelke összerogy:
Érzeménye háborában
Szíve úgy dobog!

Bár gonosz merény
Vétkin a legény
Czélhoz ért; így mit se tesz
 hogya
Drága kincs a rény!

Szíve nyugton áll;
Tán a vad halál
Elviendi azt? ki olyan
Elhagyottan áll!

Elhagyottan állsz,
Támra sem találsz;
Árva lány! epedtek értted
Mig nem ére gyász.

A leány beteg,
Szive úgy remeg;
Még is egy reményben enyhet,
Lelt a nagy beteg.

Üdve viasszaszáll,
E reményben áll
Minden üdve: e hiszenben
Kéjeket talál.

Gyenge a virág,
Hogy ha rajta rág
A keserv ezer fulánkja,
Életébe vág.

Mert az Ég kegyes:
Ő nem érdemes
Büntetésre: „majd az ég lesz
Véle lesz kegyes!”

Igy a kín alatt
Lyányka megszakadt
Életed kies szalagja
Sírod enyhet ad.

Ah de ő virág,
Érzet in mi rág?
A keserv ezer fulánkit
Küldi, küldi rád.

És a hitszegő!
Vészbe dőlt-e ő?
Itt nem, ah de büntetése
Tulvilágba nő.

9.

E m m a.

Emma lángolón szerette
Jó szülőit, így,
Életére üdvet önte
A szülői frigy;
Igy a rény virági dúsan
Nőttek abba' fel:
A kies magasztos érzet
Biztat és emel!

Áh de nem sokára kínos
Bánat éri őt;
A leányka elveszíti
Mind a két szülőt.

Gyász s keserve közt epedve
Szenved ő szegény;
Nem sokára irt sebére,
Osztt egy érzemény!

Mert a bús jeles leánynak
Szíve lángra gyul,
Könnye már nem csak szülői
Sirkövére hull.
Könnyet, égi méla könnyet
Szíve kéjben éjt;
Enyhet ő sebére szíve
Érzetébe' lelt.

Mert szerelmes ő, s szerelme	Ah de kéje árja közt is
Visszonozva van,	Bús e szende nő:
Irt lel ő heves szerelme	Gyakran önt szülői sírján
Dús malasztiban.	Méla könnyet ő!

19.

Leány románcz.

Szönyegen lebegve jár a	Lebbenése dús eszének
Dus s kecses leány,	Dús tetőkre szállt,
Ég kegyelme szállt reája	Rég időktől ősi, már is
Élte hajnalán.	Grófi rangban állt.
Bájain kies tavasznak	Még is e leánynak élte
Eke ömlik el.	Kéjtelen, fanyar,
Rózsaszín kies vonásít	Élte kertein virágzik
Bíborozza fel!	Tüske és avar!

Mert szerelmen édes üdvét
 Nem talált szegény.
 Nem sokára fellelé azt
 Szíve érzetén!

Nép-románczok.

1.

Miska és Rózsika.

Bús könyben vannak ázva	Miska fogadott fia,
Miska és Rózsika;	Rózi önszülettje,
Sulyos beteg az atyák	A szeretet e szűket
Egyik legjobbika.	Már összekötötte.

Miska szegény; Rózsának
 Vagyon két házhelye;
 S így köztök házasságnak
 Mikép lenne helye?

Az atyjok gyermekinek
 Érzelmit elleste;
 Áldását rájuk adá
 Az utolsó este.

De Miska munkás, lelkes,
 Gazdag erényekben;
 Rózsának biztos őre
 Lenne az életben!

A haldokló kegyelme
 Hő szívekre talál;
 Emlékére gyermekök
 Forró hálája száll.

A megáldott gyermekek
 Boldog párrá váltak;
 Lelkes atyjok sírjához
 Imádkozni jártak!

2.

Pál és Julcsa.

Szól a zene, éled a kedv,
 Ugrós magyart járnak;
 A tánczosok vigasságra
 Unszolást nem várnak!

Ott a lányok fénye, disze
 A szép Julis vala;
 A ki ötlet elnyerendi,
 Egy házhelyhez jut a.

Örömben uszik a nép
 Gerjed az érzemény!
 Egy van ki a többi közé
 Menni se mer szegény.

A szép Julis sűrög, forog,
 Utána úgy járnak
 Azok, a kis szép feleség,
 Vagyon után vágynak!

Pál ez, csak egy szolga, nin-
 csen
 Inge patyolatból;
 Pedig kecses ám a legény,
 Lányok szívéhez szól!

De talán érczből öntötték
 Julcsának a lelkét,
 Még senkisé is volt képes fel
 Gyujtani érzelmét.

Sok a kérő! sok a kosár!
„Félnek már Julcsától:
Szép a leány de szíve kő;
A hír róla így szól.

A táncz után szüleinek
Dicséri a fiút:
A fiu szerencsájének
Megvan nyitva az út.

A lány szeme most megakad
A szép csinos Palyán,
Igy a felénk legényt tánczra
Hívja a gazdag lány!

Szolgálatba fogadják őt
 Julcsának szüléi,
 A szerencse kedvezése
 Őt halmozva éri.

Valamennyit bántja, sérti
Palkó szerencséje!
Ború után bájolóan
Mosolyg a nap fénye.

Megkedveli őt a leány,
Meg az egész háznép,
Egy év mulik: Julcsáéknál
Ünnepel a násznép.

A fiúnak eszessége,
Csinos tánczolóása,
S nyájassága, Julis lelkét
Kéjérzetre rázza.

A szép Julcsa a menyasz-
szony,
Palkó a vőlegény!
Üdvet, mennyet élnek azok,
Érzelmök édenén!

3.

István és Borcsa.

Dús üdvet mosolygott a hold
Borcsára és Istvánra,
Mert izzó tűzként tüzelge
Szerelmök első lángja.
Bár ők oly hiven szerettek
Fájdalom még sem érhettek
Czélt, mert Borcsa lelkében
Indulata hevében

Felleg támadt: ő féltékeny
 Azt hitte, hogy István nem
 Tiszta szívből szereti őt:
 Nagy baj az ily érzelem!
 Annál inkább mert Borcsának
 Gazdag szülői valának,
 S így hitte, hogy őt a fi
 Csak pénzéért szereti!

Borcsa nemcsak dús, szép is volt,	Lehet tenni, ah de csak ugy Ha nyiltak egymás iránt
S igy sokan vágytak rája,	A mátkák, mert csak nyilt-
S igy István üdve ellen tört	ság az,
Nem csak egy ármány	Mi ily hínárból kiránt.
hánya.	A lány nem szól, csak hi-
S mivel tudták azt, hogy a	degebb ;
lyány	István gyanuja melegebb
Gyanuja már kalászt is hány	Hogy a hideg durczás
Borcsa üdve vesztére,	lyány
Saját czélok üdvére	Meg is sajnálta talán
A gonoszság felhasználni	Hogy öt szegény, vagyonta-
Ezt oly ügyesen serény,	lant
S igy aszerelmes párban már,	Jegyesül elfogadá,
Tenger kín az érzemény.	E miatti bujást ő is
Igy már a gonoszság szája	Hidegségbe takará.
Hirdeti, hogy István vágya	E kölcsönös félreértést
Nem a lyányt csak va-	A csel felhasználja, hogy rést
gyonát	Törjön a pár vesztére,
Óhajtaná kapni át !	Saját önnön üdvére.
Ezen kívül még száz hír nő	E cselekednek sikere lett,
Szegény István vesztére,	Mert elszakadt a hív pár :
Vesztére, mert szegény Bor-	Ah de szívet új lángoknak,
csa	Köztök még is egy sem
Eszével fel nem érte,	tár.
Hogy az undok gonoszság-	Pedig a hír azt rebegete,
nak	Hogy már István eljegy-
Oly sokan hiven szolgálnak,	zette
Hogy az ilyen híreket	Rózsit, kivel szinte szép
Ártalmatlanná lehet,	Vagyon birtokába lép.

Mélyensebbé ez Borcsát, mert	Mind a két lány vészben
Ő Istvánt úgy szerette,	van már,
Hogy mindenét kész leendne	Mert a víz vert lakokat
Feláldozni érte.	Már annyira megrongálta,
Áh mért nem tetszett az Ég-	Hogy a víz már azokat
nek	Oly könnyen elsodorhatja!
hasztalan töprengésnek	E látvány Istvánt meghatja;
Sírján szülni üdveket,	Vizbe dől, a nagy vészen
Elégedett szíveket?	Küzdelme erőt vészen!
Ah de csodás az isteni	Borcsát rántá ki a vészből,
Gondviselés folyama,	Ki most a víz árjain
Néha vészek között támad	A vész közt is dus kéjt ta-
Az üdv derült hajnala.	lált
Oly zápor jön, hogy a víz	Kedveltjének karjain;
már	Nem sokára esküvőre,
Sok háznak tetejéig jár;	Megy a pár, érzi mi dőre
A két vágytárs lány háza	Az, ki saját vesztére
Tőszomszédságban áll.	Az eszélytől eltére.

4.

Az áldozat.

Hő könyek, zokogások közt	Szegény áldott anyám fekvő,
Borúl Andris Pannára	Veszélyesen is beteg,
S így szól: te vagy égi földi	Szegénynek bús sorsán szí-
Üdvem, éltem virága!	vem
Imádva szeretlek téged	Olyan mélyen kesereg.
Szívem égi leánya!	Kis Pál ötöt jövő héten
Egy időre még is el kell	Kiakarja hányatni,
Szakadnunk szám bálva-	Megholt atyánk tartozását
nya!	Nem bírjuk mi megadni.

Ha ez talál megtörténni,	Összerezzenet áldozata
Szegény anyánk veszve	Roppant nagysága előtt!
van,	Mélyen hatott a bus lányra
Szegény, szegény beteganyám	Szinte a nagy áldozat.
Elvesz tán bánatiban!	A felizgatott nemes szív
Kis Pál szeret téged nagyon,	A hő ábránd-álmokat
Oly ajánlást tett nekem,	Forró vágygyal öleli át,
Halasszuk el mennyegzőmet;	S akkor ő bár mire kész:
Hogy ha én azt megteszem,	Ah bár ilyen szívekre ne,
	Ne szakadna le a vész?
Akkor ő, pénzére tovább	Most is az áldozatra kész
Két évvel el fog várni.	Két hő szív ugy ömle-
Szegény ő azt hiszi, hogy	dez;
majd	Irt sebére a jövőndő
Az alatt elfog szállni	Bájos képein szerev.
Szived tőlem: hadd csalódjék;	
Tudunk mi ketten várni!	Üdv reájok! mert álmukat
A kívánt pénzt szorgalmunkkal	Most az Ég meghallgatá!
Majd felbirjuk találni!	E pár szorgalma díjából
	Nem sokára megadá.
	Tartozását: s így a lelkes
Szegény tovább nem birszólni	Hív gerlepár összekelt.
Gátlá zokogása őt.	Hálás anyjok dús üdvökért
	Buzgó imákat emelt!

5.

György és Verona.

Gazdag üdvek árja ömlött	Szerelmökön nem sokára
György s Verona lelkökre	Lengend a papnak áldása
Mert a szerelem tündére	S így a jelen s jövőndő
Mosolygva szállt szívökre.	Nekik rózsát termendő!

De üdvöknek dús tengerén
Zajos vihar támadá,
Zugva tombolva tört rájok
A vészeknek angyala.
Mert a megszabott időre
A legény nem menyegzőre
Mén, de börtönbe kerül:
A bűn poklot, átkot szül.

Poklot szült, mert ártatlan
volt
Bár mi büntől a legény;
De mátkájára esengett
Egy' ur: s így kész a me-
rény;
Az ur ötet bevádolta
Hogy az öt éjjel meglopta:
Gazdag az úr, így szava
Gyanunak elég vala.

Gazdag az úr, így a vétlen
Börtöne hosszú leend;
S így az átkos, undok gazfi
Prédájához férhetend.
Szerencsére a megyének
Ügyvédében az erénynek
Szép lángjai lobognak
Védelmére a jognak!

Szerencsére az ügyvédnek
Nem csak rény van szí-
vében
Mély beható elmének is
Forrása csörg fejében ;
S így az urnak cselszövényi
Hiúk: ő célját nem éri
Mert a szegény elfogott
Nem sokára nyert jogot.

Visszatérni kedveséhez ;
Dus örömbe fül a pár.
Mert egy jó pap nem so-
kára
Frigyökre szent áldást tár.
A fajtalan gazfi pedig
Most már azon töprenkedik,
Hogy bűnei szívének
Czéljokhoz nem érének!

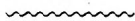
Töprenkedik, mert a világ
Meg tudta, hogy fajtalan
Érzeményi vad bűnökre
Készítik őtet untalan.
Választói a megyének
Látták, hogy a hon ügyének
Csak úgy szolgálnak, hajó
Szavaz minden szavazó!

6.

Péter és Panni.

Panni, a szép Pannika, Jegyben jár Péterrel, Jaj de szíve nincs tele Kincs-hű szerelemmel,	„Panni Panni kedvesem, Én köldussá lettem, Jaj Istenem! ellened Oh mit is vétettem?”
Péternek félházhelyét Elpörli szomszédja: Szegény Péter száz kinnak Lesz bús martaléka.	Panni felel: ki köldus Az botra szert tegyen; Köztünk a vaktában szőtt Frigynek vége legyen.
Meghidegszik a leány, Duzzad a legénynyel Nem, hogy sírna bánkodnék Bánkodnék szegénynyel!	Péterre száz kín roskad, Szegény el is ájul; Jaj de Panni, ki hinné? Rá hidegen bámul!
Pedig Péter Pannitól Vigasztalást vára: Nem is hitte, hogy eseng A lány birtokára,	Fájdalmában a fiu Katonának áll be; És rá az ég kegyelme Dus özönnel száll le.

Háboru van; s hirtelen
Hadnagy lesz belőle;
Talán most már Panni sem
Szöknék el előle.

7.

Jancsi és Marcsa.

Jancsi nyakába borul Zokogva Marcsának;	Sigy szól: Érzelmink már rég Egygyé olvadának.
--	---

De, hogy egygyé lehessünk
Tiltja azt a végzet,
Az elválás keserve
De fájdalmas érzet!

Elválok most sokára
Tőled édes lelke,
Szegény vagyok; az atyád
Elutasít engem.

Elválok, de azt hiszem
Vissza fogok térni;
Ha pénzem lesz akkoron
Majd megfoglak kérni.

„Légy hozzám hív édesem“
Fogadja azt Marcsa,
Az elváló kesergőt
Hő karjában tartja.

Elvál a két szerelmes;
Szívökben gyötrellem!
Nemesen felbuzdulni
Magasztos érzelem!

A faluból a fiu
Bánat közt kiballag,
Érzetei szemében
Hő könyeket adnak.

Vissza néz kedvesének,
Vissza néz lakára,
Jaj! de mit lát Istenem?
Nagy lángokban áll-a.

Vissza szalad: Marcsának
Kétségbeeséssel
Küzd atyja; unokája
Ott a tűzben vész el.

A tűz közé rohanni
Senki sem merészel:
Marcsa atyja térdre hull
Sír, és úgy veszékel.

A szerelmes Jancsiban
Bátor szándék éled;
„Jancsi, Jancsi légy bátor
Az ég leend véled!“

A tűz közé megy az; s a
Fiút kiragadja,
S azt az elérzékenyült
Öregnek átadja.

„Derék fiu vagy fiam
Vőmnek elfogadlak!“
Szól az öreg; titeket
Majd én összeadlak.

Marcsa érzéstől hajol
Szeretett atyjára:
S belőle, és Jánosból
Egy boldog pár vála.

Nem sokára felépül,
Csinosan áll a ház:
Benne ezer üdv, gyönyör,
Ezer hála tanyáz!

8.

B o r c s a .

Borcsa arczán rózsza s liliom virágzik,
 Testén ezer kellem csintalanul játszik
 S mi több, szerelmes ő!
 Mátkájának szinte örül a természet
 Oly szép legény Jenő!

Szerették ők egymást, Jenőn láng az érzet
 De fájdalom a lány nem oly forrón érzett
 Ő hiú s könnyelmű.
 És nagy kár érette mert egy jó bájos nő
 Ég szülötte ha hű!

A faluban lakott egy jó módú kasznár
 Ez Borcsára régen régen csenge már.
 A lány ellenkedik!
 De a kasznárt sok pénz, biztatás, hízeltetés
 Tán célhoz vezetik!

Már hidegebb lenni kezd Jenőhöz a lány
 Jenőben a kétség már kínos habot hány;
 Dús üdvét félti ő.
 Mig ő felkesereg, a leány keblében
 Tenger szép álom nő!

Hiszi, hogy nem soká uri asszony leend
 Aszép dús kasznárral az oltárhoz menend
 Már gyűrűt váltottak!
 Le van verve Jenő, álmai reményi
 Mind összeomlottak!

Ah de a hiú lány üdve is összedült
 Szívére szegénynek száz vésznek poklagyúlt
 Mert késik a kasznár!
 Az esküvést napról napra elhalasztja;
 Mert ő már mit sem vár!

Mert ő már célhoz ért: s így a bus leányba
 Tenger kétség és kín nő; és nem hiába
 Mert elrablá tőle
 A kasznár erényét, ha az hűtelen lesz
 Mi leend belőle!

Pedig a kasznár már szabadulna tőle,
 Tovább vágni rája miért lenne dőre?
 Ugy okosodik ő!
 Hogy üdve romba dőlt, lassan észre veszi
 Az elcsábított nő!

A kasznárnak forró kívánata betelt,
 Ő tizmérőldre egy gazdag új helyet nyert,
 Elment új helyére!
 Szegény bűnös Borecsa szíve gyászba borult,
 Eltűnt álmoképe!

Szegényt vad fájdalma mindig inkább tépi,
 Mindig jobban sebzik eljátszott reményi,
 Mi lesz belőle már?
 Példa, mely mutatja hogy a bűnnel szegény,
 Kár és vész együtt jár!

9.

Vincze és Ágnes.

Mosolygó tavasz terül el	A lányt sziveskedésivel
Vincze s Agnes lelkőkön,	Hódítgatja untalan!
Mert a szerelem gerléje	Gaz reménye nő, mert látja
Fészket raka szivőkön.	Hogy Ágnesnek szive nem
Boldogok ők, mert céljokat	Szikla, melyről le pattan a
Nem akasztja semmi meg;	Csel, bűn, vágy, csáb, für-
S a boldog pár nem sokára	telem!
Oltárnál teend hitet.	
Boldogok lennének, ha nem	Ha nincs kiművelve a szív
Szállná meg a sziveket	S nem lakja hő szeretet,
Góg, bírvágy, más bűnök ser-	Azt balutra téríteni
ge,	Fájdalom könnyen lehet.
Mely sok üdvet eltemet.	Adányok-csáb kérelmekre
Hőn szereti Vincze a lányt,	Már Agnes kezd hajlani;
Ah de Ágnes szerelme	Vincze annak durvaságát
Nem egyéb mint önző czélok	Már kezdi sokallani!
Fészke, s veréb gerjelme!	
Ha nem erény, s hő szív köti	Nem sokára pattogós is lett
Össze a jegyeseket,	Vincze iránt mátkája,
Frigyöket könnyen szét-	Heves zaj közt nászkendő-
bontja	jét
Az önző vad érzet!	A lányt visszakívánja.
Dús fiu kéreti Ágnest,	A kéjekben uszó leány
Pedig a lány oly szegény!	Most dús fival vált jegyet
Vinczének is értéke mi?	Bár szegény Vinczének
Kellem s nemes érzemény!	szive
Az új kérő nem csak gazdag,	Bútól szinte megrepedt.
De pazar és csintalan,	
	A dús jegyes biztatgatja
	Esküvéssel jegyesét,
	Ah de mindig akad, a mi
	Feltartja ígérétét.

Óhajt a lány czélhoz érni,	Mert fájdalom anyáva lett
Mert nagy oka van neki;	A hűtelen hajadon.
Mert az hogy ő nagyot vétett	De az undok átkos gazfi
Napfényre fog jönni ki.	Agnest most már megveti:
	Gőg, kapzsiság hány lány
	üdvét
De a czélt ért gazdag mátká	Örökre eltemeti.
Szabadulni vágy tőle,	Vincze soká sajnálkozott
A hitet ugy halasztgatja,	A leány balesetén,
Hogymár nem menyegzőre	Év mulik, sebe heged uj
Kell meghívni a plébánost,	Mátkája szép érzetén.
Mert keresztelő vagy on,	

Románcz egyszersmind sonett.

1.

H o z z á.

Csak a sorsnak vad átkát vétkelem,
Mely engemet most tőled elszakasztott,
Az ég nekem csupán téged juttasztott;
Te is megváltál tőlem kedvesem!

Talán nem is tudod, hogy életem
A könybe lábadt felhő gyászos képe?
Mert nagy keservemet bús szűm érélye
Nem, oh nem orvosolja. Jaj nékem!

Mit oh mit érez szűm? csak kínokat,
Melyek tépik virágait szívemnek;
Hol, oh hol jusson ír beteg lelkennek?

Hiába küldök bús sóhajokat
 Az égbe. Isten ne hagyj el engemet,
 Fogadd, fogadd el oly megúnt éltemet.

2.

II-ik.

Midőn szűm bájaidd oly dús tengerén
 Repülve, annyi annyi dús kéjet élt;
 Szegény az akkor is csak félve remélt,
 Sajogtatá azt egy bús érzemény.

Tán engem a keservek oly vészes,
 Nagy átkából a sors azért emelt ki?
 Azért pihentek kissé szűm érzelmi,
 Azért levék a földön csak részes

A kéjnek annyi, annyi árjiba';
 Hogy a kies remények szép virágit
 Letépje sorsomnak vad átka már itt,

Hogy összeessék szűm bánatiba'!
 Repülj, repülj felém ismét kedvesem,
 Az ég megint, megint mosolygand nekem.

3.

Álmaim.

(Irtam 1859. évben.)

Álom lepett meg, mi szép érzelmek
 Szálltak mélán merengő lágy szívemre?

Zajos keservim el voltak temetve;
A sors kegyenői engem kedveltek.

Felébredék: eltűnt szűm szép álma;
Halálomig nem enyhülend keservem;
De kész a nagy tusára bús érzelmem,
A nélkül hogy rám csüggedés szállna.

Képzelmim álma nagynak, s boldognak
Láttatta velem gyászba dőlt hazánkat;
Királyunkat mint üdvosztó atyánkat,

Kinek kies virágfüzért fonnak
Fényes kegyének lelkes gyermekei
Hazánk cseng őket hűn üdvözleni!

4.

Kazinczy Ferencz árnyékához.

Életedben fényes jellemed, lelkes
Feláldozásod, oly magasztos lelked
Együtt működtek, ily dúsan emelked
Szegény hazánkat: te nagy, s oly nemes

Vezére a hazának, légy üdvöz!
Éltedben a kajánság érlemed szép
Rózsáit letépte, a halátlan nép
Nem zárt kebléhez, nem szólt: Légy üdvöz!

Elhunytál: érdemid szép emléke
 Eloszlatá az irigység vad átkát,
 Buzog a hon fiának tartozását

Leróni: szép a nép ez érzése!
 Tekints, tekints felénk le a mennyekből,
 Imádra a viszályok átka megdől.

5.

A szülöttek:

Én a legfőbb üdv égi nektárát,
 Egy érzékeny atyának kényeztetét,
 Ha az boldognak látja gyermekét,
 Nem élvezém: a kény e hajnalát.

Derengni nem látom én már soha!
 Ily kéjtől engem megfosztott a végzet:
 S mivel szűm ártatlanúl annyit vészett
 Annak lett volna ily kényhez joga.

De mit panaszlok? hisz vannak nekem
 Szülötteim; melyeket én epedve
 Zárok keblemhez, szűm lángját ezekre

Pazarlásig szeretné érzetem
 Aggatni; mert szeretném, hogy műveim,
 Valóan tolmácsolnák érzelmeim.

6.

Az 1860. 28-dik januarius. Pesti Napló.

Meleg hő óhajást, s reményeket
 Ébreszt fel oh Napló hön várt közlésed!

Teljék be a remény! s királyom néped
Ismét csak tőled vár dús üdvöket!

A protestánsok nagy küldöttsége
Intést kapott, hogy készen tartsa magát,
Mivel kihallgatást nyer: tán e hazát
Átlengi majd a hála érzése.

Királyunknak hatalma nőni fog!
A fondorlóknak összedől ármánya,
Az üdv nemtője száll fel a hazára.

Az üdvittas nép majd kék közt robog:
Ily szép remények kelnek e hazában *)
Mi szép ha ész, szív győznek a tusában.

7.

Hazám hajadonaihoz.

Mint a tavasz mosolygó üdvével
Hódit, bilincsel, illatot, s gyönyört ad:
Akkép egy nő körében szép üdv fakad,
Ha nála kecs szövetkezik rénynyel.

Nagy, és mi szép hatástok oh lányok:
Használjátok azt fel a hon üdvére!
Oh hassatok a férfiak szívére!
S derült, magas, s dicső fény száll rátok?

*) Égnek forró és nagy hála, a protestánsoknak e szép és drága remények betelt.

De hogy lelket, s erényt önthessetek
 Az értetek hevült ifjak keblébe,
 Siessetek a rény kies terére.

Ha majd Hymen leszálland értetek,
 A szép szerencse önti rátok kegyét:
 Viszály a házi csendet nem dúlja szét.

8.

Szerény nézetem.

Bár a tömött fának virágait
 El-el takarja a sűrű lombozat,
 Illatjok átlengvén a zöld halmokat,
 Mégis növesztik a lét bájait.

S így bár szerényen elvonulva élsz,
 Tökélyeidnek édes arczatja
 Lelked kies vonásit megmutatja:
 Így is könnyen dicső tetőre érsz!

Ezt zengi fennhangon tenger ének!
 Ne hidd, ne hidd! csak ábránd ez barátom!
 Bár csak csekély, szerény erő sajátom.

Másképp állnék, ha azt nem rejteznék!
 A tulszerény önnön vermét megássa.
 Csak akkor boldogul, ha azt lerázza.

9.

Az egély üdve.

A rény kies virányin járdogál
 Egy férfi, szép s nagy, büszke vágy, s öntudat
 Őlén s reményin ő oly kéjjel mulat
 De jaj szegényre hirtelen vész száll.

A sorsnak e nem is várt nagy átka
 Ledönti őt: szive kínos érzetén
 Nem oszlik a bánat; mert a szív szegény
 Lenyomja azt a kínoknak járma.

Főtámasz a hit égi érzelme.
 Habár a sorssal szembe szállni nem félsz,
 Ha a hit édes oltalmával nem élsz.

Haszontalan lesz szűd szép érzelme,
 Könnyen ledöntik üdved a keservek,
 S a csüggedés nagy örvényébe vernek.

~~~~~

Sonettek egyszersmind romanczok.

1.

Az átkos bohóc.

Első Károlyra már boszus népe,
 De az mégis így szól: királyunkkal jár
 A rény, annak fényére nem jó homály;
 Szétporlad itt a rágalom mérge!

De Cromvel a népet felízgatja,
 S belháboru lesz, elvan fogva Károly;

Szegény a vérpadtól már nincsen távol.
Cromvel bírák elé állítatja

A jó szívü királyt. A bűn-adott
Bírák halálra ítélték; s Cromvelnek
Küldik határozatukat; mert ennek

Szaván a bűn még megakadhatott.
Kaczaj között írja magát alá az,
Bemázolá a bíró arczát a gaz.

2.

Egy Praetor ítélete.

(Ciceróból merítve.)

Rómának egy gazdag főpolgára
Két, már felnőtt fiával egy szobában
Hálván, más nap reggel szokott órában
Belép hozzá, szokásként szolgája.

Ki is az ajtót nyitva látván, meg-
Ijed, szemlélni kezdi a fekvőket;
Előbb az ifjakat tekinti, őket
Álomba látja; s így a vénhez megy.

Egek mi ez? meg van jaj az fojtva!
Kire száll a gyanu? a két fiúra! —
E vad gyanú őket törvénybe húzza.

Mit ítél a bíró? — őket feloldja:
Az ekkép szól: „Ki egy szület csak most ölt,
Annak szemére a menny álmot nem ölt.”

3.

Dugovich Titus.

Nándort erősen ostromolja a
 Török császár; az így szól: „Mint egy Isten
 Van e mennyekben: úgy egy úr lesz itten.
 Most a magyar népnek kell buknia!”

Mohamednek kétszázezer népe
 Küzd Nándornál; ha most ezen vár elvesz,
 Hazánkban a szabadságnak vége lesz!
 Ledől Budán királyunknak széke.

Egyik dühösködő berontáskor
 A vár-toronyba vergődött egy török;
 Lobog már a felhold: „Nem lesz az itt örök!”

Szól Dugovich; szívében oly tűz forr;
 Fel fut; küzd, viv: a hőst mint döntse le?
 Átkapja őt; együtt száll a mélységbe!

4.

Ötödik Károly Luther sirján.

A nagy mühlbergi ütközet folytán,
 Le volt igazva a schmalkaldi nagy frigy,
 Elfogva annak fővezére és így
 Veszélyben a hit, a kénynek nyomán.

A győző császár Luther sírjára
 Lép Vittenbergben: arra serkentik őt,
 Hogy azt, ki világra annyi bajt szőtt
 Ásassa fel, s a vad szél szárnyára

Eressze a gonosznak hamvait.
De Károly így szól: „Istén megment engem,
Hogy ily vad, és ocsmány bűn érje lelkem.”

Nem zaklatom fel a holt nagy álmait!
Nyugodjanak azok most már békében,
Megnyugszom a sors végítéletében!

5.

Themistocles.

Az ész, a rény, az érdem bajnoka
Emléke éljen! arra egy virágot
Szeretnék tüzni, hogy kies világot
Öntsön le ránk a hajdan csarnoka.

Magas tetőre vitted népedet;
Lezuztad a zsarnok pöffeszkedését,
Láttattad a nagy ész, s szívnek főnségét!
S mikép jutalmazták erényezdet?!

Halált mondtak le rád az irigység,
És a rénytől megdöbbenő érzetek
Rohantak rád! Jaj ilyek a nemzetek —!

Számodra Xerxesnél derül az ég!
De az jaj így szól: Igázd le már hazád,
S te mérget nyelsz le s a dicsőség száll rád!

6.

Első Frigyes Császár lovászkodása.

Frigyes, hogy biztosítsa szép jogát,
A pápát Adrianust arra kéri,
Hogy az szokás szerint tenné fel néki
Rómában a császári koronát:

Örömmel kész azt tenni a pápa;
Ha a császár a szertartás alatt
A földre hűl; lábat csókol, kengyelt ad,
S őtet lovászként kiszolgálja.

E rút alázódás boszantja őt;
Szándéka, hogy magát attól kivonja:
A kénytelenség őt mégis befonja.

Jobb oldalon legyinti a gyeplőt.
,A más oldalra menjen most felséged,‘
,Nem értem a lovász-szép mesterséget.“

~~~~~

S o n e t t e k.

Jutalmak.

Arany magot vetsz a föld kebelén,
Tavas derül: annak meleg szép napja,
Iparkodásod szép bérét megadja;
Áldás lesz a kalászhok tengerén.

Magot vet a költő is, szíve gyúl,
Ha rényre szép ösztönt, lelkes érzelmet,

Iszonyt a vétektől a szívekbe vet;
Szemében akkor egy könnyű tolúl,

A kézi munkás szép jutalmául,
Felékesülnek a kopár vidékek,
Élet nő; hála érte a dús égnek:

Mit oszt az ég a költő díjául?
Ne kérdd, ne kérdd! szívem ily zajos bánatán,
Talán könyekre olvad egy lelkes lyány?

Bekényné, született Sréter Róza.

(Testvérem emlékkönyvébe 1862-ben.) *)

Tehetség! tiszta szép nagy érzemény!
Előnyök? óh nem; mert ha a sors zajos
Hullámin el, elmerül a csólnakos,
Ugy hasztalan volt a kies remény!

A kapzsiság, s az irigység mérget
Felverve, e tulajdonok csupán vészt
Szülnek. Ily káromlásra kérde mi kész?
Tekintsd szegény testvéred bús éltét!

Sok óh sok átká a dühös sorsnak
Rogyott le rám; előlve van reményem;
De megmaradt egy kedves érzeményem.

Mert bár szűmben zajos kínok forrnak,
Azok mi sokszor szép gyönyörbe fűlnak,
Ha hő érzelmeid reám borúlnak!

*) Azóta szegény meghalt.

Osztály-részek.

Még a kaczer szerencse kedvező,
Kies kezével annyi rózsát hint rád,
S kacsingató arczczal néked csókot ad ;
S körödbe kéj örömmel jó elő :

Addig társad felett a fergeteg,
S a sorsnak annyi, annyi átka dül ;
Szegénynek minden elve vad vészbe fül,
Úgy, úgy akarták azt a végzetek !

A sors ekkép édelg, mosolyg, dohog,
Vakon ver, áld ; kacsingat a gonoszra ;
Mig a nemest oly undokúl megfosztja.

Az Ég Urát azért tán vádoló ;
Ne tedd : a bűnöst dúlja ön birája,
Még ez mennyét önértetébe' látja.

A n e m t ö k.

(Irtam 1860.)

A természetnek égi törvénye
Szerelmet szül, az apák, s a gyermekek
Között ; de néha az érzés megdermed ;
Lerontja azt a rút önzés mérge.

De akkor egy áldott anyának nemes,
Talán az égbe' kelt szent szerelme

Meghatja őket: s így szívők érzelme
Ismét kies lángok között repes.

A népek atyja, egy lelkes király:
Mi szép, ha közte, és népe közt a szép
Egyesség üdvet alkot. Jaj ha fellép

Köztök közös vészökre a viszály.
E nagy veszélytől óvj meg Isten minket;
Add vissza nekünk, add nagy Széchényinket!

Deák Ferencz.

(Irtam 1859.)

Mint a hajós bizalma tűjén él;
Akkép a népek nagy honpolgárookban
Találnak támaszt, szép midőn azokban
A hont emelni nagy dicső vágy él!

Dicső, ki e vágyának életet
Ád; s népét mint te a dics nagy ormára
Vezérli; onnan oszt e szép hazára
Dús üdveket, fényt, áldást s életet!

„Igaz Deák előbb nemtőnk vala,
De már érdem-virágain nyugszik ő,
Élveszténk már őt, így szól sok gyenge fő,”

„Pedig mint a nyárnak fris harmata
Akkép tenyészt ő csendben dús üdveket:
Vajjon kiment-e ő a nemzetet?”

Harmadik Napoleon.

(Irtam akkor, mikor a francziák és az angolok Sebastopolt ostromolták.)

Szűm üdvözöl rejtélyes nagy férfi !
Te a külföldet szabaddá alkotod,
Másutt az üdvnek hajnalát felhozod ;
Mig néped vad önkényed sérti,

Ki tudja mit gondolsz ? szűm sejtelve
Az, hogy rövid idő alatt kitűnik
Szived erénye, és népednél megszűnik
A rabság ; mely babérod elszedte.

E czélod mentől előbb hajtsd végre !
Ki tudja meddig élsz ? kár lenne késned,
Szeressen, áldjon, tiszteljen hív néped ;

Csak úgy marad meg kis fiad széke :
Teremts üdvet, mint nyárban a permeteg !
S ne légy zápor, mitől az üdv szerte megy.

Zsedényi Ede.

(Irtam akkor, midőn értesültem, hogy be fog börtönöztetni.)

Midőn egykor mint az ős alkotmány,
Legfőbb védjére, szállt rád a dics fénye :
Sok önzéssel vádolt ; mert tévedésben,
Sokan voltak a magyar szép honán.

Most fáklyát gyújtál; s annak fényénél
 Kitündöklék nagy jellemed; s babért hint
 A hon reád; de áh a vad sors megint
 Rád zúdúl, bár millió szívben kél

Szent hála; még is mi? tömlőcz vár rád!
 Nem! nem! a honnak szent imája felszáll;
 Mert üdveket szűlni vágy a jó király!

Annak fényt, hirt, áldást, erőt mi ad?
 Az, hogy szép rényre inti őt érzelme,
 Szálljon rea, s reánk az Ég kegyelme!

Évszakok.

(Irtam 1846.)

Kemény tél van, süvölt az éjszaki
 Szélvész, borúlt az ég, ködéből a zúz
 Fehér szakáll a nő, mely száz kéjt lezúz:
 Pacsirta dalt mostan nem hallani.

A zordon, és vad télnék orcája
 Jelképe bánatos keserveimnek:
 Mikor, mikor lesz bús könyeimnek
 A szép kies gyönyörbe fulása?

Rám már csak a múltaknak emléke,
 Teremt kies derűt: jaj óh jaj nekem!
 Elvesztettem mindent a mit szerettem.

Mikép, mikép sújt üdvem vesztese!
 De nagy kifogyhatatlan az ég kegye:
 E hitben éled fel bús szűm érzete.

2.

Tavas van, édes évek közt úszik
 A szívnek oly hő, oly nemes érzete :
 Ki az, kitől a természet dús kece
 Mellett, a bánat el nem búcsúzik ?

Az én felizgatott érzelmeim
 A szép, kies mosolygó természetnek
 Nagy élvein kéjekre nem ébrednek.
 Csupán akkor szűnnek meg sérveim ;

Csupán akkor derül az ég nekem :
 Ha rényid a szép hír szárnyára kelnek
 S keserveimre sűrű fátyolt vetnek :

Áh ! akkor, akkor mi kéj érzetem !
 Fohászaim repülnek a mennybe fel,
 Keservim hő hálákba olvadnak el.

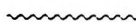
3.

Az ég áldásait küldé felénk,
 Nehéz kalászkok arczán édelegnek
 A hő imákra kelt meleg szíveknek
 Érzelmi ; oly dús üdv repül elénk !

De jaj ! nekem a nyár arczán gyönyör,
 S a szép elégedés rózsája nem nő,
 A bős s vad sors csapásain merengő
 Szivem, ezer kies reményt letör.

Miért, miért is tépi a vihar,
Éltemnek oly mosolygó bájrózsáit?
A bűnre küldi — mondják — villámait

Az ég! e szép bizalmam már kihal.
Az ég villámitól menten mért nem áll?
Kinek kies reményt mosolyg a halál!

4.

Ősz van, a föld gyümölcsein kéjjel
Mulat szívünk, betölt a kedves remény;
S hálára gyúl fel a nemes érzemény:
Talán a télen a szegény megél.

De jaj szegény szűmet oly bánatok
Dúlják, letűnt reményim bájesillaga;
Már éltem üdve, szívem arkangyala
Az égbe szállt, én búba' lankadok!

A szép családi kéjnek dús üdvén
Gyönyör közt andalogtak képzelmeim,
Egy égi nő körében gyötrelmeim

Elhervadandnak; aztat hittem én!
De e mosolygó kedves képzelmeken
Nem, nem merül örömré már képzetem!

Népies elbeszélések.

1.

(A menyegző.)

Ezer üdvnek napja süttött	Az önzetlen szép szerelem
Vincze s Panni lelkére,	Tiszta, vétlen galambja,
A szerelem fonta őket	A csélcsep szívekbe tartós
Mosolygó szép fűzérbe:	Fészket ah mint rakhatna?
Boldogságuk virányain	Igaz tetszett neki a lány;
Egek hány virág vala?	Ah mert Panni szép vala:
Tiszta, hív, s hőszűkűn enyelg	Az egész természet bája
A boldogság anyyala!	Gazdagodott általa!
 Szerette Vincze a leányt,	 Ah de Panni szegény vala;
S így megigérte néki,	Vincze lelke nemtelen,
Hogy ötet majd nem sokára	Szívét a kapzsiság ölyve
Szüleitől elkéri:	Marczangolta szüntelen!
Bár a leány oly szentül hitt	Igy hirtelen borúba jött
Imádott kedvesének,	Szerencséje Pannának:
Mégis alig fedezé fel	Mertnemmaradt Vincze híve,
Dús reményit szívének!	Buzgón adott szavának.
 Boldog Panni: mert érzete	 Nem tudja nemtelen szíve,
Mennyet, üdvét szül néki!	Milyen kincs a szerelem;
A nemes, és lelkes szűket,	Nem, hogy annak birtokában
A sors ah miért sérti?	Már itt égi üdv terem!
De a tiszta, a valódi	A faluban lakott Julis;
Szent szerelem anyyala,	Julis szép volt, gazdag is:
Vincze nemtelen szívében	És a mi több, oly igéző,
Nem települe vala.	Oly kedves a kis hamis!

És a leány nem volt kapzsi,
 Nem nézett a vagyonra :
 Az ég oly nemes szívében
 Annyi szép érzést ontá !
 A mezőben gyakran össze-
 Akadt Vinczével e lány :
 Szíveket elszakasztani
 Nem is akart az talán ?

Dús a leány ; a legény sze-
 gény,
 Ekkép mint ne kellene
 Követni a leánynak azt,
 Mire inti érzete ?
 A leány gazdag, neki illik
 Köszönteni a legényt,
 Foly a beszéd ; ah ki merne,
 Roszalni ily élelményt !

Ártatlan igaz a beszéd ;
 Jaj de következménye
 Mi lesz, mi lesz ? a leánynak
 Már ugy ég érzeménye !
 Hiszen Julis nem is tudta,
 Hogy Panni már jegyben
 jár,
 Nem, hogy Panni már az
 égnek
 Dús adományára vár.

Kéj helyett Panni szívére
 Komor felleg települt ;
 Szegény szíve annyi, annyi
 Sajnos érzetbe merült.

Ah mert Vincze már nem
 olyan
 Szives, nyájas és derült ;
 Panni ártatlan szép szíve
 Könnyen bánatba merült !

Mély gyászban van már már
 Panni,
 Nemes szíve csüggedez :
 A hön forrón szerető szív
 Ily bajtkönnyen észrevesz !
 De kiméletes a leány ;
 Most sem durczáلكodik ő !
 Mint ha tudná, hogy csupán
 igy
 Nyer füzéreket a nő !

Igaz, a nők szendesege
 Hódítja a szíveket ;
 Ha az önzés kányája nem
 Marczangolja ezeket.
 Ez érzésnek ah mért kellett
 Vinczében is dúlnia ?
 Ah mert kellett az erénynek
 Szívében elhúnynia !

Mindig mindig hidegebb lesz
 Pannihoz a vőlegény :
 Szegény leánynak szívében
 már

Tenger kín az érzemény !
 Csak a vallás malasztiban
 Lel már enyhet a bús
 leány :

Bánatára ellágyulna

A szikla a bércz fokán!

De Vinczének kapzsi lelke

Ily szánalmat nem ismér;

Aljas lelke boldog, mert az

Legforróbb czéljához ér!

Mert jegyet vált vele Julis!

Oly szép gazdag jegyese!

Igy lassacskán lecsendesül

Szíve kízó érzete.

Vagy tán csak képzelte ő azt,

Érdeke mámorában;

Az emberi gyarló lélek

Könnyen elkábítva van!

Vinczének dús szerencsáját

Irgyelte a világ!

Bár szegény Panni úgy hervad,

Mint a dérsütött virág!

De Panni nem panaszkodik,

Némán, békén szenved ő:

Ha szép, művelt, lelkes,
rénydus;

Ég szülötte úgy a nő!

Szegény ő nem gázol Vincze

Képzelt szerencsében;

Nem fed fel Julisnak, hogy

Mély szív van jegyesében.

Csendesen érkezett így meg

Az összehadás napja;

Akkor végkép elkomorult

Három egyénnek napja.

Az esketésre mint szokás,

Nagy ebéd következett:

S így az új pár az asztalnál

Nem egymásnál nyert helyet.

Az asztalnál a mint szokás

Csak a meghitt vendégek

Ültek: álltak, s ki-bejártak

A meg nem hitt egyének.

Ezeknek változó során

Andalodik Vincze el;

Míg azokra nála kívül

Senki, senki sem ügyel.

Vincze arczán nem ült a kéj,

Elégedés derűje:

Sőt rá gond, bús szorongatás

Vad fellege terüle.

De e sajnós érzelmeit

Eltitkolni vágyott ő.

Ah a villám miért tűnik

Oly véletlenül elő!

Midőn kábulva, leverve

Tekint Vincze szerte szét;

S váratlan látvány rázza meg

Annak minden idegét.

Maris jött be; Panninak ez

Leghűbb társnője vala;

Mi több, teljesen hasonlott

Ahhoz annak alaka.

Vincze erre minden csendét
 Merőben elvesztette;
 Most már a megdőbbent
 Vincze
 Bűnét mordúl érezte.
 Nem is birta eltitkolni
 Lázadását szívének,
 Elhalaványult arczára
 Könnyek sűrűn jövének.
 Szegény már nem is volt
 képes
 Eltitkolni háborát;
 Nagy fájdalma minden illem
 Korlátain rontott át.
 Zokogásba tört ki szíve:
 Mindenki megdőbbene,
 Kiki: kérdi e vőlegény
 Ily lázba mint eshete!
 De Vincze bánata okát
 Eltitkolni akará;
 Így az, azt rögtön ravaszul
 Ily ürügybe takará.
 S így szól, az ötlött eszembe:
 Hogy mostan itt hitvesem
 Szokás ellenére nem egy
 Tányérből eszik velem.
 Megszűnt nagy részt Vincze
 szaván
 A násznép bámulata;
 Átlátván azt, hogy a szokás
 Most megtartva nem vala.

Ah de többen még is sejték,
 Hogy Vincze Pannit szán-
 ja;
 A sejtelem szóba tör ki;
 Nem sokára megrázza

 Az uj hitves idegét is
 A bal hir vészes szárnya;
 Megszűnik most, ah Julisnak
 Megszűnik boldogsága!
 Boszantja őtet, hogy férje
 Őt pénzéért vette el;
 Napról, napra szíve férje
 Ellen uj vádat emel!

 Hasztalan igyekszik férje
 Meglágyítani nejét;
 Ah Julisnak a féltés is
 Lázítja már érzetét:
 Ekkép felgerjedve Julis
 Mindig boszús férjére:
 Ekkép áldás mint terülne
 E házasság pár frigyére?

 Nem is terjedt, ah nem ter-
 jedt
 Üdv, és áldás reájok;
 Az üdv, áldás virágai
 Ily frignél oly silányok!
 Igaz, Julis bűnös is volt;
 Nem birt megbocsátani:
 Így reája, s férjére száz
 Vésznek kelle omlani!

Omlott is : áh mert elváltak	Szívemésztő kínjai közt
A házások egymástól :	Egészsége megapadt ;
Hasztalanul szakadt így el	Nem sokára annyi kinnal
Vincze, Vincze Pannától !	Megtelt szíve kiszakadt !
Pannit mélyen keseríté	Vincze gyakran járt éjenként
Vinczének bal esete :	Síratni sírhalmához !
Soha senki iránt többé	Ott oly forró szent imákat
Nem gyult lángra érzete,	Küldött az Ég Urához !

~~~~~

II.

Néha káros a kapzsiság.

Szépen dalol a pacsirta,	Az Ég fürgeteget miért
Úgy mosolyog a világ ;	Miért ereszté közé ?
Százezer kék között úszik	Már a nap is kivan tűzve,
Jancsi, s Lombárijára vág.	Midőn áldást mond a szűzre,
Üdveit ő a szerelem	S Jancsira a pap : szaván
Forrásából meríti ;	Szivők összeforr talán !

3.

Ez érzés az emberi fajt	De üdvök oly nagy tengerén
Szépre s jóra hevíti ;	Vészes vihar támad ;
Bár az mindig üdvök agya,	Édenőknek virányain
Még is annak fő virága	Medréből kiárad
A kölcsönös érzelem	A vészeknek vad folyama :
Virágdús térén terem !	Igy átkokká változott

2.

Erzsi visszonozta Jancsi	Az Isten kegyelme ; két szív
Forró s buzgó érzelmét,	Üdve örvénybe rogyott.
S így pályájok virágdús volt,	Mert ujonezállítás támad,
Mint Medárdnapkor a rét.	Szegény Jancsira vész árad ;
Ez illatdús virágtengert	(Gazdag-e a kedv, éskény !)
A szép remény öntöze :	Huszárrá lesz ő szegény !

4.

A hív, a jó, a szende lányt
 Ily nagy csapás mért érte?
 A sors ily roppant nagy átkot
 Mért mért Erzsi szívére?
 Eltemetve nyugszanak már
 Szíve tündérálmai;
 Reménye ábrándjait ki
 Fogja valósítani?
 Igaz, a szép leányt többen
 Kérik nőül; de megdöbben
 Mindenki; mert mit arat
 A kérő? csak kosarat!

5.

Kosarakat osztott Erzsi,
 Áh mert szíve érzetén
 Nem aludt, áh nem aludt el
 Végképen, nem a remény:
 Mert kesergett, szénszeretett
 Mátkája nem messze mén;
 A szomszéd faluban talált
 Állomást a szép legény!
 S így e párnak bús érzelmén
 Új új tápot nyújt a remény;
 S így ők bár elszakadtak,
 Egy nyalábban maradtak.

6.

Igaz hív maradt a leány,
 De nem maradt a legény,
 Csak jó nemes, szép nagy
 szívben
 Buzog tiszta érzemény.

Nem minden szívben holtig

hív

Gerle pár a szerelem!
 Csélsap veréb indulata
 Oly gyakran ez érzelem.
 A tiszta és hív szerelem,
 Melyből a föld üdve terem,
 Mint nőhetne a kemény,
 S kapzsi szívnek érzetén?

7.

Azon község, s házbán a hol
 János szállása vala,
 Lakott Maris; ki bár nem
 szép,

Gazdag jobbágy magzata:
 Szép, és ügyes ember Jancsi,
 Sűrög, forog, hízeleg:
 Maris szíve nincsen jégből,
 Az már, mint a tűz meleg.
 S mert Erzsinnél Maris sokkal
 Dúsabb, így Jancsától joggal
 Nem várhatja senki sem,
 Hogy a régi érzelem

8.

Őt lekösse! Örül Jancsi,
 S bízik, hogy nem sokára
 Kiszabadúl, vissza mehet
 Már saját birtokára,
 Mert ő egy félhelyes gazda
 Egyetlen egy gyermeke;
 S súlyosan beteg atyjának
 Hajszálon csüng élete.

Ha az meghal, törvény sze-
rint
Rá a szabadság arcza int;
S ő haza tér házába;
Már mint tulajdonába.

9.

Úgy is történt; nem sokára
Visszakerül a legény:
Száz üdv, kőj, dús remény
árja
Erzsiben az érzemény!
Ah de tiszta szép egére
Vészteljes felleg tolult;
A kapzsiság vészcses lángja
Annyi poklot ah mért
gyújt?

Maris gazdag, Erzsi szegény
S így Jancsinál az érzemény
Szegény Erzsi kárára,
Kihamvad nem sokára!

10.

Kis idő múlik, tenger kín
Száll szegény lány szí-
vére;
Jancsi szíve tartózkodás,
Feszeltetésnek lesz tére.
Igaz megkeresi néha
A fiú bús, bús hívét;
De az ott ömledezésnek
Nem engedi át szívét.
Pedig aztat ki hön szeret,
Elaltatni bajjal lehet;

Erzsi úgy szenved sze-
gény;
Szívében fogy a remény!

11.

Üdv és áldás vagyon az Ég
Azon szép akaratán,
Hogy eleinte bár ki is
A bűnök sivatagán;
Csak aggódva, rettegve jár
Vajha e szép érzeményt
El ne kapná a kapzsiság
Förgetege, polyvaként.
A kapzsiság fürgetegén,
Jancsinál is a szép erény
Három egyén kárára,
Elbukott nem sokára!

12.

Való; szebb Marisnál Erzsi,
Kedvesebb is sokkal ő!
Való, hogy a hitszegésből
Mindig bajok átka nő:
Ah de Maris gazdag; Erzsi,
Szegény, Erzsi oly szegény!
Igaz nagy kincs a becsület!
De még is vonzóbb a fény!
E lidércz dús bájaival
Úgy kacérkodik Jancsival,
Hogy szívének nemtője
Eltávozik előle!

13.

Nem sokára suttongani
Kezdenek a faluban,

Hogy Erzsinek szerencséje
 Bizony már apályban van;
 Suttogani, hogy gyakran jár
 Marishoz a vőlegény,
 Hogy Erzsinek reménye már,
 Már nem egyéb mint me-
 rény.

Addig csattog a hir szárnya,
 Míg az végre sírba hánnya
 Reményeit Örzsének;
 Ah jaj annak szegénynek!

14.

Nem sokára valósággá
 Erősül a kósza hír;
 A cserben hagyott szegény
 lány
 Titkon keserg, nyög, és sír;
 Jövő vasárnap hirdetni
 Fogják Jancsit Marissal;
 Erzsi szívében a remény
 Végső szikrája kihál!
 Nem sokára menyegző lesz,
 Azzal három szív üdve vesz!
 Bár Marisnál élemény
 Tárává lett a remény!

15.

De reménye dús mezején
 Elfogynak a virágok!
 Mielőtt eligérkeztek,
 Ügyeljete leányok,
 Valjon nemes szív dobog-e
 Kérőtöknek keblében;

Nem színlenek-e ők érzést
 Kapzsiságuk hevében.
 Csupán akkor ha látjátok,
 Hogy azokat ti hozzátok
 Szív köti; válasszatok!
 Hogy vészbe ne rogyjatok!

16.

Ne higyjétek, hogy csak va-
 gyon
 Teremt gazdag üdveket!
 E balhit ah mennyi áldást,
 Mennyi üdvet eltemet!
 Az elégedés rózsája
 Csak nemes szív térén nő
 Hideg, aljas szívek között
 Mint tűnhetnék az elő?
 Oly frigynél, mely felett me-
 leg
 Érzelemnek üdve lebeg,
 Kunyhóban is üdv terem;
 Menynyet szűl a szerelem!

17.

Miért hiszik azt oly sokan,
 Hogy csak pénz oszt üd-
 veket,
 Hogy a fény lecsendesíti
 A háborgó szíveket!
 Mért hiszi azt annyi egyén,
 Hogy érve oly arányban
 Nő; mint terjed osztályró-
 sze
 A szerencse javában?

Jaj oly népnek a hol csupán
A vagyon értéke után
Mérik a tiszteletet:
Az nagy, szabad nem lehet!

18.

Szegény Marisnak fanyarok
Voltak mézes hetei;
Jancsi hideg érzelmeit
Nem birta elrejteni.
Férje birvagy ösztönéből
Vezette őt oltárhoz;
Az ily rút czélből kötött frigy
Üdvet, áldást ritkán hoz.
Szegény Maris élvek helyett
Arat gyászos keserveket;
Egy nemtelen durva férj
Mellett a nő poklot ér!

19.

Erzsének is kínok közt folyt
Reményvesztett élete;
A bánat éles törivel
Szép rózsáit tépte le:
Nem birta ő felejteni
Gaz, hűtelen mátkáját.
Gyöngéd, hő szép érzelmének
Megadta ő az árát!
Szegény lánynak szeretetét,
Jancsi büne nem tépte szét;
Szíve küzdött eszével;
S a díjt, szíve nyeré el!

20.

A szép, szende lelkes jó
lyányt
Nőül sok legény kérte;
De annyi szép tiszta szív
csak

Hiában égett érte;
Nem oltárhoz, temetőbe
Vágy jutni a csüggedt
lyány,

Forró méla érzelmire
Szánó kebelt nyit talán
Az ég maga: mert epedőg
Támad, minden szív ugy lö-
kög,

A remény, és félelem
Árjaiban, Istenem!

21.

Erzsi bátor, szép szívének
Tanuságát nyújtja most;
Nagy bátyjának lakában,
irt,

Enyhet üdvet csak ő oszt:
Áh nagy bátyját, két gyer-
mekét

Meglepte e nyavalya;
Erzsi szép feláldozása
Siker nélkül marada.

Mert az öreg, két gyermeke
Elhunynak; mély kínérzete,
A buba merült lánynak
Fohászi égbe szállnak!

22.

A gyászba dőlt lelkes jólyány,
 Hozzájok oly hön vágyott!
 Pedig az elhunytak' egész
 Vagyonuk rája szállott;
 Mert azoknak nála kívül,
 Nem volt egyéb rokonok:
 A szegény lány dús gaz-
                                   dag lett:
 A sors gyakran így forog!
 A megholtak kétházhelye,
 Gazdasági készülete,
 Sok szép tőke szállt rája,
 Szegény Maris kárára!

23.

Mert Jancsi már elköltötte
 Maris minden vagyonát;
 S így oly kapzsi, aljas lel-
                                   két
 Sóvár vágyak rezgik át.
 Egek, ha meghalna Maris!
 Mily csábító képzelem!
 A kapzsi szív undok térén
 A bűn oly buján terem!
 Akkor ő tán célját érné,
 Erzsit hitvesül megkérné;
 Erzsi tán még szereti;
 Talán megbocsát neki!

24.

Oly csábítón kandikálnak
 Rá szíve e reményi;

Hogy azon kezd gondolkodni
 Mint lehetne elérni
 Szíve sovár kíváнатit?
 Ugy mosolyog a remény!
 Mint akasztná őt meg bár-
                                   mely
 Szívlázító bűnmerény?
 A bűn elleni nagy tusán,
 A nemtelen vad szív csupán
 Undok gaz terveivel
 A félelmen akad fel.

25.

Nem akadhat fel félelmen
 Nálunk oly férj, ki nejét
 Megutálván, szétbontani
 Vágy e frigynek kötelét;
 Ki hogy azt felbontsa, nejét
 Többször összedöngeti;
 S így czélt ér, mert ekkép
                                   nejét
 Nem soká eltemeti,
 S e miatt ő nem bűnhődik;
 Azon még meg sem ütődik,
 A népnek nagy osztálya;
 A bűnös nem sokára

26.

Czélt érve, bátran csapong-
                                   hat
 Reményinek térein:
 E gondolat gyökeret ver
 Jancsinak is érzetén,

Egek! ha meghalna Maris!
 — Ugy ég e vágy lelké-
     ben! —

A boldogság rászakadna
 Teljes egész üdvében!
 Így nem lehet csudálni, hogy
 Marisnak csende összerogy,
 Az a várt kéjek helyett,
 Dúsan nyer ütlegeket!

27.

Sokat szenved szegény asz-
     szony!
 Szegénymárcsaksinlódik!
 De férjének vad gázságán
 Senki meg nem ütődik!
 Mert bár tudják hogy veréli
 Aljas, undok férje őt,
 Nem borzadnak meg e
     szörnynek
 Megszokott arcza előtt.
 Azt hiszik, hogy joggal tehet
 Férje, így neje nem mehet
 Panaszkodni szegény:
 Már az lenne vak merény!

28.

Eddig sem lakott iránta
 Férjében szép érzelem;
 Mégis ötlet meg nem verte
 Férje eddig sohasem;
 De most már vérengző, go-
     nosz
 Lett Marishoz gaz férje:

Szegénynek balsorsa mindig
 Magasabb polczra ére.
 Kinek is bár ugy szenvedett,
 Panaszkodni nem lehetett;
 Eltiltotta azt férje,
 Ne hogy a hír elérje

29.

Erzsit, kinek vagyónára
 Ő sóvárúl esengett;
 A gonosznak aljas szíve
 Remények közt merengett;
 Mert bár sokan kérik Erzsit
 Ő egyhez sem mén vala;
 Jancsi bízik, hogy alyánynak
 Ő felé száll sóhaja!
 De bár Maris panaszkodni
 Nem mer, mégis eltitkolni
 Jancsi bűnét nem lehet;
 Erzsi róla nyert szelet!

30.

Nem igaz az, a mit a hír
 Tart, hogy vak a szercelem!
 Csupán ugy ég állandóan
 E szép tiszta érzelem:
 Ha a szerető szíveket
 Az erénynek füzére
 Köti össze, a földi lét
 Legmagasabb üdvére.
 Csak viszonyos tiszteletnek,
 Magasgyöngédszép érzetnek
 Térén nő oly érzelem;
 Melyen örököld terem!

31.

A szerelem nektára is
 Örökre elkeserül,
 Ha abba a bűnmaszlagnak
 Bűzös nedve elegyül;
 Magas, elmés szép érzetnek
 Üdveiben lel gyöngyöt
 A szerelem; utálja az
 A bűnt, s minden szennyet pört. —
 Midőn az ég üdvet vágyott
 Teremteti, akkor rázott
 A szűkbe szép érzelmet;
 S így szülé a szerelmet!

32.

Midőn Erzsi meghallotta,
 Hogy volt jegyese nejét
 Ugy kínozza, bánat átka
 Dúlta szíve érzetét.
 Azt hitte ő, hogy Jancsi tán
 Azért durva nejével,
 Mert a szükség bekopogott
 Hozzá kíséretével;
 S így ő gyakran segítette
 Szegény Marist, s úgy élvezte
 Jótettei érzetét,
 Öntudatának becsét!

33.

Jancsi azt hitte, hogy azért
 Segíti Erzsi nejét,

Mert ő még mostis szereti
 Volt hűtelen jegyesét;
 S így Erzsínek szép érzelme
 Erényre nem gyújtja őt:
 S így, mint érte volna jobb
 sors

Az ártatlan szenvedőt!?
 Nem sokára a gonosz férj
 Hőn óhajtott czéljához ér:
 Nincs már megkötve keze,
 Mert sírba szállt hitvese!

34.

Akadnak a főbb körökben
 Talán olyan egyének,
 Kik nagyításnak nézendik,
 Azt mit én most beszélek:
 De azok, kik a pórnéppel
 Gyakrabban érintkeznek,
 Hogy az élet után festek
 Bizton vallomást tesznek.
 Fájdalom szent igaz az, hogy
 Száz ifju pór hölgy sírba rogy,
 Mert férje veregeté,
 Gyakran összedöngteté!

35.

Ki az? a kit fel nem indít
 Ezen aljas, vad szokás?
 A szép, magas nagy akarat
 Sírt annak miért nem ás?
 A főbb osztály a nép iránt
 Miért olyan közönyös?

Népünknek e vad szokása	Jancsi dús reménynek ma-
Miért benne örökös ?!	gát
Az üdv csupán úgy nem	Hasztalan engedte át!
vész el,	A hűtlen mátká, s a gazférj
Ha szűnkben erény fészkel;	Felnyiták Erzsi szemét;
Ha közös kincs, s osztály-	Eszének esze kihűtő
rész	Forró szíve érzetét;
A kiművelt szív, és ész.	Vagy tán szíve érzetének
36.	Küzdelmiben, engedének
Erzsi mélyen fájlalta a	Érzelmei, eszének,
Szenvedő hölgy elhunytát;	Bánatára szegénynek !

III.

Borka és Gábor.

Borka rénydús, skecsesvala,	Az ármánykodás lidércze
Az ég is mosolyga rá;	Üdvöket megtámadá.
Gábor lelke kéjtől szökdelt	Borka vagyontalan zsellér
Ha ötét megláthatá;	Lánya volt: ő oly sze-
Mert Borka szívében szép,	gény!
s nagy	Míg Gábor atyjának annyi
Tiszta érzet lángja gyúlt;	Marha szántott telekén.
Ekkép Gábor lelkére nagy	S így Gábor üdvét családja
S magas üdvek árja hullt.	Legázolni hön kívánja:
Ha egy ifju, szép lelkes pár,	Cselőknek ármányival
Az erénynek ösvényén jár,	Két szívnek üdve kihal!
Ugy szerető szívökön	3.
Mosolyg az üdv s az	Borisnak nincs édes anyja,
öröm?	Mostohán bánik vele
2.	Mostohája; s így ő szegény
De e két szív kéjmezejét	Szolgálatba lépe be.
A vihar eláradá,	

A faluban lakik egy vén
 Legény, az egy szolgálot
 Kiván kapni: szegény Boris
 Bár ha nem sejthet sok jót,
 Felkeresi az öreget,
 S nem tesz követeléseket;
 Beszegődik hozzája:
 Szegényt az ég is szánja!

4.

A jó gondos, a hív lánynak
 Könnyen folynak napjai,
 Gazdájának is eddig oly
 Jól nem mentek dolgai;
 Roszat nem sejt a jó leány;
 Hiszen az aggfi szegény;
 Mig senki sem hitte róla,
 Hogy benne oly érzemény
 Laknék; mely hogy élvez-
 hessen

A tilosba, meg nem retten
 Megfosztani az erényt,
 Fonni vészes szövétnyét!

5.

Gábor két házhelyes gazda
 Egyetlen gyermeke volt,
 Szíve mégis nemtelen gőg:
 Vad szavára nem hajolt;
 Legfőbb vágya, hogy mielőbb
 Oltárhoz vezethesse
 A szegény szolgáló leányt,
 S őt boldoggá tehesse! —

Az öröklött szép érzetnek
 Hatalma, a szeretetnek
 Karjai közt dagadoz,
 S így vészben nem ros-
 kadoz.

6.

Nem is roskadt, óh nem ros-
 kadt

Össze Gábor ereje,
 Szüléi és rokoninak
 Működésök ellene
 Sikertelen; nem lehet őt
 Balutra téríteni;
 Szándéka, hogy adott szavát
 Hűn be fogja tölteni.
 Tagadja őt bár ki atyja;
 Ő már férfisavát adta:
 Azt, essék bár kárára,
 Megtartja bizonyára!

7.

Ha atyjához nem viheti
 Imádotját szívének,
 Szándéka, hogy be fog állni
 András ur béresének. —
 Makacs, nem hajlik atyjának
 Kérelmére a legény:
 Majd reá áll a fondorlók
 Átokteljes gaz cselén! —
 Egek, egek! óh miért fon
 A bűn sok cselet a világon!
 Annyi átkot mért terem
 Itt az undok érzem?!

8.

A faluban lakó urhoz,
 A hol a jó lány szolgál,
 Lép be, egy ugyanott lakó
 Banya; s azzal szóba áll.
 Válláról leemel egy jó
 Súlyos, és nagy csomagot,
 S kioldja azt, s abból kivesz
 Ruhát, kendőt, szalagot;
 S így szól hozzá: Nemzetes
 úr!

Talán, talán szemet is szúr
 Önnél, ennyi kincshalom?
 Ezt önnek általam.

9.

Ossza azokat lassan szét
 Szolgálójának az ur;
 Lassan, lassan talán az majd
 Mégis, mégis szemet szúr:
 Tegye meg ezt az ur, s mar-
 kát

Két száz tallér legyinti:
 De jó lesz, ha előbb az ur
 Jólelküleg meginti
 Arra lelkének biráját,
 Hogy az ne tátsa ki száját;
 Ha bár szíve érzetét,
 Száz bűn átka dulja szét.

10.

Teremnek az emberi szív
 Térén olyan virágok,

Melyek durva legyintésre
 Mint az üzött zsványok,
 Ugy kíváncsoznak elbűjni,
 Bármely rejtek szögébe?
 Akkor azok bevonulnak
 A szívnek fenekére:
 De az indulatok napja
 Azokat onnan kicsalja;
 Az indulat elárad,
 A szép virág kiszárad!

11.

De néha oly szív is akad,
 Mely kopár, s virágtalan,
 Melynek térén, a szép s jó-
 nak

Csirája is fojtva van;
 S melynek poshadt posvá-
 nyain,
 Csak a bűnök sása nő;
 Az üdv, aldás bájrózsája
 Mint tűnhetnek ott elő?!
 A szép érzet gazdagsága,
 A boldogság májusfája;
 Erő a szép érzelem!
 Hőn ápolod azt nemzetem!

12.

A nemes érzetek büvös
 Arkangyala kiszállott,
 Az agg legény szívéből is,
 S így ő könnyen ráállott,
 Hogy ő azt mind elköveti,
 A mit hallani fog itt

Mindaz, a ki olvasandja
 E beszélynek sorait :
 Ki azt gonddal olvasandja,
 Bizonyára átlátandja,
 Hogy beszédem fonalát,
 Az életből vettem át. —

13.

Napról napra kiesebbek
 Lettek Borka napjai,
 Nyájasabbak, szívesebbek
 Az öreg ur szavai ;
 A bizalmatlan öreg ur,
 Bizalmassá változott ;
 Jobb gazdánál nyerni helyet
 Boris nem kíváncsozott.
 Nem sokára piros kendő,
 Oly szép ruháknak örült ő !
 Rá hűségre díjául,
 Adány, adányokra hull !

14.

Semmi rosztat sem sejt a
 lány ;
 Ugy örül napjainak !
 Hiszi az ég maga kedvez
 Mosolygó szép álminak !
 Hiszen a szegény lányt a dús
 Gábor forrón szereti !
 Márton napra, szava sze-
 rint
 Az oltárhoz vezeti !

Örül a leány, s így az magát
 Szép reménynek adja át. —
 Az adányúl nyert csecsek,
 Ugy emelik kellemét !

15.

De lassacskán suttongani
 Kezdenek a faluban,
 Hogy Borisnak mennyi sok
 szép
 Ruhája, kendője van ;
 Azt nem hiszik, hogy Gá-
 bortól

Jönnek ezen adányok :
 Mig nem szolgált, miért vol-
 tak

Ruhái oly silányok ? !
 Terjed a gonosz hír szárnya ;
 Csupán annak nem találja
 Fülét ; kiért kelt vala
 A cseleeknek angyala.

16.

Soha sem szólt egy illetlen
 Szót hozzá az agg legény ;
 Csók, kézfogás vagy csip-
 kedés !
 Távol tőle ily merény ! —
 Hálára indítja a lányt
 Az öreg bánásmódja ;
 Ki is szegény, hogy háláját
 Valamikép lerója,

Őt mindenütt magasztalja,
Ekkép a tört maga adja
Hóhéjának kezébe,
Hogy döfje azt szívébe. —

17.

Nyári reg van, a leány most
Az öregnek tisztítja
Szobáját, melynek ajtaját
Egy lepedő borítja.
Az öreg most pajzánkodni
Kezd a lánynyal esintalan;
A meghökkent lány érzéke
Meghatva, döbbenve van.
Az ajtónál most négy legény
Örvend, mert a bűnös me-
rény

Az erénynek kárára,
Diadalmát találja!

18.

Az öreget a leánynak
Kínja meg nem indítja:
S az a leányt átöleli
Álmélatba taszítja;
S így szól hozzá: úgy csó-
kolj meg
Mint az éjjel csokolál,
Midőn gyenge karjaiddal
Oly szorosan átfonál;
A lány megijed, hogy talán
Eszét veszté az aggastyán;
S bámulata, félelme
Közt, megdermed érzelme.

19.

Midőn ily meredten áll; be-
Jön Gábor négy rokona;
Erre felbődül, s összedől
Eszméletlenül Bora.
Szegény Borát nagy beteg
Hazaviszik atyjához.
Szegény, szegény jó leány-
nak
Üdvet, enyhet áh ki hoz?!
Az öt czinkos úgy nevette,
Hogy oly könnyen elérhette
Mire vágyott: s így mi-
ként
Feloldni e cselszövényt!

20.

Az öt czinkos jól játszott
Összebeszélt szerepét;
Jaj Borának ki fogja már
Visszaadni jó nevét?!
Elveszté így szegény leány
Elveszté legfőbb kincsét:
Az ártatlan báránynak
Gyilkosa is ekkép vét!
Egy nap már százan ko-
tyognak;
Oh jaj jaj szegény Gábornak!
Midőn a hír hozzá ér,
Szegény fiu elalél!

21.

Nagy betegség után végre
Fellábadt Borka; de nem

Enyhült szíve nagy bánata,
 Szíve vérzett szüntelen!
 A leánynak jó hírnevét
 Nem birta a rágalom
 Megdönteni; a megpróbált
 Hír, s név erős mint a rom!
 Sokan kérik a bánkódót
 Nőül, de csak szórják a szót.
 A szelid és szende lány
 Minden üdve a magány!

22.

Borkát, a gyanuba vett lyányt
 Gábor leste untalan;
 De hiába leselkedik;
 Fürkészete hasztalan!
 A jó leány csendesen élt,
 Csendesen élt atyjánál;
 Bár keblére súlyos kínok
 Vészes áradatja száll.
 A szegény pár együtt szen-
 ved,

De a bánat csak nem enged.
 Tévedésök rohamán,
 Szenved a fi, és a lány!

23.

Gábor s csak fájdalmasan
 Tölté élte napjait;
 S nem tölté be szüléinek
 Nem tölté be vágyait.
 Dús leányokkal kínálják
 Meg az olygazdag legényt;

Ő e kínálásokat úgy
 Nézi mint undok merénny.
 A fájó szív olyan elem,
 Melyben ezer vihar terem.
 Gábor előtt szüntelen
 Nagy bánata van jelen!

24.

Egyszer még is megütközik
 Gábor, mert Borka kimén
 Késő este a faluból;
 Valjon hová mén szegény?
 Holdtalan az éj, nincs fény,
 csak

A csillagok tengerén;
 Borka azt hogy őt követik,
 Nem is gyanítja szegény.
 Szegénynek úgy ég érzelme,
 Ekkép neki mint jöhetne
 Eszébe? hogy őt lesik,
 Lépéseit követik!

25.

A temetőbe ér végre
 Borka, ott ő annyira
 Meg van hatva, hogy zokogva
 Dől anyja sírhintára:
 Térden állva könyörög ott,
 Enyhet kér bánatára:
 Oly hő s buzgó imájának
 Meghatá őt varázsa!
 Az imádság ha szívből jön,
 Nem csak meghallgatást
 nyer fönn

Itt is oszt az üdveket,
Emelvén a szíveket!

26.

Enyhíti az Borkának is
Keserű, bús bánatát;
Szegény lány oly méla bú-
nak
Engedi által magát!
Sokáig imádkozik ő,
Némán, szent áhitattal;
Végre gyenge rezgőhangban,
Melyet Gábor is meghall,
Tör ki a lány imádsága:
Gábor szegényt úgy sajnálja!
Bár a legény érzetén,
Úgy ünnepel a remény!

27.

Mert az ima, meg meg sza-
kad:
Oly hangosan sír a lány!
Még a kő is meglágyúlna
Borka szíve viharán!
A bús lánynak bús könnyei
Gábort érzékenyítik;
Szegény szegény jó fiúnak
A mennyország kinyílik.
A jó leány hő imája,
Gábor szívét összejárja,
Gábor könnyekre fakad,
A mennyország rászak-
kad!

28.

Ekkép imádkozik a lány:
Látod Ég szűm érzetét:
Valjon áh ártatlanságom
Ki fog-é még tűnni itt?
Szívem fáj, hogy engem aljas-
Lelkűnek tart a világ;
Annyi üdvet mint Gábornak
Szíve, nekem áh ki ad?
Végy magadhoz, lelkem, édes
Anyám, csupán te vagy ké-
pes
Látni lelkem érzetét.
Boldogít engem a hit!

29.

Ezer kéj közt jutnak e szók
Gábor rezgő szívéhez:
Hallgat, fülel a fiú s a
Leány ekkép ömledez:
Végymagadhoz drága anyám,
Végy magadhoz engemet;
Szegény, szegény Gábor en-
gem,
Engem többé nem szeret.
Mondd meg neki, mi büntelen
Szenvedek; s mi szép érzelem
Üdvein csüng érzetem;
Mért nem ért meg kedve-
sem?

30.

Érzed te is édes anyám,
Mennyire méltatlanul

Bántak velem : tudom anyám
 Érttem menyinyi könyved
 hűll :
 Szívembe véstem jó anyám
 Szívembe tanácsidat ;
 Erőt kínom ellen nekem
 Csupán öntudatom ad.

Szívem úgy símul rád miként
 A cserfára a repkény.
 Meg birsz-e bocsátni ne-
 kem ?
 Meg meg : ezt súgja érzetem,
 Add kezembe kezedet,
 Szűm az oltárhoz vezet !

S azon reményem hogy talán,
 Az Istennek akaratán
 Kiderül a cselszövény,
 S ismét boldog leszek én !

32.

Borka szíve érzelminek
 Tengerében nem talált
 Nyílást : szegény szegény
 lyánka

31.

Tovább Gábor nem tarthatta
 Lágyulását szívének ;
 Odasiet, s karjába dől
 Imádott kedvesének ;
 Így szól hozzá : Lelkem lelke
 Birsz-e megbocsátani ?
 Áh mért tudták oly sokáig
 Üdvünket lerontani ?

Mint a kő meredten állt.
 Végre szorult érzelmei
 Kiáradnak kebléből ;
 Induiata viharában
 Szegény leány összedől.
 De Gábor felkarolja őt,
 Szegény fiú a szenvedőt
 Ápolja, és biztatja,
 Az életnek átadja !

A fondorlók átkos eselén
 Miért tántorodtam el én ?

33.

Szegény áldott jó leány
 Szíved engem úgy-eszán ?

Gábor megmondta atyjának
 Azt mit halla, mit látá ;
 Meg hogy szentígéretet tőn ;
 Hogy mint a kőszirt áll a .
 Meg, hogy hanem leendszabad
 Szüléihez vinni őt,
 Akkor mint béres vezeti
 Oltárhoz a drága nőt ;
 S elbámul, midőn reája
 Atyjának áldása szálla ;

31.

Visszaszerzem jó leánykám,
 Visszaszerzem híredet ;
 Mint az Égnek arkangyalát
 Úgy szeretlek tégedet !
 Nem bírok én magamnak
 sem
 Megbocsátani ; szegény

Érzi atyja könnyeit,
Bámulja hő érzetét!

34.

Az atyja nem tartá féken
Érzetinek háborát,
Dobogó keblére zárja
Hőn zokogó Gáborát:
Bocsáss meg ah fiam ne-
kem!

Fogadd atyád áldását,
Szegény, vétlen arádnak is
Küldi aztat szívem át:
Nem rég értésemre esett,
Mely cselnek áldozata lett
Arád, ki ha bár szegény,
Menyemnek fogadom én!

35.

Egy párrá lett a két szív; kéj
Közt folyt annak élete!
Mélyen hatott atyjokra is
Boldogságuk érzete.

Nem sokára megnépesült
Egy kis polgárral a ház;
Melyben most már annál
dúsabb

Üdvek áldása tanyáz.
Dús üdveket csak a halál,
Mely végre jó atyjokra száll,
Zavará meg, s a család
Búnak engedi magát!

36.

A gaz aggfit megvetette,
S megutálta a világ;
Oh jaj annak! jaj annak, ki
A becsületre nem ad!
Igaz ő nem adta vissza
Undokságának bérét;
Jaj de neve mindenkinek
Megzavará érzését.
Az az Isten akarata,
Hogy a bűnös diadala
Mellelt is bajt s félelmet
Érez, gyötrő érzelmet!

Költői beszélyek.

1.

A kölada fedele.

(Történeti elbeszélés.)

Első László követséget
Küld Gergelyhez Rómába,
Első Istvánt, s fiát, Imrét
A szenteknek sorába

Felvétetni kéri vala:
Bizonyítványait maga
Gyűjti, hogy e két nemes
Imádásra érdemes.

S hogy a hon hálás könyei
Öntözik sírhantjukat;

Mert műveltté, kereszténynyé
Bűvölék át honukat.

A pápa azt elismeri,
Szent zsinatát maga kéri,
Hogy Lászlónak hódoljon,
Kérelmére hajoljon.

Ünnepélyes követség ment
Lászlóhoz Fejérvárra,
Mely a sírból kiemelje,
S feltegye az oltárra
A két holt test tetemeit,
S dicsóítse érdemeit;
Kik a szentek sorába,
Emeltettek Rómába.

Ottó püspök általadván
A szent zsinat bulláját;
Nagy mozgalom rezgi által
A magyarok hazáját.

László a hon főnökeit,
S a vármegyék küldötteit
Szent buzgalommal teli,
Fejérvárra rendeli.

Sűrűn tódult oda a nép
Buzgalmának hevében;
Fejérvár még annyi népet
Soha sem zárt keblében.

Szép látni a sokaságot,
Mikép rebeg imádságot;

Látni, mint hull térdre le,
Szent áhitattal tele!

Imák, vágyak, bőjt, sanyar
közt

Három napig vár a nép:
Vár míg László a két szent-
nek

Tágas sírboltjába lép.
Róma több nép követei,
S minden rendű jelesbjei
A képzelgő hazának
Kísérői valának

E sírboltban feküdtek egy
Nagy köláda öblébe,
A két szentnek koporsói
Egymás mellé letéve:
Felnyitni készül azt a nép;
De iszonya fő pontra lép,
Mert ah! a köfedelet,
Felemelni nem lehet!

A király, és az országnak
Nagyjai elszörnyednek,
Azt bármikép felemelni
Mindenkép törekednek;
Felemelni mestereket
Hivatnak, sőt művészeket;
De a fedel zárva áll,
Nincs ki nyitjára talál.

Végtére azt erőszakkal
Rendelé felbontani

A király; de nincs erő, mely
Azt lebírná rontani.

E baj kitkit kétségbe ejt,
Mert mindenki nagy csa-
pást sejt;

Sejt egy bánatvilágot,
Bő kint, szomorúságot!

Földi, égi boldogságát
Veszélyezve képze-
li A nép, melynek borzalmát
még

A sír éje neveli.
Érzeteik ostromában
A sír penészes boltjában
Mindnyájan térdre hullnak,
Könyörögnek az Úrnak!

Sóhaj, köny, bú, panaszkodás,
Rettegés, imák között
Az egész éjt átvirasztják
A megbájolt kő mögött.
Sokszor tesznek kísérletet
Felemelni a fedelet;
De a kő zárva marad,
Nincs ki kulcsára akad.

Onnan reggel borús szívvel
Az egyházba mennek át;
Szent misével engesztelni
Kívánják az Ég Urát!
Bucsujárást, bánatnapot,
Bőjtöt, Isten-szolgalatot

Rendel a lelkes király;
Hogy megszűnjék a vi-
szály!

László, László! miért sújt így
A sors keze tégedet!
Hiszen néped gazdag üdve
Mutatja erényedet.
László, László! a kegyelem
Üdvhozó, szép s nagy ér-
zelem!

Elődöd és rokonod
Szabaddá tenni fogod!

Mély gyászban van az egész
hon;
A vezeklők seregét
László a szent harcra vinni,
Kötni készül fegyverét;
De a nép bár mint vezekel,
Imája az Égig nem kel;
Mert ah a kő fedelet
Felemelni nem lehet!

Jó szándoku lesz az irígy,
Kegyessé a kegytelen;
Adakozásokra lágyul,
Ki máskor érzestelen.
A nép erényre olvadt,
Minden szív egygyé for-
radott:
Hat, s munkál a félelem!
Mért nem más, szebb ér-
zelem?

A nyílt sír már alig bírja
 A bucsúsok seregét,
 Kik kívánják felemelni
 A köláda fedelét;

Mert, hír, név, pénz, fény,
 dicsőség
 Után hármely kebel is ég;
 Kívánják minduntalan:
 De mindenkor hasztalan.

2.

Nézd csak, nézd, mely szép,
 ifjú!

Mely szemérmes, mely
 szerény

Mely bájos ártatlanság

Fut el méla külsején!

Mely szépen ömlik vállára

Szép hajának gazdagszála;

Arcza minden vonása,

Mennyi kellem forrása?

Talán nem is földi lény ő,

De az Égnek magzatja;

Szebb s igézőbb nem lehetne

Apelles főrajzatja:

Szívgyulasztó kellemének

Vázolatát, bármely ének

Sem teremthetne elő;

Ezer báj jelképe ő!

Oly folyó ő, melyből ezer

Kellem, s ösztön csörge-
 dez,

Árjaiból üdv, szerelem,

Kedv, boldogság terjedez;

Ez a király csarnokában,

Hüledező zavarában

Alig látja a királyt,
 A ki előtte megállt.

A nagy király szivességén,

A szép fiú felderül;

Küldetése nagyságától

Szép bátorságra hevül,

S így szólal fel: Üdvözlötet

Hozok neked, s üzenetet

Egy oly hölgytől, nagy király,

Kinagyfényben, díszben áll.

Közel ide a számolyi,

Erdőben áll egy fedél;

Áldástszülve ottegy szépszűz

Ájtatos magányban él:

Benne őrangyalát látja

A nép, mely őtet imádja:

Mint nemtőjét népének,

Dicsőségét nemének!

E nő lelkes munkásságát

Az egész táj érezi:

Kiis magát nem tudni miért?

Charitásnak nevezi!

Viszályokat, veszedelmes

Kórokat, boszús érzelmet

Kiván ő enyhíteni:

Üdvöket teremteni!

Azon borús felleg, mely most

Tolult e hon egére,

Búsan hatott e szűznek is

Oly érzelmes szívére:

E csapás elhárítása,

A kőfedél felnyitása;

Tárgya forró vágyának,

Munkálása agyának!

A soká egy tárgyon hevült

Ész könnyenábrándbadúl,

Melyben az néha óvószert

Varázs eszközöket szül.

E nő egyik érzeményét

Úgy nézi mint előzményét

Isten jelentésének,

Áldást szülő kegyének!

Azt súgta neki egy titkos

Érzet, hogy a kőfedél

Zárva marad, míg Salamon

Visegrádon mint rab él:

S hogy nincs égibb, üdvösb

gyönyör,

Mint melyet nyújt a szép

könyör:

Hogy rád fényt s díszet hozni

fog,

A kegyelmezési jog —!

Mintha tűzár villant volna

László minden izmán át;

Teste alig birta szíve

Felmerülő zajlását:

Vedd fiú mond köszönetem,

Vidd el annak üdvözetem;

Kinek szavát fogadom;

A kegyelmet megadom!—

A kegyelmet több zászlós úr

Viszi Visegrádra át,

László kegygyel Fejérvárra

Kéreti át rokonát.

Nagy őseik bús lakába

Kívánja zárni karjába

Öcscsét a lelkes király;

A két Szent hamvainál.

De Salamon hideg arczán

Megmerevül érzete;

Salamont még most is bántja

A múlt emlékezete.

Vége elérzékenyülnek,

Bús merengésbemerülnek;

László öcscsére borúl,

Mind a kettő könnye hull.

Az alatt hő sovár, vágyak

Rázkódtatják meg a hont:

A haza mint őrangyalát

Úgy nézi most Salamont,

Mert bizik, hogy nem sokára

Elnyeri, mit oly hön vára;

S nagy kincseit kiadja

A láda boltozatja.

László ismét harmadnapra	A nép hő vágyaktól remeg,
Nagy kíséret, fény között,	Később hálás imát rebeg,
A hon forró imái közt	Mert most a kő fedelet,
A sirboltba költözött:	Már felemelni lehet!

3.

A szent jobb kéz.

Akkor ismét szenvedélyek	A kinyitandó koporsók
Vihara szállt a népre,	Tőszomszédságában áll.
Térdre hullva küld az újra	S mivel ekkor az őr mohón
Forró imát az égbe.	Közeledett feléje;
Oly nagy a nép rajongása,	Véletlenül tenger gyanú
Hogy félni kezd a király;	Nőtt a király keblébe'.
Hogy talán a rend felfejlik	Ki is nem birván fékezni
A két szent hamvainál.	Érzete e háborát,
Szavára a koporsókat	Az egyházból kitiltotta
Nyitatlanul viszik fel	A templom kincstárnokát.
A templomba, mert a tömeg	Szent István koporsójából
Buzgalmának hűlni kell!	Édes illat terjedt el;
A koporsók felnyitását	Abban veres nedv közt, csu-
Jövő napra tűzte ki	pán
László; s a templom tárnokát	Purhás csontot leltek fel.
Oda örül rendeli.	Ott most László vágyására,
Ez őrt, névre Mercuriust,	Nagy gondosan keresték
Az egész hon tisztelte;	Azongyűrűt, melylyel Istvánt
László ötet berekeszi	Mondaként eltemették.
Apatúrrá emelte.	De e nagy, szent bűvereklyét
Másnap ismét nagy fény	Feltalálni nem lehet!
között	A megrémült, bánkodó nép
Lép templomba a király:	Magára keresztet vet!

István maradványit ezüst
Koporsóba tették át;
S a nép az oltárra emelt
Koporsónál mond imát. —

Évek mulva Mercurius
László előtt megjelen,
Töredelmes arczczal annak
Ily felfedezést teszen:

Midőn uram a templomból
Kitiltottál engemet;
Hogy e tetted megbocsássa
Forrón kértem az eget.

Azon kívül meg azért is
Imádtam én Istenem,
Hogy üdvösségemre válják
Szívbánatom, szégyenem!

S midőn buzgó imáim közt
A karzaton térdelek;
Halljad király, bűnös hívét
Mint áldta meg a nagy ég.

Egy fehérben öltözött szép
Nyájas ifjú jött felém,
Egy fátyolban takart kincset
Reszketve nyújtott elém:

Vedd e kincset — szólt az
ifjú —

Imádd az ég nagy urát,
Ádománya által az most
Kedvezményét nyújtja át.

Vedd azt át, és gonddal őrizd,
S légy így a hon nemtője;
Add azt később Lászlónak át,
Majd ő lesz annak őre.

Vedd át e nagy adományt, ez
Szent Istvánnak jobb keze;
Sokáig nagy, boldog, szabad
Leend Árpád nemzete!

Az marad, az, csak fiai
Szépre s jóra törjenek:
A kiművelt szív, és elme,
Mindig áldást nemzenek!

Én meglepve, és meghatva
Térdre estem akkoron:
E tüneményt életemben
Elfelejtini nem fogom.

S így a szent mise végét már
Bevárni alig birtam,
Alig értem kis czellámba
Nyalábkámat felnyittam.

S ki festi le kéjmámorom?
Melyet akkor érzettem,
Midőn az oly drága kincset
Burkából kifejtettem.

Szemem István épen maradt
Jobb kezén megakadott;
Melynek egyik ujján gyűrű,
Oly tündöklő fényt adott!

E kincset én Berekeszre
Vittem által magammal,
Védkincsemkéntimádtamazt
Titkon, többi társammal.

Hogy e titkot felfedezzem,
Szívem vágya sürgetett;
E nagy kincsért az egész hon
Áldandja a végzetet!

A sors kegye által rám szállt
Kincset, kérlek királyom
Hagyd óh nálam, őrzésében
Én üdvemet találok!

Hagyd azt nálam, és üdvéd-
ért
Hő imám fog ömleni;
Úgy is a jótétemények
Aldást szoktak nemzeni!

László sebes, éles észszel
Általlátta a valót;
Mint babonás, gyáva embert
Megvetette a csalót.

Most látta mért volt gyanuja
Ellene oly lángoló:
Mely undok bünt követett el
A kezét elorozó.

De nem rosz szív, gyarló
elme
Lévén e bűn szülője;
A király szívét megszállta
Az irgalom nemtője!

S tudván hogy néha a könyör
Magvából üdv nő elő.
Az apátur büntetését
Az Istenre bízta ő!

De hő szándék gyúl keb-
lében,
A babonák tengerét
Leapasztai; valjon siker
Éri-e feltételét?

Haszontalan! a vakságnak
Vészhozó szörnyetegét
Leejtni, az feltűlmulta
E nagy király erejét!

Később László Berekeszen
Szép egyházat rakatott;
Hol a szent kéz századokig
Folytonosan tartatott.

Az utókor ezen helyet
Szent jobbnak elnevezte;
Ismét később már azt kiki
Szent jobb kéznek czi-
mezte.

S midőn Luther ujítása
Már már el-elterjedett,
Szent Istvánunknak jobb
keze
Raguzaba vitetett.

A patyolatos barátok
Zárdájába helyezék

E kincset; több két száz év-
nél

Ott maradt e drága ék!

Mig Mária Therézia

Azt Budára vitette;

A szent Klára szűzeinek

Templomába tetette.

Azóta e drága kincsünk

Mindig Budán tartatik;

István napkor nagy pompá-
val

Üveg alatt hordatik.

S akkor buzgó szent érzel-
mek

Lepik meg a híveket;

A vallásnak malasztjai

Emelik a szíveket!

Akkor e nagy, szent ereklyén

Kegyelttel csüng a szív.

A felmagasodott érzelem

Ajtatos imára hív.

Akkor a multnak emléken

Szépre buzdul a magyar.

Nagy voltál már Árpád népe,

Nagyobb leszesz: csak
akarj!

Kár is lenne elfajzanod,

Hát őseink szelleme,

Téged szépre jóra nagyra

Hiában serkentene?

Nem fajzol el; ha elődink

Magasztos szép emléken,

Tiszta nemes erényekre

Gyulad fel az érzemény.

Pedig szép, nagy, szent ér-
zelmek

Lepik meg a szíveket,

Midőn Istvánnapkor Budán

Hordjuk a szent jobb
kezet.

Hőn tekint akkor e kézre,

A nép ifja, örege;

Mert az népünk hite szerint,

Hazánk nagy, fő védszere.

Mint nyomult a szív mélyéig

A nép ezen érzete;

Azt nyilván mutatja népünk

E jellemző éneke.

„Óhdicsőséges szent jobb kéz,

Rád a magyar óhajtva néz;

Te vagy kincse népünknek,

Nagy örömes zivünknek!”

Első László egyik hadjárata.

(Historiai ballada.)

Irtam 1860-dik évben.

1.

Isten kegye volt most velünk
Szeretett vitézeim,
Szép nemzettel gyarapodtak
Meg ismét hív népeim.

A horvát, e nagy szép nemzet
Összeforrt most mi velünk;
Mostan mi mármagyarföldön
A tengerig mehetünk.

De mialatt tágasodott
Honunk, addig rá vészt ho-
zott

A kún nép, mely hadával
A hon védesapatával

2.

Küzd már, siessünk megóvni
Szegény árva hazánkat,
Ne engedjük vészbe dőlni
Ez imádott anyánkat.

Ne gyilkolja le e vad nép
Szívünknek kedveseit;
Ne dúlja vész, gyilok, átok
Szegény hazánk népeit.

Siessünk most szép ho-
nunkba,

Keressünk erőt magunkba;
Csak bennünk bízik ha-
zánk,

Joggal számítsen az ránk.

3.

Igy szólt László seregéhez
Horvátország térein;
Szokás szerént ismét üdv
volt

Szerencsés fegyverein.
Mert László csak nemes
ügyben

Emelé fel fegyverét;
Soha aljas kapzsiság nem
Undokítá érzetét.

Most is inkább nagy lelke-
nek

Sikerült, mint fegyverének,
Kivívni győzelmeket;
Megnyervén a szíveket!

4.

László e szavára a had
Igy kiált fel: királyunk
Értted mi bármely vészszel is
Szívesen szembeszállunk;
Szívesen tűrünk bármit is,
Csak te céled érjed el;
Hanyagságunk miatt hazánk
Egy fia se veszzen el.
Az nem magyar, ki ha látja,
Hogy vészben van szép ha-
zája,

Nem áldozza fel magát;
Féli a had sanyarát.

5.

Örül László vitézinek,
Harczosinak élén áll.
Repül, tűnik a völgy és
tér,
Serege oly sebtén jár:
Fiatal, és edzett a nép
Testben, lélekben erős;
Közönséges legényekből,
Vitézeket szül a hős.
László már egy koros férfi,
Rajta még is egy sem tesz ki:
Az ő szíve nagy, nemes,
Könnyebbiséget nem ke-
res.

6.

Csak úgy él ő mint a többi,
Gyalog jár a többivel;
Kiben magas, szép erényt
nyújt
Példája-, s érzelmivel.
Halad, és tűnik a mező,
Sebesen jár a sereg. —
A borostyány úgy nő, ha rá
Meleg cseppek pergenek.
De bár a had szinte szalad,
Közülök sok hátra marad;
Bár a bajtól nem félnek,
Kidőlnek a gyengébbek!

7.

Bár sajnálja annyit tűrő
Katonáit a király;
Mind a mellett nagy szí-
vére,
Gazdag kéjek árja száll.
Mert közel van már a kún-
nak
Csoportjához népivel;
Hiszi, hogy ha megküzd
vele,
A harczdíjt ő nyeri el.
Ha egy hatalmas, nagy ki-
rály
A sors vészivel szembe száll;
Bár súlyos a viadal,
Az övé a diadal!

8.

Vad tusára állt ki most is
A sors a nagy királylyal;
Mert már az éhség nagy
szörnnye
Vicsorgó agyarával
Lép az ellankadt, kifáradt
Katonáknak nyomába.
László, László ennyi vész
köz
Mint győzesz a tusába?
Fogy is már a had bizalma,
Mert bár a szív mint akarna
Küzdeni a sok vészszel,
A test epedve vész el.

9.

Már zúgni is kezd a sereg,
Arra kéri vezérét,
Hogy annyi baj- és veszély-
nek

Ki ne tegye harcznépét;
Kéri, hogy állapodjék meg
Mind addig menetében,
Mig a sereg ismét erőt
Lel élelmek bővében,
Nem lehet! e késedelem

Vészbe dönti hív nemzetem!

Igy szól László, — az égi
Bíró csak úgy önti ki

10.

Ránk üdveit, ha megóvjuk
Vészben rogyott hazánkat;
Ha rútúl cserben nem hagy-
ják

Ránk számoló anyánkat!
Én az Istenben bizalmam
Helyezem, s így azt hiszem,
Hogy e drága nagy kincse-
met

A mennyekbe felviszem,
Abban, kibén szív, ép elme
Ölelkeznek, mint ne kelne
A vész ellen oltalom?
Ég iránti bizalom!

11.

Nem hiába bizott László;
Megjött az Ég védelme,

Véletlenül bőven került
A seregnek élelme.
Szarvasok- és bivalokból
Szép csordák tűnnek elő!
Melyekből az éhes sereg
Egész falkákat lelő.
Oszlik így a sereg éhe,
Ismét éled szép reménye:
Erőt nyer a csüggedő,
Az Istenben bizik ő!

12.

De csakhamar ismét más
vész

Éri el a sereget;
Szomjas a nép és utjában
Nem, nem talál vizeket.
Mit tegyen László? eleped
Tán szomjazó serege.
Véletlenül nyújtott segélyt
Ugy beszéli a rege,
A királynak ismét az Ég,
(A vallás biztos menedék!)
László szent imát rebeg,
Egy köszikla megreped.

13.

S bőven omlik abból árja
Egy serkedő forrásnak;
A szomjazó katonák így
Enyhülésre találnak.
Az elesüggedt sereg újra
Bizik az Ég Urába,

S akkép siet, hogy a szél is
Alig érhet nyomába,
Nem hiába serénykedik,
Nem sokára megérkezik
Oda, hol a kún sereg
Épen imákat rebeg.

14.

Eszélyesen felhasználja
 Ez esetet a király;
 Parancsait teljesítő
 Népeinek élire áll:
 Mindenütt körülkeríti
 Népeivel ellenét;
 A kún vezér már nem ér rá
 Rendbeszedni seregét.
 Hogy a magyart megakasz-
 szá,
 Kincsét elibe hányatja,
 De kővé lesz az arany:
 A kún körülzárva van!

15.

Örült László, ajtatos szent
Imát küld fel az égbe;

Kopulehhoz, a kún vezérhez
Követet küld a végre,
Hogy egyezkedésre híja
Az fel a kunok fejét.
Elfogadja Kopuleh László
Váratlan szép nagy ke-
gyét.

Gazdag földet, szabadságot
Szép nemesi kiváltságot,
Nyert a kereszténynyé vált
Kún, mely hűn Lászlóhoz
állt.

16.

Vérontás nélkül óvta meg
Igy vérontástól honát,
László király, kinek a hon
Most is áldja szent porát.
A kún, és jász a tőle nyert
Földet most is birják még:
Szabadságukat is tán még
Visszaadandja az Ég.
A remény e szép világa,
Már fényt hint e szép hazára!
Valósuljon e remény!
Díjazva lesz az erény!

Hollyan ember ez ?

(Historiai ballada.)

A történelem egyik fő
Bajnoka Cortez vala,
Montezumának trónusa
Összeomlott általa.

Hogy egy nagy hős erényei,
Mit nem képesek nemzeni,
Azt Cortez rajzolatja
Világosan mutatja.

A belátó, éles elme,
 Ildomosság, és erély;
 A hidegvér s oly bátorság,
 Mely semmi véstől sem
 fél;

Oly eredményt teremtenek,
 Hogy bámulják a nemzetek;
 De mind ebből átok nő;
 Ha a bajnok szíve kő!

Cortez ekkép hódítá meg
 Montezuma népeit;

A történelem bámulva
 Adja elő tetteit;
 Vitézsége bámulatot,
 Fenesége iszonyatot
 Szűlnék: az üdv forrása
 A szép erkölcs áldása!

A szép erkölcsnek a vallás
 Éltetője, alapja;

Ha nem fertőzteti azt meg
 A babonák salakja;

A szentírás tanaiban
 A világosság gócza van;
 E könyv az üdv csarnoka,
 Az ég fő ajándoka!

Akkor tájban Spanyolhonban
 Az üdvek e forrása

Még dugva volt; innen eredt
 A szép erkölcs bukása!

Igy történt az, hogy a balhit
 Annyi ezret halálra vitt:

S a hit, üdv s áldás helyett,
 Csak vadságot szülhetett!

A ki Cortez vitézségét,
 Csudálatos lángeszét,
 Ki előtt minden akadály
 Nyári ködként folya szét;
 De még inkább, a ki az ő
 Feneségét vágyna elő-
 Adni; az nagy könyveket
 Irjon regedal helyett.

Elég az, hogy meghódítá
 Ő a roppant új hazát;
 Károly azt, mint alkirálynak
 Ő nekie adta át.
 De ha az érdemet érik
 Jutalmak, úgy megkisértik
 A kajánság szörnyeie
 Azokat ledönteni!

Ebben akkor is czélt értek;
 Mert Károlyban felkele

A vetélkedő irigység
 Vészes nagy szörnyetege.
 Czéltértek, mivel Károly már
 Félni kezdte, hogy vészszel jár
 Az, hogy Cortez ereje,
 Annyira terjedhete.

Ekkép Károly, hogy meg-
 döntse
 Cortez vészes hatalmát,

A fondorlóknak készséggel
 Segédkezét adá át:
 A helyett hogy az érdemet
 Jutalmazná, veszélyeket
 Alkot a hős számára;
 Sajat hire kárára!

Soká tüzte Cortez e vad
 S rút cselekednek átkait;
 Melyeknek Károly orozva
 Hegyezé fulánkjait:
 E nagy bajok addig vérzik
 Cortez szívét, míg megérik
 Szívében azon érzet,
 Hogy ő eléggé vérzett

Büntelen; s így vissza ment ő
 Spanyolhonba a végre,
 Hogy ott ügye igazságát
 A királynál elérje;
 De a fondorlók serege
 Újra vívni kezd ellene;
 Az új világ bajnoka
 Nem hitte volna soha,

Hogy a király, a ki neki
 Oly annyival adósa,
 A helyett, hogy szép háláját
 Irányában lerója,
 Őt magához ereszteti
 Nem hagyja: ezt kimenteni
 Ki bírná? ily nemtelen
 Tettnek árnya végtelen!

Boszantja, és keseríti
 Cortezt oly méltánytalan
 Bánásmód; mert érzi ő azt,
 Hogy neki szent joga van
 A királynak hálájára;
 S hiszi, hogy a gyanú árnya
 Nyári ködként szerteszáll,
 Ha ő majd módot talál

Összejönni a királylyal;
 Kinek sebes langesze,
 Az ármányok vad burokját
 Olyan könnyen fejtí le:
 De a kajánság érzete
 Átkot mint ne szülemzene?
 Az érdem nagy embere
 A királynál nem nyere

Meghallgatást: és ez végkép
 Felbőszíti a vitézt;
 Fel, hogy Károly így meg-
 veti

Az érdemet, rényt az ész.
 Egy lelkes férfit, ki érzi
 Tulajdonit, mélyen vérzi
 A megvetésnek átka:
 Bűnhöz illik ily mátká!—

Egész Madrid fényben úszik:
 A nép tart búcsújárást;
 Mert Károly Tuniszt le-
 győzte,
 S népe kér rája áldást.

Madridban ily diszjاراتot,
Még egy király sem tartatott;
Szent buzgalommal tele
A nép íhlett érzete!

Dicsőséggel koszorúzva
Ül diadal-hintáján
Károly, s neve diadallal
Zeng fel népe ajakán:
S midőn Károly diadalma
Mámorában mennyben vala;
Hintaja lépcsőjére,
Hirtelenül fellépe

Egy ösmeretlen egyén: ez
Megdöbbsenti a királyt;
Az orgyilkolás képzelme
Önként nagy szívére szállt:
Hollyan ember ez? kiált fel,
E szókra Cortez így felel:
Olyan ember ez király,
A ki itten joggal áll:

Oly ember ez, ki által ön
Több országhoz jut vala;
Mint a mennyi várost kapott
Öröklete általa:
Ön előtt most a megvetett
Cortez vagyon; az nem lehet,

Hogy önt e név döbbsentse?
Kísérje önt szerencse!

Mint ha tűzár villant volna
Károly minden izmán át,
Szíve alig birta teste
Felmerülő zajlását.
A hőst magához ülteti,
Azt mindenkép kitünteti:
S e két hős látmányára,
Meg magasb fokra szálla

Az íhlett nép szép buzgalma:
Ha vitézség, és erény
Diadalt ül, egy időre,
Elhal a rút érzemény:
Mi kár, hogy ez érzemények
Elhamvadnak; s az erények
Bájló fénye eltűnik;
S a családom megszűnik!

Igy lőn, hogy Cortez kérelmit
A király nem tölti be;
S így az elcsüggedt hódító
Egy klastrom rejtekibe
Talál üdvet, s menedéket.
Ég őrizd meg minden népet,
A kajánság átkától,
Annyi vétek anyjától!

A koldús.

(Historiai ballada).

1.

A zsámolyi szűz szava meg-
Szabadítá Salamont;
És így ismét, ismét viszály
Vad beharcz érte a hont;
Mert Salamon az országnak
Megint vágy birtokára,
Kuteszkhöz a kún vezérhez
Mén vele nem sokára
Frigyet köt: így ketten e
hont
Megtámadják, hogy Sala-
mont
Uralja e szép haza;
Így összeszedett hada,

2.

Által dús erőhöz jutva,
Terjeszthesse birtokát:
A két frigyes már Ungvá-
ron
Terjeszti ki táborát.
De készen van László király,
Megtámadja ellenét;
Dicsőséggel visszaveri
A frigyesek seregét.
Bár Salamon mint egy király,
Vitéz, merész harczosként
áll;

Bátorítja népeit,
A győzelem üdveit

3.

Nem vívhatja ki; így halált
Keres a harc mezején;
De ez utolsó reményét
Sem nyerheti el szegény!
Kuteszk lelkes barátival
Salamont átöleli;
S kirántja őt a csatából,
S új reményre emeli.
A megugrasztott két vezér
Nem sokára Czelgushoz ér;
A bissénusok ura
Kelepczójökbe juta.

4.

Mert ők hárman szövetkezve
Ismét hadat gyűjtenek;
Nem sokára Bulgária
Szép térein termenek;
Szándékuk, hogy hódítással
Terjeszszék birtokukat;
Hogy így később nagy se-
reggel
Dúsíthassák magukat;
S így ők később e hazára
Törhessenek, birtokába
Ejthessék azt; Salamon
Királyé legyen e hon.

5.

A szövetségzőknek a sors,
Szép sokáig kedvezett;
Mert Bulgária nagy része
Hatalmok alá esett:
Mig végre a görög császár
Seregére akadtak;
S az ellenfelek nagy s véres
Ütközetre fakadtak;
Kétes a harc; de az végre
A görög részére tére:
Czelgus vezér sírba jut,
Salamon Kuteszkkal fut.

6.

A sors ennyi csapásától
Salamon elcsüggedett,
S minden fennhéjázó, magas
Czéljáról végkép letett.
Titkosan, és csak egyedül,
A szent földre költözik;
S ott egy bűnbánó zarándok
Bus mezébe öltözik.
Ott egy pár évig mint barát,
Szent életnek adta magát;
Később a keresztes had
Kezeibe fegyvert ad.

7.

A ki előbb betegeket
Ápolt, s osztott üdveket,
Később mint lovag csatákban
Bátor vitéz tetteket

Hajtott végre; őt ott a nép
Bámulattal tisztelé,
Minden más cím nélkül őt
csak
Szent lovagnak nevezé.
Igy töltött ő nagy időket,
Mig végre meglepé őtet
A honvágynak érzete;
Vissza vágyott kebele!

8.

Vissza térvén hazájába,
Azon vágy száll keblére,
Hogy még egyszer megki-
sértse

Szert tehetni székére;
Melyből őtet jogtalanul
Csak erőszak üzte el;
Melyben ő most már ért ész-
szel

Ezer üdvet hintné el.
De midőn honába megjött,
Mindenünnen fülébe jött,
Hogy Lászlónak nyomában
Üdv fakad e hazában!

9.

Látta, mint símul a magyar
László király keblére;
Melyről László ezer áldást
Hintegethet kedvére;
Látta, mint nő e hazában
A jog, jólét s hatalom:

Ha a magyar királyára
 Simúl, ki merne azon
 Paczkázni? mert míg a ma-
                                 gyar
 Hős szívében dús rényt ta-
                                 kar;
 Addig e szép hazára,
 Nem vágyhat más csak
                                 kába!

10.

Látta fejlteni e honban
 A műveltség rózsáját,
 A bizalom nemtőinek
 Szép mosolygó orcáját;
 Látta a rény szép tündére
 Mint szór üdvet, áldást itt.
 Látta összetöpreődni
 A bűnnek fúriáit.
 E látványon lángra ébredt,
 Salamonban a szép érzet:
 S fennhejázó reményén
 Rögtön eloszlott a fény!

11.

De mit is mondok? nem
                                 oszlott
 El szívében a szép fény;
 Sőt inkább azt egész díszben
 Tüntette fel az erény.
 Nem fosztom meg — így
                                 szól szegény —
 Szép honomat üdvétől,

Megóvóm már árva szívem
 A káros gőg mérgétől;
 Miattam ne nyögjön e hon,
 Egymást ne ölje a rokon;
 Aldozatom díjába
 Üdv szálljon e hazára.

12.

Ezen vágy oly mélyen nyo-
                                 múlt

Fenekére szívének;
 Hogy szándéka a külföldön
 Beállni remetének.
 Sok szenvedés küzdelme közt
 Megért lelke ereje;
 A szent földön átalakult
 Szíve minden érzete.
 Érzelmek tükörébe'
 Arany betűkkel van vésve
 E mondat: „én szép jogom
 Honomért feláldozom!”

13.

Midőn hosszú évek előtt
 Még honn lakott Salamon,
 Akkor a sors drága üdve
 Rája ömlött gazdagon;
 Akkor ő volt szép reménye,
 Gazdagsága e honnak;
 Akkor neki a szerencse
 Kegynői füzért fontak.
 Mi ő most? egy kiszáradott
 Törzsök, melyre úgy áradott

A sors átka, mint a raj!
Lezúzta őt annyi baj!

14.

Fáj neki, hogy ismét el kell
Hagynia e szép hazát;
Melyben ő oly, oly sokáig
Boldognak érzé magát;
Melyhez tündér vágyainak
Rózsaszála fonódott;
Melyre szívének szép álma
Mint a repkény sodródott!
Ha művelt a szív, és elme,
A hazának szent szerelme
Száll a szívnek terére,
A nemzetek üdvére!

15.

De mielőtt búcsút venne
Virányitól honának;
Fejérvárra siet, hol ő
Kenetett fel királynak. —
Koldús, rongyos szőrruhá-
ban
Ér oda: bús érzettel
Lép azon templomba, hol őt
Trónuson emelte fel
A magyar nép örömjaja:
Áh ki hitte volna, hogy a
Szerencsének magzata,
Lesz a sors áldozata!

16.

E templomban ő most sze-
gény
Bús bánatba mélyedett;
Áh ki bírná lefesteni
Azon ábrándképeket?
Melyek szívét az áhítat
Érzetével megszállták:
Szívének ezen érzeti
Őt ép akkor találták;
Midőn László alamizsnát
Több koldúsna ad vala át,
A templom egy szögében,
Mint már sokszor éltében.

17.

E váratlan látvány akkép
Sújtott annak keblére;
Hogy a többi koldúsokhoz
Oda rogy ő térdére. —
Tizenöt éve nem látta
László a kibújdósót;
De az még is megisméri
A szegény imádkozót.
Akaratlan reszket keze,
Egy néma könnyet ejt szeme,
Midőn alamizsnáját
Adja Salamonnak át.

18.

Egy percz: s kebelére zárja
Őt a gazdag atyafi;

De az magát onnan sebtén,
Megdöbbenve vonja ki:
Eltűnik a sokaság közt,
Fejérvárról elsiet.
Őt fel lelni, László király
Számos küldötte üget.
Soká nem akadnak rája,
Mig őt Kálmán feltalálja;
Kálmán bátyjára borúl,
Érző szíve elszorúl!

19.

Üdvöz légy kedves jó bátyám!
Igy szól Kálmán bátyjá-
hoz;
Tisztel atyám és üdvözöl,
Buzgón kéret magához;
Jöjj, jöjj bátyám és fogadd el
Atyám kézszerítésát;
Fogadd el téged-szerető
Beteg bátyád áldását.
Jöjj atyámhoz kedves bá-
tyám,

Kálmán öcséd képes lesz tán
Megnyugtatni tégedet,
Kéjre hozni szivedet!

20.

Imádva szeretett atyám
Fájdalom oly beteges ;
Hogy ő üdvre tárgyat lelni,
Nem sokára már fenn les ;

Atyám halála után, én
Néked engedem jogom,
E szívből jött ajánlásom
Fogadd el jó rokonom.
Tisztelem én rényeidet,
Elismerem érdemidet:
Rád keresztes nagy vitéz
Rokonod tisztelve néz!

21.

Ne tétovázz édes bátyám,
Légy oktatóm, vezetőm ;
Hogy szép példád fénye által
Nagyra nőhessen erőm.
Adja Isten hogy jó atyám
Lelkes bátyám nyomait
Később én is követhessem,
Népemnek áldásait
Elnyerhessem: büszkeleszek,
Ha ily nyomokba léphetek :
Atyám, s bátyám áldása
Lesz törekvésem ára !

22.

Kálmán e nagy, és váratlan
Szivessége annyira
Hat Salamonra, hogy könyek
Gördülnek orcáira:
Átöleli jó rokonát,
S így szól hozzá: jó öcsém,
Mint örülök, hogy valósul,
A mit rólad hallék én.

Légy te öcsém jó atyádnak,
Utódja később hazádnak
Boldogító anyyala,
Rényeidnek általa!

23.

Nem fogadom én el öcsém
Ajánlását lekednek;
Bár örülök rajta; mert az
Tanusága rényednek;
Nem csorbítom én jogodat;
Légy atyádnak utódja:
Nem vágyom én a nagyság-
nak

Csábjaira azóta,
Mióta értésemre szállt
Hány rény ékíti a királyt?
Mióta tudtomra jött,
Hogy fia rája ütött.

24.

Vidd atyádnak üdvözetem,
Vidd végbúcsúm néki át;
Vidd hő csókom; mert már
többé

Nem látja ő rokonát;
Bár kibújdosom e honból,
Szívem érte verni fog:
Boldogítsák azt az erény,
Erköles, törvény, vallás,
jog!
Azt kívánom, ha meghalok,
Sajnáljanak a magyarok!

Mért ne? hiszen érzetem,
Hőn imádja nemzetem!

25.

Légy te öcsém szép hazád-
nak

Atyja: üdvök nemzője!
Vidd hazádat minden szép-
ben,

Minden jóban előre!
Adja Isten, hogy tetteid
Hire messze terjedjen;
Hogy a nemzet zajos tapsa
Engem búmból felferjen!
Ha általad jó rokonom
Nagyfőpoleczra jutand honom;
Akkor bátyád áldása,
Lesz rényed díjazása!

26.

Kálmán előtte térdre hull.
— Kivándorol Salamon.—
Volt királyáért oly forró
Szentfohászt küld fel a hon.
Kis hús évig húzta még
Szerencsétlen életét;
Mig Poloban mint szerzetes
Hörgé ki lehelletét. —
Rég volt ez: de árnya felett,
Még most is leng a kegyelet!
A szív rá rózsát akaszt,
Mert érte sóhajt fakaszt!

Isten ítélete.

(Historiai ballada).

Mély gyászban van Magyar- ország!	Azt hiszem ily láng lobog a Legelső magyarba'.
Meghalt jó királya; Meghalt első László, a hon Imádott bálványa!	De Lászlót nemcsak tisztelé, Csudálta is hona. — Ősünket nem fertőzők meg Vakság és babona.
Annyi erény, annyi lélek Ékíték vala őt; Igy a hon mélyen meghajlott Tulajdoni előtt.	A magyar ős története Nem említ csudákat; Egy is egyedül Lászlóról Terjeszt ily mondákat.
Mélyen meghajol előtte Most is a maradék; Annak hálája iránta Szent kegyelettel ég!	Azt, azok mikép támadtak, Kutatni nem fogom: Sőt e mondák közül egyet Zengek el lantomon!
Egy nagy nemzet nagy ki- rálya Kegyencze az égne! — Országszerte üdv, és áldás Nyomaiba lépnek.	Noha ravatalon fekszik László Nagy-Váradon, Kegyeletos bánatokban Van merülve a hon;
Milliókat boldogítani Magasztos élvezet! Elűzni a bűnt, és nyomort, Helyébe rényeket	Még sem hamvadt el az át- kos, Vad kapzsiság dűhe; Sőt annak a hon kárára Lobogva ég tüze.
És jólétet teremteni, Ki ne vágyna arra?	

Igen megszorult szükségbe	Visza veszem én azt tőled;
Jött egy kisebb nemes;	Takarodj előlem! —
Az, hogy magánsegítsen, egy	
Dús grófot felkeres. *)	Megdöbben aszegény nemes,
	Reszket minden tagja;
Legkedvesebb vagyonával	Még is ártatlanul magát
Egy ezüst serleggel	Bántani nem hagyja.
Kínálja meg őt: noha bús	
Bánatos érzettel:	Bírót keres fel; panaszát
	Elébe terjeszti:
Szép e serleg; azt atyjának	Hogy a gróf nagy hatalmas
László király adta;	úr,
Igy nem csuda, hogy ő árát	Őt az nem csüggeszti.
Jó magasra szabta.	
Tetszik a grófnak a serleg:	Szerencsére a bíró jó,
— Úgy eseng utána! —	Lelkes tisztviselő;
De jó volna, ha az ingyen	A hatalom fénye előtt,
Birtokába szállna!	Rútul nem csúszik ő.
Mért is ne? egy gazdag főúr	Mind a két félnek szavait
Elnyomhat egy szegényt!	Gonddal kihallgatja;
Ő, így vadúl megtámadja	De hiában! az igazat
Az elbámult legényt:	Ki nem nyomozhatja.
„Hol kaptad e serleget? így	Sem az egy, sem a más félnek
Rivalg a legényre; —	Nincsenek próbái;
Hogy is merhetsz vetemedni	Haboz, tétováz ő, szegény
Ily gonosz merényre?!	Mint kelljen bírálni?
Ezen serleg tulajdonom,	Végre így szól: Kétes az ügy,
Eldopták azt tőlem;	Eldönteni nehéz!

*) Feszlernek „die drei grossen Könige von Ungarn“ című munkájából merítettem ezen elbeszélésem tárgyát. Kiis ezen esemény elbeszélésénél több ízben der „Graf“-nak nevezé azon főurat.

Döntse el azt annak árnya,
Kire most gyászban néz

Az egész hon; döntse el
azt

Meghalt jó királyunk;
Talán ekkép az igazság
Nyomára találunk.

Holnap délre mind a két fél
A kétes serleggel
Lépjen a szent ravatalhoz;
Ott leszek többekkel.

Megérkezett a megszabott
Idő: megjelennek
A bíró, és a felek; ők
Valjon mire mennek?!

Átveszi tőlök a bíró
A kétes serleget. —
Maglepetés, kíváncsiság
Szállják a szíveket!

Felteszi azt első László
Réz koporsójára;
Szólni kezd: s a gyüleke-
zet
Úgy fülel reája,

Igy szól: kétes itten a jog,
Fedi homály árnya:
A halott a magas égből
Vezessen reája!

Az, a ki éltében annyi
Üdveket teremtet,
Az, a ki egyaránt pártolt
Magasat, és lentet,

Árassza ránk nagy lelkének
Villanó szikráját!
Tüntesse fel az igazság
Mennyei világát!

A koporsón van a serleg,
Vegye el azt onnan
A két fél közül bármelyik;
Kiderül azonnal

A kétség leplébe takart
Való; jog, igazság!
Felfedve lesz, meggyalázva
Az átkozott gázság:

A ki a serleget onnan
Csendben leveheti;
Annak az ég sérthetetlen
Jogát kihirdeti.

De igaz ám a nagy Isten!
Ki hiában kéri
E serleget, azt a nagy Ég
Örök átka éri. —

A serleget előbb a gróf
Vánszorog levenni;
Remeg, reszket, borzadozik,
Már alig bír menni:

A koporsóhoz ér végre :	Bátran, bántalmatlanul át-
De összeroskadt ő. —	Veszi a serleget ;
Most bátran, és nyugalommal	S valamennyin leborúlva
A nemes lép elő.	Imádják az Eget.

Balladák.

Nagy Frigyes és a szökött katona.

(Historiai ballada).

A porosz nép nagy királya,	Szép szívének erényeket
Mindenkép azon vala,	Buján hajtó sarjai :
Hogy trónjának dicsősége	Melyek gazdag üdvet, s ál-
Nevekedjék általa :	dást
E nagy czélért, nagy szívé-	Ügykeztek fajzani.
nek	Szép a kire nagy lélek száll,
Vágyai hön könyörgének ;	Az önnön magában talál
Műveinek jutalma ?	Dicsőségre koszorút :
Főpolczra ért hatalma !	Annak nem kell törött út.
 A sorsnak nagy kegyen-	Frigyes katonatisztjei
czei	Íránt, hideg komoly volt,
Az ormokra repülnek ;	Azokhoz csak tartózkodó,
Azok ezer segédeszközt	Hideg méltósággal szólt :
Merész lélekkel szűlnék.	Óh de annál szivesebben,
A sorsnak ily nagy kegyen-	Melegebben, meghittebben,
cze	Bánt ő közvitézivel,
Volt nagy Frigyes ; mely	Lelke egész élivel
szerencse,	
Hogy nagy tehetségének,	Vágyott ő népszerűsíteni
Szép társai levének	Azok előtt személyét ;

Óh ki birna ily férfinak
Kikémlelni erélyét? —
Katonái úgy szerették,
Mint meghitt társt csak te-
gezték

Frigyest: ily vezér elől
Minden akadály kidől.

A roszbachi csata előtt
Akkép áltak dolgai
Frigyesnek, hogy kiki kez-
dett
Mindenről lemondani.

Ingoványok közt nyugoszik
A had; köpenybe burkozik
A szalmán fekvő király,
Több kéjelmet társinál

Az, a hadak terhei közt
Elfogadni nem akar:
Ekkép ő a harcز vészeire
Bájoló leplet takar. —
Ha egy szeretett nagy király
A vészek ellen harcزra száll,
Szép látni a viadalt,
A szép büszke diadalt!

A kint, s szalmán fekvő ki-
rály

Álomba van merülve;
Köz katona-pajtásai
Ott fekszenek körölte:
De álmából felriasztja

Őt egy közvitéz ily hangja:
„Kelj fel király, s mondj
halált,
Tőlünk egy pajtás elállt.

A királyhoz bilincsekben
Vezetnek egy szökevényt;
Mint a halál martalékát
Ugy nézik azt már szegényt;
De a király lefekteti
Maga mellé, s leszedeti
Pajtásáról a vasat;
S hallat ilyen szavakat:

Hej pajtásom teringtettét
Mért hagytál el engemet?
Nem osztom-e hűn meg veled
A tábori terheket?

Pajtásaim boldogsága,
Éltem legfőbb kívánsága
Én lelkes, szép seregem
Tiszta szívből szeretem!

Derék ember vagy te pajtás
(A szökevény így felelt):
Csak az kár, hogy a szeren-
cse

Kegyenczévé nem emelt;
Mostan ügyed oly roszul állt,
Hogy a vész még rám is át-
szállt;

Én szerencsét próbálni,
S máshoz akartam állni.

Azt okosan és jól tetted
— Így válaszolt a király —
Nem okos ember az, a ki
Szegényebb falathoz áll ;
De a szerencsének arcza
Néha olyan mint a kártya,
A kire mostan dohog,
Arra később mosolyog.

Azért édes, jó pajtásom,
Arra kérlek tégedet,
Legalább még egy ideig
Csak el ne hagyj engemet:
Ha sorsom ily komor marad,
Az nekem szebb reményt
nem ad,
Veled én is barátom
Által ugrom a gáton!

Szárnyakon száll a királynak
Ez enyelgő kegye el;
S az minden szívben bizalmat,
Ritka buzgalmat emel. —
Az a lángész sajátsága,
Hogy az könnyen feltalálja
Azt, a mi szép és nemes;
Sikert az bizton keres!

A királynak szép sejtelve,
Nem sokára teljesült;
Mert Roszbachnál a szerencse
Vele ismét egyesült:
A harc e nagy eseménye,
Lángeszének szüleménye!
Ész, szív, erély és jellem!
Megjön a segedelem —!

Az oraculom szava.

Egy ügyében Tarquin, Róma
Utolsó királya,
A delphosi oraculum
Tanácsát kívánja;
Az, az ihlett nő szavában
Oly bizalmat talál,
Hogy azért saját két fia
Nagy messze utra száll.

Kik is, hogy a hosszú útnak
Terheit elúzzék,

Kisérőik nagy számához
Brútust is kitűzék;
Az, az atyjok testvérétől
Nemzett ifjú vala;
Nagy lelkében ragyogott a
Lángésznek csillaga!

Ő már mint gyermek belátá,
Mely vész környezné őt
Ha nagy lelke kitűnendnék,
A rosz bátya előtt.

Nem volt még megállapítva
Rómában, ki leend
Az elhunyt király utódja?
S így el elszállt a csend!

Most is gyanúk, és félelmek
Kínozzák a királyt;
Szenvedélye mámorában
Az hóhérre kiált.
Parancsszava Rómának több
Tagját leöleti;
Brutus testvérbátyjának is
Fejét elszeleti.

Igy Brutus, hogy a vészek-
től
Megmenthesse magát,
A legrémeseb butaságnak
Ölté fel alakát.
S ekkép ötet esztelennek,
Brutusnak, gúnyolák:
A világnak ítélete,
Gyakran ilyen fonák!

Az út alatt rokonai
Ingerkedtek vele:
Valjon ő az íhlett nőnek,
Nagy kincset szentel-e?
Nagy kacajzt üttek, midőn az
Egy botot mutatott:

„Jól is lesz az, ily kincset
még
Tán senki sem adott!”

De azon bot ki van vájva;
Tele van arannyal:
A ki szerény, s adakozó,
Ég kegye van azzal!
Midőn az ifjak betölték
Megbízatusukat;
Igyekeztek kikutatni
Őn óhajatusukat.

A barlanghoz mennek azok;
Brutus mellettök áll:
Azt kérdik: melyik közülök
Lesz Rómában király?
Félelem, vágy, sreményekkel
Küzd a két királyfi;
S a barlang setét mélyéből,
Ily szavak zúgnak ki:

Közületek legelőbb is
Az lesz ur Rómába,
Óh ifjak, a ki előbb
Vet csókot anyjára.*)
E szók után száguldva nő
Brutus tekintélye;
A két rokon esdve kéri,
Hogy ki ne beszélje

*) Imperium summum Romae habebit, quis vestrum primus, oh juvenes, osculum matri tulerit. Livius.

A mit hallott; mert ha annak	E nyűgöket túlfeszíteni,
Hire el nem szalad;	Még is balga merény.
Úgy honn maradt testvé-	
rökre	Brutus szavának dörgése,
Róma rá nem marad.	Elűzte a királyt:
De valjon közülök anyát	A zsarnok kény vad dúlása,
Előbb melyik ölel?	Nagy boszúért kiált.
E nagy kérdés megoldását,	
A koczka döntse el!	E kiáltás zsolozsma lesz,
	Mely az égbe repül;
Brutus másképp értelmelte	Sigy a nagy ég dús kegyelme
Pythia jóslatát;	Szabad nagy népet szül.
Ő a földet úgy tekinté	A szabadság és az erény
Mint a közös anyát.	Az ég gyermekei;
Ő hirtelen összeroskadt;	Csak ezek birnak nagy ma-
Ajaka földet ér:	gas
Szívében a szabadságnak,	Üdveket termeni.
Magasztos álma kél.	
	Mert ha a szép szabadságnak,
Nagy lelkének szép álmain	Gyámola az erény,
Az ég gyönyört talál:	Ugy a házi csend oltárán
Ő a rabság szörnye ellen	Lángol szép érzemény!
Nagy győztes harczra száll.	Brutus Róma nemtője lesz,
	S legelső consula:
Ha bár a nép szent jogait	Ekkép a jósnő szavát be-
Lenyűgözte a kény:	Tölté az ég Ura.

Isten és szabadság.

(Historiai ballada.)

Franklint, a rény nagy baj-	Mert száz üdv dús forrása
nokát	volt
Hőn tisztelte nemzete;	Annak dicső élete:

A nép őt, mint nagy nemtő-
jét,

Szabadsága teremőjét,
Az országnak fejévé,
Két ízben is emelé.

De a rabság bilincseit,
Lerázó szabad nemzet,
Szabadságát biztosító
Sark törvényeket nemzett;
Jogaik egy ily védszere
Az, hogy csak kétszer le-
hete

Négy, négy éven át feje
Népének, egy gyermeke.

Hálájának a nép újabb
Jelét adni akarva,
A párisi követséget
Franklin kezébe adta:
S e nagy férfi dicsősége,
Ott még magasb polczra
ére;

A nagy szív bár hol legyen,
Mindenütt üdvet terem!

Ott irta ő több éven át
Nagy becsü iratjait;
Ő azokban szépre, s jóra
Inté embertársait:
Ő még meg nem elégette,
Hogy nagy lelke leszed-
hette

Az égnek villámait,
A zsarnokok lánczait!

A műveltség szép honában
Üdvet s áldást terjesztve,
Franklin éles sas szemeit,
Szép honára függesztve;
Kéjérettel tartózkodott,
S mindenkor uj üdvet ho-
zott

Dobbanása szívének,
Alkotása lelkének!

De szívét a honvágy nem es
Szép érzete meglepven;
S már már az aggkor bajait
Jobban jobban érezvén,
Franklin honába visszavágy;
A szabadság oly életet ad,
Minőt más kéj bájai
Nem képesek nyújtani!

E szándék majd feltétellé
Erősödik keblében;
S már bizonyos hogy Páris-
ból

Elutazik végképen.
Mint az éjt a villám lángja,
Oly sebesen által járja,
E gyász hír a franczokat,
Elbúsítja azokat.

A szabadság bajnokának
Tisztelettel adózott

A franczia, érdemein
 A bámulat fogódzott!
 Franklin ritka tökélyei,
 S örök becsü érdemei
 Külsején alakának
 Ábrázolva valának.

A nagy férfi laka mostan
 Szokatlanul népesül:
 Galliának fénye, s dísze
 Búcsút venni oda gyül.
 A nagy írók nagy királya,
 Kiben fődíszét találja
 Hona: hogy búcsút vegyen,
 Voltaire szinte megjelen.

E két férfi dicsősége
 Ragyogó sugárban,
 Az emberi nem fennsége
 Szépen ábrázolva van.
 Ha ész szívvel szövethetik,
 S buzgún összeölelkezik
 Az erénynyel az elme;
 Leszáll az ég kegyelme!

Hosszas, s lelkes társalko-
 dás
 Után végre kezét fog
 A két öreg, s Voltaire így
 szól:
 Ha szent az égben a jog,
 Úgy az ég nagy malasztjai,
 Rólad soha elszállani

Nem fognak; ha felrepülsz,
 Ott is diadalmat ülsz!

Isten veled jó barátom!
 Könybe lábadt szemek-
 kel
 Ekkép felel Franklin, Vol-
 taire-t

Átfogja hő érzettel:
 De mielőtt elszakadnánk,
 S a nagy távol yetné ki
 ránk
 Sorompóit, barátom,
 Legkedvesebb sajátom;

Igen kedves unokámat
 Ajánld az ég kegyébe;
 Lehetetlen hogy áldásod
 Fel ne szálljen az égbe;
 S megindulva unokáját
 Voltaire kezébe adja át;
 A gyermek földre borúl,
 Franklin lelke elszorúl!

Mélyen hatott e jelenet
 Voltaire-nak is lelkére,
 S megindulva tette kezét,
 A gyermeknek fejére;
 Magas fennség ül arczáján,
 Mint a fény a nap ara-
 nyán;
 Égbe emelt szemekkel,
 Ajtatos szent érzettel

ölt: Isten a szabadság!	A nagy költő imájára,
És a szava elakad;	A nagy ég áldása szállt;
S már nem szól: de e há-	Mert a megáldott fiúból
rom szó	Csendes éltű férfi vált,
Dús gazdag értelmet ad.	Az életnek csendessége,
A két öreg ellágyulva,	Nagyobb kincs mint di-
Bús merengésbe borúlva,	csőssége;
Egymás keblére szakad,	Csak annak kedvez az ég,
Szívök könnyekre fakad!	A kinek a csend elég!

II. József Császár és a hajadon.

(Historiai elbeszélés.)

Második József egyedül	Nagy lelkében üdvet szülni
Sétálván Bécs utcáin,	Mindig hő kíváнат él!
Szemébe tűnik egy ifjú	József a nőhöz közelít,
Hölgy, kinek szép orcáin	Nyájasan köszönti azt:
A fájdalom, s keserveknek	Az érző szív nyájas arcza
Bús nyomai futnak el;	Mindig bizalmat fakaszt!
Kinek egész lényén oly szép,	Ha egy lelkes, s művelt
Nagy úri csin ünnepel.	egyén
Külsejével ellentétben	Bút, s bajt enyhíteni vágy,
Áll szegényes ruhája,	Annak nemes vágya arczán,
Egy fehér lepelbe takart,	Szépen tükrözi magát.
Kézen vitt nyalábkája.	A nőt a császár oly nyájas
A leánynak bájos arczán	Szavai ellágyítják;
Szegény, bánat ömlik el;	Hő részvéte, s biztatási
Egy érzékeny, jeles embert	Szép nyíltságra buzdít-
Ily jelenet érdekel.	ják.
A császárnak szép szívében	Ah mert a keservvel küzdő
A részvét érzelme kél:	Szívnek enyhül bánata,

Ha annak hevét locsolja
 A szép részvét harmata.
 A nő így szól: E nyalábban
 Viszem anyám ruháit;
 — S a szemérem lángja futja
 El fiatal orczáit, —

E holmikat én árúba
 Kivánom bocsátani;
 Csak az inség birt bennün-
 ket
 E lépésre hajtani —
 E kis holmiból bejött pénz
 Lesz utolsó támaszunk;
 Jaj már szegény anyám, és én
 Ilyen inségben vagyunk!

Istenem ki hitte volna?
 — Könyekre fakad sze-
 gény,
 Ha szép érzetre talál, el-
 Lágyl a bús érzemény, —
 Oh ki hitte volna, hogy még
 Ily gyászba dől életünk?
 Anyám, és én talán végre
 Cselédeknek mehetünk;

Pedig atyám, anyám férje
 Mint ezredes szolgált:
 Ránk rögtöni halálával
 A szokott nyugdíj nem
 szállt;

Panaszai felzudítják
 A leány hő érzetét;

Bus könyei a császárnak
 Szítják könyörületét!

S az ekkép szól: Nem taga-
 dom,
 Önökkel rútul bántak;
 De önök, hát a császárhoz
 Kéréssel mért nem jártak?
 „Édes anyám félénk asszony,
 Személyesen menni félt
 A császárhoz, egy udvarnok
 Közbejárásával élt.

E nagy lelkű jóakarónk
 Minket soká biztatott;
 Jaj de az számunkra segélyt
 A császártól nem kapott.
 Hűn s melegen adta elő
 Az, szegény helyzetünket;
 De a császár, ki hinné azt?
 Megveté kérésünket!

Az igazság, és szánalom
 Nagy urakhoz nem férnek,
 Császáruknál igazsághoz
 Csak a gazdagok érnek!
 Oly császárnak becsületét
 Rútul elfujta a szél,
 Mely alatt egy elhunyt fő-
 tiszt

Családja, nyomorban él.

E szavak a jó császárra
 Mélyen nehezedének,

S alig birja elfojtani
 Lágyulását szívének,
 Így szól: a bűn undokul bánt
 A császárral, s önökkel;
 A csalfa szív, és hazug nyelv
 Tenger üdvet ölnek el.

Én a császárt jól ösmérem,
 Látok benne jellemet,
 Felemelni kívánja az,
 Az elnyomott érdemet:
 Igazságot szolgáltatni
 Kivánsága szívének;
 E vágyában fortély, és bűn
 Sokszor gátot vetének.

Óh mert még egy császár
 keze
 Sem fojthatja el a bűnt;
 E hydrával megküzdenei
 József eddig meg nem
 szűnt.

Az ön által megnevezett
 Férfi, egy hitvány egyén,
 Hogy a bűn lelepleztetett,
 Szívemből szeretem én!

Óh mert nem szólt az önökről
 Egy szót sem a császárnak;
 Ha szólt vala; oly sokáig
 Segítségre nem várnak,
 Egy érdemdús katonatiszt
 Özvegye, és leánya;

Az érdemet jutalmazni
 József mindég kívánja!

Én a császárt jól ösmérem,
 N. N. tanácsos vagyok;
 Hogy önökön segítve lesz,
 Hő igéretet adok.
 De holaap ön, és az anyja
 A császári lakvárba
 Jöjjenek el: ott lakom én;
 A kapunál egy strázsa

Önöket bevezetendi
 Hozzám: s ha az mind való,
 A mit ön mond, úgy meg-
 látják,

Hogynem vagyok én csaló.
 Személyesen vezetem én
 Az uralkodóhoz be
 Önöket: így panaszoknak
 Meg kellettend szűnnie.

A jó ember, a nagy, nagy úr,
 A császár barátjának
 Ennyi kegye, ellágyítja
 Szívét a tiszt lányának.
 A szép hálálkodásokba
 Önti ki hő érzetét;
 Híven festi, mint, mint érzi
 Az ég e nem várt kegyét.

Az érzékeny, és őszinte
 Lyánynak ömlengései,

A túlvilág dús üdveit
Már, már hagyják sejteti!
Száz, és százszor segített így
Titkon e nagy férfiú;
Száz, és százszor hullt az
égből
Reája ily koszorú!

Bizton elvárom önöket,
— Így szólt József a
                    lyányhoz, —

De mivel a holnapi nap
Bizton segedelmet hoz :
Ugy azt hiszem, hogy kár
                        lenne

Eladni holmijokat;
Ugyan valjon mennyiért is
Tartandá ön azokat?

Holmiaimért én csupán
Csak hat aranyat vártam.
„Itt vagyon tizenkét arany,

Ezt én önöknek szántam,
Majd a császártól nyerendő
Díjból levonhatjuk azt:
Holnap önöket elvárom:
Vigyen anyjának vigaszt.“

A jó leány nagy lihegve,
Nem lép, szalad anyjához,
A pénzt, s holmit által adja,
Hő szavakban ábrándoz :
Azon angyal, azon nagy úr,
A császár barátjáról

A ki gondoskodni kíván,
Felőle és anyjáról.

A leányoknak festménye
 Ábrázolja a császárt,
 Vázolata, s hív rajzai,
 A világnak kaput tárt;
 Így az anya, és a nála
 Tartózkodó vendégek,
 A lelkes, és jó emberre
 A császárra ismernek.

A leereszkedés, és nagyság,
S a kegynek ily jelére
Bécs szokva van; az buzgón
kér

Áldást fejedelmére!
Meg volt hatva a leány és
Meg is döbbsent lelkében,
Áh hiszen ő megbántotta
A császárt beszédében!

Szégyen, bánat, aggodalmak
S lány érzelmek szállanak
Bús szívére; érzeményi
Könnyekbe leomlanak.
A hálás, és bánkodó lány
A császárhoz menni fél;
Hőn szerető édes anyja
Buzgó kérelmekkel él,
Igy szól: A szabott időre
Elmegyünk mink a várba,

Több résztvevő rokonaink	Sígyyszól hozzá: Önnek anyja
Kedves társaságába.	Ezentúl ezredesi
Ah ! de a lány haboz, és fél	Fizetést húz, s halálával
Akkép késedelmezik :	Azon díjt majd ön szedi.
Hogy anyjával a császárhoz	Az, hogy ezen akaratom
Idő után érkezik.	Osztatlan épségben él,
Már a császár nyugtalan volt	Arról biztos tanúságot
A leányért küld vala :	Nyújtand ezen oklevél.
A leány őt megismerte	Ezt átnyújtom, s arra kérem,
Ájulva leroskada.	Bocsásson meg ön nekem;
A leány rokonainak	Óh higgye meg szándéktalan
Hiv gondjaik czélt érnek,	Volt késedelmezésem.
A megrémült lány érzéki	Mert szívemből sajnálom én
Uj eszméletre térnek.	Hogy miattam szenvedtek,
A mint megtudván a csá-	Szenvedésök előbb nékem
szár,	Tudtomra nem eshettek.
Szobájába hivatja,	De ha a bűn ezentúl is
Kisérőivel a leányt,	Rágalmazza nevemet,
S azt nyájasan biztatja.	Arra kérem önt óh jó lány,
	Védelmezzon engemet.

Cicero egyik diadala.

(Historiai ballada).

1.	Beszélni fog, mint mentette
Rómában nagy nép gyült	Ő meg a véstől honát :
össze ;	Mert szokás, hogy minden
Mert Cicero lemondand	consul
A consuli méltóságról,	Számadását adja át
S így ő mostan szónok-	A népnek ; ha pályájáról
land.	Lelép ; ha akkor az magáról

Bár méltányolva beszél,
A szokás jogával él.

2.

Catilinát buktatta meg
Ciceró lángérezete;
Hogy porhalom nem lett
Róma,

Az Ciceró érdeme!
Ő védte meg az államnak
Szabadságát, s mindenét,
S annyi gazdag, főpolgárnak
Ő menté meg életét.

Catilina fondorlata
Meghiúsult ő általa;
Ő most a szószékbe lép,
Feszülten füle a nép.

3.

De mielőtt szóhoz jutna,
Felállt Metellus a nép-
Szószólója; s így szólal fel:
Megállj consul, mint a nép-
Szószólója azt akarom,
Hogy te mostan egyebet
Ne szólj mint a szokott es-
küt;
Megengednem nem lehet,
Hogy az tartson most beszé-
det,

Kinek bűne miatt vérzett
A hon négy főpolgára,
A törvények csúfjára!

4.

Gabiniust, Statiliust,
Cethegust, és Lentulust
Ki nem hallgatva, mellőzve
A bevett szokást s a just
Megöletted; ez roppant bűn;
Lakolj mostan érette! —
E szavaknak tövise a
A népet úgy sértette!
De a népnek szószólója
Jogával élt, s így ki rója
Fel bűnül e lépését?
Róma ellene nem vét.

5.

Bár Metellus elhallgatta,
Hogy a négy főúr mi bűnt
Követett el; s hogy azoknak
Undok tettök kiderült;
El, hogy a consul a tanács
Végzését hajtá végre;
El, hogy ha ő nincs: az ál-
lam
Utolsó napját érte;
El, hogy Róma boldogságát,
Minden üdvét, s szabadságát
A lelépő dalia
Birta csak megovnia!

6.

Törvény Rómában, hogy a
nép
Tíz szószólója közül

Bármelyik is azon nagy fő,
 Magasztos jognak örül;
 Hogy a lelépő consulnak
 Megakaszthatja szavát,
 Midőn az viselt tisztéről
 Beadja számadását;
 Akkor annak csupán csak az
 Eskü-letételnek joga

Maradt fenn; ily megrovás,
 Rómában nagy korholás!

7.

S így mindenkit megdöb-
 bentett

E jogtalan, s váratlan
 Megtámadás, mert az által
 A nép is megsértve van;
 Ki a consul érdemeit
 Annyira méltányolja;
 S így szívében szószólója;
 Szavát szívben korholja
 De Ciceró meg nem dőbben,
 Hidegen szól, de olyan fenn
 Hangan, hogy őt mindenki
 Teljesen megértheti!

8.

Igy szól: esküszöm az égre,
 Hogy Róma és az állam
 A végső elenyészéstől
 Megmentve lőn általam!
 Pedig szokás szerint a le-
 Lépő consulnak csupán

Arra kellett esküdnie,
 Hogy ő főhivatalán,
 Visszaélést nem tett vala;
 Hogy neki volt akarata
 Megtartani a törvényt;
 Bűnként kerülni a kénnyt.

9.

Cicero váratlan eskén
 A nép villányozva lőn;
 Egyhangúan nagy fennhan-
 gon

Szinte ilyen esküt tőn:
 Esküszünk hogy Cicerónak
 Hittétele szent vala;
 Hogy Róma s az egész állam
 Megmentve lőn általa.
 S midőn a gyűlésnek vége
 Lett, akkor annak nagy része
 Körülvette bajnokát,
 Házáig kísérte át.

10.

Ugy örültek nagy hősök e
 Diadalán Rómának
 Fiai, hogy Ciceróként
 Csupán azok valának
 Rómának hív polgárai,
 Kik őtet körülvevék;
 A nagy hősnek, a nagy ér-
 dem
 Koszorúját feltevék.

Örültek, hogy néha a vad
Kajánságnak átkán marad
A szegyen; míg az erény
Hív sorsosa lesz a fény!

Ciceró Piso ellen tartott
beszédében ekkép szólott:
Mihi Populus Romanus non
unius diei gratulationem,
sed aeternitatem, imortali,
tatemquedonavit, quum meum

jusjurandum sic atque tan-
tum,
juratus una voce et consensu
adprobarit-quo quidem tem-
pore
is meus domum fuit e foro
reditus, ut nemo nisi qui
mecum
esset civium esse in nu-
mero videretur.

A tiszavárkonyi esemény.

(Historiai ballada).

1.

Kálmán király dicsőséggel
A hazának javára
Uralkodott, mégis voltak
Többen e szép hazában,
Kiket sértett, és boszontott
Felsőbbsége lelkének.
Az irigység ördögei
Követői levének
Rényeinek, s így megakadt
A hon üdvé, mely úgy fakadt
Eddig mindig nyomában,
Ez imádott hazában!

2.

Álmos herceg zúditá fel
Most a népek sziveit,

S az vad lélekkel, vad
harczra
Gyűjti vad bérenczeit,
S így szólt: midőn László
meghalt,
Élt még öcsese, az atyám!
Ugy ő neki kellett volna
Uralkodni e hazán:
Az a magyar nép szokása,
Hogy midőn meghalt királya;
Akkor annak testvére,
Lép az elhunyt székébe.

3.

Jogtalanul foglalta el
Kálmán atyám birtokát,
Illő, hogy én visszanyerjem
Elorozott szép jogát.

E szándéka tetté válik ;
A lázadók zászlója
Lobog már e szép hazában,
S annak minden lakója
Felrezzen : s a gyűjtött ha-
dak

Már már egymásra rontanak,
Egyik élen Álmos áll:
A királylyal szembe száll.

4.

Az ellenfél hadak már is
Tisza Várkonynál állnak;
A rokonok egymás ellen
Már már vad harcra
szállnak;

De honfivért kiontani,
Irtózik a nagy király;
Igy szívében egy nagy, és
szép

Eszmének alaka száll.
Hiszen az ő lelkes hada
Annyira felül haladja
A lázadók seregét!

Mi tartsa fel így kegyét?

5.

S mivel csak szép, s magas
vagyuk

Izgatják fel érzetét,
Az ellenfél táborába
Küldi biztos emberét;
S egyezkedésre híja fel
Fellázadott rokonát;

Az ellenfél táborában
Érzik a király jogát;
S így a két had emberei
Békességet teremteni,
A Tisza egy talpára,
Kiszállnak nem sokára.

6.

S ott gróf Garrak, Álmos
legfőbb

Vezére, így kezd szólni:
 Illő a hont vad harcztóktól,
 Vad vészektől megóvni;
 Magyar magyart, testvér
 testvért

Ne sarezoljon, ne öljön ;
A vizsgálkodás ördöge
E hazára ne törjön :
Ha az ország birtokára
Ketten vágynak, bizonyára
E jogot eldönteni,
Az égre kell dönteni !

7.

Kálmán s Álmos tusakodnak
 Kié legyen e haza?
 Igazítsák el ügyöket
 Párbajoknak általa;
 A ki e párviadalban
 Erőt vesz ellenfelén,
 Azé legyen e szép haza;
 Az Isten ítéletén,

A magyar nép nyugodjék
meg:

Kálmánra szűm áldást rebeg
Ha ő abban megegyez,
Mi szív és észszel egyez.

8.

Bár vakmerő, megdöbbsentő
Garra e javaslat; —
A királynak küldöttségét
Még sem bőszi fel a, —
S egyezését adja arra:
(Bizalmat szűl az erő)
Hogy Garra e javaslatát
Kálmánnak adja elő:
Mert azt hiszi, Kálmán király
— Bár az mely tusára kiáll —
Mellett áll a győzelem,
Nagy nemtője szüntelen!

9.

Emberei szép bizalma
Meghatotta a királyt;
S megilletődése Álmos
Ügyének hasznára vált;
S így az annak küldötteit
Teljes kegygyel fogadja:
Kegyes, nagy és szép lel-
kének
Száz tanúságát adja:
Vendégit üdvözlözteti,
Táborába vezetteti. —

Álmosét Kálmán hada,
Ötször felül haladja.

10.

Kálmán király emberei
Imádják királyokat;
Rokonvér harezra még sem
viszi
Kálmán király azokat. —
Lakománál ülnek Álmos
Küldöttei ő vele;
S ekkor Kálmán egy serleget
E szavakkal emele:
Isten ég, föld teremője!
Légy most te hazám védője,
Oh add, hogy e szép hazát
A szép béke lengje át!

11.

Hogy csend, és üdv folyja
körül

E hazának téreit,
Egyetértésnek kell össze-
Fűzni a nép szíveit.
Bűnös az, a ki ármánynyal
A boszúnak magvait
Hintegeti; s így növeszti
A bűn sárkány fogait:
Rénydús, a ki csendességet,
A hazában békességet,
Alkotni iparkodik,
Az az égnek áldozik!

12.

Ily áldozatot a honnak
 Oltárára tenni most
 Én kívánok ; ha a nagy ég
 Szándékomra áldást oszt.
 Nem akarok vért ontani,
 A békének angyalát
 Kivánom zárni keblemhez,
 Hogy ne dúlja e hazát
 A viszálynak vész angyala ;
 Mely már sokszor rontja vala
 E hazának üdveit;
 Zaklatá gyermekeit!

13.

Megbocsájtok én Álmosnak,
 Bocsánatom tengerét
 Kiárasztom mind azokra
 Kik nevelék seregét;
 Térjen vissza karjaimba
 Álmos kedves rokonom,
 S én bűnére az irgalom:
 Leplét teríteni fogom.
 Hogy attól mit most ígérek,
 Én később majd el nem térek,
 Azt erélye lelkemnek
 Biztosítja népemnek!

14.

Atyám Álmost Horvátország
 Helytartójává tette;

E tartományt fia tőle
 Erővel elnem vette;
 A kormányzás terheitől
 Megdőbbenve adta azt
 Álmos nekem önként vissza;
 Ha szívében vért fakaszt
 Ez áldozata; úgy talán
 Segíthetek ezen baján;
 Legyen ő mint Rámának
 Herczoge, e hazának

15.

Ismét lelkes napszámosa;
 Áldás nőjön nyomain!
 Hogy a maradék hálája
 Lengjen később porain;
 Forrjon össze szíve velem;
 Legyen ő hív támaszom,
 Midőn e hont dicső, nagygyá
 Teremteni akarom.
 Iparkodjunk vállat vetve
 Fényt vetni e szép nemzetre,
 Legyünk a hon nemtői,
 Gazdag üdv teremői!

16.

Jobb szeretek békét kötni
 Én megtévedt öcsémmel,
 Mint szívemet keseríteni
 Népeimnek vérével;
 Egy dárdát, és egy virággal
 Körül font feszületet

Küldök hozzá; e jelekben
 Felleli érzelmemet;
 A dárda a harc jelképe,
 A feszület a csend, s béke
 Intője: ő válaszszon,
 Egyik nála maradjon!

17.

Választott is Álmos herczeg,
 A keresztet tartá meg;

Lecsendesült szegény ha-
 zánk,
 Népe hő áldást rebeg
 Kálmánra; kinek nagy lelke
 Ily diadalt aratott!
 Mert a két ágra szakadt hon
 Ismét össze forradott.
 Kálmán Álmost hő keblére
 Zárja, úgy önti öcsesére
 Szíve hő érzelmeit,
 Sűrűn omló könnyeit.

Imre herczeg csókjai.

(Historiai ballada.)

1.

Korosodik, s gyengékedik
 Első István királyunk,
 Kinek oly szép emlékében
 Most is üdvet találunk;
 A király múltjában annyi
 Édes öröme talál,
 Hogy nem rémiti őt el a
 Rá incselkedő halál.
 Ha pályádat érdemekkel
 Hinted be, úgy bár menned
 kell

Az utolsó nagy útra,
 Találsz enyhitő kútra!

2.

Boldog István; mert népe
 nagy,
 Munkás boldog s kereszt-
 tény;

Ily nagy munkát teremteni
 Boldogító érzemény!
 Boldog István, mert fiának
 Szívében aként árad
 A szép rények nagy tengere,
 Hogy már tán ki nem
 szárad
 A hon üdve; ha bár annak
 Alkotójára rohannak
 (Poklokat teremteni:)
 A halálnak szörnyei!

3.

Közel élte delén áll már
 Imre herczeg, keblében
 Úgy nő, diszlik a szép szándék
 Vágyainak hevében;
 Mint tavasszal a szép virág
 A meleg nap csókjára;

Ő mindenben, mindenben
vagy

Lépni atyja nyomába.
Érzi István gyermekének
Erényeit; s így szívének
Azon vágy száll térére,
Hogy ő már gyermekére

4.

Bizza a hon boldogságát,
Népeinek üdveit,
S ő lemond: s így csendben
szedi

A magánylét élveit.
Nem fél hogy így veszélyezi
Nagy műveit lelkének;
Hiszen gondos törekvési
Annyi erényt nemzének
Gyermekének kebelében;
Hogy az most élte delében
Már a haza javára
Bír lenni bizonyára!

5.

De mielőtt végkép leszáll
István régi székéről,
Személyesen bucsut venni
Kivánczik népétől.
Beutazza gyermekével
Minden részét a honnak.
A nép forró áldásai
Számára fűzért fonnak.

István magas ihlettséggel,
Ellágyuló érzeménnyel
Oszlja e végútjába
Üdveit e hazára!

6.

Műveiben mindenképen
Segíti őt gyermeke;
A kit annyi adománnyal
Áldott meg a sors keze.
Kéjre olvad István: áldást,
Áldást küld fel az égbe;
Hogy atyai törekvésit
Oly gazdag siker érte.
Kecsegtető azon érzet,
Hogy vész nem éri a népet:
Lépjön ő bár magányba;
Bízik István fiába!

7.

Imre herczeg lángeszének
Kilobbanó szikrái,
Az erénynek szíve téréen
Kifeselő rózsái,
Gazdag üdvet, szép jövőndőt,
Igérnek e hazának;
István király érzeményi
Gyönyörre olvadának:
Mert bizik, hogy gyerme-
kének
Szárnyai alatt népének
Még csillogóbb lesz ege,
Fénye üdve, ereje!

8.

Imre szép tulajdoni közt
Egyik kitünőbbike;
Hogy ő éles sas szemekkel
Lát a szív redőibe.
Már annyiszor tanúsítá
Mély s belátó erejét.
Imre herczeg, hogy meg-
győzte

A felől már nemzetét.

Imre e szép tehetsége
Szembeszökőleg felfénylve
A haza bámultára,
Atyja búcsú-útjába'.

9.

Meglátogatták ők akkor
A szent hegyi klostrotot:
Ottan Imre viselete
Csudalkozásra okot
Nyújtott; mivel az elébe
Ment szerzetesek között
Többet a nép bámultára
Csókjaival üdvözlött.
Imre ezen üdvözlése
Mindnyájoknak hat szívére;
Mert az olyan szokatlan!
Áh de vádolhatatlan!

10.

Többre egyet, kettőre két,
Egyre négy csókot vetett:

És az utolsó rá mennyit?
 Megmondom én azt: hetet.
 A barátok ennyi kegyre
 Ellágyulva könnyeznek;
 Érzelmek az ábrándok
 Nagy tengerén eveznek.
 Később a herceg atyjának
 Megmondja, hogy mik valá-
 nak
 Indokai tettének;
 Mi rúgóli szívének?

10.

Én e klastrom baráti közt
 —Igy szőlImre atyjához—
 Annyi lelkes férfit leltem,
 Kikre rényök nagy fényt
 hoz;
 Hogy kéjtelt szívem a szokott
 Tisztelkedés nemétől
 Eltérve, és elkapatva
 Érzelminek hevétől:
 Az előmbe érkezőket
 Szűmhöz zártam; ekkép őket
 (Mert ah dics, üdv, az
 erény)
 Magamhoz emeltem én!

11.

Érdemükhöz arányoztam
Jutalmokul csókjaim ;
Az erénynek daliái
Mindig lelkes társaim,

Az a kit én hét csókommal
 Illettem, az oly dicső
 Férfi, hogy annak erényét
 Megjutalmazni illő!
 Annyi magas szép érzeményt
 Mint a mennyi arra oszt fényt
 Egynél látni ritkaság;
 Ő egy gyümölcs rakott ág!

12.

István hogy ki tudja valjon
 Fiának ítélete
 Bizonyul-e? nem soká
 E klastromba sieté.
 Pórruhában, este ért ő
 Senkitől sem sejtetve
 A klastromnak egyházába:
 Hol egy ünnepi este
 Épen akkor imádkozott
 A sok barát; úgy áldozott
 Az ég és föld Urának;
 Üdvéért e hazának.

13.

Ajtatosan imádkoznak
 A klastromnak tagjai:
 Szívemelő a szép lelkes
 Solosmákat hallani!
 Végre a szent, s áhitatos
 Mise befejeztével,
 A barátok nagy csoportja
 Imádkozva széled el.

De közülök több megmarad
 Helyén, később imák alatt
 Társaiktól elválva,
 A templomi czellákba

14.

Lépnek; és ott térdre hűlva
 Andalgásra hevülnek,
 István király érzetei
 Dús kéjekbe merülnek;
 Mert ugyanazok vonúltak
 A templom czelláiba,
 A kiket Imre méltatott
 Üdvözlő csókjaira.
 Midőn azok czelláikból
 Egyenként kimennek; így
 István: Üdvöz légy barát!
 — Megismérteti magát!—

15

A szerzet szabálya szerint
 A templomban nem szabad
 A barátnak szólni; még is
 Közülök egy sem marad
 Adós válaszsza Istvánnak:
 Tiszteletök érzeti
 Vélők rendöknek szigorú
 Szabályát megszegeti.
 Mig végtére azon barát,
 Kire Imre hét csókja szállt

Czellájából kivonúl;
István szíve elszorul!

A némát átöleli;
S őt püspökké emeli!

16.

Reszkető hangon szól hozzá,
Nyújtja neki jobb kezét
István; s szíves nyájas
szókba

Önti meleg érzetét.
De a barát néma marad;
Nem felel a királynak.
István hiában sürgeti;
Nem vét ő a szabálynak!
Örül István hogy fiának
Szavai valók valának;

17.

Örül fiának a király!
S hő hálát küld az égbe!
Áh pedig már oly sajtó vész
Közelg, közelg szegényre.
Imrét a lelkes herceget
A kék ég felkarolja:
Annak oly kora halálát
Hazánk most is gyászolja.
A sors e csapása alatt
Istvánnak szíve megszakadt:
S trónjára gaz s fajtalan
Utóda lép jogtalan!

A római nők kérelme.

(Historiai ballada.)

1.

Rómában a törvényhozó
Test, a senatus vala
A hatalom- s igazságnak
Ez volt lefőbb támfala.

E testület tagjaira
Nagy magas fény áradott;
S annak minden egyes tagja
Oly jogot használhatott,

Hogy bár melyik egy-egy fiát
Beviheté magával
A gyűlésbe; de csak addig
Míg az gyermekruhával

Járt; s így az még az ifjak-
nak
Nem lépett át sorába;
E figyelő gyermekekre
Nagy gond vala Rómába'.

A tanács e fiakban oly
Szép bizalmat helyezett,
Hogy előttük bár miről is
Fesztelen értekezett.

Ha a tanács azt akarta,
Hogy titokban maradjon
A vitatás, akkor így szólt:
Erről kiki hallgasson!

Azon jeles fiak előtt
Szent voltezen meghagyás;
A csacska önnön magának
Nagy botorúl vermet ás!

E fiak e bizalomnak
Mindenkor megfelelték;
S általuk a vitatások
Hir szárnyára nem keltek.

Történt, hogy egyszer a ta-
nács
Ily meghagyást kiadott;
S a vitatás tárgya ismét
Szép titokban maradt.

Ámbár egy anya gyermekét
Arra kérte, mondja meg:
Miről volt szó a tanácsban:
„Nem lehet“ szólt a gyer-
mek,

Mert a vitát felfedezni
Megtiltották az atyák;

Titoktartást ígért fiad;
S az megtartandja szavát.

A fiu hallgatagsága
Kandiságát nőveszti
Az anyának; ekkép az még
Sürgetését éleszti.

Az anyának kérelmei
Hatnak fia szívére;
De a gyermek lelkes, s így az
Ánya sürgetésére

Kitérőleg felel: a nő
Felingerül végtére;
S gyermekével érezteti
Hogy csip a vessző vége.

A fiú, hogy magát a kegy
Ily jelétől megója,
Így szólt: Isten neki tehát
Hajlok én már a szóra.

Parancsodra én a tanács
Sűrű titkát felfedem;
Kedvéért én a tanácsnak
Adott szavam megszegem.

Óh! de még is arra kérlek
Édes anyám tégedet,
Hogy valahogy el ne áruld
Szavát szegő gyermeked;

Ma az atyák nagy hevesen
Arról tanácskoznak,

Valjon egy férj két hitvest is   Legyen már az ujitásban
 Vehessen-e magának?   — Szólnak, — megállapodás;

E nagy kérdés a mai nap   A házasság viszonyában
 Eldöntetlen maradott;   Ne történjék változás.

Ez úgy újabb meghányása,   Ha az atyák ahhoz mégis
 Jövő napra hagyatott.   Szilárdon ragaszkodnak,

Hogy a házasság ügyében
 Változásokat hoznak

Az eszes, és derék fiú
 Így áltatta el anyját;
 S a szorító kelepczéből
 Ekkép vont ki magát.

Akkor ne azt rendeljék, hogy
 Egy férj két nőt vehessen,
 Mert akkép a két nő között,
 Csend, béke mint lehessen?

2.

Másnap a tanács termének
 Csarnokába sereglik
 A senatus: s elbámulva
 Látja mikép igyekszik

De ha már a házasságban
 Változásnak kell lenni;
 Azt rendeljék, hogy egy nő-
 nek

Két férjt lehessen venni.*)

Felje egy úri, diszes
 Nagy fényű női sereg:
 Óh ezeket mi bánthatja?
 Arczokon hő köny pereg!

Bámészkodva nézegetik
 A sírátkozó nőket
 Az elálmélkodott atyák:
 De megnyugtatták őket.

A díszruhás nők üdvözlök
 A tanácsnak tagjait;
 Óbégatva nyilvánítják
 Szívök háborgásait.

S így bár a nők megnyu-
 godtak,
 Hogy a felleget elvonult;

*) Pervenit ad senatum postera die matrum familias caterva:
 lacrimantes atque obsecrantes orant una potius ut duobus nupta fierit,
 quam ut uni duae.
 Aulus Gellius.

Még is tán bánták, hogy abból
Ügyökre eső nem hullt.

Tán bánták, hogy kárpotlást
nem
Nyertek ijedelmökért,
Hogyszivőknek rejtett vágya
Beteljesedést nem ért.

Tán bánták, hogy ismét min-
den
Réginel fog maradni;
A törvény egy nőnek jogot
Két férjre nem fog adni.

Ős Rómának dicső női
Méltánylásom száll rátok
Ti tudtátok, hogy hittörés
Szégyen, és undok átok.

Tudtátok, hogy az életnek
Dús, üdvszülő himpora
A szép erkölcs; mely ha el-
vész
Nem nől többé üdv soha.

3.

A összegyűlt tanács tüstént
A felől érkeezett;
A fenn leírt jelenetnek
Minő oka lehetett?

Szép jutalmat tűz ki annak
A ki nyomára akad,

A bohókás háborgásnak
Forrása hol, hol fakad?

A hallgatag fiú akkor
Felfedi mily csellel élt:
Hogy a vihar ő általa,
S édes anyja által kélt.

A fiú hallgatagságát
Megdicsérték az atyák;
S annak szép, és lelkes tettét
Méltánylással fogadák.

Azt rendelték, hogy ezentúl,
Ne hogy kifecseghesse
A vitát, fiát gyűlésbe
Egy atya se vihesse.

Helye a tanácsban csupán
Azon egynek maradt,
Ki már gyermek korában ily
Férfi-lelket mutatott.

Ily dísznevet: Praetextatus
Nyújtott annak Róma át.
Az az gyermek-ruhás; mert

már

Ily öltönyben vitte át

Az a titoktartásnak szép,
Ritka becsű jellegét.

Ily jutalmazták az atyák
A gyermeknek érdemét!

Fordítások.

A juhok.

(Idylle.)

(Francziából M. Deshoulières után.)*

Egek! mi boldogok vagytok óh juhocskák,
Ti vigan, rettegés, gond nélkül legeltek;
Mihelyest ébrednek bennetek lángocskák,
Tüstént lecsitított szerelmet élveztek.

Senki sem csikar ki könyeket tőletek;
Nem epeszt titeket hasztalan kíváнат;
Bár csendes szűtőkön szerelmi érzetek
Nőnek, nem kíséri azokat gond, bánat.

Igy ti áldásait, a hó szerelemnek
Dús kéjbe merülve, élvvel élvezitek;
Gyönyörű ösvényin a szép érzelemnek
Az üdv legfőbb csúcsát, már is fellelitek.

Mig a vad kajánság, becsszomj gaz érzetek
Száz undok ocsmány bünt költenek fel bennünk,
Ily gyomok szűtőkön soha sem termenek,
Oly boldogok mint ti, mért nem lehet lennünk?

---

*) A „Biographie Universelle“ című munkának M. Deshoulières-ről szóló életírásában e sorok állanak: Ses Idylles sont les malheures que nous avons dans notre langue.

Igaz hogy mi reánk az értelem fénye
 Sűgárt vet, melynek ti hiányával vagytok ;
 Ne irigyeljete, ne bennünket érte ;
 Jobb ha e kincs nélkül boldogok maradtok !

Az ész, melylyel mi oly gyávául kérkedünk,
 A szenvedélyeket nem bírja fékezni :
 Egy kis bortul könnyen megrészegedhetünk ;
 Azt, a szív érzése elbírja temetni.

Ha őt a szenvedély ellen segítségül
 Hívjuk, nem érezzük magasztalt erejét :
 Ő az ellen harczra, sikertelen készül ;
 Nem hegeszti az, sőt felmarja szűnk sebét.

Oly tehetlen az ész, mint a minő komoly :
 Ő mindent ellenez ; de nem győz semmit le ;
 Körében fájdalom annyi átok honol ;
 Nem használna nektek az, juhok semmit se.

Ember, kutya megóv a vad farkasoktól ;
 Így nektek veszélytől nem kell tartanotok.
 Mi véd meg bennünket az indulatoktól ?
 Jobb nektek mint mostan, csak úgy maradnotok.

Egek ! nem lenne e inkább előnyünkre ?
 Ha mi is mint ti, oly henyélve élhetnénk ;
 Ah nem, nem szállna tán annyi vész éltünkre,
 Ha mi is magunkat mint ti elrejthetnénk !

Csend nélkül mit sem ér, vagyon, fő születés,
 Mit se, bár mi elme, s az alkat bájai,
 E hiú kincseken bár a pöffeszkedés
 Felduzzad : szavokra nem, nem kell hajtani !

Higgyétek, többet ér érzéketlenségtek,
 Mint a fenn nevezett, irigylett nagy kincsek ;
 Mert azok ránk oly sok bűt, és átkot mérnek :
 Hála, rajtatok nem zörgnek ily bilincsek.

Bár éltünk álmoként hirtelen elrepül,
 A szív e kincseket vágy örökíteni ;
 Irigylett birtokuk köztünk üdvet nem szül ;
 Rájok, biztosan nem lehet építeni !

Itt a sors kerekét csak a vak véletlen
 Vad szeszélye szokta gyáván kormányozni.
 Fájdalom bármely nagy erő tehetetlen,
 Azt a kívántató állapotba hozni.

Óh csak legeljetek, legeljetek drága
 Juhocskáim, ti a természetre adtok ;
 S így ti a vakító látszatnak daczára,
 Nálunk eszesebbek, s boldogabbak vagytok !

A temető.

(Németből Schreiber után.)

A temetőbe mi lány szellők susognak ?
 Ott a kapornának ablaküvegin
 A holdnak sugári rémesen ragyognak,
 Mint szinte a sírkő aranybetűein.

De mit látok ? angyal repül le lebegve,
 S így szól : álmatokból alvók ébredjetek !
 Repednek a sélyek ; a holtak ébredve,
 Meredt álmaikból lassan terjengenek !

Félénken áll fel most a sírból egy anya,
 Csecsemőjét veszi reszkető karjára
 A fiút, ki előbb oly jéghideg vala,
 Éleszti szülője szívének parázsa.

De nézd ez árnyt mint kezd bágyadtan inogni?
 Ő saját kezével oltá ki napjait:
 Szegény tompa hangon ekkép kezd susogni:
 Ah miért verték fel lelkem mély álmait!

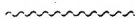
Kik nyögnek oly búsan a sötét fal megett!
 Azok, kikért senki, senki sem énekelt;
 Kiknek hamvaikra a tiszta kegyelet,
 Érzet-virágokból koszorút nem emelt.

Egy ifju sápadt nő a szemfedél alatt
 Szorongva látszatik keresni valamit;
 Fiát, melyről rá csak szégyen, és gyász maradt:
 Szegény hölgy ah mikor szűnendnek bánatid?

De feléje nyújtja kis fia kezét,
 S így szól: nem látszik már sebemnek vérhelye,
 Ne kárhoztasd többé szűdnek volt érzetét,
 Csak szeress: megbocsát szívednek gyermeke!

Nézd a márványkőnek esalfa felirata
 Mellett egy rémkép mi kétségbe merül!
 Fityegő kezekkel az új sírt bontana,
 Bűnei emléke szívéen úgy elterül!

De az angyal így szól nyájasan gyöngéden,
 Jertek óh bűnösök bátran közelembe;
 Ha mély bánat ébred a bűnös szíveken,
 Engedékeny lesz az Úr, az ítéletbe'.

A sirkő a fenyéren.

(Schreibertől.)

Vége már a hadnak, a lovag uton már,
S vissza vágy várába, száguldva zúg a mén.
A zord éjen sikolt a huhogó madár,
Szélvész zúg keresztül a bércz rengetegén.

Egyszerre nem távol, kékellő gyertyafény
Rémes pislogása sebtében tűnik fel;
Bágyadt fénye ragyog egy halom sírkövén,
Melyre csanál, bogács, s gaz kunkorodik fel.

A sirkőre egy szép alak bágyadtan hűll:
Mi az? egy bájos nő hófehér ruhában!
Szép leány, a szélvész olyan zordonan fűj,
Mit akarsz egyedül itt a pusztaságban!

„Nagy távolban közelg már kedves jegyesem;
Házasságot ígért nekem e drága fi;
Zálogul gyűrűjét adta ő át nekem,
Arra az ő nevét egy művész véste ki.

Ne higgy neki, ne higgy, mert ledér szeretőd
Távolban csapong már annak most érzete.
Hagyítsd el gyűrűjét, ne szeresd többet őt,
Szébb gyűrűt nyújttand, új szeretődnek keze.

Jőj velem, jőj leány, jőj büszke lakomba!
Ne epeszd magadat hasztalan bánattal;
Leugrik lováról, s így szól: jőj karomba,
Átöleli ötet oly forró lángzattal!

De mi ez? a jégnél is hidegebb kezéd!
 Egek! míg keblemen találhatsz kimúlni,
 „Ne félj, ne! én vagyok szerető jegyesed,
 Kit te nem féltél oly gyáván elárúlni.“

„No most már tartalak, itten lesz lakásunk;
 Itt nem fogunk többé össze háborodni;
 Nappal itt pihenünk, s ejenként kiszállunk;
 Halljuk a baglyokat éjfélkor huhogni!“

A lány csókjára ő borzalomra fakad.
 S a lány így szól: most már örökre birlak én;
 A legény karja közt eszméletlen marad:
 Hajnallik, ő halva fekszik a sír kövén!

Németből Kleiszt után.

1.

Szállj fel arany kocsidon, szállj szép Auróra! hisz úgy is
 A szerelem, bánat, szétverik álmaimat.
 Ah de ha ő nálam pihen, úgy délczegbe bocsásd vad
 Méneidet, hálám zengeni fogja neved!

2.

Itt van már a tavasz, dús illat előnti a léget:
 Ah mely szép a liget, rózsa, madárdal, a rét.
 A dobogó szív oly nagy dús élvekbe merül el.
 Én nem, mert taval ő, épen a tájba kimúlt.

3.

Mennyi madárka dalol, gyönyörökbe merül el az érzet.
 Mert dalukon száz élv tükrözi vissza magát:

Zengedez énekem is, melegen : de egek mi különbség !
Hirdetik élvöket ők ; bánatomat nyögöm én !

4.

Fognak az évek, a szép fiatalság korszaka múlik !
Lassan az arczon már megtelepül a redő :
Rombol az arczon a kor, már szép rózsái elasznak ;
Már ősz szálakat is látni a barna hajon.
Gazdag bájaid is felemésztí a kor, de azért ne
Csüggedj óh hölgyem, megmarad éked, a rény !

5.

Mennyire terjed az ész beható erejének alatta
Üdvünk ! általa nyer érvet az emberiség !
Bár kiki mindenkép kívánná aztat emelni !
Általa hány nagy mű önt e világra sugárt !
Ah de az ész áldást egyedül úgy szül, ha e kincsesel
A nemes érzetnek szent heve is rokonúl.
Szív nélkül gyakran száz vész forrása a lángész ;
Poklot szül ; hősét szinte pokolba löki.

6.

Cato felé simúl a halál : ő szóla aczéлом :
Döfd át azt a ki nem birta megóvni e hont !

7.

Tartós kincs marad a becsület mindenkor a földön,
Nem kopik el a mi nem jár, forog a kezeken !

A violához.

(Veisse után).

A szellőnek csókolása	A virágok irigyelni
Nyugalmadat fel ne rázza,	Fognak téged: mert emelni
Kis violám szép virág:	Fogsz te oly nagy kecske-
A sorsnak dús kedvezése	ket!
Száll rád: mert szép hölgy	
mellére	Szerelmemnek zálogául
Tűzlek; s így üdv száll le	Szállj ölébe; tán egy csók
rád!	húll
Gyönyörködjél szép lako-	Rád mosolygó követem:
don,	Légy szerelmem példázatja,
Irma, Irma szívére von	Bár leveled elhervasztja
Kéjözönnel tégedet!	Az idő: nem érzetem!

A rózsza.

(Gerstenberg után).

Rózsza, tégedet leányka	Hogy ha onnan egy legényke
Drága ékire	Vágyna tépni le,
Én saját kezémmel égek,	Tüskeidbe' büntetésit
Égek tüzni le!	Lelje izibe.
Majd örülsz te annak édes	Óh de hogy ha a leányka
Lyánka, s csókot adsz:	Érttem égni kezd:
Rózsza e kies tanyádon	Őt te rózsza illatoddal
Üdv ha megmaradsz.	Kéjbe dönts, temesd!

A hajnal.

(Veisssetől).

Isten hozott kedves reggel!	Dús tobzódók nem tudjátok,
Ha nem ébredek vala,	
Nem tudom, hogy kelle-	Hány kéjt vesztegettek el,
meddel	Ha a hajnalt nem látjátok,
Szétűzve az éjszaka:	Ha az ágyatokban lel.
Most a kellem, most a gyö-	A ki az ég örömeit
nyör	Elszalasztja, nem érzi itt
Szíveinkbe dús utat tör;	Hogy szívünknek érzetén
Most azon kéjt érzem,	Bőven terem élelmeny!
Mely kebeleden terem!	

	De én a föld gyönyöreire
Mint a gyémánt csillogása,	Kéjelegni akarok;
A nap fénye úgy ragyog;	A szellők lebbenéseire
A természet mosolygása,	Áhítatra fakadok:
Kelmei oly nagyok!	Hálám az ég felé repül;
Köröttem minden mosolyog,	Mert e világ száz üdvet
Hálám az ég felé lobog;	szül:
A völgy, bércz és a mezők	Áll az ég! a túlvilág
Az ég kegyét hirdetők!	Még dúsabb üdveket ad.

Szivem vágyai.

(Blumauer után).

Ez a föld mi szép mi kedves,	Ha e telek dombon állna
Be szép Istenem!	Kéjzön között
Ha én aztat magam bírnám	Nézném arról a mező mi
Fénylenék egem. —	Bájba öltözött.
Tán sok is lenne az nekem?	Igy rebegne hő érzetem
Bár csak lenne egy tele-	„Oh vedd, vedd hálám Iste-
kem!	nem,“

Bár e telken egy szép csi- nos	Kis pinczémben egy pár hordó
Ház is állana, Mely nekem, nőm- s gyer- mekemnek	Jó bor állana, Nyitva lenne az utasnak Házam ajtaja;
Fedélt nyújtana: E házban a hív szerelem Ezer üdvet szülne nekem.	Kéjelmes lét s hő érzelem, Üdvet nyujtanának nekem.
Házammellett zöld kertecske Virúlna nekem, Szép tenyészet jutalmazná Igyekezetem,	Óh de annyi kéj áldását Csak úgy érezném, Hogy ha a szép szabadság- nak
E kertben nőm és gyerme- kem	Kincsét élvezném. — Arra az Ég vadúl dörög, A kin bár mely bilincs zörög.
Rózsát nevelnének nekem.	

A szerelem hatalma.

(Blumauer után).

Szerelmes lettem, szemembe könny jó
S szívemben oly nagy tűz lángja dúl,
S mivel szerelmem szenvedélyig nő,
Rám az elemek vad mérge hull.

Óh hasztalan perzsel szívem lángja,
Hiába hullnak könnycseppjeim
A könny által nem fogy tüzem árja,
A láng nem szárítja könnyeim.

Lilához.

(Németből szabadon fordítva).

Bánat, gond s nyugtalan ag- gódások	Érzelveid oly szép virágai Húlljanak a keblekre,
Ne tépjék oh szívedet;	A hálás jövő kor áldásai
Szende, nyájas, tavaszi su- gárok	Szálljanak emlékedre.
Melengessék üdvedet.	Fellengős, magas, szép ér- zelmeid
Az életnek oly kies ösvényén	Szépszemedbenfénylenek;
Bájló rózsákra találj,	Óh adja az Ég hogy küz- delmeid
S szívednek oly magasztos erényén	Mindig sikert érjenek.
Üdvről égi üdvre szállj.	Hogy beteljék nagy nemes szívednek
Szép szemednek oly bájos sugára	Buzgó szent ohajtása
Gyujtson a szívekbe rényt;	Hogy tűnjék fel ismét nem- zetednek
Arénynek oly bűvölő varázsa	A szabadság sugára.
Majd, majd ledönti a kénynt.	

Kesőbb nyomtatott versek.

Élénk emlékerő.

Bár csak száraz valót zeng
most

Botlásából? ha ő heve
Tenger árjába merül!

Árva lantom éneke,
Mégis hiszem kegygyel veszi
Azt majd Árpád nemzete,
Mert a lángész mindig ezer
Üdv és áldás csermelye,
Mentől inkább, ha az egy
nagy

Nem sejté, hogy e lépése
Oly részbe sodorja őt.
S hogy ő többé ki nem bujhat
Végzete árja előtt.
Nem sejté hogy e tette őt
Oda fogja rántani,
A hová a hon nagy részét,
Mely nem akart rontani.

Uralkodó ékszere.

Ezer nyolczszáz negyven
nyolczban

A királyi fenség és jog
Vészes támadásáig;
Csak bűn, ármány, csel rán-
tották

Sréter Lajos testvérem,
Csehszlovákiában mint fő százados
A nádor ezredében

Szolgált: midőn Jelasichsal
Küzdtek a magyar hadak,
Még oly fiatal szívére
Bús érzelmek szálltanak.

A nemzetet odáig!
De nem akarom menteni
Szegény öcsémet tovább,
Arcza ezen bús időknek
Vonúljon tőlem odább!

S így ő heves érzetének

Csapongó rohamába'
Meggondolatlanul átjött,
Szegény átjött honába!

Tüntesse el annak képét
Az üdveknek hajnala.
Ah mit, mit szülhet a király
s nép

Hihetőleg nem sejtette,
Szegény, hogy majd mi kerül

Közös szent akarata !?

Mit nem szülhet meleg érzet,
 Királyi kegy és malaszt;
 Ha egy lelkes nép buzgalma
 Eseng támogatni azt.

Bár akkor sem hunytak
 volna

El a szív s ész nemtői;
 E két testvér a népeket
 Annyi vésztől megőrzi! —
 Szegény öcsém akkor átjött,
 Akkor átjött honába;
 Sok ideig nem, nem ment ő
 A csatázók sorába.

Mintsopronyi commendáns és
 Frangepán had vezére
 Alkalmazva, sokáig nem
 Soroztatott rendébe
 Ő a csatázó seregnek:
 Később oly rendeletet
 Kap, hogy ő is kövesse már
 A csatázó sereget.

Erre hiszem búa merült
 Szegény öcsém érzete,
 Mélyen sulyosodott rája
 A sorsnak e végzete,
 Ah de örvénybe sodrotta
 Már akkor a végzet őt.
 Ah ki birna szabadulni
 Sorsának átka előtt?

De nem soká szenvedett ő
 Kínjai háborán,
 Abból a sors, bárha durván
 Kirántotta őt korán!
 Mert ő szegény a legelső,
 A legelső csatában
 Majd csak nem halálos sebet
 Kap, így ő már ágyában

Éli át a forradalom
 Egész gyász folyamatát
 Ezer kín közt látta annak
 Legördülni alakát.
 Nem is vett ő bármi részt
 Többé a közügyekbe;
 Bár a kormány őt ágyában
 Ezredessé emelte.

És öcsém még betegen a
 Külföldre menekedett,
 Az, azóta óh Istenem!
 Mennyit, mennyit szenvedett!?

Tovább tizenhárom évnél
 Nem szólt róla a világ:
 Hallgat a hir ha kiszárad
 Gyümölcstelen is az ág.

Ekkor kegyes jó királyunk
 Magasztos nagy kegyének
 Ujabbi fellobanásán
 Ismét sokan nyerének

Bocsánatot a hazában
Remény tenger áradott;
A fondorlók reményének
Gyöke is kiszáradott!

A királyi kegy és malaszt
Oly magasztos árjain
Mint, mint nőre remény tenger
Annyi szívnek vágyain?
Ekkor néném, Sréter Rózsi
Bekény János nejében
Is felbuzdult minden csepp
vér.

Ő buzgalma hevében

Nagy dicső célt vágy elérni:
Képzetének szenderét

A királyi kegy szétverte,
S így ő szíve érzetét
Emelkedni érzi, azon
Gazdag remény árjain,
Hogy ő szegény öcscsének oly
Hosszas, hosszas kínjain

Segíteni leend képes:
E vágy, tette készíti őt;
Fogy búja reménye között
Mint az éj a nap előtt;
Szegény néném el-eágyul,
Magas vágy száll keblére,
Ábrándjait magas kegynek
Szemléletti tükrébe'.

Kéjmerengve tekint ő most
A jövőnek ködébe,

A testvéri forró érzet
Testvérének vétkére
Sűrű fátyolt terít, ekép
Szép reménye ébredéz,
Felgyult szíve virányain
Csapongva is révedez!

Hiszi, hogy ábrándjainak
Árjain révre talál,
Sóvár vágya célhoz érni
Mindig magasabbra száll.
Látva azt, hogy a királynak
Mennyire terjed kegye,
Rózsaerdővé erősül
Azon apró csemete,

Mely a reménynek magvából
Szállt eddig érzetére:
Igy nő áldás egy májusi
Meleg eső üdvébe'!
Igy ő mostan három éve,
Érzetár közt Bécsbe mén.
Bátorságot hő testvéri
Érzetében lel szegény,

Ki is legfőbb meghallgatást
Nyervén, kérvénylevelét
A királynak átnyújtja, ki
Szokás szerint dús kegyét
Ő vele is érezteti:
Tőle nyájasan kérdi:
Mi leendhet kívánata?
A kérvényt megse nézi,

Midőn hallá hogy jó néném
 Testvéréért esdekel;
 A király leereszkedve
 Magas kegygyel így felel:
 Igen nehéz nekem önnek
 Hajolnom ohajára,
 Nehéz, mert hiszen testvére
 Zaszlajától elállá!

Igy a király nem felejté
 El testvérem esetét,
 Ki lenne ki ne bámulná
 Annak emlékezetét?
 Ki ne bámulná? hiszen jó
 Néném Bécsbe senkinek
 Sem adta tudtára, miként
 Ad irányt érzetinek!

Ugy hatott rám a király-
 nak

E nagy emlékezete,
 Hogy azt lezengni nem bírja
 Árva lantom éneke.
 Azt hiszem, hogy meglepe-
 tést

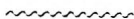
Fog szülni ez e hazán;
 Sok szív fog elandalódni
 Árva lantom e dalán!

Ez három év előtt történt,
 Szegény öcsém azóta
 Annyit türt: ily nagy bün-
 hődés.
 Sok bűn átkát lerója!
 Pedig jó királyunk kegyét
 Azóta hány érezé?
 Azóta hány forró hála
 Repült, repült ő felé!

Tán tán még szegény öcsém-
 nek

Bús telére is terít
 A sors kegye rózsalepelt?
 Engem ily remény hevít!
 E lepel dús viráginak
 A királyi kegy heve
 Adandhat életet: akkor
 Akkor Árpád nemzete

Ismét, ismét el-elpírul
 A mult emlékezetén,
 S akkor annyi forró ima
 Fog nőni szűm érzetén,
 Mert akkor jó öcsém is száz
 Szenvedés átka helyett
 Boldog honának keblében
 Fog lelteni dús élvezet!

S o n e t t.

Scitovszky Ker. János.

Való, hogy a bizonytalanságok
Homályain mindig keserv átka leng,
Ha bár feléjük szép reményár dereng,
Nem mulnak el felettök a gyászok.

Most ily nagy gyász borítja e hazát.
Talán el fog vonulni még e felleg:
Ha ész, eszély, erély, magas érzelmek
Emelni fognak itt kies tanyát.

Hazánk akkor követni fogja azt,
Kinek belátó ész, ildom, magas vágy,
Legfőbb állás, tápasztalás oly sulyt ad.

Miként ne hozna így az ránk tavaszt!?
A hon királyunknak közös bizalma,
Csak ész nagy rényeknek lehet jutalma.

A szív és az ész.

Bár mely csattogó robajjal	Ah de nemcsak az egekben
Törjön is rád a vész,	Talál a rény füzért;
Nem dönt az le, ha jószívvel	Itt is dúsan oszt az ha bár
Ölelkezik az ész.	Szerény de drága bért.
Ha itt nem is majd fennt elér,	Mert ha a büszke öntudat
Az égnek áldása,	Kéjlaka a kebel,
Ha szívünkben az erénynek	A szív minden bújja gyakran
Felragyog sugára!	Gyönyörbe olvad el.

Ellenben bár a sors ezer
 Báját hintse reád,
 Jaj neked! ha nyugodalmad
 El elfojtja a vád,
 Melyet szivednek bírāja
 Halkan bocsát le rád
 Akkor neked üdvet senki,
 Senki többé nem ad!

Bárfényben állsz stiszteltetel:
 Mert belsőd rejtve van;
 Magadat nem becsülteted!
 Szűd furdalásiban
 Gazságod díjára talál;
 Dús üdved romba dől:
 Senki senki sem bujhat el
 Önbirája elől!

Ha dús áldás, égi malaszt
 A szív szép érzete;
 Mégdúsbban ömledezve csorg
 Az Ur Isten kegye.
 Ha a szép erkölcsre az ész
 Drága lángja borúl,
 Ugy a sors ritkán nyomja el
 Az üdvet álnokul.

Mert ha szív s észnek lángja
 A homályba lecsap,
 Ismét egész pompájában
 Mosolygand ránk a nap.
 A szív és ész drága nemtők!
 Mert óltalmuk alatt

Annyi átok összeroskad
 Az üdv súlya alatt

E két nemtő rokonszenves
 Ölelkezetének
 Üdvét nem közölheti toll,
 Véső, ecset, ének,
 Mert a szív csak ritkán nyög
 fel

Vágyai romjain,
 Ha veszélyek nem súlyong-
 nak
 E nemtők szárnyain!

Ezer üdvet áldást teremt
 Az észnek ereje,
 Főkép ha hön simúl mellé
 A szívnek melege.
 Irtsa ki e két nemtő az
 Ösztön vad vágyait,
 Hogy siker érje az érzet
 Magasztos harczeit

Midőn az a bűnök ellen
 Nagy győztes harcra
 száll:

E győzelmek dús babérin
 A honnak üdve áll!
 Majd ha sokan szednek
 üdvet

Ily babérfák alatt,
 Akkor az ég dús áldása
 Ismét ránk, ránk szakad,

Akkor majd szűm a jövőbe	Akkor a féktelenségnek
Pillantani nem fél,	Átkát lerontani,
Mert abba egydicsőbb kornak	A kénynek szükségére nem lesz
Gazdag reménye kél,	Harczra kiszállani!!

~~~~~

S o n e t t.

Báró Sina Simon.

Való hogy még a legdúsb érdem se
 Kerüli el fulánkját a vad, átkos
 Kajánságnak, mely hogy juthasson vádhoz,
 Cseles fondorlatokra mért is ne

Vetemednék? de az ki mint a nap
 Nyugalmat, enyhet, irt, nagy üdvet teremt,
 Ne féljen! arra rénye által emelt
 Állványáról a dicssugár lecsap.

Eladta most tünde szép birtokát,
 A többi is elfogja adni lassan
 Külföldi birtokokra vágy: „csak halkan“

Ki tudja e tettének indokát?
 Hisz a feláldozás dicső szülöttjén
 Gyakorta szinte szemvakító a fény.

~~~~~

A vitéz.

Már ezentúl nem leszek én
 Az Andapál hadába',
 A ki papucs alatt görnyed,
 Az nyomorult és gyáva.
 Már ezentúl nem leszek én,
 Nem leszek én nyomorult,
 Kinek esze rosz nejének
 Szeszélyfüstjébe borult.

Már ezentul talpon állok,
 Ugy várom be a vihart.
 Majd meglátom, majd meg-
 látom
 Nyomorultnak már ki tart!
 Csak azt, ki önálló férfi
 Becsüli meg a világ,
 Egy nyomorult gyáva férjre
 Még saját neje sem ad.

Imígy csattog, imígy pattog,
 Hetvenkedik a legény:
 Hős szívében kételkedni,
 Nem lennetán vakremény?
 Hiszen dévajkodási közt
 Oly büszkén néz bajnokunk,
 Hogy előtte tán bizony még
 Kalapot venni fogunk.

Kalapot ám, mert szavára
 Megjobbítandja magát

Neje; többé nem szövik ő
 Az eszély korlatin át,
 Vagy talán megtanulhatja
 Bajnokunktól azt a nő,
 Hogy csak szende, nyájas
 bánás
 Mellett hódít szűket ő.

Megtanulja, hogy egy férfit
 Csak szende nő érdekel;
 Hogy az érzés a bűn előtt
 Mint az árny úgy tűnik el,
 Talán tőle megtanuljuk
 Ránczba szedni mint lehet
 Egy aljas nőt s így ő kivív
 Nagy, szép, magas érdemet.

Mivel minden üdvnek anyja
 Az erély és buzgalom;
 Én őt nemes szándékában
 Bátorítani akarom.
 Imígy szólok: Jól van öcsém
 Most szeretlek tégedet,
 Derék a szándék, csak töltsd
 be
 Büszke föltételedet.

Soká pattog, csattog ő még,
 Szinte öröm látni őt!
 Még tán a hold is elbámul
 E nem várt látvány előtt.

Csudálkozva látja őt most
 Annyi ember, s azt hiszi,
 Hogy az oly hön nyilvání-
                                           tott
 Szép szándékát kiviszi.

Pöffeszkedő beszédi közt
 Így rivalg rá hitvese:
 A kis eb csinyt tett, gyere be,
 Baj, nagy baj van oda be.
 Söpörd ki a szobát; a hős,
 A szájhős söprőt ragad,

Szótfogadva a papucsnak
 Ismét csak hőse marad.

Kérlek olvasóm ne szöld meg
 E jó atyafit azért;
 Hiszen tudod az ijedség
 Mint zavarja meg a vért.
 Tudod hogy tervekre nem
                                           kell
 Oly erőt kifejteni,
 Mintha szándokunkkezelunkat
 Életre is kelteni.

Sonett.

Gróf Széchenyi István.

(Irtam 1859.)

Mohács után homályba dőlt hazánk,
 Több századig borúlt az ég felette,
 Mivel nem örködött nemtő mellette,
 Nem, nem derülhetett tavasz le ránk.

De a szegény szenderbe dőlt népet
 Felébreszté varázsával nemtője,
 Dús üdvet, áldást oszt a nép nagy öre.
 Derül a fény ha a nap feltetszett!

De ismét átok éri népünket,
 A vad tusának vésze közt leroskadt
 A hős: E honra szép derűt ki hozhat?

Csak ő, csak ő emel ki bennünket;
 Ha felrepül az égbe a hon meleg
 Fohásza: és ő többé nem lesz beteg.

A bátor vitéz.

Gyere velem katonának	Elmennék én katonának,
Oltalmazzuk nemzetünk ;	Ha a csata lagzira
Legyünk nagyok, ésszabadok	Válnék és a fene golyó
Vesszen bár el életünk.	Nem repülne annyira.

De így futásban hiában
Keresném menedékem,
Egy golyó utólérhetne
Könnyen elhozná végem.

A csintalan fiu.

A z a p a.	Majd elmegyek aratáskor
Nézzük meg a rétet fiam,	Az aratónőket
Esnek-e nagy rendek ?	Megnézni, mert pillogatni
Majd meglátjuk a kaszások	Ugy szeretem őket !
Már mennyire mentek.	

A fi u.	Nyíltságomért nem harag-
Én a kaszásokhoz atyám	szol
Nem szeretek járni,	Reám édes atyám !
Mivel ottan fehér személyt	Noha néném, ha megtudná
Nem is lehet látni.	Agyon dörmögne tán.

	<i>Lap.</i>		<i>Lap.</i>
4-ik dal	85	39-ik dal	122
5 „ „	86	40 „ „	123
6 „ „	86	41 „ „	124
7 „ „	87	4-ik ének	125
8 „ „	89	A Berkesiné kakasa czí-	
9 „ „	89	mű versemből mutatvány.	128
10 „ „	89	Iparkodjál	130
11 „ „	89	Jolantához	133
1-ső ének	93	Bú-dal	134
12-ik dal	90	Sréter Lajos, testvéröcsém-	
13 „ „	99	hez irt verszetemből mu-	
14 „ „	99	tatvány	134
15 „ „	100	Révayné, született Sréter	
16 „ „	100	Aglaja. Emléklap	136
17 „ „	101	Irmához	137
18 „ „	101	B. Podmaniczkyne, szül. Sré-	
19 „ „	102	ter Malvina. Emléklap	144
20 „ „	102	Jegyesemhez	145
21 „ „	103	Uj évre	151
2-ik ének	103	Lizához	152
22-ik dal	107	Emlékkönyvbe	153
23 „ „	108	Egy elárvult leányhoz	153
24 „ „	109	Jegyesemhez	155
25 „ „	110	Báró Wesselényi Miklós fiá-	
26 „ „	110	nak	157
27 „ „	111	Bulyovszkyne	157
28 „ „	112	Okolicsányiné, szül. Csem-	
29 „ „	112	nitzky Ágnes. Emléklap	159
30 „ „	113	Atyámhoz a távolban	159
31 „ „	113	Berkesyné kakasa	160
3-ik ének	114		
32-ik dal	117	A nép számára irt verse-	
33 „ „	118	zetek.	
34 „ „	119	1.	
35 „ „	119	A szülöttekhez	185
36 „ „	121		
37 „ „	121	2.	
38 „ „	122	A kísértet	188

Népdalok.

	Lap.		Lap.
Babámhoz	193	16. Themistocles	207
2-ik dal	194	17. Aristides	207
3 „ „	194	18. Vahot Imre	208
4 „ „	195	19. Mért szerezzünk tudomán- mányt?	208
5 „ „	195	20. Beniczkyné, szül. Bajza Lenke	208
6 „ „	196	21. A nemtő.	208
7 „ „	196	22. Nevelde lelked erejét	209
8 „ „	197	23. Fáj András	209
9 „ „	198	24. Tárkányi Béla	210
10 „ „	198	25. Mért bizol másban	210
11 „ „	199	26. Bizalom	210
12 „ „	199	27. Szenvey Berta	210
13 „ „	200	28. Bűnös az emberi nem	210
14 „ „	200	29. Kempelen Győző	210
15 „ „	201	30. A fényűzés	211
16 „ „	201	31. Nézetem	211
17 „ „	202	32. Thaly Kálmán	211
18 „ „	202	33. Vesszőzés	211
19 „ „	203	34. Jókayné, szül. Labor- falvy Róza	212

Epigrammok.

1. Mért hamvad a rény el.	204	35. Gyámolaim	212
2. Jámor Pál	204	36. Flóra	213
3. Antoninus Pius	204	37. B. Józsika Miklós	213
4. Lauka Gusztáv	205	38. Ki szép és ki rút	213
5. Többnyire a bünt kö- veti a diadal	205	39. Bulyovszky Gyula	214
6. Csend-nyugalomban	205	40. Tanács	214
7. Tanács	205	41. Két nemtőnk	214
8. Gyulai Pál	206	42. Szegfy Mór	214
9. Százezer	206	43. B. Józsika Miklós	214
10. Pompejus	206	44. Kubinyi Ferencz	215
11. Márius	206	45. Mint fesel az üdv ró- zsája	215
12. Milo	206	46. Beniczky Márton	215
13. Sulla	207	47. Tragoedia	216
14. Tibullus	207	48. Pákh Albert	216
15. Salamon Ferencz	207	49. A két nemtő	216
		50. Szentkirályi Móríz	216

	<i>Lap.</i>		<i>Lap.</i>
51. Színművek	217	90. Klauzál Gábor . . .	227
52. Balás Sándor . . .	217	91. Tompa Mihály . . .	227
53. Hogy ha kutyát látok .	217	92. Madách Imre . . .	227
54. Hogyha	217	93. Életképek 1. 2. . . .	227
55. Jókay	218	94. A romlott	228
56. Életkép	218	95. Cimon	228
58. Sujánszky Antal . . .	218	96. Mirabeau	228
59. A bűn romja felett. .	218	97. Tisza Kálmán . . .	229
60. A magas ormon a szív. .	219	98. Mayer István . . .	229
61. Berzsenyi	219	99. Apróságok 1. 2. 3. . .	229
62. Rousseau János Jakab. .	219	99. Bolond Miska . . .	230
63. Intések 1. 2. 3. 4. . .	219	100. Vörösmarty	230
64. Voltaire	220	101. Petőfi	230
65. Czuczor	220	102. Tihanyi Ferencz. . .	230
66. Máday	220	103. Prónay János árnyéká- kához	231
67. Gyuresányi Gábor ár- nyékához	221	104. A diadal	231
68. Mária Terézia	221	105. Somoskeőy Antal . .	231
69. Második József. . . .	221	106. Szanda	232
70. Második Leopold . . .	221	107. Visegrád	232
71. Első Ferencz	221	108. Csővár	232
72. Ötödik Ferdinand . . .	222	109. Első Napoleon . . .	233
73. Ferencz József	222	110. Az anyákhoz I. II. III. .	233
74. Benedek	222	111. Bossuet	234
75. Mohács	223	112. Tollrajz	234
76. Bárány Kemény Zsigmond	223	113. Hallgass	235
77. Hasonlat	223	114. Drámaköltő	235
78. Gróf Károlyi György . .	223	115. Egressy Gábor . . .	235
79. Harmadik Napoleon . .	224	116. A szív	236
80. Csomniczky Károly . . .	224	117. Légy a szerencse között	237
81. Prónai József	224	118. Deák Ferencz	237
82. Dessewffy Ottó	224	119. Kisfaludy Sándor . .	237
83. Kazinczy Gábor	225	120. Bajza	237
84. Mennyire vágysz is bár	225	121. Atyaért a fiu	238
85. Albach	225	122. Értetek óh fiam . . .	238
86. Arany János	225	123. Verseimhez	238
87. Tanácsok. 1. 2. 3. . . .	226	124. Jaj de mi jó nő ez . .	238
88. Ne hetykélkedjél . . .	226	125. A poeta	239
89. Palmerston	226	126. Lelkes egyén ő, nézd .	239

	<i>Lap.</i>		<i>Lap.</i>
127. Elfogy a pénz	239	163. Könyves Kálmán	249
128. Én a drága hazát	239	164. Szenvey	250
129. Báró Prónay Gábor	239	165. Gróf Karácsonyi Gyula	251
130. Gróf Széchenyi Ödön	240	166. Tanács	251
131. Garay János	240	167. Gróf Dessewffy Emil	261
132. Kunoss	240	168. Szabadság	252
133. Vahot Sándor	240	169. A kajánság	252
Erdélyi János	241	170. Vigasz	252
Toldy Ferencz	241	171. A haza menhelye	252
134. Hajnalka	241	172. Mért becsmérled a fényt	253
135. Tóth Kálmán	241	173. A fürgeteg	253
136. Egély	241	174. Csokonay	253
137. Ney Ferencz	241	175. Élni esengve szeretsz	253
138. Julius Caesar	241	176. A kor tiszteletet szül	253
139. Timoleon	242	177. Lisznyay Kálmán	254
140. Báró Eötvös József	242	178. Egy hazafira	254
141. Az első francia forradalom	242	179. Mocsáry Lajos	254
142. Szép pályára	243	180. Szokoly Viktor	254
143. Hunyady Mátyás	243	181. Bartakovics Béla	254
144. Báró Vay Miklós	243		
145. Katona József	243	Ódák.	
146. Emléklapokba 1. 2. 3.	244	B. Bach	255
147. XIII. Lajos	244	Falk	258
148. XIV. Lajos	244	Gróf Dessewffy Aurél árnyé-	
149. XV. Lajos	245	kához	260
150. XVI. Lajos	245	Székács	262
151. XVII. Lajos	246	Bárá Eötvös József	263
152. XVIII. Lajos	246	Ifjabb Majláth György	267
153.	247	Deák Ferencz	269
154. Bezerédy Amália	247	Gróf Rádai Gedeon	270
155. Emilia	2 7	Hozzá	274
156. Vas Gereben	247		
157. A romlott	248	Elegiák.	
158. Tiszteltetni szeretsz	248	Peitler Antal József	276
159. Mennyi papiros foggy	248	Gyürkyné, született Gróf Vay	
160. Mennyi szurony	249	Erzsébet	278
161. Nyelv, vallás	249	Bárá Sina Simon	280
162. Jehovah	249	Huszár Gyula árnyékához	284

Mesék.

	<i>Lap.</i>		<i>Lap.</i>
1. A csalogány	287	2. II-ik	316
2. Két szunyog	287	3. Álmaim	316
3. A tigris és a farkas	288	4. Kazinczy Ferencz árnyé- kához	317
4. A féreg és a hangya	289	5. A szülöttek	318
5. Az oroszlán és más vadak	289	6. Az 1860. 28-dik januarius. Pesti napló	318
6. A szajkó és a seregély	290	7. Hazán hajadonaihoz	319
7. Az agár és kölyke	191	8. Szerény nézetem	320
8. Az atya és fia	291	9. Az egély üdve	321
9. Az atya és fiai	292		
10. Egy atya és gyermekei tanítójok	293		

Románczok.

1. A csolnakázó leány	293	1. Az átkos bohóc	321
2. Két leány	295	2. Egy Praetor ítélete	322
3. A szegény nő	295	3. Dugovics Titus	323
4. A kapzsi lány	296	4. Ötödik Károly Luther sir- ján	323
5. A boldogtalan mátkák	297	5. Themistocles	324
6. A képzelgő leány	298	6. Első Frigyes császár lo- vászkodása	325
7. Szerencsétlen lövés	300		
8. Szegény nő	300		
9. Eutima	302		
10. Leány-románcz	303		

Néprománczok.

1. Miska és Rózsika	303	Jutalmak	325
2. Pál és Julesa	304	Bekényné, született Sréter Róza	326
3. István és Borcsa	305	Osztályrészek	327
4. Az áldozat	307	A nemtők	327
5. György és Verona	308	Deák Ferencz	328
6. Péter és Panni	310	Harmadik Napoleon	329
7. Jancsi és Marcsa	310	Zsedényi Ede	329
8. Borcsa	312	Évszakok I. 2. 3. 4.	230
9. Vincze és Agnes	314		

Románcz egyszersmind**Sonett.**

1. Hozzá	315

**Sonettek egyszersmind
románczok.**

1. Az átkos bohóc	321
2. Egy Praetor ítélete	322
3. Dugovics Titus	323
4. Ötödik Károly Luther sir- ján	323
5. Themistocles	324
6. Első Frigyes császár lo- vászkodása	325

Sonettek.

Jutalmak	325
Bekényné, született Sréter Róza	326
Osztályrészek	327
A nemtők	327
Deák Ferencz	328
Harmadik Napoleon	329
Zsedényi Ede	329
Évszakok I. 2. 3. 4.	230

Népies elbeszélések.

I. A menyegző	333
II. Néha káros a kapzsiság	337
III. Borka és Gábor	345

Költői beszélek.

1. A kölőda fedele	353

	<i>Lap.</i>		<i>Lap.</i>
2.	356	A temető	406
3. A szent jobb kéz	358	A sírkő a fenyéren	408
Balladák.		Németből Kleiszt után	409
Első László egyik hadjárata	362	A violához	411
Hollyan ember ez ?	365	A rózsza	411
A koldús	369	A hajnal	412
Isten ítélete	375	Szivem vágyai	412
Nagy Frigyes és a szökött		A szerelem hatalma	413
katona	378	Lilához	414
Az oraculum szava	380	Később nyomtatott versek.	
Isten és szabadság	382	Élénk emlékező	415
II. József császár és a haja-		Scitovszky Ker. János. (So-	
don	385	nett)	419
Cicero egyik diadala	389	A szív és az ész	419
A tiszta-várkonyi esemény	392	Báró Sina Simon. (Sonett)	421
Imre herczeg csókjai	396	A vitéz	422
A római nők kérelme	400	Gróf Széchenyi István (So-	
Fordítások.		nett.)	423
A juhok	404	A bátor vitéz	424
		A esintalan fu	424

Sajtóhibák.

Lap.   Így áll :

9. szíve és azon
12. melyre kitekint
13. Ugy a rény adványit
13. Oh teremts fiam
14. Szűm szerelme versed
14. Általad segítni
17. Gazdag ész annak
17. Oh a földi lét
19. Légy te utvezér
35. Fellegére
37. Szivem annyi érzemény
52. fiának
53. tapaszthatom
57. A baját elfeledi
59. Multja a szép romnak
60. Egy neműeknek
67. Czeljät érett átkos kéjencz
69. Test kétszer érzé
75. Kéj ha mással összefüggnek
79. E könnyesepp jó szemünkbe
79. Örökítse egy nagy éknek
80. Annak, kinek szavam adom
84. Romján szenvedék
85. Szűm az ép kegyén nem
86. Drága kincsem életemnek
94. Gondosan neveltetnek
95. Csak az erény építő fel
95. Oh mi kár hogy elszenvednek

Igy kellene lenni :

- szíve ér azon
- melyre ki tekint
- ugy a rény adányit
- oh teremts fiam nagy
- szűm szerelme vérted
- általad segítve
- gazdag ére annak
- Ó a földi lét
- légy te utvezéd
- fellegire
- szivem annyi érzeménye
- fiának
- apaszthatom
- Az baját elfeledi
- multja szép a romnak
- egyneműeknek
- czélhoz ért átkos kéjencz
- Test kétszer érzi
- Kéj ha mással összefűznek
- Eggy könnyű jó szemünkbe
- Örökítse egy nagy ékszek
- Annak, kinek szavam adám,
- Romjain szenvedék
- Szűm az ék kegyén nem
- Drága kincse életemnek
- Gondosan neveltetnének
- Csak a rény építi fel
- Elsenyvednek

<i>Lap.</i>	Igy áll:	Igy kellene lenni :
98.	De engem szűm kinjából,	De engem szűm kínjaiból
98.	Ah de más most keservimtől;	Ah de már most keservimtől
99.	Ah miért, miért enyészsz	Ah miért, miért enyészett
100.	Hol reád ezen üdvnek	Hol reád ezer üdvnek
106.	Az ég üdve ma itt	Az ég üdve már itt
111.	Midőn erényeid által	Midőn erényeid általa
112.	Égi kellemnek	Égi kellemek
115.	Még, hogy itt az érdemnek	Meg, hogy itt az érdemnek
119.	Értted annyi hajnal	Érte annyi hajnal
124.	Fényed éltem bóbabukra	Fényed éltem bábabukra
157.	Báró Vesselényi Miklós fiának	Báró Wesselényi Miklós fiának
197.	Szívemnek az érzelme	Szívemnek ez érzelme
204.	reád le	reád fel
205.	szép lyánka, pipiskedsz	szép lyánka pipéskedsz
212.	hir csacsogásai	hir csacsogásai
214.	Szűd ily czélért, s így	Szűd ily czélt ért, s így
218.	nehéz elnyomasztani, s ekép	nehéz elnyomoritani, s ekép
229.	ki alig hász éves öröközöld	ki alig husz éves öröközöld
238.	Értetek óh fiam	Értetek óh-fiaim
241.	drága adványa ezer	drága adánya ezer
241.	A Görög	Graecia
242.	malasztja	malasztjaira
242.	Önti érzelmét	Önti az érzelmét
250.	meggondold	meggondolt
269.	érzetét írni le	érzetit írni le
279.	gond, figyelem eszély	gond, figyelem nagy eszély
279.	violákat	violákat
283.	ha a szép az szeretet	ha a szép szeretet
284.	Ha Széchényit	Hogy Széchényit
285.	fényre bocsájtani	Fényre bocsátni
286.	mennyire szenvedek árt	mennyire szenvedé
294.	Csak ne érne le	Csak ne törne le
307.	hasztalan töprengésnek	E hasztalan töprengésnek
315.	Romancz egyszersmind sonett	Sonettek
319.	drága remények betelt	drága reményök betelt
343.	Panaszkodni	Panaszolkodni
348.	Szép reménynek adja át	Szép reményeknek adja át
356.	Ki is magát nem tudni miért	Ki is magát nem tudni mért

Lap.   Így áll :

359. A karzaton térdelek

361. Hordjuk a szent jobb kezét

361. Nagy öröme szívünknek

385. őlt : Isten a szabadság

391. Akkor annak csupán csak az

393. s magas vágyuk

399. Bizonyul-e ? nem soká

Így kellene lenni :

A karzaton térdelék

Hordják a szent jobb kezét

Nagy öröme szívünknek

Igy szólt : Isten a szabadság

Akkor annak csupán csak a

s magas vagyok

Bebizonyul-e ? nem soká

